

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

ŞEHİR TÜRKİYE

Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

www.dakairanmasasi.org

2019

Yayın Kurulu Başkanı

İdris Akbıyık, Hakkari Valisi / DAKA Yönetim Kurulu Başkanı

Yayın Kurulu Başkanı

Halil İbrahim Güray, DAKA Genel Sekreteri

Proje & Koordinasyon

Oğuz Tuncay Görür

Macit Bagheri

Katkı Sunanlar

Şehir Şehir Türkiye adlı bu eserin içeriği, Türkiye Cumhuriyeti Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren kalkınma ajanslarında çalışan uzmanlar tarafından hazırlanmıştır:

Abdulkadir Borazan, Adil Soltan, Ahmet Sarıoğlu, Ali Durmuş, Ali Gençer, Barış Ayhan, Barış Boğaç Gürsel, Bedri Yay, Berkol Alevli, Bilal Özcan, Burak Aydoğdu, Burak Özer, Burcu Günay, Cahit Erten, Cansu Aylı, Cansu Uyar, Cem Bayrak, Cenk Özbaykal, Ceren Avcıl, Çağdaş Güneş, Dilek Aynur, Ecem Pınar Urhan, Emrah Ural, Eray Utku Özek, Erdinç Kadioğlu, Figen Gökşen Tok, Fuat Özkan, Güliz Ünal, Hakan Bozlu, İbrahim Altıntaş, İsa Telimen, Kamil Abdullah Eşidir, Kerem Akın, Kutlu Eser, Lokman Altunbilek, Mahmut Ural Taşçe, Mehmet Cüneyt Ateş, Mehmet İbrahim Altıntaş, Mehmet Su, Mehmet Tekeli, Melih Ergene, Meral Karadağ, Murat Çalışkan, Murat Torun, Mustafa Ayhan İnanır, Nilay Alay, Nurullah Karaca, Onur Atılğan, Ozan Gündüz, Ömer Ferda Akyol, Özgün Cümandür, Özkan İrkem, Petek Eğerci Coşkun, Petek Eğerci, Reşat Taman, Rukiye Kaya, Selen Sallan, Serhat Taşdemir, Serhat Zafer Ülgür, Seyhun Çevik, Sinan Dünder, Sinan Sarıkaya, Şahin Baş, Tuğba Purtul, Yasin Zicın, Yusuf Kaplan, Yusuf Köleli, Yusuf Yılmaz, Emine Alpaslan, Muhammed Ali Yıldırım, Hilal Turğay, Sabır Sarımurat.

Konsept & Tasarım

Momentum Creative Agency

Baskı

Özyurt Matbaacılık Ltd. Şti.

ISBN

978-605-7887-05-4

DAKA İran Masası tarafından, 81 ilimizi İran ve Türkiye'ye tanıtmak amacıyla hazırlanan bu eser, Farsça ve Türkçe olarak basılmış, İran'da ve Türkiye'de bulunan ilgili kurum ve kuruluşlara takdim edilmiştir.

DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI, (DAKA)

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, (DAKA) 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” a dayanarak 22.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kurulmuştur.

DAKA, Bitlis, Hakkari, Muş ve Van (TRB2) illerinde kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, bölgedeki kaynakların yerinde ve etkin kullanımı sağlayarak ve yerel potansiyeli harekete geçirerek ulusal kalkınma plan ve programlarında öngörülen ilke ve politikalar ile uyumlu bir şekilde bölgesel gelişmeyi hızlandırmak ve bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi kalkınmışlık farklılıklarını azaltmak için faaliyet gösteren bir kurumdur.

MİSYON

“2023’te; beşeri sermayesini geliştirmiş, etkin üretimle ekonomide yapısal dönüşümü ve büyümeyi sağlamış, oluşan sosyal refahtan herkesin adil bir şekilde faydalandığı, doğal ve kültürel mirasını koruyarak kullanan, yaşam kalitesi yüksek, jeo-ekonomik konumu ile çevresine etki edebilen, güvenle yaşanan bir bölge olmak.”

VİZYON

“TRB2 Bölgesi’nde (Bitlis, Hakkari, Muş ve Van) yerel potansiyelleri, kaynakları ve imkânları katılımcı bir yaklaşımla harekete geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak”

DAKA İRAN MASASI

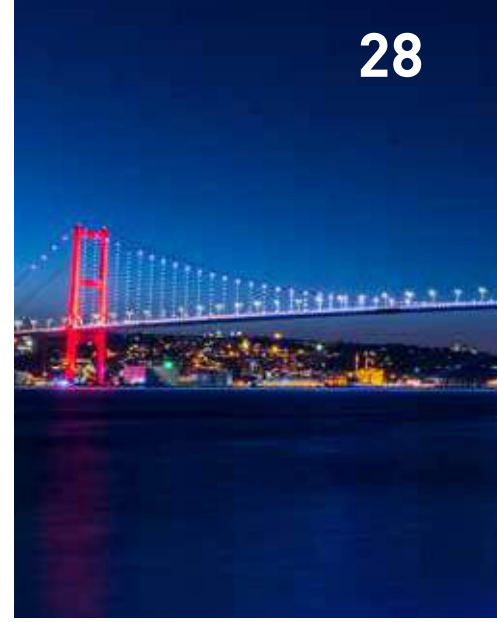
Türkiye-İran sınırının büyük bir kısmı Ajansımızın sorumluluk bölgesi içinde yer almaktadır. Bölgemizin kalkınması bakımından iki ülke arasında geliştirilecek faaliyetler önem taşımaktadır. Ancak, İran yanı başımızda yer alan büyük bir ekonomi olmasına rağmen ne bölgemizde ne de Türkiye de yeterince tanınmamakta, bilinmemektedir.

Bu eksikliği gidermek üzere ülkemiz iş dünyasına İran ekonomisi hakkında bilgi sunmak, İran iş dünyasına Türkiye hakkında bilgi sunmak ve bir iletişim ağı kurmak üzere ajansımız bünyesinde DAKA İran Masası kurulmuştur. Farsça ve İngilizce bilen uzman personel ile 2018 yılından itibaren faaliyet göstermektedir.

MARMARA BÖLGESİ

İSTANBUL	30
BURSA	38
KOCAELİ	46
BALIKESİR	54
TEKİRDAĞ	62
SAKARYA	70
ÇANAKKALE	78
EDİRNE	86
KIRKLARELİ	94
YALOVA	102
BİLECİK	110

28**EGE BÖLGESİ**

İZMİR	218
MANİSA	226
AYDIN	234
DENİZLİ	242
MUĞLA	250
AFYONKARAHİSAR	258
KÜTAHYA	266
UŞAK	276

216**İÇ ANADOLU BÖLGESİ**

ANKARA	120
KONYA	128
KAYSERİ	136
ESKİŞEHİR	144
SİVAS	152
YOZGAT	160
AKSARAY	168
NİĞDE	176
NEVŞEHİR	184
KIRIKKALE	192
KARAMAN	198
KIRŞEHİR	204
ÇANKIRI	210

118**AKDENİZ BÖLGESİ**

ANTALYA	284
ADANA	292
MERSİN	300
HATAY	308
KAHRAMANMARAŞ	316
OSMANİYE	324
ISPARTA	332
BURDUR	340

282

KARADENİZ BÖLGESİ

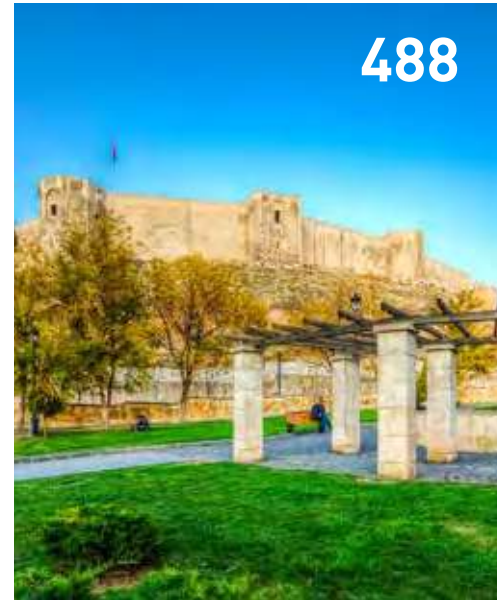
SAMSUN	350
TRABZON	358
ORDU	366
TOKAT	374
ZONGULDAK	382
ÇORUM	390
GİRESUN	398
DÜZCE	406
KASTAMONU	412
RİZE	420
AMASYA	426
BOLU	434
KARABÜK	442
SİNOP	450
BARTIN	458
GÜMÜŞHANE	466
ARTVİN	474
BAYBURT	482

348

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

GAZİANTEP	490
ŞANLIURFA	498
DİYARBAKIR	506
MARDİN	514
ADİYAMAN	522
BATMAN	530
ŞIRNAK	538
SİİRT	546
KİLİS	554

488

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

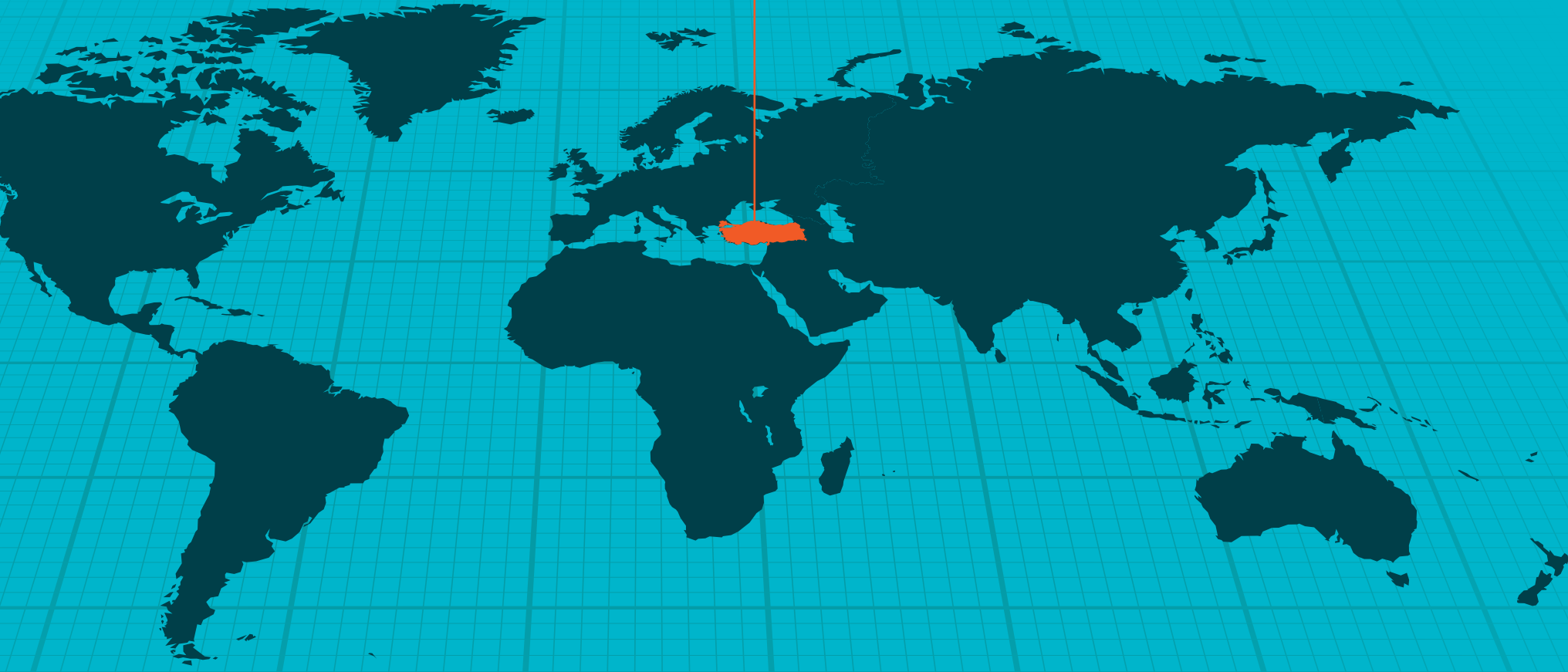
562

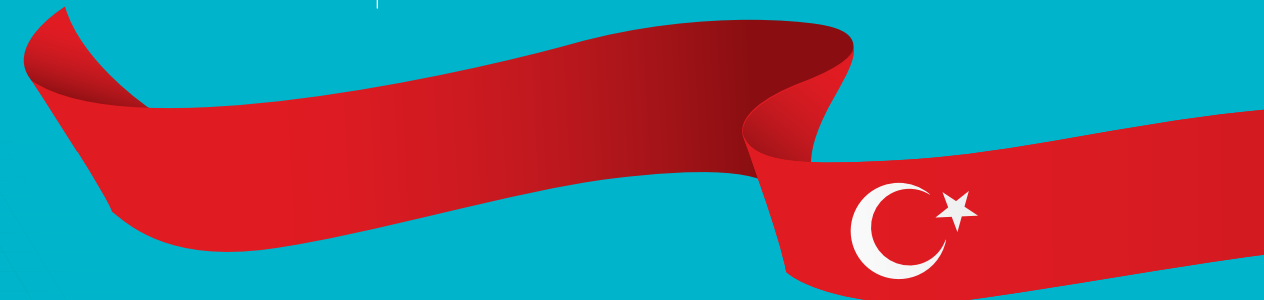
VAN	564
MALATYA	572
ERZURUM	580
ELAZIĞ	588
AĞRI	596
MUŞ	604
BİTLİS	612
KARS	618
HAKKARİ	626
BİNGÖL	632
ERZİNCAN	638
İĞDIR	646
ARDAHAN	652
TUNCELİ	658

TÜRKİYE

Türkiye Cumhuriyeti Mustafa Kemal Atatürk tarafından 1923'te kurulmuştur. Nüfusun %98'i Müslümandır. Kuzey yarımkürede, Avrupa ve Asya kıtalarının kesişme noktasında bulunmaktadır. Ülke topraklarının büyük bir bölümü Asya, bir kısmı Avrupa kıtasında bulunur. Ülkenin üç yanı Akdeniz, Karadeniz ve bu iki denizi birbirine bağlayan Boğazlar ile Marmara Denizi ve Ege Denizi ile çevrilidir. Komşuları Yunanistan, Bulgaristan, Gürcistan, Ermenistan, Nahçıvan (Azerbaycan), KKTC, İran, Irak ve Suriye'dir.

Rejim	Cumhuriyet
Yönetim Şekli	Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi
Resmi Dil	Türkçe
GSMH	3.106.536.751 \$ (Dünyanın en büyük 17. Ekonomisi)
Kişi başı gelir	10 bin 602 \$
Başkent	Ankara
En büyük şehri	İstanbul
Yüzölçümü	814.578 km
Nüfus	82.003.882
Para Birimi	Türk Lirası
Yerel saat	UTC +2
Milli marş	İstiklal Marşı
İnternet Alan Adı Uzantısı	.tr
Ülke telefon kodu	+90

Avrupa'nın en büyük ikinci ülkesi

Ülkenin yüzölçümü 814.578 km²'dir. İran dışında bütün komşularından ve Rusya Federasyonu dışında tüm Avrupa ülkelerinden daha geniş topraklara sahiptir. Nüfus bakımından Avrupa'nın ikinci büyük ülkesidir.

Kara sınırlarının uzunluğu 2.875 km, deniz sınırlarının uzunluğu 8.333 km; genişliği yaklaşık 550 km, uzunluğu 1.500 km'dir. 36-42 derece Kuzey enlemleri, 26-45 derece Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkı bulunmaktadır.

E G E D E N İ Z İ

K A R A D E N İ Z

K A R A D E N İ Z

A K D E N İ Z

SEHİR
Türkiye

Jeopolitik Konum

Jeopolitik konumuyla Dünya'nın en stratejik ülkelerinden biri olan Türkiye; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesişme noktasındadır. Doğu ve Batı uygarlıkları arasında ve dinler arasında da köprüdür. Üç tarafını çeviren Karadeniz, Akdeniz ve Ege deniziyle okyanuslara bağlanır. Türkiye Dünya'nın merkezi, adeta kalbidir. Tarih boyunca büyük göç ve ticaret yollarının merkezi olmuştur. İstanbul ve Çanakkale Boğazları aracılığıyla Dünya'ya açılmaktadır.

Ekonomi

Dünyanın en büyük 17. ekonomisidir. Ziraat, sanayi ve turizm faaliyetleri ile birlikte çok yönlü bir ekonomik üretim sahası olan Türkiye; işlek ekonomisi, istihdam gücü, jeopolitik konumunun sağladığı lojistik avantajlarla küresel bir ekonomidir.

Yerli yabancı yatırımcılara geniş bir yelpazede imkânlar sunan ülke, sahip olduğu genç nüfusun yükselen eğitim-öğretim düzeyinin etkisiyle dünya çapında en çok Start-Up projenin üretildiği ülkeler sıralamasında başta gelmektedir.

Dış Ticaret Hacmi

Türkiye 2018 yılında **391 milyar \$** dış ticaret hacmine ulaşmıştır.
Toplam ihracat **168 milyar \$**,
Toplam ithalat **223 milyar \$**

En çok ihraç edilen ürünler sırasıyla:
Motorlu kara taşıtları, kazanlar ve makineler ile **demir ve çelik**

En çok ihracat yapılan ülkeler ülkeler:
Almanya, İngiltere, İtalya, Irak ve ABD

En çok ithal edilen ürünler sırasıyla:
Mineral yakıtlar, kazanlar ve makineler ile **elektrikli makine ve cihazlar**

En çok ithalat yapılan ülkeler sırasıyla:
Rusya Federasyonu, Almanya, Çin, ABD ve İtalya.

 Kaynak: TÜİK

Ülke	YIL			
	2014	2015	2016	2017
Almanya	15.147	13.417	13.999	15.119
İngiltere	9.903	10.556	11.686	9.603
Birleşik Arap Emirlikleri	4.656	4.681	5.407	9.184
Irak	10.888	8.550	7.637	9.055
Amerika Birleşik Devletleri	6.342	6.396	6.623	8.654
İtalya	7.141	6.887	7.581	8.474
Fransa	6.464	5.845	6.022	6.584
İspanya	4.750	4.742	4.988	6.302
Hollanda	3.459	3.155	3.589	3.865
İsrail	2.951	2.698	2.956	3.408

Parasal değerler milyar \$

 Kaynak: TÜİK

Sanayi ve Tarım

Türkiye; inovatif yaklaşımların, ilerlemeci hamlelerin takipçisidir. Dünya ekonomileri arasında yerini her geçen gün biraz daha sağlamlaştırmaktadır.

En önemli enerji kaynağı gençleri olan Türkiye, start-up projelerinin gerek nitel gerekse nicel bakımdan her geçen gün çarpan oranla arttığı bir ülke konumuna yükselmiştir. Yazılım geliştirme çalışmalarından sınaî hamlelere, üretim bantlarında kat edilen mesafeden ziraî faaliyetlerdeki makineleşmeye kadar birçok alanda dev atılımlar ve reformlar yapmıştır. Tüm bu büyük adımların kaçınılmaz sonucu olarak ekonomik veriler Türkiye’de yürütülen sınaî ve ziraî faaliyetlerin nasıl büyük bir ekonomiye dönüştüğünü ve dönüşmeye devam edeceğini açıkça ortaya koymaktadır.

İklim ve Bitki Örtüsü

Karadeniz, Akdeniz, Karasal ve Sert Karasal İklim olmak üzere dört farklı iklim türü birden yaşanmaktadır. Tabiatın bütün zenginlikleriyle bezenmiş Türkiye, bitki türleri bakımından da dünya çapında eşsiz bir çeşitliliğe sahiptir. Dünya’da çok nadir görülen endemik bitkiler Türkiye’deki bereketli topraklarda yetişmektedir. Tüm Avrupa’da 12.000 bitki türü varken, sadece Türkiye’de 9.000 tür bulunmaktadır.

Turizm

Dünya medeniyetinin ilk adımı olan Göbekli Tepe’si, eşi benzeri olmayan mimarî yapıları, eşsiz güzelliklerinin kapısını sonuna kadar açan doğa harikası koyuları, sahilleri, plajları, yeşilin her tonuna şahitlik edilebilecek yaylaları, ormanları, gölleri, dağları, kayak imkânları, sağlık ve alternatif tıp imkânlarıyla Türkiye bir turizm cennetidir.

Sahip olduğu iklim çeşitliliği, topografik yapısındaki zenginlik, medeniyetlerin ellerinde yükselen kültürel değerleriyle Türkiye; dünyanın en önemli turizm destinasyonlarının başında gelmektedir.

Konuşulan Diller

Türkiye’nin resmî dili Türkçedir. Nüfus yoğunluğuna göre sırasıyla; Kürtçe, Arapça, Zazaca, Ermenice ve Rumca da konuşulmaktadır. Ayrıca Lazca ve Süryanice de bazı bölgelerde hâlâ konuşulmaktadır.

Kültür

Türkiye; kadim kültür ve medeniyetlerin sahnesidir. Antik Yunan'dan Komagene'ye, Hititlerden Artuklulara, Roma'dan Bizans'a, Selçuklulardan Osmanlı İmparatorluğu'na kadar nice medeniyetler bu topraklarda serpilip; dünyaya ve insanlık tarihine silinmez izler bırakmıştır.

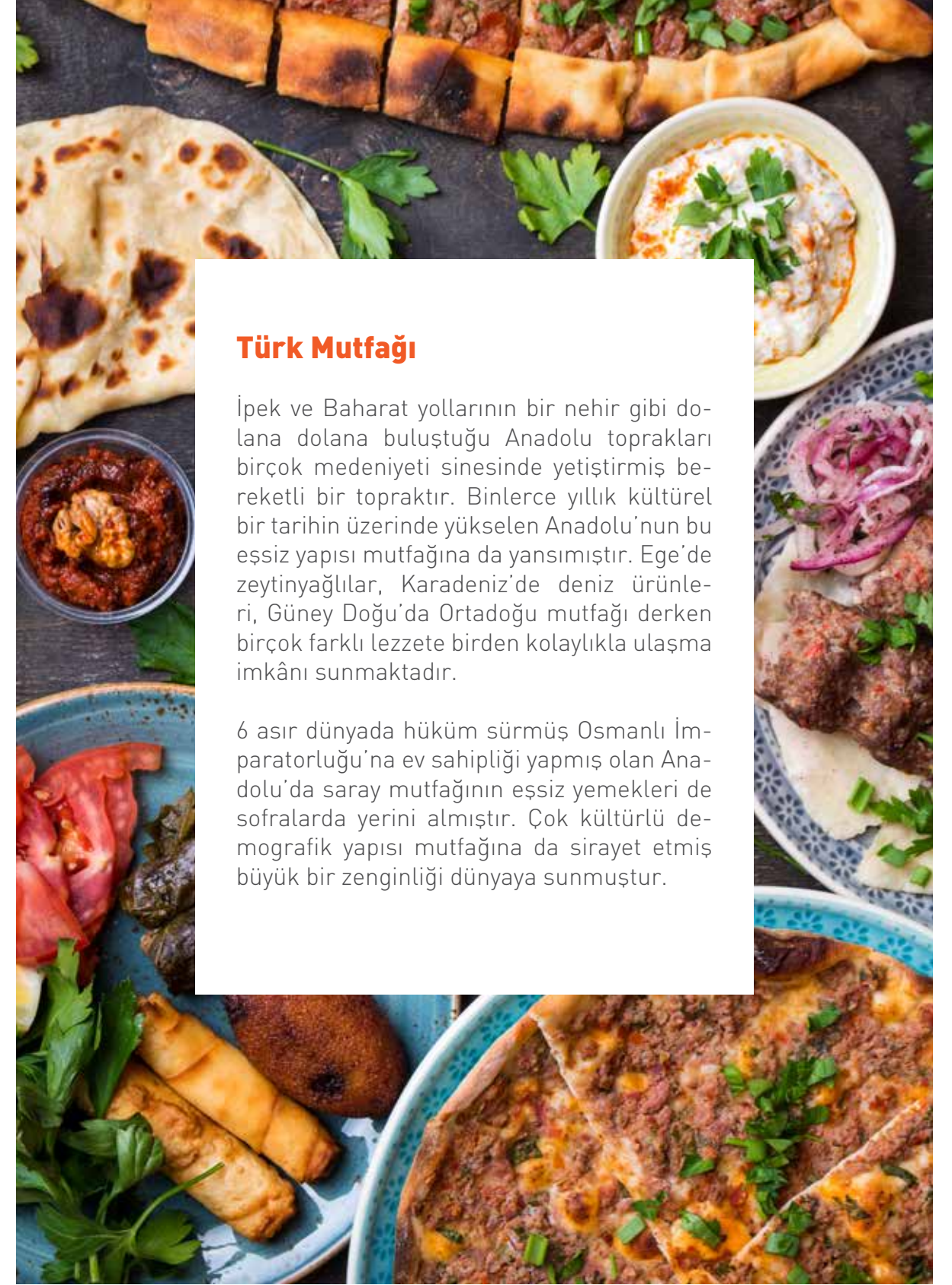
Türkiye kültürel havzası eşsiz genişlikte, medeniyet dediğimiz mefkurenin benzersiz renkleriyle bezenmiş bin bir çiçekli bahçedir. Mimarîsi, musikisi, mutfağı, camileri, kiliseleri, sinagogları ve nice eserleriyle birlikte dünyanın orta yerinde parlamaktadır.

Türk Mutfağı

İpek ve Baharat yollarının bir nehir gibi dolana dolana buluştuğu Anadolu toprakları birçok medeniyeti sinesinde yetiştirmiş bereketli bir topraktır. Binlerce yıllık kültürel bir tarihin üzerinde yükselen Anadolu'nun bu eşsiz yapısı mutfağına da yansımıştır. Ege'de zeytinyağlılar, Karadeniz'de deniz ürünleri, Güney Doğu'da Ortadoğu mutfağı derken birçok farklı lezzete birden kolaylıkla ulaşma imkânı sunmaktadır.

6 asır dünyada hüküm sürmüş Osmanlı İmparatorluğu'na ev sahipliği yapmış olan Anadolu'da saray mutfağının eşsiz yemekleri de sofralarda yerini almıştır. Çok kültürlü demografik yapısı mutfağına da sirayet etmiş büyük bir zenginliği dünyaya sunmuştur.

Üye Olduğu Kurum ve Kuruluşlar

Türkiye; Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO), Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT) , Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) , İslam Konferansı Örgütü (İKÖ), Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü (KEİ), Ekonomik İş Birliği Teşkilatı (EİT) gibi çeşitli kuruluşlara üyedir. AB ile üyelik müzakerelerine başlamıştır.

Dinî Bayramlar

Ramazan Bayramı
Kurban Bayramı

Resmî Bayramlar

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü
19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü
30 Ağustos Zafer Bayramı
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

Bölge ve Şehirler

Türkiye üniter bir devlettir. Coğrafi özelliklerine göre 7 bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgeler; Marmara, İç Anadolu, Ege, Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dur. 81 ili bulunmaktadır. İller devlet tarafından atanan valiler ve halk tarafından seçilen belediye başkanları tarafından yönetilmektedir. Aynı bölge içerisinde bulunan iki il arasında coğrafi ve iklimsel büyük farklılıklar görülebilmektedir. Topografik yapısındaki çeşitlilik şehirlerin yapılarına, geçim kaynaklarına ve doğal güzelliklerine sirayet ettiği için her bölge ve hatta aynı bölgedeki her şehir bile kendine has zenginlikler ve güzelliklerle bezenmiştir.

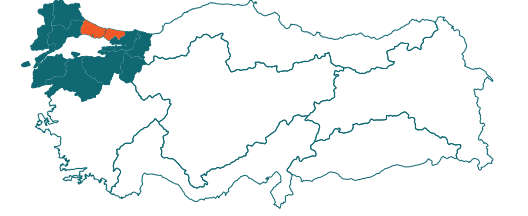
Aynı mevsimde bir bölgede denize girilirken, başka bir bölgede zirvelerde kayak yapmanın mümkün olduğu ender ülkelerden biridir. Karadeniz'de çayın yeşili, Doğu'da yayla ve meraların serinliği, İç Anadolu'da buğday sarısı, Marmara, Ege ve Akdeniz'de denizlerin görkemli mavisi... Türkiye'nin rengi hayatın rengidir.

01 MARMARA BÖLGESİ

Türkiye'nin en gelişmiş bölgesidir. Kıtalar ve denizler arasında geçiş özelliğine sahiptir. Ülkedeki toplam sanayi tesislerinin %50'sine sahiptir. Türkiye ihracatının % 67'den fazlasını bu bölge yapmaktadır. Enerji tüketimi, ekili dikili arazi, kümes hayvancılığı ve ipek böcekçiliğinde 1. sıradadır. İklimler arasında geçiş özelliği gösterdiğinden tarım ürünleri çok çeşitlilik göstermektedir.

Türkiye geneli orman dağılımında %11,5 ile 4. sıradadır. Nüfus ve nüfus yoğunluğu, göç alma ve şehirleşme bakımından başta gelir. Ulaşım ağının en geniş ve turizm gelirlerinin en yüksek olduğu bölgedir. Marmara Bölgesi'nde İstanbul, Bursa, Kocaeli, Balıkesir, Tekirdağ, Sakarya, Çanakkale, Edirne, Kırklareli, Yalova ve Bilecik bulunmaktadır.

İLÇE SAYISI

39

NÜFUS

15.067.724

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%18,37

KİŞİ BAŞI GSYİH

17.827 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%31,23

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%50,64

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Türkiye'nin ekonomik açıdan en büyük ili ve Dünya'ya açılan kapısıdır. 15 milyon nüfusu ile, ülkenin en büyük şehridir. Avrupa ve Asya'nın buluştuğu noktada yer alan İstanbul, M.Ö. 8000'den başlayan tarihinde, Megara, Bizans, Roma, Osmanlı dönemlerine ev sahipliği yapmıştır. Olağanüstü tarihi ile İstanbul yüzyıllar boyunca uluslararası ticaretin de geçiş noktası olmuştur. Kentte faaliyet gösteren 37 bine yakın yabancı sermayeli firma İstanbul'un kozmopolit yapısını ve küresel ekonomiyle olan güçlü bağını ortaya koymaktadır. İstikrarlı, rekabetçi ve yatırımcı dostu ortamıyla, iş dünyası için gözde bir cazibe merkezidir.

İstanbul tek başına Türkiye ihracatının % 50'sini, GSYİH'nin yüzde 31'ini ve devlet vergilerinin % 43'ünü sağlamaktadır. İstanbul da 1 milyon öğrenci bulunmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıİSTKA
İstanbul Kalkınma Ajansı

www.istka.org.tr

SANAYİ

7 Teknoloji Geliştirme Bölgesi, 8 Organize Sanayi Bölgesi ve 3 Serbest bölgesiyle büyük çaplı sanayi faaliyetlerinin büyük bir çoğunluğu İstanbul il sınırları içerisinde yürütülmektedir. Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun %36'sı İstanbul'dadır.

Dünyanın en önemli boğazlarından birisini il sınırları içerisinde bulundurması, bir diğer önemli boğaz olan Çanakkale Boğazı'na yakınlığı, Türkiye'nin büyük limanlarına kolay ulaşım imkânı sağlaması ve başta Anadolu toprakları olmak üzere Ortadoğu ve Asya'nın Avrupa'ya açılan kapısı olmasıyla birlikte lojistik imkânları geliştirmiştir.

**En büyük
500 sanayi
kuruluşunun
%36'sı
İstanbul'dadır.**

TURİZM

İstanbul, turizmde dünya başkentidir. Ayasofya, Sultanahmet ve Süleymaniye Camii, Kapalı Çarşı, Mısır Çarşısı, Yerebatan Sarnıcı, Dolmabahçe ve Çırağan Sarayları, Galata Kulesi, Adalar, Şehir Surlarına ev sahipliği yapmaktadır. Osmanlı saraylarından sarnıçlara, Boğaz ve yarımada'daki tarihi mekanlarından gezi ve konaklamaya, Doğuyu ve Batıyı buluşturan mutfaklarına kadar geniş mirasın cazibesiyle dünyanın her yerinden yılda 10 milyon ziyaretçiyi ağırlamaktadır. Her medeniyetten izler taşıyan eşsiz ve çok çeşitli mimarî zenginliği, Boğazı, tarihi ve beşeri mirası ve ziyaretçilerine sunduğu çeşitlilikle Dünya'nın en önemli turizm destinasyonlarından bir tanesidir.

**Her yıl yaklaşık
10 milyon turist
ağırlamaktadır.**

MADENCİLİK

İstanbul, yer altı kaynakları bakımından her ne kadar zengin olmasa da Türkiye'nin sanayi faaliyetlerinin kalbinin attığı yer olduğu için maden ekonomisi de gelişmiştir. İstanbul'un madencilik faaliyetlerinde başı çeken ürünler sırasıyla; cam, seramik, tuğla ve çimentodur.

Bu maddelerin yapımında kullanılan kil, kaolin ve kuvarsitin yanı sıra mermer, linyit, perlit ve manganez İstanbul'da çıkarılmaktadır. İstanbul'da yürütülen madencilik faaliyetlerinin büyük bir kısmı Şile'de gerçekleştirilmektedir.

Galata Kulesi

Kız Kulesi

TARIM

Tarımsal ihtiyacını diğer illerden karşılamaktadır. İstanbul'da küçük ölçekte buğday, arpa, yulaf, çeltik, mısır, bakla, nohut, fasulye, fiğ, şekerpancarı, ayçiçeği, patates ve yonca üretimi yapılmaktadır. Buğday, ayçiçeği ve arpa ildeki en önemli bitkisel ürünlerdir. Hemen hemen bütün meyvelerin üretiminin yapıldığı İstanbul'da; elma, fındık, üzüm ve armut en çok üretilen meyvelerdir.

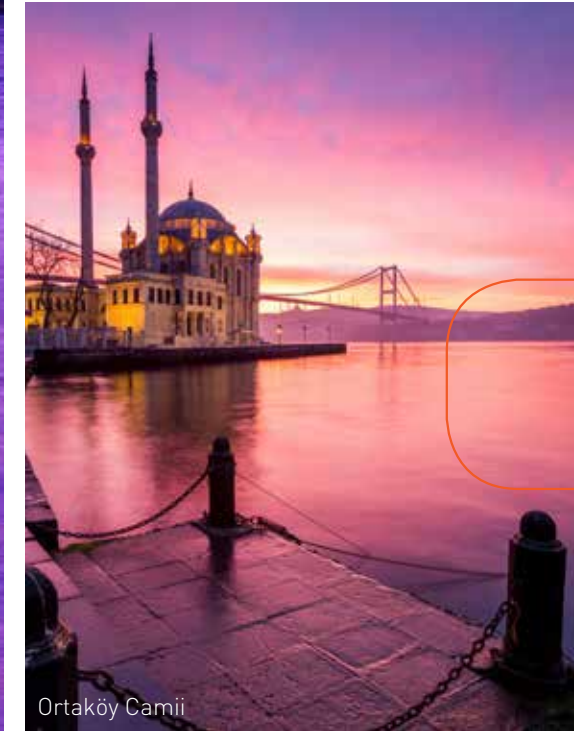
KONUM ve ULAŞIM

Asya ve Avrupa'nın bağlantı noktasında yer alan İstanbul'un 4 saatlik uçuş mesafesinde yaklaşık 30 trilyon \$ pazar büyüklüğüne ve 1,5 milyar insana erişim olanağı bulunmaktadır.

Kent; İstanbul Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı, Atatürk Havalimanı, Avrasya Tüneli, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Marmaray, Kuzey Marmara Otoyolu ve Yüksek Hızlı Tren gibi imkânlarla sahiptir. Gelişmiş bir kent içi ulaşım altyapısına sahip olan ilde işletmede olan şehir içi raylı sistem uzunluğu 2023 yılına kadar 625 km'ye çıkarılması hedeflenmektedir.

ÜNİVERSİTELER

61 üniversite
943.000 öğrenci

Ortaköy Camii

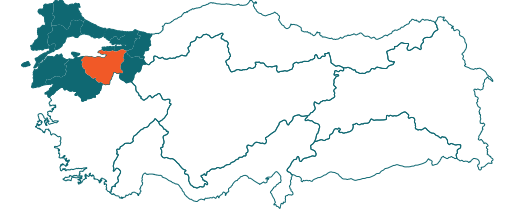
4 saatlik uçuş mesafesinde
1,5 milyar insana erişim
30 trilyon \$ pazar büyüklüğü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

İstanbul güçlü istihdam potansiyeli, elverişli jeopolitik konumu, sınaî ve ticarî faaliyetlerdeki gelişmişliği ile birçok farklı yatırım alanı için biçilmiş kaftandır. Türkiye’de en çok start-up projesinin geliştirildiği şehirdir. Hemen hemen bütün yatırım başlıklarında benzersiz fırsatlar sunmaktadır.

- **Bilgi ve İletişim Teknolojileri,**
- **Yaratıcı Endüstriler,**
- **Medikal,**
- **Lojistik,**
- **Turizm,**
- **Gayrimenkul**

İstanbul, gezegende
içinden deniz geçen
tek şehirdir.

BURSA

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

2.994.521

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%3,65

KİŞİ BAŞI GSYİH

11.980 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%4,11

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%6,64

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Yaklaşık 3 milyonluk nüfusuyla Türkiye'nin en büyük 4. şehridir. 2017 yılında 14 milyar \$ ihracatıyla en fazla ihracat yapan 2. şehir konumuna gelmiştir. Türkiye'de üretilen her 2 otomobilden birisi Bursa'da üretilmektedir. 18 Organize Sanayi Bölgesi ile Türkiye'de en fazla OSB'ye sahip şehirdir. Alınan patent sayısına göre Türkiye'de 3. sıradadır. Siyah incir üretiminde dünya birincisi, kiraz ihracatında dünya ikincisidir. 65 farklı ülkeden 700'e yakın yabancı sermaye yatırımlı firmaya ev sahipliği yapmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

BEBKA

Bursa, Eskişehir, Bilecik
Kalkınma Ajansı

www.bebka.org.tr

SANAYİ

Bursa'daki sınaî faaliyetlerin temelinde üç ana ürün vardır: Otomotiv, tekstil ve makine. Bursa, bu üç ürünün imalatında ülke içinde çok önemli bir yere sahiptir. Şehrin sınaî faaliyetlerdekini gücünü gösteren detaylardan biri tramvayların Bursa'da üretilmesidir.

Türkiye'nin ilk Organize Sanayi Bölgesinin kurulduğu şehir olan Bursa'da 2019 yılı itibarı ile 18 Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra 1 adet Teknopark, 1 adet Serbest Bölge 13 adet ise Sanayi Sitesi bulunmaktadır.

**18 adet
Organize
Sanayi Bölgesi**
**1 adet
Tecnopark**
**1 adet Serbest
Bölge**
**13 adet Sanayi
Sitesi**

TURİZM

Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkenti olan Bursa, köklü bir kültürel mirasa sahiptir. UNESCO tarafından koruma altına alınan alanlar bulunmaktadır. Tarih, kültür, termal, doğa ve kış sporlarıyla dört mevsim turizm destinasyonudur. Bursa'ya dünya ölçeğinde turizm şehri kimliği kazandıran önemli destinasyonlar: Uludağ Milli Parkı, Hanlar Bölgesi, Cumalıkızık, İznik, Oylat Jeotermal Kaplıcaları, Suuçtu Şelalesi, Dünyanın en uzun teleferik hattı, Karacabey Longoz Ormanlarıdır.

Tarihi İnkaia Çınarı
Yaklaşık 600 yaşında

MADENCİLİK

İldeki önemli metalik madenler altın, antimuan, bakır, kurşun, çinko, krom, nikel, manganez, molibden ve volframdır. Bakır, kurşun, çinko cevherleşmeleri yoğun olarak İnegöl ilçesinde gözlenmektedir. Şehirde çıkarılan madenler ise ölçeklerinin büyüklüklerine göre sırayla; altın, antimon, bor, krom, mermer, nikel, manyezit ve kalsittir.

Botanik Park

Saitabat Selalesi

TARIM

Kiraz, siyah incir, şeftali üretim ve ihracatında Türkiye birincisidir. Türkiye'de yürütülen zeytincilik faaliyetlerinin yanı sıra Gemlik Zeytini hem ulusal hem de uluslararası bağlamda geniş bir havza-da büyük bir üne sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Bursa il sınırları içerisinde Yenişehir Havaalanı bulunmaktadır. Osmangazi Köprüsü'yle İstanbul – Bursa arası 1,5 saate düşmüştür. İstanbul'a İDO ve BUDO seferleri yapan deniz otobüsleri yine 1,5 saatte yolcularını İstanbul'a ulaştırılmaktadır. İstanbul – İzmir otobanının tamamlanmasıyla Bursa – İzmir arası 2 saat sürmektedir.

ÜNİVERSİTELER

3 üniversite
70.000 öğrenci

**Kiraz, siyah incir ve şeftali
üretim ve ihracatında
Türkiye birincisi**

ŞEHİR
Türkiye

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Katma değeri yüksek sektörler içinde savunma sanayi, havacılık faaliyetleri, tekstil ve kompozit başta gelmektedir. Bunların yanı sıra yazılım çalışmaları, kimya sanayi ve raylı sistemler Bursa'da avantajlı yatırım alanlarıdır.

**Savunma Sanayi,
Havacılık
Faaliyetleri,
Tekstil,
Kompozit Sanayi,
Bilişim,
Kimya,
Raylı Sistemler.**

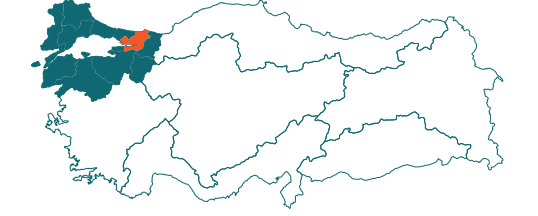
Dünyadaki ilk çarşılı köprü, 1442'de Bursa'da yaptırılan İrgandı Köprüsü'dür.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bursa; Siyah İnciri, Gemlik Zeytini, şeftalisi, kirazı, İskender Kebabı, Pideli Köftesi, Kestane Şekeri, Karacabey Soğanı, İnegöl Köftesi, Gedelek Turşusu, Kemalpaşa Tatlısı dünyaca meşhurdur.

Bursa İpeği

İLÇE SAYISI

12

NÜFUS

1.906.391

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2,32

KİŞİ BAŞI GSYİH

17.723 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%3,37

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%5,3

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Yüzölçümü bakımından İstanbul'dan sonra Türkiye'nin en kalabalık şehri; ülkenin en küçük 7. ilidir. Asya ile Avrupa'yı birleştiren önemli bir yol güzergahında bulunmaktadır. Doğal bir liman olan İzmit Körfezi, işlek bir denizyoludur. İlin kuzeybatı yüzündeki İstanbul il sınırı, Gebze ile İstanbul arasında akan Kemiklidere'nin doğusundan geçer. Güneybatıda İstanbul-Kocaeli sınırı İzmit Körfezi'nin karşı kıyısında Yalova topraklarıyla son bulur.

TARIM

Kocaeli'nin iklimi ve toprağı tarıma çok müsaittir. Başlıca tarım ürünleri buğday, yulaf, mısır, ayçiçeğı, şekerpancarı, tütün ve ketendir. İzmit Körfezinin çevresi sebze ekimine çok elverişlidir. Senede 100 bin tona yakın sebze yetiştirilir. Domates, lahana, ıspanak, bakla, kereviz ve enginar en çok yetişen sebzelerdir. Kocaeli'nde meyvecilik de çok önemlidir. Başta elma olmak üzere kiraz, vişne, erik, şeftali, fındık, üzüm ve dut çok yetişir. Pişmaniyesi, kirazı ve fındığı, İzmit çene suyu meşhurdur.

SANAYİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 2017 yılı verilerine göre Türkiye'deki en büyük 500 sanayi kuruluşunun 82'si Kocaeli'de bulunmakta, aynı listenin ilk 10'u içerisinde ise Kocaeli'den 3 firma yer almaktadır. 2017 yılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği verilerine göre, 240'ı yabancı sermayeli toplam 2305 kapasite raporlu sanayi tesisine (Türkiye'deki kapasite raporlu tesislerin %3,56'sı) ev sahipliği yapmaktadır. Yabancı sermayeli firmalara ait kapasite raporlu tesis sayısında Kocaeli, 81 il arasında başı çekmektedir. Türkiye'deki yabancı sermayeli firmalara ait kapasite raporlu tesislerin %17'si Kocaeli'de yer almaktadır.

Kocaeli, Türkiye illeri arasında imalat sanayiinde yabancı sermayeli yatırımların en çok tercih ettiği illerdendir. İzmit Körfezi ile ayrıca bir liman kentidir.

Türkiye'nin 71,8 milyar TL ile en çok vergi veren 2. İli

MADENCİLİK

Çimento hammaddesi olarak Dikilirkale ve Darıca yatakları ile Gebze Tavşanlı, Hereke, Köşeler, Yukarıhereke, Tavşancıl, Muallimköy, Köşeler, Tepecik, Demirciler köyü ve Mollafeneri köyleri dahilindeki dolomit yataklarının büyük bir kısmı yerleşim alanları altında kalmıştır. Kocaeli'de çıkarılan belli başlı maden kaynakları ise ölçek büyüklüklerine göre sırayla; bakır-kurşun-çinko, mermer, kuvarsit, dolomit, çimento hammaddeleri, civa ve barittir.

SEKA Park

Kartepe

TURİZM

Şehrin tarihi M.Ö.12.yy'a kadar dayanmaktadır. Şehir; Körfez, Kartepe, Kefken, Kerpe, Maşukiye, Trekking Parkurları, Müzeleri, tarihi ve doğal güzellikleriyle dört mevsim turizm destinasyonudur.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'deki tüm ulaşım ve lojistik ağlarının (otoyol, karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu) kesiştiği noktada ve Marmara Bölgesinde Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan kavşak konumunda olup Türkiye'nin kalbi olarak nitelenmektedir. Kocaeli ile Ankara arasındaki mesafe 345, İzmir ile 456, Bursa ile 138, İstanbul ile 108 km'dir. Şehirde Cengiz Topel Havalimanı bulunmaktadır. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Kocaeli'ye 50 km'dir. Yalova – Topçular, Gebze - Eskişehir arasında 24 saat arabalı vapur seferleri yapılmaktadır. Dünyanın en büyük asman köprülerinden olan Osmangazi Köprüsü il sınırlarından başlanmaktadır. 35 liman tesisine yıllık bazda 900'ün üzerinde farklı gemi, yaklaşık 10 bin kez uğramaktadır. Avrupa İstatistik Ofisi'nin 2015 yılı sıralamasında İzmit Körfezi Avrupa'nın en büyük 8. limanı olarak kayıtlara geçmiştir.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
200.000 Öğrenci

Çoban Mustafa Paşa Külliyesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Türkiye'nin Ar-Ge, teknoloji ve inovasyon merkezidir. Ulusal ölçekte Türkiye projesi olan "Bilişim Vadisi" il sınırlarındadır. Türkiye'nin en çok yatırım alan bölgesi olup en büyük kuruluşların ve uluslararası yatırımcıların tercih ettiği bir ildir. Bilişim, sanayi, turizm, tarım ve ticarete büyük bir yatırım potansiyeline sahiptir.

İlde geniş alanlarda yem bitkilerinin yetiştiriliyor olması ve gelişmiş lojistik imkanları; tarım ve hayvancılıkta önemli yatırım imkanları sunmaktadır.

SEKA Film Platosu, Avrupa'nın en büyüğü, dünyada ise Hollywood'tan sonra en büyük ikinci film platosudur.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Pişmaniye, Karamürsel Sepeti, İzmit Simidi, Eşme Ayvası, Kandıra Manda Yoğurdu, Değirmendere Fındığı, Hereke Halısı, Yarımca Kirazı ilin en meşhur ürünleridir.

Pismaniye

BALIKESİR

İLÇE SAYISI

20

NÜFUS

1.226.575

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1,5

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.806 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1,24

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0,36

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Marmara Bölgesi'nin güneyinde yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunda önemli rol oynayan Kuvva Hareketinin başladığı yer olarak bilinmektedir. İstanbul, Bursa ve İzmir gibi metropollere yakınlığı ile ön plana çıkmaktadır. Bandırma Limanı ile Türkiye'deki tüm liman şehirlerine doğrudan ulaşım imkanı sunmakta, bu durum şehrin Türkiye ile Dünya pazarları arasında kavşak noktası rolü üstlenmesini sağlamaktadır. Tarım ve hayvancılık faaliyetleri yoğun olarak yürütülmektedir. Alternatif turizm imkânlarıyla önemli bir turizm destinasyonudur. Üç farklı iklim kuşağı yaşanmaktadır. Verimli toprakları, zengin su kaynakları tarım için önemli avantajlar sağlamaktadır.

GMKA
Güney Marmara
Kalkınma Ajansı

TARIM

Ege Bölgesi için en önemli ürünlerden birisi olan zeytin ve zeytinyağı üretimi Balıkesir ekonomisinde de önemli bir yer tutmaktadır. Bigadiç ve Sındırgı bölgelerinde yetiştirilen küçükbaş hayvanlar başta civar şehirler olmak üzere tüm Türkiye’de yoğun bir ilgi görmektedir. Nüfusun %80’i geçimini tarım kollarından sağlamaktadır. Kıyı alanlarda yoğun olarak zeytin yetiştirilmekte, zeytini narenciye, incir, pamuk, elma, armut, ayva ve üzüm takip etmektedir. İlde genel olarak yetiştirilen tarım ürünleri; tahıl ürünleri, susam, haşhaş, ayçiçeği, tütün, şeker pancarı, domates ve kavundur. Diğer önemli ürünler tütün, taze fasulye, börülce, şeftali, elma ve mandalınadır.

SANAYİ

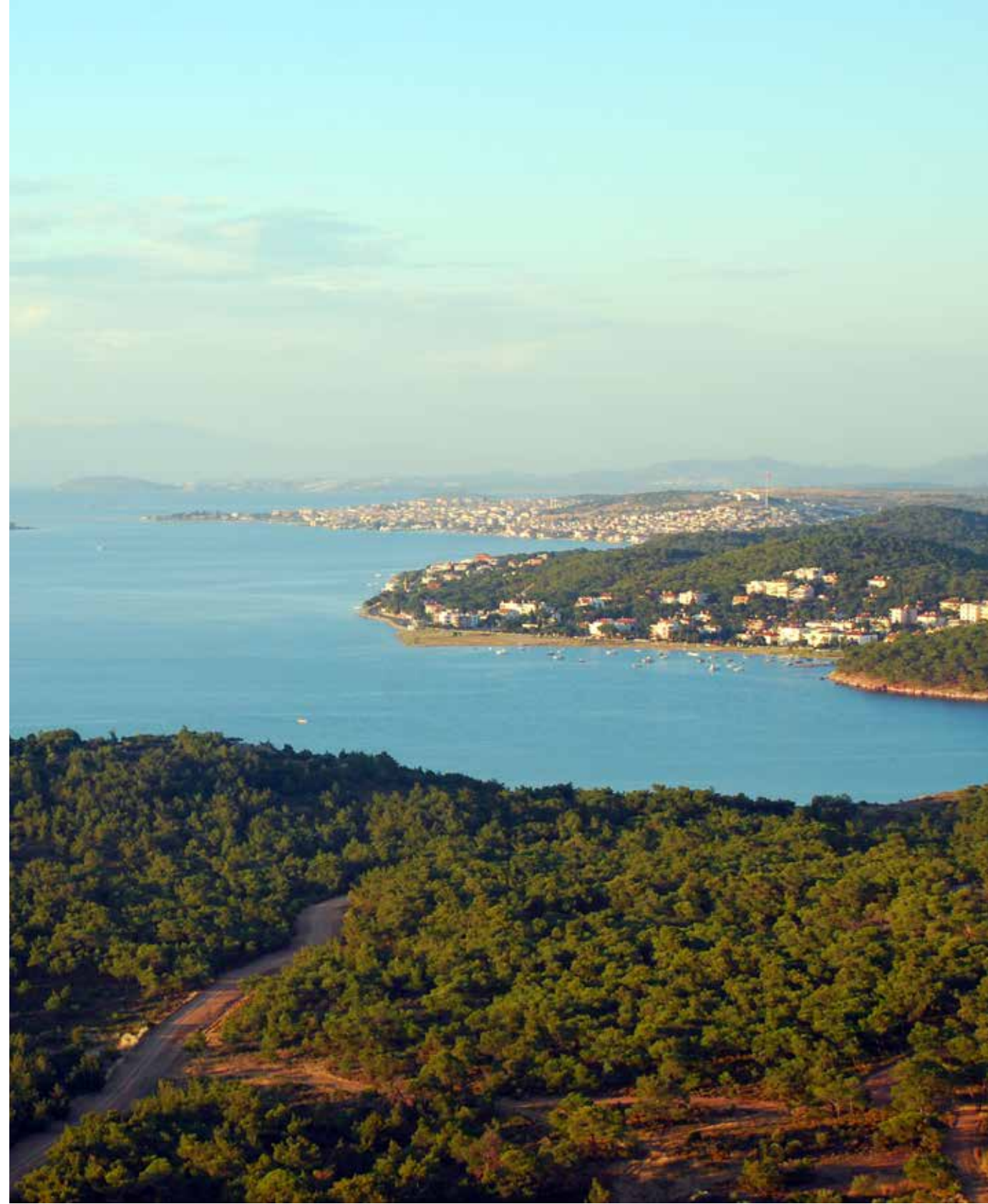
Sanayi alanında Balıkesir’in en büyük gücü coğrafi konumu ve teşviklerdeki avantajlarıdır. Yenilenebilir enerji kaynakları bakımından çok zengindir. Rüzgar, biyokütle, biyogaz, güneş enerjisi ve jeotermal enerji üretimi açısından güçlü bir potansiyele sahiptir. Türkiye’nin en yüksek RES potansiyeli Balıkesir’de yer almakta olup, il kurulu güçte 2. sıradadır.

Şehir, gıda ürünleri, yem imalatı, madencilik, ağaç ve orman ürünleri, tarım makineleri, elektrik – elektronik ürünleri ile de önemli bir ekonomi üretmektedir. 8 Organize Sanayi Bölgesi, 1 Teknopark bulunmaktadır. OSB’lerin ikisi Bandırma Limanına çok yakın bir şekilde konumlandırılmıştır.

8 Organize Sanayi Bölgesi
1 Teknopark
1 Lojistik Merkezi

MADENCİLİK

Balıkesir; madencilik sektöründe gelişme potansiyeline sahip bir ildir. Maden kaynakları bakımından; bor, mermer, kaolen, bentonit, halloysit, manyezit, kil, perlit, talk, vollastonit, altın, gümüş, bakır, çinko, antimon, manganez, demir, krom, civa, ametist, zeolit ve linyit rezervleri ön plana çıkmaktadır. Dünya bor rezervinin yaklaşık %15’i Balıkesir’de yer almaktadır. Ülkedeki kaolen rezervinin yaklaşık %65’ine sahiptir. 250 mermer ocağı ile Türkiye’nin en önemli mermer merkezlerinden biri olan Balıkesir önemli miktarda ihracat gerçekleştirmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

İlin en büyük limanı olan Bandırma Limanı, dünyaya ulaşım imkanı sunmaktadır. Liman, ulusal demiryolu ağına doğrudan entegredir. 20.000 Groston Kapasitesi ve 350.000 TEU elleçleme kapasitesine sahiptir. Marmara ve Ege Denizi'ne kıyısı bulunan Balıkesir, 2019'da tamamlanacak olan İzmir – İstanbul Otoyolu'nun üzerinde yer almaktadır. Bandırma'dan İzmir'e, Balıkesir'den Dursunbey'e olacak şekilde 2 aks ile demiryoluna bağlı, Körfezdeki hava-limanı uluslararası uçuşlara açıktır. Karayolu ile İzmir'e 1,5; İstanbul'a 2 saatte ulaşım imkanı bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
40.000 öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

TURİZM

Marmara ve Ege denizine kıyısı olan Balıkesir'de kıyı turizmi gelişmiştir. 22 mavi bayraklı plajıyla başta Ayvalık turizm açısından öne çıkmaktadır. Türkiye'nin en çok termal turizm merkezine sahip ilidir. İlde 8 farklı termal turizm merkezi bulunmaktadır. Edremit termal, kıyı turizmi ve Kazdağları'yla 3 turizm türünü birleştiren nadir alanlardandır. Kazdağları ve Kuş Cenneti Milli Parkları alternatif turizm alanları olarak bilinmektedir. İlde yıllık 3 milyonun üstünde konaklama gerçekleşmektedir.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Marmara Bölgesi'nin gelişmekte olan, elde edilen verilere göre kısa, orta ve uzun vadeli dönemlerde en büyük ekonomik sıçramaların yapılacağı tahmin edilen şehir olan Balıkesir yerli ve yabancı yatırımcılar için cazip bir bölgedir.

Birçok farklı imkan ve hizmetle güçlendirilen Balıkesir'de avantajlı sayılabilecek öncelikli yatırım alanları ekonomik ölçekte büyüklüklerine göre sırasıyla aşağıdaki gibidir:

- Rüzgar enerjisi türbin ve parça üretimi,
- Zincir otel,
- Termal otel yatırımcıları

Balıkesir, otoritelerce Güneş'in Dünya'da en güzel battığı yer olarak kabul edilir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Körfez Zeytinyağları (Ayvalık), Balıkesir kuzu eti ve Höşmerim meşhur ürünleri arasındadır.

TEKİRDAĞ

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

1.029.927

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1,26

KİŞİ BAŞI GSYİH

13.014 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1,51

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0,75

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Tekirdağ; verimli toprakları, bölge sanayisine sağladığı ham madde gücü, ulaşım ve kaliteli işgücü imkânları, hızla gelişen sınaî yatırımlarıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine önemli bir katkı sağlamaktadır. Doğal kaynaklar açısından sahip olduğu yüksek kömür, gaz ve yer altı suyu rezervi, pazar ve finans merkezi açısından bir dünya kenti olan İstanbul'a yakınlığı, ulaşım açısından halen faal olan hava ve deniz limanlarını sanayi bölgelerine ve Avrupa'ya bağlayan demiryolu, otoban ve duble yolları ile yatırımlar için cazip bir bölge olma özelliğini fazlasıyla taşımaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıTRAKYA
Kalkınma Ajansı

www.trakyaka.org.tr

TARIM

Tekirdağ da tarımsal üretimin %72'sini bitkisel üretim, %28'ini hayvansal üretim oluşturmaktadır. Bitkisel üretimin içinde tarla ürünlerinin payı yaklaşık olarak %62, meyvecilik payı %6 ve sebzecilik payı %4'tür. Tarla bitkilerinde en önemli ürün buğdaydır. Bu ürünü sırasıyla ayçiçeği, kano-la, arpa, silajlık mısır takip etmektedir. Meyvelerin değer bakımından en önde geleni % 36,6'lık pay ile üzumdür. Bu ürünü sırasıyla zeytin ve ceviz takip etmektedir. Sebze üretiminde değer bakımından en önde geleni %45,8'lik pay ile karpuzdur.

Tekirdağ'da yılda 349.513 ton süt üretimi yapılmaktadır. Kırmızı et üretimi ise 11.197 tondur. İlde kümes hayvancılığı da çok gelişmiştir. Yılda ortalama olarak 543 ton bal üretimi de yapılmaktadır.

SANAYİ

Türkiye, üretiminin tekstilde %10'u, margarinde %25'i, rafine ayçiçeği yağın-da %20'si, beyaz eşyada %25'i, kâğıt ve ambalajda %40'ı, işlenmiş deride %37'si Tekirdağ'dan sağlanmaktadır. İlde bu-lunan sanayi kuruluşlarında Ar-Ge biri-mi bulunan firma sayısı 195'dir.

Şehirde, 12 adet OSB ve 1 adet Serbest Bölge bulunmaktadır. İl sınırları içeri-sinde yaklaşık 100 adet yabancı serma-yeli firma konuşlanmıştır. Namık Kemal Üniversitesi bünyesinde faaliyet göste-ren Teknopark'ta ise yaklaşık 38 adet firma bulunmaktadır.

12 OSB
1 Serbest Bölge
1 Teknopark

MADENCİLİK

Tekirdağ'da başlıca yer altı zenginliği linyittir. Saray ilçesinde toplam 81.360.000 ton görünür rezerv tespit edilmiştir. Malkara ilçesinde de toplam 11.600.000 ton muhtemel rezerv belirlenmiştir. Bunun dışında manganezle ilgili çalışmalar yapılmış olup, Saray'da 18.000 ton mümkün rezerv tespit edilmiştir. Kuvars kumu ise görünür ve muhtemel rezervi 6.338.770 tondur.

Dalyanlar

TURİZM

Tekirdağ ili sınırları içerisinde kalan antik yerleşim alanları Bisanthe, Perinthos, Heraion Teichos, Ganos, Toronte, Apri, Barbaros (Banados), Misinli, Beşiktepe, Güneşli, Hora Feneri'nden oluşmaktadır. Osmanlı dönemine ait Rüstem Paşa Külliyesi ve Rakoczi Müzesi'nin yanı sıra Namık Kemal Evi ile Arkeoloji ve Etnografya Müzesi diğer tarihi değerleri oluşturmaktadır.

Atatürk Ormanı ile Barbaros'da yer alan bağlar mesire alanlarını oluştururken Kumbağ halk plajlarını barındırmaktadır. Şarköy ilçesinde bulunan Uçmakdere, Gaziköy, Hoşköy, Kirazlı; Malkara'da bulunan Elmalı, Sarıpolat, Yaylagöne; Saray'da bulunan Safaalan, Bahçeköy ve Güngörmez ise kırsal turizm lokasyonlarını oluşturmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Avrupa ve Asya arasında geçiş koridoru olan Trakya Bölgesi'nde konumlanmaktadır. Kuzeyden Kırklareli, doğudan İstanbul, batıdan Edirne ve güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir.

Uluslararası karayolu bağlantıları, otoyol ve bölünmüş yol uzunluğu ile Türkiye'nin önde gelen illeri arasında yer almaktadır. İlde Uluslararası Çorlu havalimanı bulunmaktadır. Türkiye'nin ilk transit konteyner limanı (Hubport) olan Asyaport, 18 metre derinliğe kadar toplam 2010 metre rıhtımı ve yıllık 2,5 milyon TEU'ya varacak kapasitesi ile dünya ölçeğinde bir liman konumundadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
33.000 Öğrenci

Rodosto Müzesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Lojistik, ilaç sanayi, savunma sanayi, alüminyum, deri sanayi, tarım aletleri ve makineleri şehrin avantajlı yatırım alanları hususunda öne çıkan başlıklardır.

Uçmaktedere, Tekirdağ'da Ganos Fayı'nın oluşturduğu vadilerden birinde bulunmaktadır. Sarp kayalar ve Marmara Denizi arasında kalan bölge, dünyanın en önemli yamaç paraşütü noktalarından biri kabul edilir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Tekirdağ köftesi, peyniri, kirazı, karpuzu, peynir helvası, ayçiçeği, üzüm Tekirdağ'a özgü yöresel ürünlerdir. Ayrıca, Hayrabolu Tatlısı ve Malkara Eski Kaşar Peyniri de ön plana çıkan ürünlerdendir. Yöreye özgü Karacakılavuz Dimi Dokuması, Tekirdağ Yapıncak Asma Yaprağı ve Velimeşe Bozası için coğrafi işaret çalışmaları devam etmektedir.

SAKARYA

İLÇE SAYISI

16

NÜFUS

1.010.700

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1,23

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.954 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1,15

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%3,36

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Sakarya, tarihsel zenginliği, coğrafi konumu, ulaşım olanakları, tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde ülke ekonomisindeki payı ve uygun yatırım koşulları ile ülkemizin önemli illerinden biridir. Tarıma elverişli alanları, yağışlı iklimi, bol içme suyu kaynakları, ovaları, akarsuları, gölleri ve diğer doğal güzellikleri ile yerleşim için son derece uygundur. İlin yüzölçümü 4.817 km² olup, Sakarya ili arazisinin %43'ü orman ve fundalık alandan, %49'u tarım alanından, %3,5'i çayır ve mera arazisinden ve %4,5'i de tarım dışı araziden oluşmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıMARKA
Doğu Marmara
Kalkınma Ajansı

www.marka.org.tr

TARIM

Mikro klima iklim şartlarının hüküm sürdüğü derin ve verimli ova topraklarında her türlü ürün yetiştirilmektedir. Verim düzeyi Türkiye ortalamasının üstündedir. Seracılık ve süs bitkileri yetiştiriciliği il tarımı açısından bir alternatif olarak ortaya çıkmış ve bugün ilde yoğun olarak uygulanan bir faaliyet alanıdır. Tarımsal faaliyetlerin yaklaşık yarısını hayvancılık oluşturmaktadır. İlde siğircilik ve kanatlı sektörü öne çıkmaktadır. Üst düzey teknolojiye sahip yaklaşık 1.000 broiler işletmesi ile Sakarya, kanatlı hayvan üretiminde Türkiye'nin önde gelen illeri arasında yer almaktadır.

SANAYİ

Otomotiv sektörü hem il üretimin hem de il ihracatının en önemli sektörü konumundadır. Tarımın yoğun olması gıda sektörünü geliştirmiştir. Makine imalatı ve metal işleme sanayi diğer öne çıkan sektörlerdir. Sanayi alanındaki istihdamın önemli bir kısmını otomotiv, tekstil ve makine imalatı ile birlikte gıda sektörü gerçekleştirmektedir. Dünya çapında firmaların faaliyette bulunduğu bu alanlardan otomotiv ve yan sanayi, sanayi alanındaki istihdamın üçte birini tek başına sağlamaktadır. Sakarya ili sanayi sektörü gelirlerine bakıldığında, otomotiv ve otomotiv yan sanayinin öne çıktığı görülmektedir. Bunu, işlenmiş gıda, makine imalatı, metal işleme, orman ürünleri, tekstil sektörleri takip etmektedir.

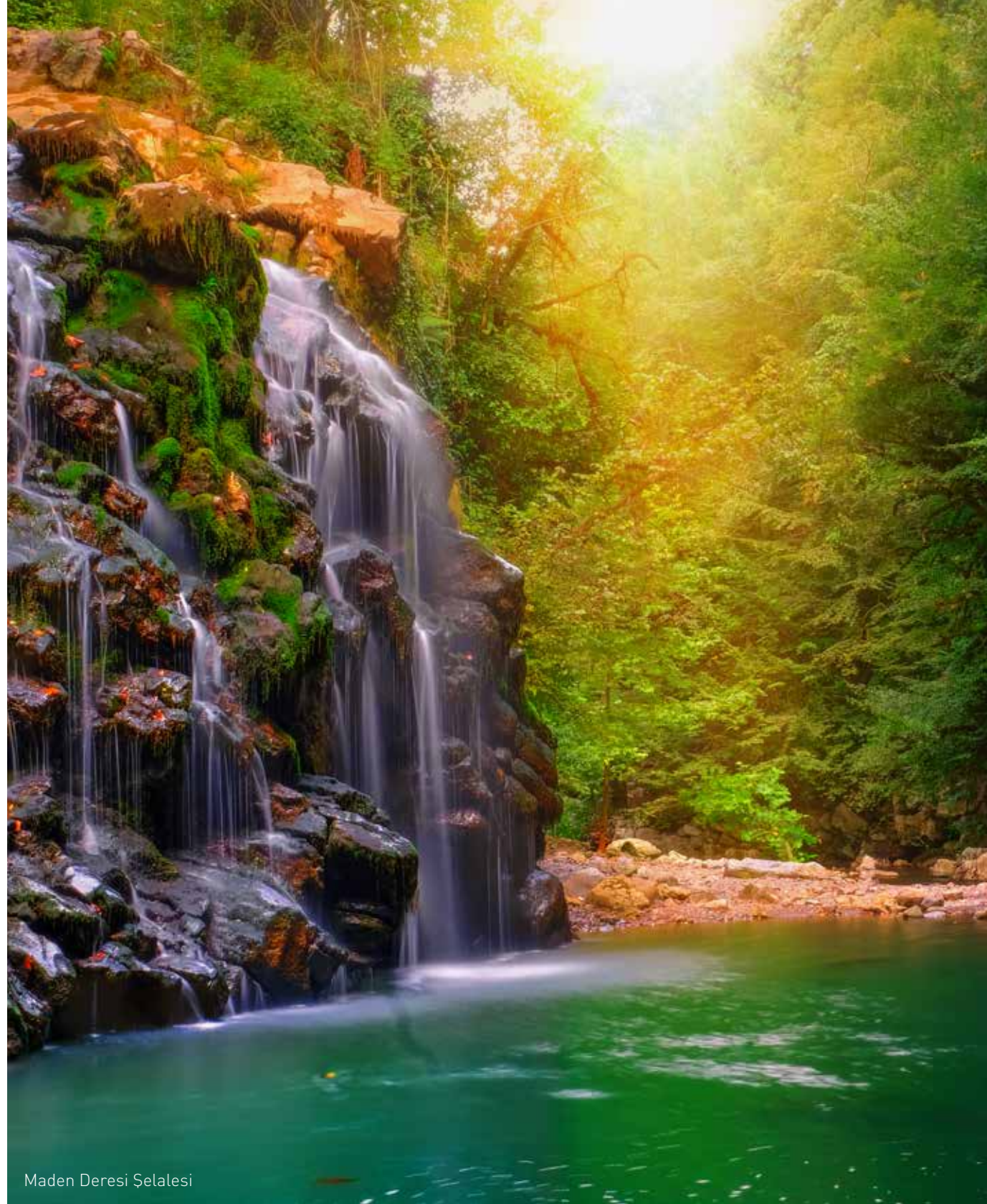
6 OSB
OSB'lerden 2'si ihtisas
(Mobilya ve Makine) OSB'dir.
1 adet Teknokent

MADENCİLİK

İlde önemli maden yatağı bulunmamakla birlikte; Türkiye Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü verilerine göre, mermer, kireçtaşı, mangan ve demir yatakları bulunmaktadır.

Karagöl

Maden Deresi Şelalesi

TURİZM

Sakarya, pek çok turistik cazibe merkezine sahiptir. Kıyıları, doğal güzellikleri, şifalı suları ve iklim özellikleri ile Karasu, Kocaali, Sapanca ve Akyazı ilçelerinin turizmde önemli yeri vardır. Karadeniz kıyısında yaklaşık 60 kilometre uzunluğunda bir sahil şeridine sahip olan Sakarya, doğal plajlara sahiptir. Sağlık Turizminde Kuzuluk Kaplıcası ön plana çıkmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

İstanbul ve Ankara'yı birbirine bağlayan kara ve demiryolu hatları üzerinde yer alan önemli bir kavşak noktasıdır. Türkiye'nin en önemli ulaşım yollarından olan E-5 karayolu ile TEM otoyolu Sakarya'nın ana ulaşım arteri durumundadır. Ayrıca, yapımı devam eden Kuzey Marmara Otoyolu ve Karadeniz Sahil Yolu ilden geçmektedir. İl, Körfez liman bölgesine 50 km mesafede yer almaktadır. Aynı zamanda ilin Karadeniz kıyısındaki Karasu limanı 2017 yılından beri faaliyettedir ve bölgenin en önemli Karadeniz limanı konumundadır.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
80.000 Öğrenci

Sapanca Gölü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Şehrin potansiyel alanları değerlendirildiğinde sanayi, tarım ve turizmde önemli imkanlara sahip ender illerden biridir. Sanayi alanında yatırım yapılabilecek sektörler otomotiv ve yan sanayi, makine imalatı, metal işleme, tarımsal ve hayvansal sanayi, ağaç işleme ve mobilya şeklinde sıralanabilir. Tarımda ise ilin termal kaynakları kullanılarak yapılacak seracılık ve süs bitkileri yetiştiriciliği yatırım için öne çıkmaktadır.

Acarlar Gölü ve Longozu pek çok kuş türüne de ev sahipliği yapan özel bir ekosisteme sahiptir. Longoz, dünyanın tek parça halindeki en büyük longozudur.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Taraklı'da ağaçtan yapılmış ev eşyaları, baston, topraktan yapılmış çanak çömleği; Kaynarca'da el işi dokumaları, hasır ürünler öne çıkmaktadır. Ayrıca, Islama Köfte, Çerkez Tavuğu, Dartılı Keşkek, Uhut Tatlısı, Kabak Tatlısı öne çıkan lezzetlerdir.

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

540.662

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.66

KİŞİ BAŞI GSYİH

10.496 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.65

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0,09

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Türkiye'nin sahip olduğu 2 boğazdan biri olan Çanakkale Boğazı'na ev sahipliği yapmaktadır. İlin Asya ve Avrupa kıtalarında yer alan ilçelerinin yanı sıra Ege Denizi'nde bulunan Gökçeada ve Bozcaada adaları ile toplam 12 adet ilçesi bulunmaktadır. Çanakkale ülke ortalaması üzerinde sulanabilir arazi varlığı, geniş yelpazeli tarımsal ürün kapasitesi, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörü açısından güçlü bir potansiyele sahiptir.

GMKA
Güney Marmara
Kalkınma Ajansı

TARIM

Çanakkale’de meyve ve sebze üretimi için kullanılan tarım alanlarının toplam tarım alanları içinde aldığı pay Türkiye ortalamasının üzerindedir. Organik tarım faaliyetleri için elverişli koşullar sunan, organik tarım uygulamalarının her geçen gün yaygınlaştığı Çanakkale ilinde aynı zamanda organik hayvancılık faaliyetleri de yürütülmektedir. Öne çıkan tarımsal ürünler arasında şeftali, zeytin, Bayramiç Elması, kiraz, elma, salçalık biber, üzüm, armut, badem, domates, ayva bulunmaktadır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık faaliyetleri de il genelinde başarılı bir şekilde yürütülmektedir.

SANAYİ

Güçlü olduğu sektörler; tarıma dayalı sanayi, gıda ürünleri imalatı, süt ve süt ürünleridir. Yazılım, biyoteknoloji, tarım, gıda gibi alanlarda faaliyet gösteren firmaların bulunduğu 1 adet teknopark bulunmaktadır. Çanakkale’de bir tanesi Çanakkale Merkez diğeri Biga ilçesinde olmak üzere iki adet OSB bulunmaktadır. Süt ve süt ürünleri ile zeytin ve zeytinyağı başta olmak üzere gıda alanında üretim yapan tesislere yönelik Ezine Gıda İhtisas OSB tüzel kişiliğini kazanmış olup altyapı çalışmaları devam etmektedir.

MADENCİLİK

Ülkemizin en büyük seramik üretim tesisi Çanakkale ili Çan ilçesinde bulunmaktadır. İl, kaolen yataklarına da ev sahipliği yapmaktadır.

Truva Atı

TURİZM

Çanakkale, bozulmamış doğası; UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan Troya Antik Kenti başta olmak üzere il sınırları içinde bulunan birçok antik kent; 671 km kıyı şeridi ve adaları ile büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. En önemli destinasyonları: Kazdağları, Bozcaada, Gökçeada, Troya, Assos, Parion'dır...

KONUM ve ULAŞIM

Çanakkale Havalimanı sayesinde İstanbul ve Ankara'dan rahatlıkla Çanakkale'ye ulaşılabilir. Çanakkale sahip olduğu coğrafi konum itibarıyla deniz ulaşımı kullanım oranının yüksek olduğu bir ildir. Çanakkale Boğazı, ulusal ve uluslararası gemi taşımacılığında büyük bir öneme sahiptir. Dünya çapında bir proje olan Çanakkale 1915 Köprüsü'nün yapımı devam etmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
53.000 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

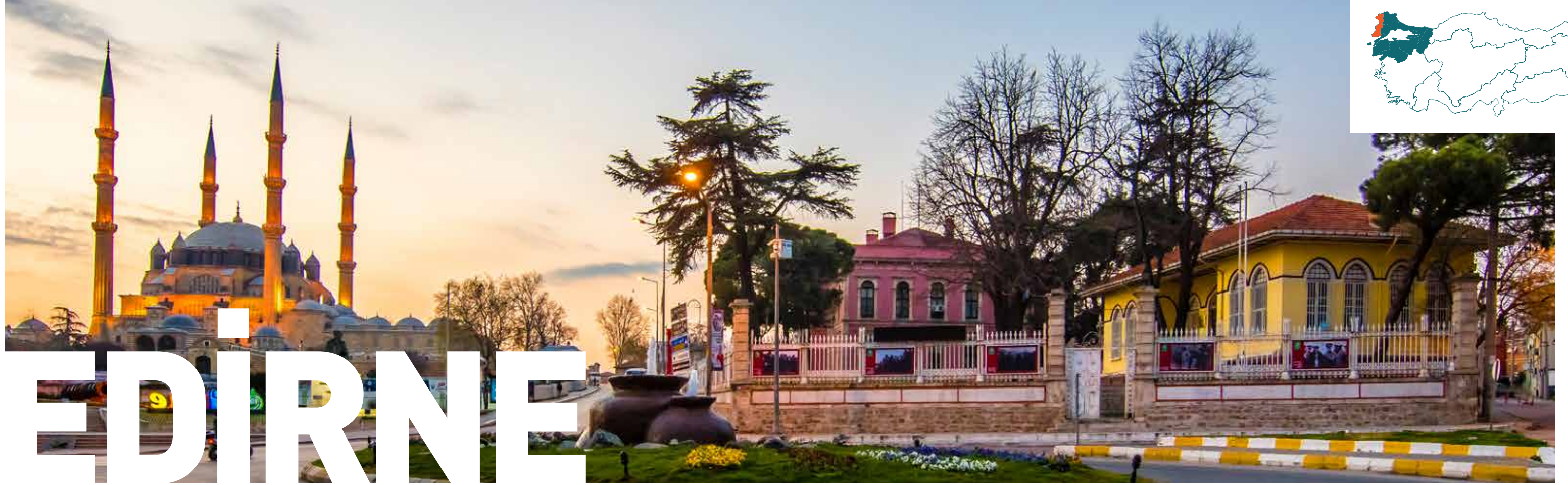
Tarım, hayvancılık, gıda ürünleri imalatı ve alternatif turizm başlıkları en önemli avantajlı yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Başta Ezine Peyniri olmak üzere süt ve süt ürünleri, Bayramiç Beyazı, Bayramiç Elması, kiraz, şeftali, sardalye başta olmak üzere deniz ürünleri, peynir helvası, kırmızı et, zeytin ve zeytin-yağı meşhur ürünleri arasındadır.

İslam ümmetinin son ittifak ettiği Çanakkale Deniz Savaşları'nda (1.Dünya Savaşı, 1914- 1918) 250 bini şehit olmak üzere toplam 500 bin insan hayatını kaybetmiştir.

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

411.528

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.50

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.648 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.41

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.03

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Edirne, Marmara Bölgesi'nin Trakya kısmında yer almaktadır. Güneyinde Ege Denizi, kuzeyde Bulgaristan, batıda Yunanistan, doğuda Tekirdağ, Kırklareli ve Çanakkale illeri ile çevrilidir. Osmanlı döneminde İstanbul'dan önce başkentlik yapmıştır. Tarihi, kültürü ve doğası ile Türkiye'nin en önemli şehirlerindendir. Mimar Sinan'ın dünyaca ünlü ustalık eseri Selimiye Camii, Edirne'de yükselmektedir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıTRAKYA
Kalkınma Ajansı

www.trakyaka.org.tr

TARIM

Edirne ilinin coğrafi olarak üç önemli nehrin (Meriç, Tunca, Arda) birleşim noktasında olması ve verimli topraklar üzerinde kurulu bulunması nedeniyle önemli miktarda tarımsal üretim gerçekleşmektedir. Türkiye'nin çeltik, yağlık ayçiçeği ve buğday üretiminde önemli bir hasılaya sahiptir.

SANAYİ

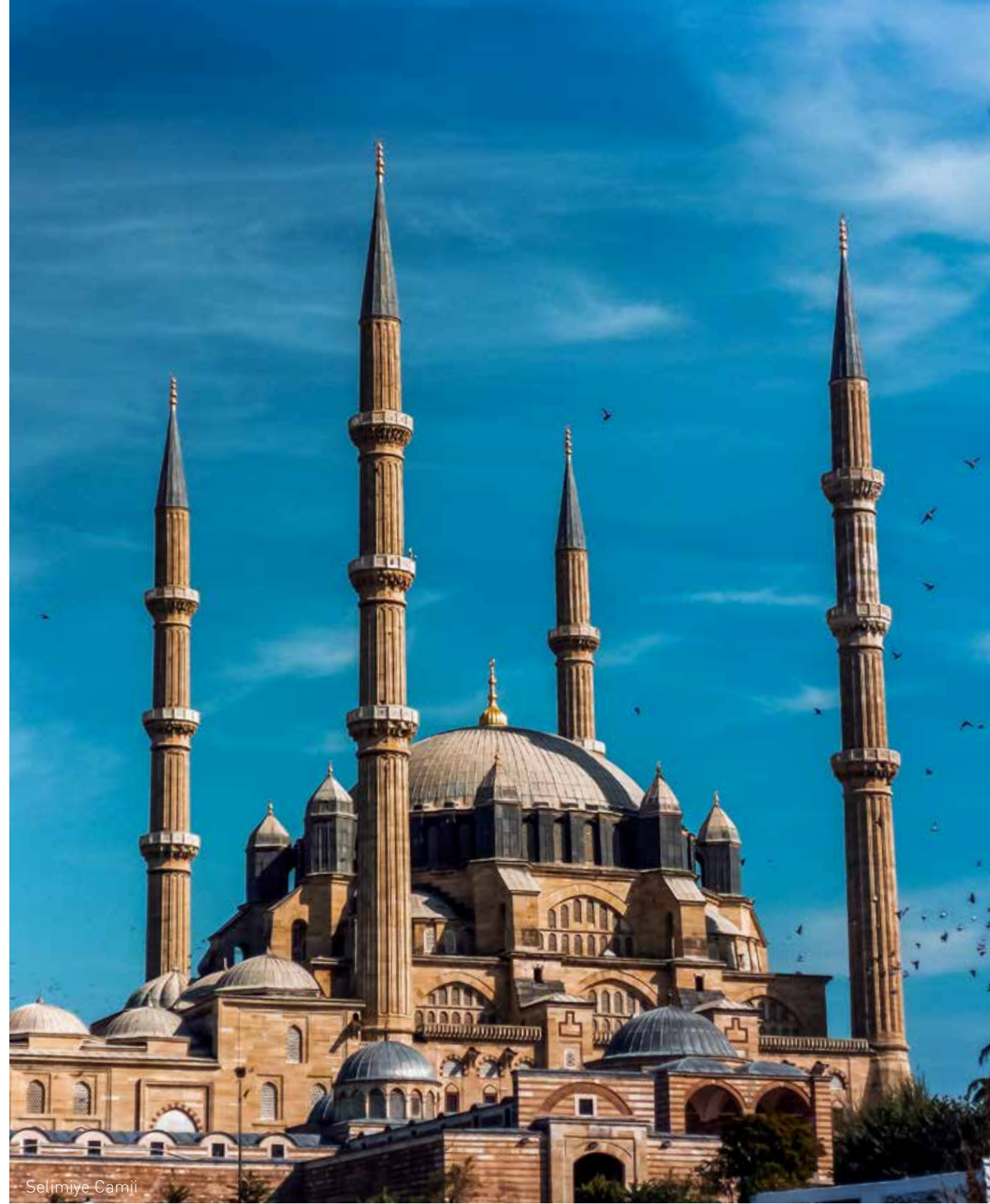
İl sanayisinin gelişimi tarıma dayalı sektörlerdir. Sanayi siciline kayıtlı yaklaşık 380 işletme mevcuttur. Tarıma dayalı sanayi üretimi yapan firma yatırımcıları; çeltik, yağ, süt ve süt ürünleri sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

MADENCİLİK

İlde bulunan 27 adet linyit işletmesinde yaklaşık olarak yıllık 470 bin ton linyit kömürü üretilmektedir. Ayrıca, çimento hammaddesi ve bentonit bulunmaktadır.

Eski Camii

Selimiye Camii

TURİZM

Edirne, dünyada metrekareye en çok tarihi eser düşen şehirdir. Roma ve Osmanlı eserleriyle bezelidir. Osmanlıya başkentlik yapmıştır. Selimiye Camii, Eski Camii, Edirne Sinagogu, Karaağaç, Uzunköprü, Sağlık Müzesi, Saroz Körfezi, Enez, Gala Gölü şehrin öne çıkan turizm değerleridir. Yıllık 3-4 milyon civarında yabancı turist ziyaret etmektedir. Bulgaristan ve Yunanistan sınırında bulunan Edirne farklı kültürlerin buluştuğu bir kavşaktır.

KONUM ve ULAŞIM

Edirne, Türkiye-Avrupa sınır bölgesine yakınlık ve İpsala, Kapıkule, Pazarkule ve Hamzabeyli sınır kapılarıyla stratejik öneme sahiptir. Uluslararası karayolu bağlantılarıyla, Çorlu Havalimanı'na 140 km, İstanbul Havalimanı'na 230 km, Tekirdağ Limanlarına 140 km yakınlıktadır. TEM Otoyolu vasıtasıyla Avrupa'ya ve Anadolu'ya doğrudan bağlantı imkanına sahiptir. 51 km otoyol, 675 km karayolu 96 km demiryolu ağıyla, güçlü bir ulaşım altyapısı bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
50.000 Öğrenci

Meriç Köprüsü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm ve hizmet sektörü, tarıma dayalı sanayi, yenilenebilir enerji alanları yatırım için cazip sektörlerdir.

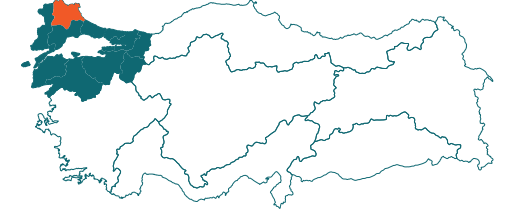

Edirne Kırkpınar Yağlı Güreşleri, 7 asırlık gelenektir. Burası er meydanıdır. Kırkpınar'ın en büyük ödülünü bir Başpehlivan alır ve 1 yıl süreyle Türkiye'nin Başpehlivanı ünvanını taşır. Bu ünvanı 3 yıl korumayı başarırsa Altın Kemerin sahibi olur.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Edirne Ciğeri, badem ezmesi, Edirne Köftesi, Edirne Peyniri, deva-i misk, Edirne Çinisi, Edirnekari, Talika, Kispet, aynalı süpürge, misk sabunu şehrin meşhur ürünleridir.

KIRKLARELİ

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

360.860

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.44

KİŞİ BAŞI GSYİH

10.585 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.44

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.11

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Kırklareli verimli toprakları, doğal güzellikleri, tarihi ve eğitimli nüfusu ile öne çıkmaktadır. Şehrin en önemli özellikleri; doğal varlıklar açısından zengin, toprak verimliliğinin yüksek, coğrafi konumu itibari ile ihracata müsait olmasıdır. Bunun yanı sıra şehir Organize Sanayi Bölgeleri ile güçlü bir ekonomik altyapıya sahiptir. Rüzgâr enerjisi potansiyeli sınaî faaliyetlerde aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıTRAKYA
Kalkınma Ajansı

www.trakyaka.org.tr

TARIM

İlin yüzölçümü 655.000 hektardır. Arazi varlığının %41'i kültür arazisi, %40 orman, %5'i mera, geriye kalan %14'ü ise kültür dışı arazidir. Tarımsal işletmelerin yapısına bakıldığında, işletmelerin toprak büyüklüğü bakımından 50-200 dekar arasında yoğunlaştığı, çoğunluğunun hem hayvancılık hem de bitkisel üretimi birlikte yaptıkları görülmektedir. Şehrin ziraî faaliyetleri; buğday, yulaf, mısır, fasulye, şekerpancarı, ayçiçeği ve kozadır.

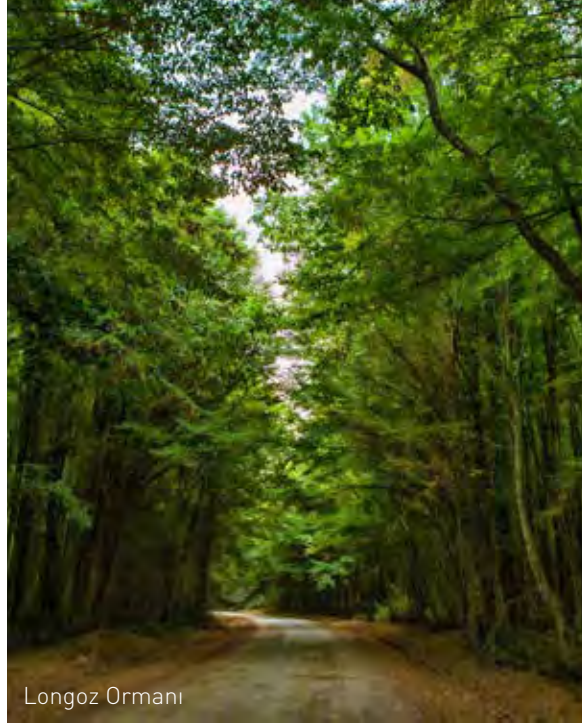

SANAYİ

Kırklareli'de sanayi artan bir hızla gelişmektedir. İlde sanayi daha çok D-100 karayolu etrafında ve özellikle Lüleburgaz'da yoğunlaşmıştır. Kırklareli gelişmişlik sıralamasında 81 il içerisinde imalat sanayinde 14. sırada bulunmaktadır. Toplam 790 sanayi tesisi, 1'i özel 4 organize sanayi bölgesi, 6 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Cam, gıda, tekstil, ilaç, metal ve taş toprak sanayi üretimi alanında önemli tesislere ev sahipliği yapmaktadır. 1 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Şehirde linyit kömürü çıkarılmaktadır. Ayrıca mermer yatakları da işletilmektedir. Kırklareli'nde, demir, altın, bakır gibi metalik maddelerin yanı sıra dolomit kalker, kalker, kil gibi endüstriyel hammaddeler bulunmaktadır. Bunlardan dolomit kalker ve kalker üretimi cam, çimento ve kireç fabrikaları tarafından kullanılmaktadır. Türkiye Petrol Anonim Ortaklığı tarafından da düşük miktarda doğalgaz ve petrol çıkarılmaktadır.

Longoz Ormanı

Kıyıköy Koyu

TURİZM

Önemli turistik merkezleri; Dupnisa Mağarası, Istranca Ormanları, Demirköy Kastro Körfezi, Hızırbey Külliyesi, Askeri Tabyalar, Çeşmeler, Babaeski İlçesinde Cedit Ali Paşa Camii ve Köprüsü, Demirköy İlçesinde Fatih Demir Dökümhanesi, Kofçaz ilçesinde Tümülüs ve Dolmenler, Lüleburgaz ilçesinde Sokullu Külliyesi, Zindan Baba Türbesi, Pehlivan köy ilçesinde İstasyon Binası, Akarca Köprüsü, Pınarhisar Kalesi, Vize ilçesinde Küçük Ayasofya Kilisesi, Vize Kalesi, Kıyıköy Aya Nikola Manastırı, Kıyıköy Kalesi'dir.

KONUM ve ULAŞIM

Marmara Bölgesinin Istranca (Yıldız) Dağları ve Ergene Ovası bölümleri üzerinde yer alan hudut ili Kırklareli, kuzeyinde Bulgaristan, kuzey doğusunda Karadeniz, güney doğusunda İstanbul, güneyinde Tekirdağ ve batısında Edirne ile çevrilmiştir. Kuzey-güney bağlantılı iki ulaşım eksenidir. Aziziye sınırına kadar uzanan Dereköy – Kırklareli – Babaeski- Pehlivan köy karayolu Bulgaristan ile bağlantıyı sağlar.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
30.000 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda, tekstil, plastik, ambalaj, metal, işleme, döküm, çimento, cam ve ilaç gibi sektörler şehrin ön plana çıkan yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kırklareli Köftesi, keşkek, zerde, kaymakçına, plaska, sulu ka-
çamak, kuru kaçamak, ısırgan böreği, külür, kapama, çoban
böreği, ısırgan otu çorbası yöreye özgü yemeklerdir. Kaşar ve
beyaz peyniri, meşe balı, Demirköy Çileği meşhurdur. Yörede,
bağcılığa bağlı olarak içki yapımı gelişmiştir.

Kırklareli Poliçe Koyu, falezler arasındaki kumsallarıyla cennetten bir köşe. Sırtını zümrüt ormanlara yaslayan koy, kamp ve karavan tutkunlarının vazgeçilmez adreslerinden...

YALOVA

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

262.234

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.32

KİŞİ BAŞI GSYİH

11.544 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.33

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.19

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en küçük şehri olmasına rağmen merkezi konumu, kültürel ve sosyal yaşamı, sunduğu yatırım ve iş olanaklarıyla ilgi çekmektedir. % 58'i ormanlık alanlardan oluşmaktadır. İstanbul – Bursa – Kocaeli gibi Türkiye'nin en büyük şehirlerine komşudur. Yeşille mavinin buluştuğu Yalova, Termal ve Armutlu ilçelerinde bulunan şifalı termal kaynakları ve el değmemiş doğal güzellikleriyle dört mevsim turizm destinasyonudur.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıMARKA
Doğu Marmara
Kalkınma Ajansı

www.marka.org.tr

TARIM

Yalova özellikle süs bitkileri ve kivi üreticiliğinde Türkiye’de söz sahibidir. Türkiye’deki süs bitkileri üretimi yapan 28 il arasında üretim miktarı ile İzmir ve Antalya’nın ardından 3. sıradadır. Türkiye kivi üretiminin yaklaşık %50’si Yalova’dan karşılanmaktadır. Ayrıca, kivi meyvesinin muhafazası konusunda 80.000 ton soğuk hava depolama kapasitesi ile lojistik bir merkez konumundadır.

SANAYİ

Şehir ekonomisinde en büyük paya sanayi sektörü sahiptir. Sanayi sektörü içerisinde en yüksek pay imalat sanayine aittir. Ticaret sektörü de il ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ekonomik gelirlerin diğer önemli kısmını tarım ve turizm sektöründen elde edilen gelirler oluşturmaktadır. Bir adet OSB faaldir, 6 adet OSB’nin kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

MADENCİLİK

İl sınırları içerisindeki bilinen önemli endüstriyel hammadde kaynağı, kuvars kumu oluşumlarıdır. Bu kumtaşları Eosen yaşlı kireçtaşları altında yer almaktadır.

Dipsiz Gölü

Erikli Şelalesi

TURİZM

Yalova, eşsiz doğa güzellikleri ve iklimiyle sakinlerine huzur veren bir şehirdir. İstanbul ve Bursa'nın arasında bulunması, bu şehirlerdeki turistik, ekonomik ve kültürel olanaklardan yararlanmasını kolaylaştırmaktadır. Kıyı, av, termal ve doğa turizminde söz sahibidir. Bunun yanında Armutlu ve Çınarcık en önemli turistik ilçelerindendir. Şehrin önemli destinasyonlarından biri Karaca Arboretum, Türkiye'nin ilk özel arboretumudur.

ÜNİVERSİTELER

Yalova Üniversitesi ildeki tek üniversitedir. Polimer Mühendisliği, Enerji Sistemleri Mühendisliği ile Kimya ve Süreç Mühendisliği gibi melez mühendislik bölümleri Türkiye'de yalnızca Yalova Üniversitesinde bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Karayoluyla 1 saatlik sürede 20 milyonluk nüfusa (İstanbul, Bursa, Kocaeli) erişebilir konumda bulunan Yalova, aynı zamanda deniz ve hava ulaşımında da çeşitliliğe sahiptir. Dünyanın 4'üncü, Avrupa'nın ise 2'nci en uzun açıklığa sahip asma köprüsü olan Osman Gazi köprüsü ile Dilovası – Altınova arası 6 dakikada geçilebilmektedir. Jeo-stratejik konumunun getirdiği avantaj ile turizm, sanayi ve hizmet sektörlerinin gelişimi açısından ciddi bir potansiyel barındırmaktadır.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi üç metropol kente sadece birer saat uzaklıktadır. Termal turizm şehrin en önemli gelir kaynağıdır. Güçlü ulaşım bağlantıları ile bölgesel bir aktarma merkezi olma yolunda hızla ilerleyen Yalova'da lojistik yatırımlar için önemli fırsatlar bulunmaktadır. Sanayi yatırımları için teşvik mevzuatı sayesinde Yalova'daki ihtisas organize sanayi bölgeleri yatırımcılara önemli avantajlar sunmaktadır.

Armutlu'da bulunan kaplıcalar, Türkiye'nin şifa kaynağıdır.

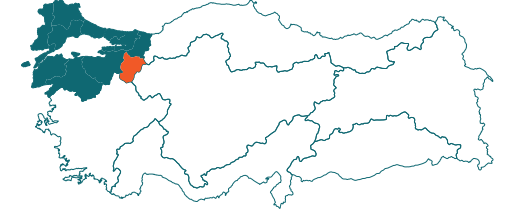
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

1 adet coğrafi işaretli ürünü bulunmaktadır. "Çınarcık İşi" adı verilen özel el işi ürün coğrafi işaret ile tescillenmiştir. Şehrin diğer önemli ürünleri: İpek Böceği Kozası süs ve takı ürünleri, Yalova Kivisi, Akköy Bamyası ve Şenköy Kızılciği...

BİLECİK

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

223.448

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.27

KİŞİ BAŞI GSYİH

11.849 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.31

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.06

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Türkiye'nin 4 coğrafi bölgesinde toprakları olan tek ildir. Marmara Bölgesine bağlı olmasına rağmen Ege, İç Anadolu ve Karadeniz Bölgesinde toprakları bulunmaktadır. Sakarya ırmağının etrafına kurulmuştur. Osmanlının kurulduğu coğrafyanın merkezindedir. İlin; zengin tarımsal ürün çeşitliliği, bozulmamış doğası, yüksek turizm potansiyeli, projesi devam eden 3 Organize Sanayi Bölgesi ile yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılar için önemli bir cazibe merkezidir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

BEBKA

Bursa, Eskişehir, Bilecik
Kalkınma Ajansı

www.bebka.org.tr

TARIM

Nüfusun yüzde 70'i tarımla geçinir. Modern tarıma, sulama, gübreleme ve modern tarım aletlerine önem verilmektedir. Su açısından çok zengindir. Arazinin % 40'ı ekime müsaittir. Başlıca tarım ürünleri buğday, baklagiller, arpa, mısır, nohut, fasulye, şekerpancarı, ayçiçeği, soğan, barbunya, semizotu, havuç, sivri biber, domates, patlıcan, kıvırcık, salata ve şerbetçi otudur. Beylerce üzümü, nar, erik, ayva, kiraz ve muşmulası meşhurdur. Şerbetçi otu ve kıvırcık marul üretiminde Türkiye de 1. konumdadır.

SANAYİ

Şehrin ekonomisinde en önemli pay mermer ve seramik sektörüne aittir. Makine-metal, gıda-içecek gibi sektörler de ilin ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. 120 ülke ile dış ticareti bulunan Bilecik Türkiye'deki ilk 1000 şirket içinde 18 firması bulunmaktadır.

Şehirde yapım süreci devam eden 3 Organize Sanayi Bölgesi, yine inşası devam eden Bozüyük Gündüzbey Lojistik Merkezinin tamamlanmasıyla birlikte 200.000 kişiye iş imkânı sağlanacağı öngörülmektedir.

MADENCİLİK

Bilecik, "Bilecik Taşı" da denilen bej mermeri ile ünlüdür. Bundan başka kil rezervleri mevcuttur. Seramik ve cam sanayisinde kullanılan kaolin ve feldspar maddeleri de çıkarılmaktadır.

Bozcaarmut Gölü

Bozca Armut Nehri

TURİZM

Her köşesi tarihten bir iz taşıyan kadim şehir Bilecik kültür turizmi için önemli bir destinasyondur. Şehrin sınırları içerisinde bulunan ve mutlak surette görülmesi gereken belli başlı yerler önem sırasına göre aşağıdaki gibidir: Şeyh Edebali Türbesi, İnönü Şehitliği ve Metristepe Anıtı, Söğüt Ertuğrul Gazi Türbesi

KONUM ve ULAŞIM

Bilecik-İstanbul arası 200 km, Bilecik-Ankara arası 317 km, Bilecik-Bursa arası 105 km ve Bilecik-Eskişehir arası 85 km mesafededir. Bursa Yenişehir havalimanına uzaklığı 51 km, en yakın liman olan Gemlik Limanı 97 kilometredir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
16.377 Öğrenci

Tarihi Osmanlı Camii

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Şehirdeki avantajlı yatırım alanların başında; Otomotiv, turizm, enerji, tarım ürünlerine bağlantılı gıda sanayii gibi sektörler gelmektedir.

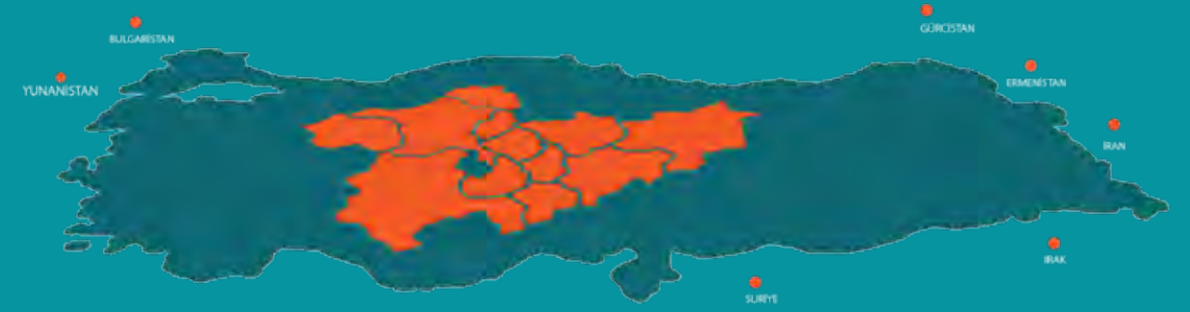
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Şerbetçi otu, ayva ve nar lokumları, Pazaryeri helvası ve bozası ilin meşhur ürünleri arasındadır.

Osmanlının kurucusu Ertuğrul Gazi Anma ve Söğüt Şenlikleri her yıl Eylül ayında düzenlenmektedir. Şenlikler yaklaşık 7 asırdan bu yana devam eden kadim bir gelenektir.

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

İç Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin ortasında yer almaktadır. Ülke topraklarının %21'ini kaplar. Yüzölçümü bakımından Doğu Anadolu'dan sonra ikinci büyük bölgedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında diğer bölgelerin hepsiyle komşudur. Türkiye'de "tahıl ambarı" olarak ifade edilir. Bölge, yeryüzü şekilleri bakımından sade bir görünüme sahiptir. Bölgenin çoğu yerinde genellikle 1000 m yükseltiye sahip düzlükler bulunur.

En önemli akarsuları Kızılırmak, Sakarya Nehri, Porsuk ve Delice çaylarıdır. Bölgede Ankara, Kayseri, Eskişehir ve Konya gibi önemli sanayi kentleri bulunmakla beraber bölgenin geneli tarım ile ön plana çıkmaktadır. Bölgede 13 şehir bulunmaktadır. Bu şehirler: Ankara, Konya, Kayseri, Eskişehir, Sivas, Yozgat, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırıkkale, Karaman, Kırşehir ve Çankırı'dır.

İLÇE SAYISI

25

NÜFUS

5.503.985

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%6.71

KİŞİ BAŞI GSYİH

14.253 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%9.03

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%4.53

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Türkiye'nin başkenti ve en büyük ikinci şehridir. Şehrin bilinen ilk sakinleri, M.Ö 2500-1700 yılları arasında tüm Anadolu yarımadasında bir medeniyet kuran Hattilerdir. Frig Krallığı'nın başkenti Gordion il sınırları içindedir. Şehir, Lidya, Pers, Roma, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerini yaşamıştır. Genel olarak karasal iklim hâkimdir. Bölgede bozkır özelliği hakimdir. Dinamik ve genç bir nüfusuyla ülkenin en önemli şehirlerindendir. Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi başta olmak üzere devlet yönetim mekanizmasına ait kamu kurumları yer almaktadır. Şehir, ekonomik gelişmişliği, tarihi ve beşeri mirasıyla dünyanın önemli başkentlerindendir.

TARIM

Geniş arazi varlığıyla birçok ürünün üretimi için elverişli olan Ankara ili toplam tarım alanının Türkiye'ye oranı yaklaşık %5 iken ekilen meyve alanının oranı % 8,46, ekilen sebze alanının oranı %5,93 ve ekilen tarla alanının oranı ise % 5,01'dir. Hayvansal üretim bakımından ise Ankara özellikle kümes hayvanları başta olmak üzere koyun ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinde lider konumdadır. En çok yetiştirilen ürünler arasında marul, kimyon, aspir, taze soğan, havuç, kuru soğan, turp, ıspanak balkabağı, yulaf, kavun, arpa, nohut, vişne, buğday, yeşil mercimektir.

SANAYİ

Ankara'da en fazla öne çıkan sektörler; bilişim, tıbbi cihazlar, iş ve inşaat makineleri ve savunma sanayidir. Savunma sanayi Ankara'nın en güçlü olduğu alanların içinde stratejik önemiyle öne çıkmaktadır. Savunma ve havacılık sanayi firmalarının %60'ı Ankara'da bulunmaktadır. Ankara'nın dört firması (Aselsan, TAI, Roketsan ve STM) dünyanın en büyük 100 savunma firması arasında yer almaktadır. Teknoloji alanında Türkiye'de üretilen ileri teknoloji ürünlerinin %20'si Ankara'da üretilmektedir. Şehirde un, jeneratör, klima, makine sanayinin çeşitli kolları, askeri elektronik ve askeri uçak yedek parça sağlayan fabrikalar ve çok önemli Ar-Ge tesisleri bulunmaktadır. Üniversite içi ve dışı teknokentlerde hem sanayi alanına hem de dijital çağa uyumlu birçok ürün geliştirilmektedir.

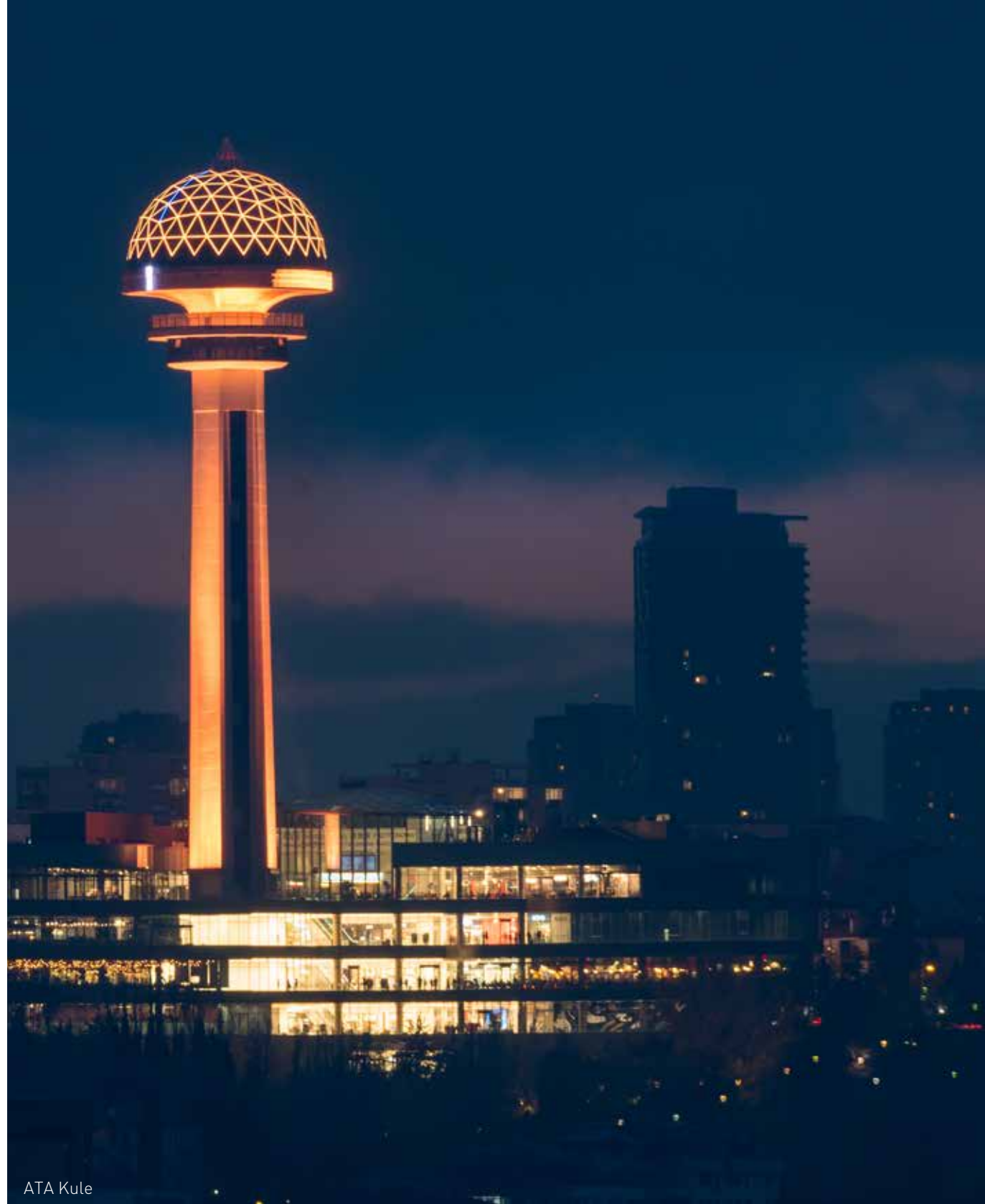
Savunma ve havacılık sanayi firmalarının %60'ı Ankara'da bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Metalik madenlerden altın, bakır, kurşun, çinko, demir ve manganez; endüstriyel hammaddelerden başta trona olmak üzere çimento hammaddeleri, bentonit, jips, kaya tuzu, kireçtaşı, kum, çakıl, perlit, sodyum sülfat, sepiyolit, mermer ve linyit oldukça yaygındır. Madencilik sanayinde kullanılan birçok makine Ankaralı firmalar tarafından üretilebilmektedir. Türkiye'nin diğer bölgelerinde faaliyet yürüten birçok maden şirketinin merkezi Ankara'dadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası

ATA Kule

TURİZM

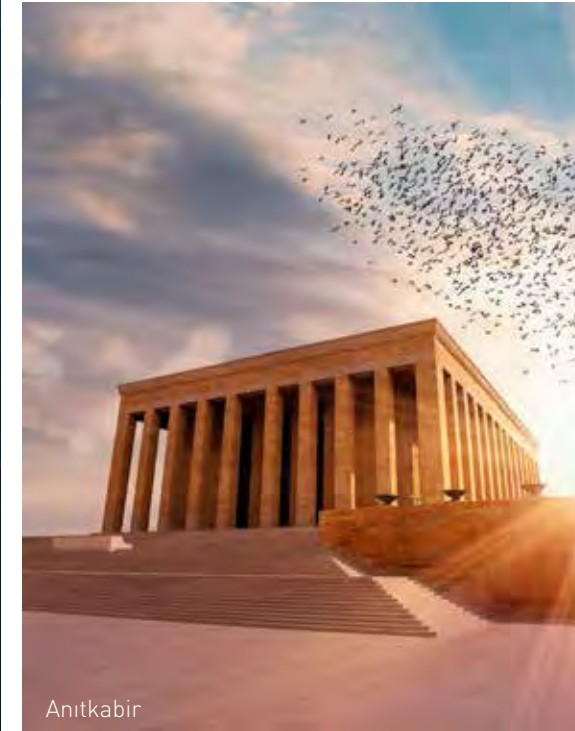
Ankara'nın turizm destinasyonlarının büyük bir çoğunluğunu müzeler oluşturmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başkenti olması sebebiyle Türk bürokrasisinin varlığını yoğun bir şekilde hissettirdiği şehir, müzeleri ve önemli merkeziyle ülkenin hafızası konumundadır. Bozkırın ortasında yer alan gölleriyle çevrilidir. Pek çok medeniyete ev sahipliği yapan şehir; Anadolu Medeniyetler Müzesi, Resim Heykel Müzesi, Altınköy Açık Hava Müzesi, Çengelhan Rahmi M. Koç Müzesi, Gordion Müzesi, Eymir Gölü, Mogan Gölü, Kızılcahamam Çamlıdere Jeoparkı, Soğuksu Milli Parkı, Elmadağ Kayak Merkezi gibi önemli turizm destinasyonlarına sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Esenboğa Uluslararası Havalimanı, uluslararası ve iç hat seferleri ile kente ulaşımı sağlayan en önemli üstür. Buradan Türkiye'nin her bölgesine direk uçuşlar bulunmaktadır. İstanbul, İzmir ve Konya yönüne hızlı tren seferleri bulunmaktadır. Kente ulaşımında diğer önemli nokta Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali'dir. Avrupa'nın en büyük otobüs terminalleri arasında yer alır. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Ankara Garı, ülkenin doğusu ile batısının birbirine bağlandığı noktadır.

ÜNİVERSİTELER

21 Üniversite
258.334 Öğrenci

Anıtkabir

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Savunma sanayi ve havacılık, sağlık teknolojileri ve turizmi, bilişim ve haberleşme, iş ve inşaat makineleri, tarıma dayalı sanayi, yenilenebilir enerji ve eğitim hizmetleri Ankara'da gerçekleştirilebilecek yatırımlar içerisinde en avantajlı olanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Telkari, İpek İğne Oyası, Çubuk Agat Taşı, Beypazarı Kuruşu, Beypazarı Havuç Lokumu, Kızılcahamam Çam Kolonyası, Ankara Armudu, Ayaş Domatesi, Beypazarı Havucu, Kalecik Karası Üzümlü, Ankara Balı, Ankara Tiftik Keçisi ilin meşhur ürünleri arasında yer almaktadır.

Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi, özgün koleksiyonu ile dünya çapında bir şöhrete sahiptir. 15. Yüzyıla ait bir Osmanlı yapısında bulunan müzede, Paleolitik Çağ'dan günümüze Anadolu'da iz bırakan medeniyetlere ait eserler sergilenmektedir.

İLÇE SAYISI

31

NÜFUS

2.205.609

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.69

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.349 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%2.13

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.06

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Yüzölçümü bakımından 41.001 km²lik alan ile Türkiye'nin en büyük ilidir. Geniş ve düz arazileri sayesinde yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır. Türkiye'nin merkezinde bulunmasından ötürü ulaşım imkânları bakımından çok avantajlı bir konuma sahiptir. Konya, deprem riskinin en düşük olduğu bölgelerden biridir. Nüfus bakımından Türkiye'nin en büyük 7. ilidir. Nüfusun %56,2'si 35 yaş altıdır. 45.000 Küçük ve Orta Büyüklükte İşletmeye (KOBİ) ev sahipliği yapan Konya, ülkenin KOBİ Başkentidir. 49 ülkeden 300'den fazla yabancı yatırımcı firmaya sahiptir. 160'dan fazla ülkeye ihracat yapmaktadır. İmalat sanayinin ihracattaki payı %94'tür.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıMEVKA
Mevlana Kalkınma Ajansı

www.mevka.org.tr

TARIM

Tarımsal ve hayvansal üretim açısından ülkenin en büyük üretim merkezlerinden biridir. Süt, buğday, şeker pancarı, arpa, kiraz, havuç, kuru fasulye, bakla, fiğ, kişniş, çörekotu, un, tuz üretiminde ülkenin lideridir. Tohum üretimi ve toplam tarım alanı bakımından da 1. sıradadır. Ayrıca Konya, sığır (kültür), sazan ve levrek (sudak) üretiminde lider; küçükbaş hayvan ve yumurta tavuğu sayılarında önemli konumdadır. Bununla birlikte Konya yerli koyun ve merinos sayılarına göre de Türkiye'nin önde gelen şehirlerindendir.

SANAYİ

Konya'da önde gelen sektörler; makine imalatı, otomotiv yan sanayii, metal döküm, gıda sanayi, araç üstü ekipman üretimi ve değirmen makineleri imalatı, plastik ambalaj, ayakkabı imalatı ve tarım makineleridir. Yenilenebilir enerji, yazılım, savunma ve ilaç sanayii de son yıllarda gelişme gösteren diğer sektörlerdir. Türkiye'de metal işleme makineleri pazarının %45'i, araç üstü ekipman üretiminin %70'i ve döküm sanayinin %18'i Konya'da gerçekleşmektedir. Otomotiv yan sanayi sektöründe Konya ortalama bir araçta bulunan parçaların %70'ini %100 yerli parçaları kullanarak üretebilmektedir. Tarım alet ve makineleri üretiminde liderdir. Traktör parçalarının %90'ını üretebilmektedir.

30 milyon m² lik alan ile Türkiye'nin en büyük 3. OSB'si
9 adet OSB ile ülkede en çok OSB'ye sahip 4. ili
2 adet Teknokent,
23 Ar-Ge merkezi ve 4 Tasarım Merkezi
Türkiye'nin ilk Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi

MADENCİLİK

Türkiye'nin en büyük alüminyum (boksit) ve magnezit yataklarının yanı sıra kömür, kil, çimento hammaddeleri, kurşun, çinko, barit madenleri ile önemli oranda yer altı suyu rezervleri bulunmaktadır. Türkiye'de birincil alüminyum üretildiği tek yer Konya'dır.

KONUM ve ULAŞIM

Konya'dan İstanbul ulaşmak hava yolu ile 1 saat sürmektedir. Konya-İstanbul arası hava yolu ulaşımı çeşitli şirketlerle sağlanırken yaz aylarında Avrupa kentlerine doğudan uçuş imkânı sağlanmaktadır. Konya Ankara-Eskişehir- İstanbul yüksek hızlı tren bağlantısına sahiptir. 6 saat içinde nüfusun %80'ine ulaşım mümkünken, 3 saat içinde 10 milyondan fazla insana ulaşılabilir.

ÜNİVERSİTELER

5 üniversite
120.000 öğrenci

TURİZM

Mevlana şehri olarak bilinen Konya başta İslam dünyası olmak üzere dünyanın her yerinden insanların ilgisini çekmektedir. Her yıl düzenlenen Şeb-i Arus törenlerine değişik dinlerden bir çok insan iştirak etmektedir. Konya Sema gösteriyle özdeşleşmiştir ve Mevlâna Müzesi'ne ev sahipliği yapan Konya, inanç turizmi açısından Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biridir. Başlıca turizm değerleri arasında Mevlâna Müzesi, Çatalhöyük, Eşrefoğlu Cami, Ef-lantunpınar Hitit Su Anıtı, Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı, İvriz Hitit Anıtları, Kilistra Antik Kenti, Anadolu Selçuklu Medreseleri'dir. Ayrıca zengin mutfağı ile gastronomi alanında da önemli bir yer tutmaktadır.

Aziziye Camii

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Otomotiv yan sanayi, döküm, ayakkabıcılık, tarım makineleri, değirmen makineleri, tarımsal üretim, gıda, plastik ambalaj, araç üstü ekipman gibi sektörler Konya'nın güçlü sektörleri arasında yer alır. Otomotiv endüstrisi, plastik ve kauçuk ürünleri, yenilenebilir enerji, organik tarım, ilaç ve kimya sanayi, savunma sanayi, Ar-Ge, bilişim ve yazılım stratejik yatırım alanları arasındadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Konya Düğün Pilavı, Etli Ekmek, Mevlana Şekeri (Peynir Şekeri), Konya Tulum Peyniri, Tirit Yemeği, Akşehir Kirazı, Akşehir Lokumu, Akşehir Peynir Baklavası, Akşehir Tandır Kebab, Kadınhanı Tahinli Pidesi, Ereğli Beyaz Kirazı, Ereğli Siyah Havucu, Karaman Guymağı, Karapınar Kavurgası.

Gönüller Sultan Hazret-i Mevlâna'nın kabristanı Konya'dadır. "Kubbe-i Hadra" (Yeşil Kubbe) denilen türbe, Mimar Tebrizli Bedrettin'e yaptırılmıştır. Mevlî Dergâhı ve Türbe "Konya Âsâr-ı Âtîka Müzesi" adı altında müze olarak hizmet vermektedir.

İLÇE SAYISI

16

NÜFUS

1.389.680

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.69

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.053 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.45

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.24

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Erciyes eteklerinde kurulan Kayseri, Türkiye'nin en hızlı gelişen şehirlerindendir. Şehir tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İpek Yolu güzergahındadır. Nüfusun %40'ı 30 yaş altıdır. Ülkenin en büyük tekstil ihracatçısıdır. Mobilya alanında Türkiye'nin en önemli markalarını bünyesinde barındırmaktadır. Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı eserleriyle bezeli olan şehir; tarih, kültür ve doğa turizminde dünya ölçeğinde bir destinasyondur. Marka ve girişimcilik alanında gösterdiği başarılar ile ülkeye önemli katkılar sağlamaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıORAN
Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.oran.org.tr

TARIM

Toprağa dayalı üretimde buğdaydan sonra elma önemli yer tutmaktadır. Meyve üretimi iklimsel koşullara bağlı olarak dar bölgelerde yapılmaktadır. Türkiye genelinde meyve üretimi yapılan topraklar tarım alanlarının %5'ini oluşturmaktadır. En çok üretimi yapılan meyveler arasında elma, kayısı ve üzüm bulunmaktadır.

SANAYİ

2017 verilerine göre İller Arası Sıralama Listesinde Kayseri Markalaşma becerisi ve yenilikte 4'üncü; patent tescilinde 5'inci, rekabet edebilirlikte 12'inci sırada yer almaktadır. Çevre şehir ve bölgeler için ticaret, lojistik ve sağlık merkezi konumundadır. Türkiye'deki büyük sanayi kuruluşları sıralamasında iller arasında 7. sıradadır. Türkiye'nin 6. Büyük tekstil ihracatçısıdır. Ülkenin Mobilya İhracatının yaklaşık %20'sini tek başına yapmaktadır. Son beş yıla ait Endüstriyel Tasarım Tescil Ortalamasında 5'inci dir. Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde Kayseri'den 18 firma 2017 yılında listede yer almıştır. Şehirde 12 AR-GE ve 1 tasarım merkezi, 3 OSB ve 1 Serbest Bölge bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Metalik madenler, demir, kurşun, çinko, krom, manganez, pomza, kireçtaşı, tuğla, kiremit hammaddesi, kaolen, diatomit, endüstriyel ve enerji hammaddeleri, linyit ve kaplıca kullanımına uygun jeotermal enerji kaynakları, maden suyu/memba suyu kaynakları ve karbondioksit çıkışları şehrin önemli yeraltı zenginlikleri arasındadır.

Cumhuriyet Meydanı

Erciyes Dağı

TURİZM

6000 yıllık geçmişe sahip olan şehir, tarih, kültür ve doğa sporları açısından çok önemli destinasyonlara sahiptir. Erciyes dünyaca ünlü kış sporları merkezlerindendir. Sultan Sazlığı, Kapuzbaşı Şelaleleri görülmeye değer doğal zenginliklerindendir. Bizans Kalesi, Selçuklulardan kalma Hanlar, Kervansarayların yanı sıra Dünya'nın ilk tıp medresesi olan Gevher Nesibe Selçuklu Müzesi bulunmaktadır. Dünyanın gelmiş geçmiş en büyük mimarlarından, Mimar Sinan'ın doğduğu ev müze olarak hizmet vermektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Şehre 2 km uzaklıktaki Uluslararası Havaalanından Dünya'daki 95 noktaya İstanbul bağlantılı ulaşım imkanı bulunmaktadır. Günlük 10 yolcu treni ve 51 yük treni Kayseri'den geçmektedir. Sinop, Samsun, Trabzon, Mersin ve İskenderun limanları Kayseri'nin imkanlarını artırmaktadır. TCDD İncesu OSB Syding hattı projesi yapım aşamasındadır. Proje tamamlandığında OSB'den Mersin limanına doğrudan yükleme imkanı olacaktır.

ÜNİVERSİTELER

4 Üniversite
70.000 öğrenci

Kayseri Kalesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Kayseri; genç, rekabetçi, girişimci ruhu ve merkezi konumuyla tekstil, turizm, lojistik gibi hemen hemen bütün sektörlerde tüm yatırımcılar için önemli fırsat ve avantajlar sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Başta Kayseri Sucuğu, Kayseri Mantısı, Kayseri Pastırması, yağlama olmak üzere; Kayseri'nin Develi Cıvıklısı, Yamula Patlıcanı, Yahyalı El Halısı, Bünyan El Halısı, Soğanlı Bebeği, Tomarza Kabak Çekirdeği ve İncesu Karaevrek Üzümlü ilin meşhur ürünleri arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin en büyük kayak merkezi olan Erciyes kayak merkezi Kayseri'de yer almaktadır.

ESKİŞEHİR

İLÇE SAYISI

14

NÜFUS

871.187

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.06

KİŞİ BAŞI GSYİH

11.139 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.12

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.63

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Hititlere ait bir şehir devleti olarak milattan önce 14. Yüzyılda kurulmuştur. Pek çok Anadolu şehri gibi antik çağlardan bu yana Roma, Selçuklu ve Osmanlı gibi onlarca medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İçinden nehir geçmektedir. İlin dörtte biri ormanlarla kaplıdır. Karasal iklim hakimdir. Türkiye'nin en modern şehirlerindendir. Gelişkin bir sanayiye sahiptir. Türkiye'de yüksek öğretimin en yoğun olduğu öğrenci şehirlerindenidir. Yaşanabilir kentler sıralamasında Türkiye'de 3. sıradadır. Doğal ve beşeri mirası, yerel tatları ve özgün kimliğiyle turizm açısından da önemli bir potansiyele sahiptir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

BEBKA

Bursa, Eskişehir, Bilecik
Kalkınma Ajansı

www.bebka.org.tr

TARIM

Eskişehir’de meyvecilik ön plandadır. Üretim miktarlarına göre en önemli meyvesi kirazdır. İlde en önemli tarla ürünü şekerpancarıdır. Üretim miktarına göre şekerpancarının ardından buğday, arpa ve silajlık mısır gelmektedir. Sebze üretiminin yarısını ise kuru soğan oluşturmaktadır.

SANAYİ

Yüksek teknolojili ürünlerinde ülke toplam ihracatının %15’i Eskişehir’e aittir. Uçak motoru, dizel lokomotif, kompresör üretiminin tamamı yine bu şehirde gerçekleştirilmektedir. Boraks, krikov ve buzdolabı üretiminde ulusal pazarın yarısından fazlasına hâkimdir. Sınâî faaliyetler arasında rekabet gücü yüksek sektörleri; Makine-Metal Sanayi, Hava-cılık ve Savunma Sanayi, Raylı Sistemler, Gıda Sanayi, Seramik, Beyaz Eşya ve Madenciliktir. Hâlihazırda devam eden sınâî faaliyetlerin yan sıra gelişme potansiyeli yüksek olan sektörler ise turizm, animasyon (Çizgi Film) ve otomotiv sektörüdür.

3 adet OSB (Eskişehir OSB, Sivrihisar OSB ve Beylikova Besi OSB) Teknoloji Geliştirme Bölgesi (3 kampüs)

MADENCİLİK

Başta bor ve manyezit olmak üzere ilde sepiyolit, mermer, kaolen, perlit, mika ve kumçakıl gibi önemli hammadde kaynakları bulunmaktadır. Birçok farklı alan ve disiplinde enerji kaynağı olarak kullanılacağı öngörülen Bor’un rezervlerinin büyük bir çoğunluğu Eskişehir’dedir. Beyaz altın, deniz köpüğü gibi isimlerle de anılan lületaşının işlenebilir yataklarına sahiptir.

Sazova Kültür Parkı

Sazova Kültür Parkı

TURİZM

Kentte birçok antik kent, anıt, kale, tarihi ev, müze ve mimari eser bulunmaktadır. Birçok milli park ve benzeri sahalar ile yürüyüş yolları, kamp alanları, bisiklet rotaları, tırmanış alanları ve 25'ten fazla mağara ve düden bulunmaktadır. Türkiye'nin en fazla kaplıcası bulunan illerinden birisidir. Sakarılıca ve Kızılınler Bölgeleri termal turizm merkezi bölgesi ilan edilmiştir.

KONUM ve ULAŞIM

Ankara'ya Yüksek hızlı trenle 1,5 saatte, İstanbul'a 2,5 saatte, Konya'ya 2 saatte ulaşılabilir. Şehirde 1 adet havalimanı bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

3 üniversite
70000 örgün eğitim öğrencisi
1000000 açık eğitim öğrencisi

Odunpazarı Tarihi Evleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Otomotiv sanayi, havacılık, raylı sistemler, gıda, inşaat malzemeleri ve animasyon (çizgi film) alanında yatırımcılar hedeflenmektedir. Turizmde ise Kızılınler Bölgesi termal turizm merkezi bölgesi olarak ilan edilmiştir. Kızılınler Bölgesi, yatırımcıya tahsis açısından hazır durumdadır.

UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'nde Eskişehir'e ait Frig Vadileri ve Odunpazarı Evleri olmak üzere 2 adet kültürel varlık bulunmaktadır. Sazova Bilim, Sanat Kültür Parkı ile gondollar şehir silüetinin önemli parçalarını oluşturur.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Lületaş, met helvası, nuga helvası, boza, Sorkun Çömleği, cam süsleri, çiğ börek, Sivrihisar Baklavası, bamya çorbası, kuzu sorpa, toyga çorbası, balaban köfte, mihallıççık kirazı ilin meşhur ürünleridir.

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI
İRAN MASASI

ŞEHİR
SEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

16

NÜFUS

646.608

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.79

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.362 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.54

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.06

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Sivas İç Anadolu'nun doğusunda yer alan, Anadolu'daki tarihi İpek Yolu güzergahları'nın kesiştiği bir yerde konumlanmış ve ünlü Kral Yolu'nun da geçtiği büyük bir şehirdir. 1.285 m ortalama yüksekliğe sahiptir. Alan olarak Türkiye'nin ikinci en büyük ilidir. 1508 bitki taksonuyla Türkiye toplam bitki taksonunun %14'ünü barındıran Sivas'ın %10'u ormanlarla kaplıdır.

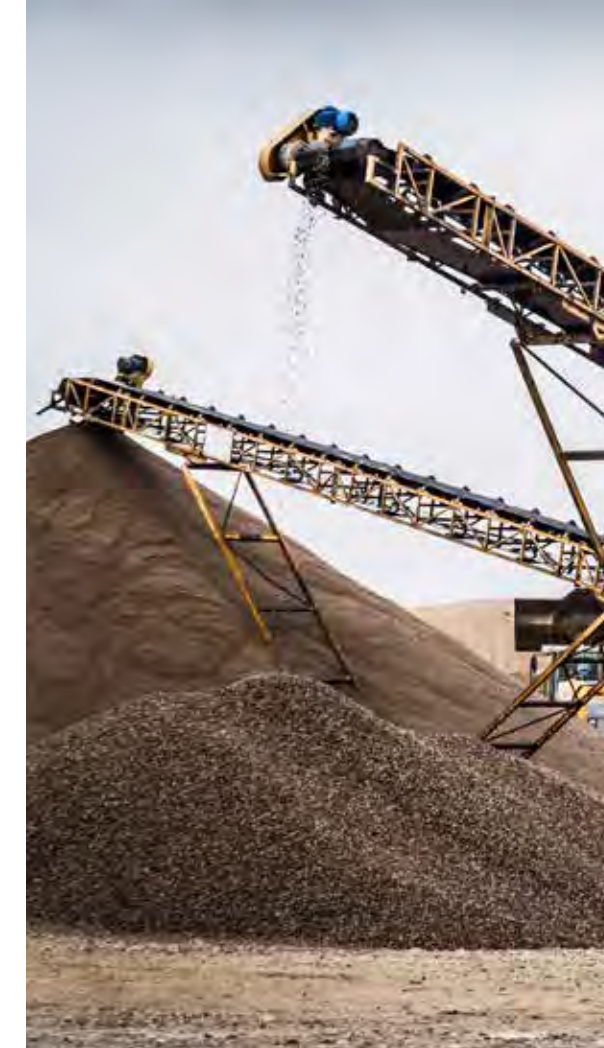
Ticaret ve
Yatırım NoktasıORAN
Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.oran.org.tr

TARIM

Tarım ve hayvancılık faaliyetleri %66,5 ile ilk sırada yer almaktadır. Toplam arazi dağılımının %41'i tarım, %27'si çayır-mera, %13'ü orman ve fundalık, %19'u da tarım dışı alanlardan oluşmaktadır. Başlıca tarım ürünleri buğday, çavdar, fasülye, mercimek, fiğ, şekerpancarı ve patatestir. Arıcılık işletme sayısında Türkiye üçüncüsü, canlı hayvan değerinde Türkiye üçüncüsü, yulaf dane üretiminde Türkiye birincisi, buğday üretiminde Türkiye üçüncüsü, korunga ve tohumluk patates üretiminde Türkiye birincisidir.

SANAYİ

Gıda ürünleri imalatı, madencilik ve taş ocaklığı, mineral ürün imalatı, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı, mobilya imalatı, metal cevheri madenciliği, giyim eşyası imalatı gibi alanlar şehrin lokomotif sektörleridir. Eksantrik milinden diğer metal oto aksamlarına, kalorifer kazanlarından tarım makinelerine kadar çok sayıda ara malı ve tüketim malları makine sanayiinin en önemli çıktılarıdır. Ayrıca demiryolu taşımacılığında kullanılan vagon imalatı gerçekleştirilmektedir.

MADENCİLİK

Yeraltı kaynakları bakımından Türkiye'nin en zengin illerinden biridir. Jeotermal kaynakları, maden suları, memba suları ile doğaltaş ve metalik madenlerden demir başta olmak üzere son derece geniş bir çeşitlilik yelpazesine sahip maden kaynakları, şehrin ekonomisine yön veren doğal zenginliklerdir. Divriği bölgesi ülkenin demir rezervinin %36'sına sahiptir. Sölestin madeni, Türkiye sınırları içerisinde sadece Sivas'tan çıkarılmaktadır. Tespit edilen doğaltaş – traverten üretimine bakıldığında, rezerv zenginliği Türkiye toplam hacminin %18'ini barındırdığı görülmektedir.

Kervan Sarayı Çarşısı

Gök Medrese

TURİZM

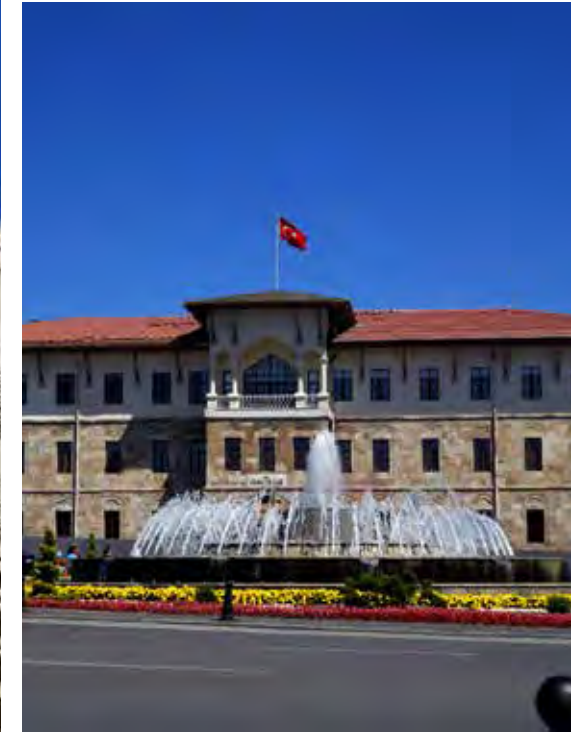
Termal turizm açısından Kangal Balıklı Kaplıca, Sıcak Çermik ve Soğuk Çermik'te belirli bir aşamaya kadar tesis çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Merkeze 58 km uzaklıkta bulunan, kar kalitesinin yüksek olduğu ve yılın büyük bir bölümünde ihtiyaç duyulan yükseklikte kar bulunan 2.552 metre rakımlı Yıldız Dağı dünya standartlarında kayak sporu yapılabilecek niteliklere sahiptir. Kış Sporları Turizm Merkezi olarak kabul edilen bu bölgede aynı zamanda Yıldız Barajı sayesinde su sporları, dağ sporları ve yayla turizmi değerlendirilebilecek diğer alanlardır. Türkiye'nin en büyük halk ozanlarından Aşık Veysel Sivaslıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Ulaşım anlamında Türkiye'deki en elverişli şehirlerden biri konumundadır. İç ve dış hatlara hizmet verebilen ve yıllık 3 milyon yolcu kapasitesine sahip 1 havalimanı bulunmaktadır. Yapımı devam edilen Karadeniz – Akdeniz Karayolu ve Yüksek Hızlı Tren projesinin tamamlanmasıyla ülkenin batı kesimlerine ulaşım çok daha hızlı gerçekleştirilecektir.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
55153 öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Yıldız Dağı, Köseadağ, Tecer Dağı, Gürlevik Dağı, Yamandağ ile birlikte Yıldızeli ve Doğanşar ilçelerinde şişeleme tesisi yatırımı yapmaya müsait, yüksek kalitede doğal kaynak suları bulunmaktadır. Turizm, madencilik ve gıda sektörü diğer yatırım yapılabilecek alanlardır.

Gök Medrese Türk mimarisi ve süsleme sanatının birlikte görülebildiği en önemli yapılardandır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Madımak, Sivas Köftesi, Sivas Kebabı, Divriği Pilavı, içli köfte, Sivas Ketesi, sübüra, hingel, Sivas Katmeri, Peskütan Çorbası, pezik turşusu, mercimek badı, sirok, gömme, kelle tatlısı, bavi-ko ilin meşhur ürünleridir.

YOZGAT

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

424.981

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.52

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.273 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.31

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Yozgat, Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden biridir. Hititlerin başkenti Hattuşaş Yozgat Merkez'e 40 km mesafededir. Deniz seviyesinden 1,317 metre yüksekliktedir. Toprak genişliği bakımından ülke genelinde 15. sırada bulunmaktadır. Yüzey şekilleri batıdan doğuya uzanan gittikçe yükselen dağlar ve ovalardan oluşmuştur. Yöre toprakları ülkenin iki önemli akarsuyu olan Yeşilırmak ve Kızılırmak havzası içerisinde kalmaktadır. Ülke genelinde havası temiz iller arasında yer almaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıORAN
Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.oran.org.tr

TARIM

Tarımda Türkiye'nin en önemli illeri arasında yer almaktadır. Yeşil mercimek ve çemen otu üretiminde Türkiye'de 1., şeker pancarında 2., Durum Buğday'da 5., nohut üretiminde 6. ve diğer buğday üretiminde 12. sıradadır. Türkiye'nin sulama amaçlı en büyük membran havuzu (25000 ton su kapasiteli) Yozgat'ta bulunmaktadır. Jeotermal kaynaklar açısından zengin olan ilde jeotermal seracılık faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir.

SANAYİ

Yozgat'ta sanayi sektörü nispeten az gelişmiştir. Ağırlıklı sektörler; gıda, konfeksiyon, metal işleme, tuğla ve hazır beton üretimidir. İlde, küçük-orta ölçekli tarım aletleri sanayisi önemli bir yer tutmaktadır. Biri özel OSB olmak üzere 2 adet OSB bulunmaktadır.

MADENCİLİK

İldeki başlıca endüstriyel hammaddeler kireçtaşı (kalker), feldspat ve kaya tuzudur. Bunlara ek olarak kuvarsit, tuğla-kiremit hammaddeleri, fluorit, bazalt, çimento hammaddesi marn ile grafit de ildeki önemli endüstriyel hammaddeler arasındadır. Ülkedeki toplam uranyum rezervlerinin yarısının ilde olduğu tahmin edilmektedir.

Tarihi Roma Hamamları

KONUM ve ULAŞIM

İl, demir yolu ulaşımı ile Ankara-Kayseri ve Doğu Anadolu Bölgesi'ne bağlanmaktadır. İnşası devam eden Yüksek Hızlı Tren Yozgat Merkez'den geçmektedir. Havalimanı 2020'de tamamlanacaktır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
20.132 öğrenci

TURİZM

İlkçağlardan beri yerleşim yeri olan Yozgat; bozulmamış doğası, yüksek ovaları, tarihi, kültürel, turistik değerleri ve kaplıcalarıyla ülkenin en güzel illerindendir. Türkiye'nin ilk Milli Parkı olan Çamlık Milli Parkı bu şehirde bulunmaktadır. Roma dönemine ait "Basilica Therma (Aqua Sarvenae)" isimli antik kentteki Roma Hamamı UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ndedir. Aynı alan Kültür ve Turizm Bakanlığınca Termal Turizm Merkezi ilan edilmiş olup, birçok hastalığa iyi gelen şifalı sulara sahip bir kaplıca merkezidir. Behramşah Kalesi, Çeska yer altı şehri, Kerkenez antik şehri, Akdağmadeni Kilisesi, Çapanoğlu Cami, Saat Kulesi, Karabıyık Köprüsü ilin önemli tarihi mirasları arasındadır.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Şehrin en önemli avantajları kamu desteğinin varlığı ve hammadde teminindeki kolaylıklardır. Bununla birlikte; tarım, tarım ekipmanları, gıda, süt ve süt ürünleri, termal turizm yatırımları, bakliyat paketleme tesisleri ve organik tavuk yetiştiriciliğinde önemli avantaj ve fırsatlar sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Şehrin meşhur ürünleri arasında; testi kebabı, tandır kebabı, arabaşı, Madımak Yemeği, çörek, bazlama katmer ve erişte yer almaktadır.

ŞEHİR
Türkiye

Yozgat Roma Hamamı şehrin dünyaca ünlü şifa merkezlerindendir.

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

412.172

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.50

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.297 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.34

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.07

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Şehrin adı Hitit tabletlerinde Kuşura, İlkçağlarda Gasarua olarak geçer. Bin yıldan bu yana Aksaray olarak kayıtlıdır. Anadolu Selçuklu zamanında önemli bir garnizon şehri haline gelmiştir. İç Anadolu Bölgesi, Orta Kızılırmak kesiminde yer almaktadır. Kuzeyinde Kırşehir ve Ankara, doğusunda Nevşehir, güneydoğusunda Niğde, güneyinde Konya, kuzeybatısında Tuz Gölü bulunmaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 980 metredir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıAHİLER
Kalkınma Ajansı

www.ahika.gov.tr

TARIM

7.997 km² yüzölçümünün %52,6'sı tarım arazisidir. Tarım arazisinin %96,4'ü tarla alanı olarak kullanılmakta, % 3,6'lık alan meyve ve sebzelik ile bağlardan oluşmaktadır. Toplam sulanan arazi oranı % 34'tür. Aksaray tarla ürünleri bakımından en fazla alanda ekimi yapılan arpa ve buğday olmakla beraber, üretim bazında şeker pancarı ve yonca ilk iki sırayı almaktadır. Sebzeçilik faaliyetlerine baktığımızda ise üretim alanı ve miktarı bakımından en fazla olan ürünler kabak ve domatestir. Meyvecilik alanında ise üretim bakımından en fazla alana elma ve üzüm sahiptir.

SANAYİ

Aksaray, otomotiv yan sanayi açısından önemli bir yer olma özelliği taşımakta ve lojistik açıdan da merkezi bir konumdadır. Şehirde; Mercedes Benz Türk A.Ş., BRİSA, Polytech A.Ş., Sarigözoğlu, Magna, Karakaya 86, Aytaç Makina, Imer Group, Symex International gibi önemli otomotiv ve oto yan sanayi üretimi yapan yerli ve yabancı sermaye ortaklı birçok sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Gıda, tarım, çay, süt, süt ürünleri ve tekstilde büyük çaplı sanayi kuruluşları faaliyet göstermektedir. Organize Sanayi Bölgesi, Aksaray-Adana E-90 karayolu üzerindedir.

MADENCİLİK

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün il ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalar sonucunda önemli endüstriyel hammadde yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır. Bunların en önemlileri feldispat, kaolen, mermer, jips ve tuğla-kiremit olarak sayılabilir.

Güzelyurt Tarihi Evleri

TURİZM

Aksaray, çok çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. Ören yerleri, tarihi ve doğal sit alanları, kervansarayları, Eğri Minare, Ulucami, Güzelyurt, İhlara Vadisi, yeraltı şehirleri, termal kaynakları ile öne çıkan Aksaray'da; Taptuk Emre, Somuncu Baba gibi müstesna şahsiyetlerin türbeleri de bulunmaktadır.

Dünyada eşi ve benzeri olmayan İhlara Vadisi, yer yer 100-120 metreye varan derinliğe sahiptir. Ziga kaplıcaları termal tesisleri, Narlıgöl Turizm Merkezi, Ilısu gibi önemli jeotermal sahalara sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Orta Anadolu'nun ortasında kuzeyi güneye, doğuyu batıya bağlayan Aksaray; Kuzey-Güney, Doğu-Batı doğrultusundaki tüm yolların kesişme noktasında bulunmaktadır. Mersin Limanı'na 258 km uzaklıktadır ve karayolu ile sadece iki saattir. Özellikle dış pazarlara ulaşım noktasında Mersin limanına olan yakınlık ilde ihracatı da geliştirmektedir. Aksaray'a en yakın hava alanı 75 km uzaklıktaki Nevşehir Kapadokya havaalanıdır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
23261 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Artan yatırım taleplerinin karşılanması için 803 hektarlık mevcut OSB alanına 495 hektarlık 3. genişleme alanı ilave edilmiş olup 1298 hektarlık bir OSB alanı mevcuttur. Otomotiv yan sanayi, tarım ve hayvancılığa dayalı yatırımlar potansiyeli yüksek olan sektörlerdir.

İçinde insanların yaşadığı en büyük kanyon olan İhlara Vadisi yaklaşık 18 km uzunluğunda 120 metre derinliğine sahiptir. Erken dönem Hristiyanlık merkezlerinden olan Vadide 100'den fazla Manastır ve Kilise bulunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

İnce elek tatlısı, oklava büzmesi baklava, güllü baklava ve Aksaray'a has un kurabiyesi şehrin önemli lezzetlerindendir. Ayrıca Taşpınar Halısı ve Sultanhanı ilçesindeki antika halı tamir atölyeleri dünyaca ünlüdür.

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

364.707

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.44

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.854 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.28

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.03

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

İç Anadolu Bölgesinin güneydoğusunda yer alan Niğde köklü bir tarihe sahiptir. Hititler, Asurlular, Frigler, Medler, Persler, Romalılar, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu hüküm sürmüştür. Üç tarafı Toros Dağları ile çevrilidir. Mersin, Adana, Kayseri, Nevşehir ve Aksaray ile komşudur. Konum olarak Kapadokya havzası içerisinde yer almakta ve Kapadokya'nın giriş kapısı olarak nitelendirilmektedir. Termal Kaynakları, tarihi eserleri, kış ve dağ turizmi ile Anadolu'nun mutlaka görülmesi gereken şehirlerindendir.

TARIM

Tarım, şehir ekonomisinin en önemli sektörüdür. Özellikle lahana ve elma üretiminde ön plana çıkmaktadır. Katma değeri yüksek meyvecilik, sebzecilik ve endüstri bitkileri üretimiyle önemli bir konumda bulunmaktadır. Bölgede geniş elma bahçeleri vardır. Misket elması meşhurdur. Türkiye'deki toplam elma üretiminin %11.82'sini karşılamakta ve ikinci sırada yer almaktadır. Elma dışında yetişen diğer başlıca meyveler; armut, kayısı, ayva, erik, şeftali, zerdali, kiraz, vişne, ceviz ve üzumdür.

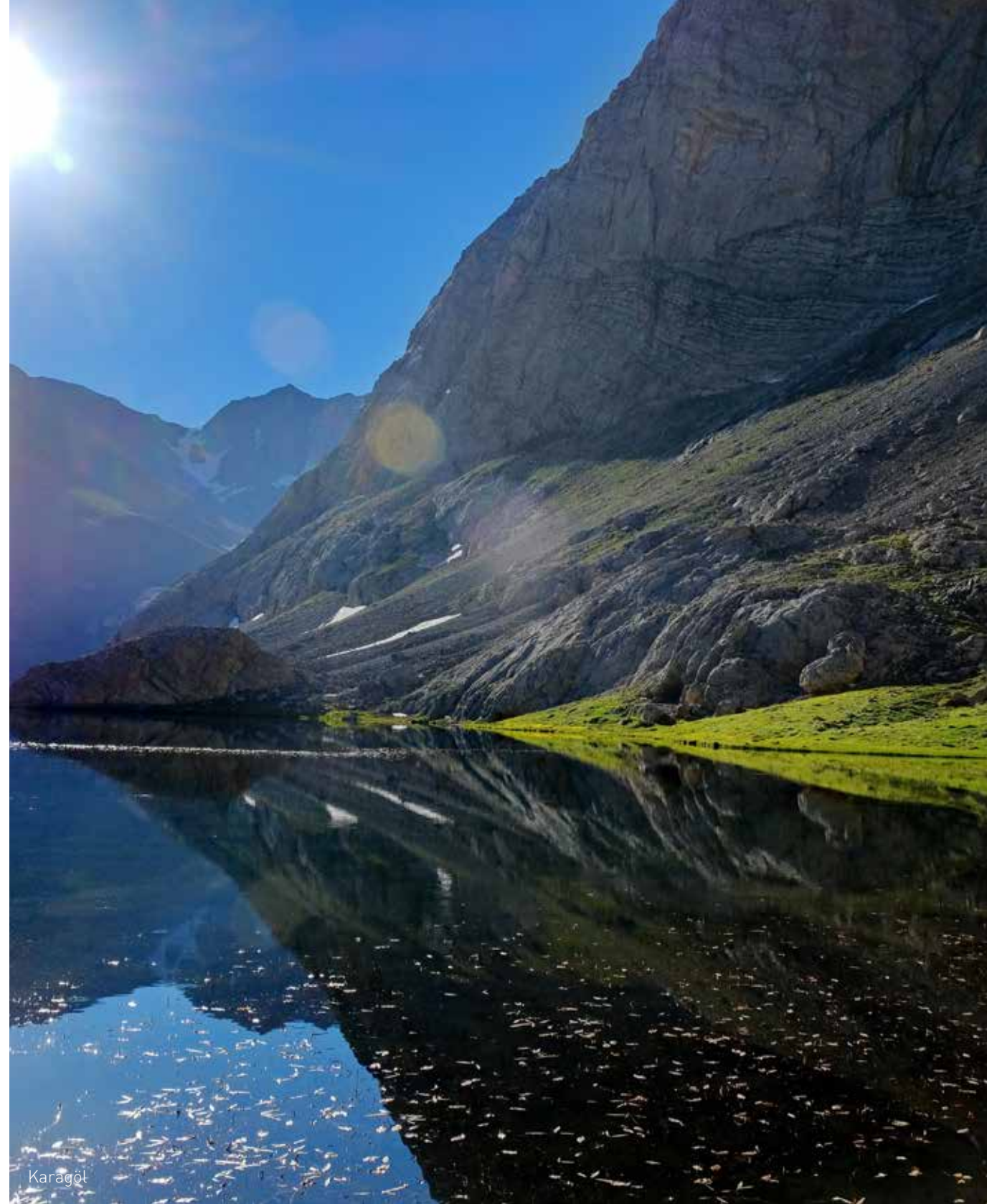
SANAYİ

Niğde'nin imalat sanayinden almış olduğu pay Türkiye genelinin %3'üne tekabül etmektedir. Sanayi Sicil Sistemine kayıtlı 411 sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Şehirde; ağırlıklı olarak, meyve suyu, meyve konsantresi, makine halısı, çeşitli tipte pamuk iplik, mensucat, otomotiv yedek parçası (rot, rotbaşı, rotıl kolu), makine yedek parçaları, mikronize kalsit ve deri ihraç edilmektedir.

**2 Organize Sanayi Bölgesi,
4 Küçük Sanayi Sitesi
1 Teknopark
bulunmaktadır.**

MADENCİLİK

Şehirde bulunan yeraltı kaynakları; endüstriyel hammaddeler (diatomit, kalsit, mermer-traverten, jips, perlit ve pomza gibi yapı malzemeleri), enerji hammaddeleri (bitümlü şist, jeotermal) ve metalik madenler (altın-gümüş, bakır-kurşun-çinko, nikel, wolframit, demir gibi) olmak üzere esas olarak üç grupta toplanmaktadır. Son 10 yıl içerisinde, çok hızlı üretim artışına geçen kalsit ocakları bulunmaktadır. Ülkedeki en zengin ve en beyaz kalsit oluşumlarına sahiptir. Dünyadaki toplam bor rezervlerinin %70'ine sahiptir. Yaklaşık rezerv 1 milyar tondur.

Karagöl

KONUM ve ULAŞIM

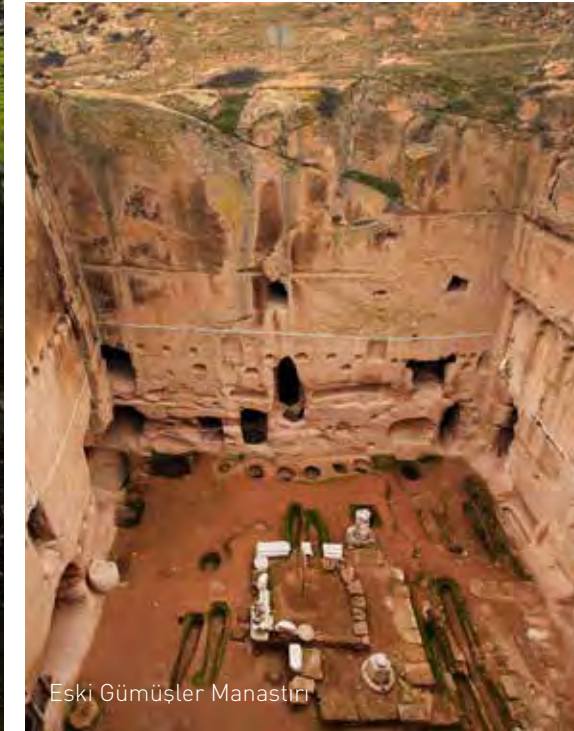
Türkiye'nin en önemli karayolu hatlarından birisi olan E-5 karayoluna 50 km mesafededir. Şehre en yakın havaalanı 87 km uzaklıktaki Nevşehir Kapadokya havaalanıdır. Kayseri havaalanı Niğde'ye 130 km, Adana havaalanı ise yaklaşık 200 km yakınıktadır. Denizyolu ulaşımı olarak Mersin Limanı ise Niğde iline 199 km uzaklıktadır. Demiryolu ulaşım hatlarına sahiptir. Ankara-Niğde otoyol projesi inşaat çalışmaları devam etmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
15.050 öğrenci

TURİZM

Doğal güzellikleri, kültürel varlıkları ve termal kaynakları ile turizm açısından önemli destinasyonlara sahiptir. Etnografya ve Arkeoloji Müzesi'nde Antik Çağa ait eserlerle, Selçuklu ve Osmanlı devrine ait 12 bin eser sergilenmektedir. Akmedrese müze olarak kullanılmaktadır. Doğa turizmi açısından Bolkar Dağları, Aladağlar ve Hasan Dağı'nda, teknik dağ tırmanışı, dağ yürüyüşü, kar sörfü, yüksek irtifa dalışı ve avlanma gerçekleştirilmektedir. Narlıgöl ve Çiftehane kaplıcaları "Orta Anadolu Termal Turizm Bölgesi" olarak ilan edilmiştir.

Eski Gümüşler Manastırı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Geniş arazileri ve tarımsal üretime uygun iklim yapısıyla her geçen gün gelişen bir ildir. Özellikle tarımsal üretim ve tarıma dayalı imalat sanayi potansiyeli yüksektir. Türkiye’de en fazla organik tarım yapılan ikinci ildir. Bu bağlamda organik metotlarla üretimi yapılan elma, kiraz, nektarin, şeftali ve kayısı gibi doğrudan ihraç edilebilecek ürünlerin üretimi gelişmektedir. Sera ve otel yatırımları için Niğde’nin Çiftehane ve Narlıgöl bölgelerinde termal kaynak potansiyeli bulunmaktadır. Türkiye’de güneş enerjisinden yararlanma açısından Konya’dan sonra ikincidir. Yenilenebilir enerji yatırımları için de önemli fırsatlar sunmaktadır.

Niğde Çinili Göl, Bolkar Dağlarında yer alan buzul göllerden en ihtişamlısıdır. Derinliği 100 metrenin üzerindedir. “Dipsiz Göl” olarak da bilinir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Niğde Tava, Niğde Elması, Niğde Tahinlisi, Dermason Fasulye, Söğürme, Köfter ilin meşhur ürünleridir.

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

298.339

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.36

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.107 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.24

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.03

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Anadolu'nun kadim şehirlerindendir. Hititlerden sonra erken Hristiyanlık döneminin merkezlerinden biri haline gelmiştir. İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak bölümünde yer almaktadır. Göreme, Ürgüp ve eşsiz coğrafi özellikleriyle, tüm dünya tarafından yoğun bir ilgi gören turizm destinasyonlarıyla Türkiye'nin en güzel şehirlerinden biridir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıAHİLER
Kalkınma Ajansı

www.ahika.gov.tr

TARIM

Şehrin coğrafi özellikleri doğal bir depolama yönetimine dönüşen Nevşehir’de, 1.141 adet kayadan oyma doğal depo patates ve limon saklamak için kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra kabak çekirdeği üretiminde Türkiye 1.’sidir. Çekirdekli kurutmalık üzüm üretiminde Türkiye’de 4. sıradadır. Çavdar’ın en çok üretildiği şehirlerden birisi olan Nevşehir bu konuda da Türkiye’de üst sıralardadır.

SANAYİ

Türkiye’deki pomza maden rezervinin büyük bir çoğunluğunu sınırları içerisinde bulunduran Nevşehir’de bims blok üretimi ile uğraşan 40 küçük ve orta ölçekli işletme bulunmaktadır. İlde dondurulmuş patates, patates cipsi gibi ürünlerin üretiminde Türkiye’de önde gelen firmalar Nevşehir’de bulunmaktadır. İlde şarap üretimiyle uğraşan iki büyük firma bulunmaktadır.

**2 adet OSB (Acıgöl, Islah),
1 Adet Teknopark**

MADENCİLİK

Türkiye’deki toplam “Pomza” rezervinin %17’sine sahiptir. Kalite yönünden Türkiye’deki en kaliteli rezervlere sahiptir. Şehir ekonomisinde pomza taşı önemli bir yer tutmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

700.000 yolcu kapasitesine sahip Kapadokya Havalimanı ulaşımın en önemli kaynağıdır. Kayseri Havalimanı'na 80 km mesafededir.

ÜNİVERSİTELER

2 üniversite
19.804 öğrenci

TURİZM

Göreme Milli Parkı ve Ören Yeri UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer almaktadır. Türkiye'den bu listeye giren ilk doğal ve kültürel miras olma özelliğine sahiptir. Türkiye'nin en çok ziyaret edilen 3. ören yeridir. Hacıbektaş Veli Müzesi ağırladığı yerli yabancı turist sayısı ile Türkiye'nin en çok ziyaret edilen 4. müzesidir. Termal ve sağlık turizminde de önemli merkezlerden birisidir. Önemli turizm destinasyonları; Kaymaklı Yeraltı Şehri, Zelve Vadisi, Özkonak Yeraltı Şehri, Nevşehir Müzeleri, Avanos Çömlekleri, Hacı Bektaş Veli Müzesi, Göreme Açık Hava Müzesi, Kapadokya Balon Gezisi, Temenni Tepesi ve Anıt Mezarları, Nevşehir Kalesi, Uçhisar Kalesi ve Paşabağlar'dır.

Hacı Bektaş Veli Türbesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Bölge turistik bir destinasyon olması sebebiyle turizm faaliyetleri şehrin ekonomisinde başı çekmektedir. Her yıl milyonlarca yerli ve yabancı turisti ağırlayan Nevşehir'de en avantajlı yatırım alanları turizm ve turizm endüstrileri ile otelciliktir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kabak Çekirdeği, Kuru Üzüm, Avanos Çömleği ilin meşhur ürünleridir.

ŞEHİR
Türkiye

Kapodokya'daki doğal oluşumlar, Dünyanın Yeni 25 Harikası Listesinde 5. sırada yer almaktadır.

İLÇE SAYISI 8	NÜFUS 286.602	ÜLKE NÜFUSUNDAKİ PAYI %0.35
KİŞİ BAŞI GSYİH 8.738 \$	GSYİH'DEKİ PAYI %0.29	ÜLKE İHRACATINDAKİ PAYI %0.01
TEŞVİK BÖLGESİ		4. BÖLGE

Ankara'nın bir ilçesi iken 1989 yılında il olan Kırıkkale, merkezi konumu, rekabetçi sanayisi, genç ve eğitimli nüfusu, hızla büyüyen özel sektör yatırımları ile Türkiye'nin önemli kentlerinden birisi haline gelmiştir. Temeli 1930'larda atılan Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK) fabrikaları Kırıkkale'nin büyümesi ve şehirleşmesine büyük katkı sağlamıştır. 1980'li yıllarda kurulan TÜPRAŞ ile birlikte hızla büyüyen bir sanayi kenti hüviyetine bürünmüştür.

TARIM

Kırıkkale’de tarım ve hayvancılık ilk sırada yer almaktadır. İlin toplam 406.000 hektar olan yüzölçümünün %66,2’sine tekabül eden 309.026 hektarı tarımsal üretimde kullanılmaktadır. İlde üretilen başlıca tarla ürünleri buğday arpa ve çavdar olurken çerezlik ay çekirdeği ve nohut üretimi de Kırıkkale’de büyük önem taşımaktadır. Tarla bitkileri dışında meyve üretimi de yapılmaktadır. Şaraplık ve sofralık üzüm üretimi de tarımsal faaliyetler arasındadır.

SANAYİ

MKEK, ilin sanayisinde de önemli bir yere sahiptir. Ülke savunma sanayisinin bel kemiğini oluşturan, stratejik önemi haiz Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu’nun 10 fabrikasından 5’i, 2 işletmenin 1’i ve Hurda Müdürlüğü Kırıkkale’de yer almaktadır. Kırıkkale’de 3 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Silah OSB’de altyapı çalışmaları tamamlanmış ve arsa tahsisleri başlamıştır. Kırıkkale Üniversitesi bünyesinde Teknopark bulunmaktadır. İlde savunma sanayi dışında mobilya, tarım makineleri, gıda ve yem sanayi diğer öne çıkan sektörlerdir.

MADENCİLİK

Bentonit rezervlerinin bulunduğu Kırıkkale’de feldispat, demir, kalsit ve bakır-kurşun üretimleri belirli düzeyde gerçekleşmektedir. İldeki diğer önemli metalik ve endüstriyel hammadde yatakları şu şekildedir: molibden, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, bentonit ve flor. Ayrıca Delice ilçesinde 8 milyar ton kaya tuzu rezervi bulunduğu tespit edilmiştir.

TURİZM

M.Ö. 3000 yılından kalan tarihi eserleri ile Anadolu'da önemli bir yerleşim yeri olan Kırıkkale, Balıseyh (Ballı) Camii, Koçubaba Camii ve Türbesi, Yeşilyazı Camii, Şeyh Şami Camii ve Türbesi, Hasandede Camii ve Türbesi, Haydar Sultan Camii ve Türbesi ile inanç turizmi için büyük potansiyel arz etmektedir. İnanç turizmi yanında, Karakeçili ilçesi sınırlarında yer alan ve 13. yüzyılda yapıldığı tahmin edilen Çeşnigir Köprüsü önemli bir turizm destinasyonudur.

KONUM ve ULAŞIM

Ankara'ya 70 km mesafede, uluslararası karayolu güzergâhındadır. Hem demir-yolu hem de karayolu ağının kavşak noktası konumundadır. Ankara Esenboğa Havalimanına 80 km, Samsun Limanı'na ise 330 km uzaklıktadır. Ayrıca çalışmaları devam eden İstanbul-Ankara-Kırıkkale-Sivas Hızlı Tren Hattı da Kırıkkale şehir merkezinden geçmektedir.

Karakeçili ile Köprüköy arasında Kızılırmak üzerinde 13. yy'da yapılmış olan Çeşnigir Köprüsü Selçuklu dönemine aittir. Köprü, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi esnasında Mimar Sinan tarafından yeniden yapılmıştır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
38.000 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Türkiye'nin savunma sanayi alanında öne çıkan illeri arasındadır. Hem MKEK hem de diğer savunma sanayi firmalarının yan sanayi ihtiyacını karşılamak üzere Türkiye'nin ilk ve tek savunma sanayi ihtisas organize sanayi bölgesi olan Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas OSB'nin kuruluş çalışmaları tamamlanmış ve firmalara arsa tahsislerine başlanmıştır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kılıçlar soğanı, Delice doğal kaynak tuzu, Sulakyurt kavunu, Delice üzümü, ay çekirdeği yöresel ürünler olarak dikkati çekmektedir.

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

251.913

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.31

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.688 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.28

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.18

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Hititlere bağlı, içte serbest, Arzava Devleti'nin sınırları içinde kutsal merkezlerden biriydi. M.Ö. 6. asırda Frigya ve Lidya; sonrasında Pers hakimiyetine girmiştir. Roma, Selçuklu ve Osmanlı eserleriyle bezelidir. İç Anadolu Bölgesi'nin güneyinde, Orta Torosların kuzeyinde ve İç Anadolu Bölgesini Akdeniz Bölgesine bağlayan konumdadır. İl topraklarının büyük kısmı geniş ovalarla kaplıdır. Toros Dağları batıdan doğuya uzanır. Türkiye'den ihracat edilen bisküvinin %30'u Karaman'dan ihraç edilmektedir. Elma üretiminde Türkiye'de Amasya'dan sonra 2. sıradadır. Türkiye'den ihraç edilen bulgurun % 80'i bölgede üretilmektedir.

TARIM

İl topraklarının % 36'sı tarıma elverişlidir. Başlıca tarım ürünleri, buğday, patates, kimyon, arpa, mercimek, nohut, ayçiçeği, soğan, pancardır. Ermenek ve Gülsu Vâdisi boyunca domates, kavun, karpuz, lahana başta olmak üzere her çeşit sebze yetiştirilir. Elma, üzüm, armut, ayva, şeftali erik, kiraz, vişne, nar, incir, zeytin ve antepfıstığı ilde yetiştirilen meyvelerdir.

SANAYİ

Hâlihazırda 1 Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin inşaatı devam etmektedir. Bu faaliyetlerin yanı sıra 1 adet İŞGEM merkezi de bulunmaktadır. Şehre kazandırılmaya çalışılan Teknoparkın ise kısa sürede tamamlanması öngörülmektedir. Karaman gıda sanayisi bakımından önemli bir şehirdir. Unlu mamüllerde öne çıkmaktadır.

MADENCİLİK

Alüminyum ve demir geçmiş yıllarda çıkarılmış olan madenlerdendir. Kömür üretimi devam etmektedir. Özellikle yörenin çeşitli bölgelerine dağılmış olan mermer madenleri oldukça yaygın ve aktiftir.

TURİZM

Sönmüş bir volkanik dağ olan Karadağ ve üzerinde bulunan Binbir Kilise, Taşkale Manazan Mağaraları ve Doğal Tahıl Ambarları, Ermenek Vadisi ve Zeyve Ören Yeri şehrin belli başlı turizm destinasyonlarının başında gelmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin en çok nüfusa sahip ilk 10 ilinin 6'sının merkezindedir. Konya-Antalya-Mersin ile komşudur. Ankara-Kayseri ve Adana'ya 3 saat mesafededir. Şehir diğer illere bölünmüş karayolu ile bağlıdır. Türkiye'nin en büyük limanı Mersin'e hem tren hem de kara yolu ile 3 saat içerisinde ulaşılabilir. Konya-Karaman hızlı tren hattına entegredir. Karaman- Mersin hızlı tren çalışması devam etmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
16.264 öğrenci

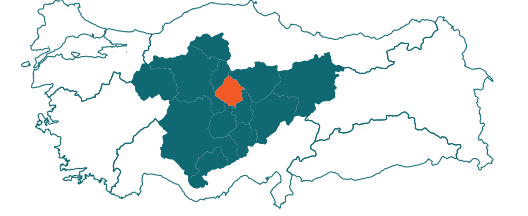
AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda Sektörü, Gıda ve Ziraat Makineleri önemli yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bisküvi, elma, Divle Tulum Peyniri ilin meşhur ürünleri arasındadır.

Kraraman'da bulunan Meraspolis Mağaraları, dünyanın en büyük yer altı su kaynaklarına sahiptir.

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

241.868

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.29

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.531 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.21

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.13

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Coğrafi olarak Türkiye'nin tam merkezindedir. Tarihi Hititlere kadar dayanmaktadır. Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Ankara, Aksaray, Kırıkkale, Nevşehir ve Yozgat illerine komşudur. Türk Kültürünün en önemli şehirlerindendir. İlk Türkçe eserlerden olan Garibname'nin yazarı Aşık Paşa, Gökbilim Medresesi kurucusu Caca Bey, Ahilik teşkilatının piri Ahi Evran, Aşık Paşa, Süleyman Türkmani, Ahmedi Gülşehri ve Hacı Bektaş Veli gibi Türk İslam şair, düşünür ve mutasavvıflar yetiştirmiştir. Tarihi İpek Yolu ticaret güzergâhında bulunan Kırşehir bu özelliği itibarıyla da önem taşımaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıAHİLER
Kalkınma Ajansı

www.ahika.gov.tr

TARIM

Şehrin birincil geçim kaynağı tarım ve hayvancılık sektörleridir. Tarımsal üretim miktarlarına göre; 1. sırada şeker pancarı, 2. sırada arpa 3. sırada buğday bulunmaktadır. Türkiye'deki toplam nohut üretiminde 1. sırada yer almaktadır. Ayrıca Kaman ilçesinde üretilen Kaman cevizi de kalitesi ve lezzeti ile ünlüdür. Şehirde hayvancılık sektörü özellikle besi alanında son yıllarda en çok yatırım yapılan sektör konumundadır. Şehrin büyükbaş hayvan varlığı yüksektir. Bunun yanında küçükbaş hayvan ve tavukçuluk faaliyetleri de yürütülmektedir.

SANAYİ

En büyük sanayi kuruluşu Petlas Lastik fabrikasıdır. Petlas, ilde en fazla istihdam sağlayan, ihracat ve ithalatı yapan kuruluştur. Küçük ve orta büyüklükte toplam 92 sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Kırşehir ve Kaman Organize Sanayi Bölgesi olmak üzere iki OSB bulunmaktadır.

MADENCİLİK

En önemli madenleri demir, florit, mermer ve kaya tuzudur. Oniks mermer yatakları bulunmaktadır. Şehirde ekonomik açıdan önem taşıyan doğal kaynaklardan biri de kaya tuzudur. İldeki en zengin tuz yatakları, Tepesidelik ve Sekili'de bulunmaktadır.

TURİZM

Temelleri Osmanlı'da atılan ahilik sisteminin kurucusu olan Ahi Evran-ı Veli'nin Türbesi bu şehirdedir. 1272 yılında yaptırılan Cacabey Gökbilim Medresesi; şehrin en önemli turizm destinasyonlarından biridir. Erken Bronz çağına ait Kaman Kalehöyük kazıları ve müzesi önemli bir ziyaret merkezidir. Tarihi ve kültürel hazineleri, camileri, termal kaplıcaları, Seyfe Gölü ve Kuş Cenneti şehrin diğer önemli turistik değerleridir.

KONUM ve ULAŞIM

Ankara'yı Doğu illerine bağlayan en önemli yollardan Ankara - Kayseri karayolu Kırşehir üzerinden geçmekte olup karayolu ile ulaşımı kolaydır. Karadeniz'i (Samsun) Akdeniz (Mersin) bağlayacak olan tren yolu projesi Kırşehir merkez ilçe sınırlarından geçmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
20.516 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Ankara ve Kayseri gibi büyükşehirlerin arasında İç Anadolu ve Türkiye'nin tam merkezinde bulunan konumu ile tüm illere eşit mesafede yer alması çok ciddi bir lojistik avantajı sağlamaktadır. Termal su kaynakları turizm ve otelcilik ve yenilenebilir enerji yatırımlarında önemli fırsatlar sunmaktadır. Hazır yem imalatı, öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı, hazır beton imalatı, paketleme faaliyetleri, et işleme tesisleri yatırım yapılabilecek diğer başlıklardır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kaman Cevizi, Cemele Biberi, Kırşehir Çullaması, Kırşehir Höşmerim Tatlısı şehrin meşhur ürünleridir.

13. yüzyılda inşa edilen Cacabey Medresesi dünyada kurulan ilk astronomi merkezidir. Medresenin dış sütunları ile günümüzdeki füzelerin benzerliği hayret vericidir.

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI
İRAN MASASI

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

216.362

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.26

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.435 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.16

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.11

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Anadolu'nun kadim şehirlerindendir. 7 bin yıllık geçmişi vardır. Batılı seyyahlar tarafından Çangırı veya Çengiri olarak bilinmektedir. Türkiye'nin en uzun nehri olan Kızılırmak il sınırlarından geçmektedir. Kastamonu, Çorum, Kırıkkale, Ankara ve Bolu ileriyle çevrilidir. İlin 150 km'lik çapında 10 milyona yakın nüfus bulunmaktadır. Türkiye'nin ilk ve tek turizme açık tuz mağarası Çankırı'da bulunmaktadır. Camileri, türbeleri, milli parkları, yayla, mağara ve ören yerleriyle yerli ve yabancı turistlerin uğrak noktasıdır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıKUZKA
Kuzey Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.kuzka.gov.tr

TARIM

Toplam tarım alanı ilin %36'lık kısmını oluşturmaktadır; 268.580 hektarlık tarım alanının %16'sı sulanabilmektedir. Kızılırmak Ovası 30 km uzunluğundadır. Bunun dışında Devrez çayı, Tatlıçay, Çerkeş ve Orta ilçesinde ovalar mevcuttur. Buğday, arpa, nohut, şekerpancarı, fasulye, korunga, pirinç, kavun, balkabağı, elma, kiraz ve ayva üretimi yapılmaktadır.

SANAYİ

4'ü faal toplam 6 adet OSB bulunmaktadır. 1 Teknopark kurulum aşamasındadır. Ankara Esenboğa Havalimanına yaklaşık 80 km mesafede bulunan Yakıncık OSB'de Japon Otomotiv Lastiği imalatı yapan Sumitomo ve Otomobil Aküsü imalatı yapan Petlas Lastik grubuna ait AKO-Akü işletmesi faaliyet göstermektedir. Otomotiv yan sanayii, plastik, kauçuk gibi sektörler ön plana çıkmaktadır.

MADENCİLİK

Türkiye'nin en önemli bentonit yatakları Çankırı ilinde bulunmaktadır. Yaklaşık 2 milyon ton görünür rezerv tespit edilmiştir. Tuz yatakları açısından da oldukça zengindir. % 88 NaCl tenörlü tuz yatağında rezerv yoğunluğu çok yüksektir. Perlit ve linyit rezervleri şehrin en önemli yeraltı kaynaklarıdır.

TURİZM

Çankırı; karlarla kaplı yüce dağları, topraklarının üçte birini kaplayan ormanları, kamp, karavan, yaya ve atlı yürüyüş, bisiklet, fotoğrafçılık ve avcılık gibi pek çok turizm çeşidine elverişli yaylaları, zengin termal kaynakları ve içmeleri, yüzyıllardır yaşatılan kültürel değerleri, sevecen insanları ve geleneksel konukseverliği ile doğayla baş başa kalmak için en güzel tatil destinasyonlarından biridir.

KONUM ve ULAŞIM

Uluslararası karayolu olan E-80 karayolu Çankırı'dan geçmektedir. Bu karayolu Lizbon'dan İran'a kadar uzanmaktadır. Aynı zamanda Ankara-Zonguldak demiryolu Çankırı'dan geçmektedir. Çankırı, Ankara Esenboğa Havalimanına 45 dakika, Samsun Limanına yaklaşık 260 km mesafededir..

Çankırı ve Kastamonu'nun kesişiminde yer alan Ilgaz Dağı Milli Parkı; yeşilin, sarının, binbir rengin en görkemli adreslerinden biridir.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
14.000 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Plastik, Kauçuk, Savunma Sanayii, Metal Sanayii, Tekstil, Otomotiv Yan Sanayii, Gıda Sanayii, Medikal Tıbbi Alet ve Cihaz İmalatı önemli yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kavun, pirinç, tuz, küpçük peyniri, kızılıçık, çankırı yumurta tatlısı, kiraz, eldivan çöreği, alıç sirkesi, erişte, çerkeş lokumu, bal, keşkek ilin meşhur ürünleridir.

EGE BÖLGESİ

Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Anadolu topraklarının Ege Denizinin kıyısındaki Ege Bölgesi, eşsiz doğal güzellikleri ve limanlarıyla Türkiye'nin en özel bölgelerinden biridir. Yarımadalarla süslenmiş kıyıları, bereketli toprakları ve ticarî limanlarıyla bir cazibe merkezidir. Türkiye'nin en uzun sahil şeridi Ege Bölgesinde yer almaktadır. Bölgede Akdeniz iklimi hâkimdir. Zengin bitki örtüsü ve doğal güzelliklere sahiptir.

Bölgenin ana ticarî faaliyetleri turizm, tarım ve ticarettir. Bunların yanı sıra sınaî faaliyetler ve lojistik bölgenin en büyük ticarî faaliyetlerinin başında gelmektedir. Bölge, Marmara bölgesinden sonra sanayi bakımından ikinci sıradadır. İç ve dış göçlerle her geçen gün artan nüfusu büyük bir iş gücü ve istihdam imkânı sağlamaktadır. Ege Bölgesinde 8 şehir bulunmaktadır. İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, Afyonkarahisar, Kütahya ve Uşak.

İLÇE SAYISI

30

NÜFUS

4.320.519

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%5.27

KİŞİ BAŞI GSYİH

12.344 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%6.16

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%6.09

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Türkiye'nin üçüncü büyük şehri olan İzmir, çağdaş, gelişmiş, aynı zamanda işlek bir ticaret merkezidir. Antik Yunan'dan günümüze kadar her dönem ve çağda özel bir yeri olan İzmir; sınaî yahut ziraî faaliyetlerin yanı sıra dünya tarihinde iz bırakmış birçok önemli isim için de ayrı bir yere sahiptir.

İzmirli Herodot'un "Onlar kentlerini bizim yeryüzünde bildiğimiz en güzel gökyüzü ve en güzel iklimlerinde kurdular" demekten kendini alamadığı, Aristo'nun İskender'i "Görmezsen eksik kalırsın!" diyerek uyardığı, Victor Hugo'nun onu hiç görmeden adına şiir yazıp "İzmir bir prenestir" diye övdüğü İzmir; sınır kenti ve farklı bölgelerin geçiş merkezi konumunda olan, nüfus bakımından Türkiye'nin 3. büyük kentidir. Ege Denizi kıyısında adeta bir inci gibi salınan İzmir 8.500 yıllık geçmişi ile de büyük bir tarihi ve kültürel zenginliği barındırmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıİZKA
İzmir Kalkınma Ajansı

www.izka.org.tr

TARIM

Meyve ürünleri olarak başta zeytin olmak üzere üzüm, kiraz, mandalina, incir ve şeftali öne çıkmaktadır. Tarla ürünleri üretiminde başta pamuk olmak üzere silajlık mısır, patates, mısır (dane), buğday ve tütün ön plana çıkan ürünlerdir. Ayrıca toplam süs bitkileri üretim alanı açısından Türkiye’de önde gelen şehirlerdendir. Hayvansal üretimde süt ve süt ürünleri üretimi, beyaz et üretimi, kırmızı et üretimi öncelikli olup, su ürünleri yetiştiriciliği üretimi her yıl artmaktadır.

SANAYİ

İzmir sanayisi önemli düzeyde sektörel zenginlik göstermektedir. Sanayi özellikle metal eşya, gıda ürünleri, giyim eşyası, mobilya, deri, motorlu kara taşıtları, kimya, plastik, makine ve ekipman imalatı, ağaç ürünleri, kâğıt ürünleri ve tütüne dayanmaktadır.

İzmir’de 13 Organize Sanayi Bölgesi, 2 Serbest Bölge ve 4 Teknoloji Geliştirme Bölgesi, 78 Ar-Ge merkezi, 28 tasarım merkezi, 138 üniversite araştırma ve uygulama merkezi bulunmaktadır.

MADENCİLİK

İzmir ve yakın çevresinde çok sayıda endüstriyel hammadde, metalik maden yatağı ve jeotermal kaynaklar bulunmaktadır. Metalik madenler bakımından ildeki en önemli maden altın cevherleri olup, antimuan, bakır, kurşun ve çinko cevherleri de bulunmaktadır.

Perlit ve mermer yatakları bölgedeki önemli endüstriyel hammaddelerinden olup, Türkiye’nin en büyük mermer fuarı Marble 25 yıldır İzmir’de düzenlenmektedir. Ayrıca İzmir, jeotermal kaynaklar açısından oldukça zengin bir bölgedir.

Zeybek Kültür ve Sanat Festivali

Saat Kulesi

ÜNİVERSİTELER

İzmir'de 6'sı kamu 3'ü vakıf olmak üzere 9 üniversite bulunmaktadır. Yaklaşık 7 bin öğretim elemanının görev yaptığı 9 üniversitede, 74 ülkeden yaklaşık 3 bin yabancı öğrenci de eğitim almaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

İlin yaygın bir ulaşım ağı vardır. 36 ülkeden 86 şehre direkt uçuşları ve 25 milyon yolcu kapasitesi ile İzmir Adnan Menderes Havalimanı güçlü ulaşım imkânı sunmaktadır.

ŞEHİR
Türkiye

TURİZM

Antik Yunan'dan günümüze kadar pek çok farklı medeniyete ev sahipliği yapmış Anadolu'nun incisi İzmir başlı başına bir turizm şehridir. Şehrin birçok farklı gelir kaynağı, üretim aracı, ulaşım ve lojistik imkânı olsa da gerek turistik bölgeleri gerekse turizm imkânlarıyla yerli ve yabancı turistler için tercih sıralamasında en üst sıralardadır.

Yumuşak iklimi, turizm tesisleri kapsamında otelleri, eşsiz sahilleri ve şehrin sahip olduğu kültürle birlikte İzmir dünyanın en görkemli destinasyonlarından. Efes antik kenti, Bergama antik kenti, Smyrna antik kenti, Birgi, Çeşme Yarımadası dünyaca ünlüdür.

İzmir Enternasyonal Fuarı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

İzmir, konumu, sektörel çeşitliliği ve altyapısı ile yatırımlar için önemli bir çekim noktasıdır. 13 Organize Sanayi Bölgesi, 2 Serbest Bölge ve 4 Teknoloji Geliştirme Bölgesi, gelişmiş üretim olanakları, lojistik altyapısı, nitelikli işgücü ile İzmir, özellikle Rüzgâr Enerjisi Ekipmanları Üretimi olmak üzere, yenilenebilir enerji ve Bilgi İletişim Teknolojileri sektörlerinden yatırımcılara öncelik vermektedir. Havacılık ve Uzay Teknolojileri ile Biyoteknoloji gibi yüksek teknoloji alanlarında da yatırım için cazip fırsatlar sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Türkiye'nin gerek tarihi gerek coğrafî konumu gerek doğal güzellikleriyle en önemli şehirlerinden birisi olan İzmir'in en meşhur ürünleri, incir, kuru üzüm, zeytin ve zeytinyağıdır.

Fransa'nın dünyaca tanınan sembolü Eyfel Kulesi'nin tasarımcısı, Ünlü Fransız Mimar **Gustave Eiffel**'in İzmir'de 2 eseri bulunuyor. Her yıl 10 milyonu aşan kişinin ziyaret ettiği Eyfel Kulesi henüz inşa edilmeden, Mimar Eiffel İzmir'de proje geliştirmişti.

Mimar Eiffel tarafından tasarlanan **Basmane Garı** binası 1876'da inşa edildi. Yine Eiffel imzası taşıyan ve yapıldığı yıllarda gümrük binası olarak kullanılan **Konak Pier** ise 1890'de faaliyete geçti. Konak Pier, bugün alışveriş mağazaları ve sinema salonuyla kentin en gözde alışveriş merkezlerinden biri.

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

1.429.643

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.74

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.694 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.60

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.32

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Gelişmiş endüstrileri, organize sanayi bölgeleri, çevreci ve güçlü sanayi alt yapısı ile ödüllü bir yatırım kenti olan Manisa, stratejik konumu, zengin doğal kaynakları, hızlı lojistik imkânı, etkin işgücü ve geniş pazar fırsatları ile yatırımcıları için cazibe merkezidir.

Doğudan Uşak ve Kütahya, batıdan İzmir, kuzeyden Balıkesir, güneyden Aydın, güneydoğudan Denizli illeri ile çevrilidir. Yüzölçümü 13.810 kilometrekaredir. Yükselti ise 50 metre ile 850 metre arasında değişmektedir. İl merkezinden doğuya gidildikçe yükselti artmaktadır.

TARIM

Ürün çeşitliliği ve dış pazara dönüklüğü ile Manisa, tarımın öncü kentlerindendir. Çay, muz ve fındık hariç Manisa'da her türlü meyve ve bitki ziraatı yapılabilmektedir. Manisa yıllık 3,1 milyar TL'den fazla üretimiyle ülke genelindeki bitkisel üretimin %2,6'sını gerçekleştirmektedir. İl besi hayvancılığında ülke genelindeki üretimin %2,2'sini gerçekleştirerek 7. sırada yer almaktadır. Manisa'da katma değeri yüksek olan meyve, içecek ve baharat bitkilerini üretim alanı toplam tarım alanının %39,9'udur. Manisa organik üretim için de potansiyeli uygun bir kenttir. Dünya Sultaniye kuru üzüm ihtiyacının %90'ını Manisa karşılamaktadır. Manisa zeytin ve zeytinyağı üretiminde de büyük bir atılım içerisindedir. Coğrafi işareti tescillenmiş Kırkağaç Kavunu üretilmektedir. Tarımda ve tarıma dayalı sanayide Manisa başkent olma yolunda ilerlemektedir. Gördes'te kurulan geniş ceviz bahçeleri yabancı yatırımcıların gözdesi haline gelmiştir. Demirci ilçesinde katma değeri çok yüksek Antep fıstığı yetiştirilmektedir.

Manisa'da tarım yatırımı alternatifleri; bağ bahçe yetiştiriciliği, ceviz bahçesi yetiştiriciliği, kültür mantarı yetiştiriciliği, meyve ve sebze yetiştiriciliği, yem bitkileri yetiştiriciliği, aromatik ve tıbbi bitkiler yetiştiriciliği ve arıcılık, et ve süt besiciliği, yumurta ve et tavukçuluğu şeklindedir.

SANAYİ

Manisa'da imalat sektörü istihdamının teknoloji düzeyine göre dağılımına bakıldığında; %8,9'u yüksek teknoloji, %23,3'ü orta yüksek teknoloji, %39,2'si orta düşük teknoloji ve %28,6'sı düşük teknoloji düzeyinde faaliyet gösteren iş kollarındadır. Yüksek katma değerli elektronik sektörü gelişmiş durumdadır. Bu sektörde, televizyon ve bilgisayar üretimi ile bunların yazılımı yapılmaktadır. Ayrıca bu sektörün yan sanayi kolları gelişmiştir. Elektronik sektörünü, beyaz eşya sektörü takip etmektedir. Manisa ilinin gelişmiş bir otomotiv yan sanayisi bulunmaktadır. İlde 5'i aktif toplam 7 adet OSB bulunmaktadır. Ayrıca Manisa Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde bir adet teknoloji transfer ofisi mevcuttur.

Manisa OSB; 2008 yılında Türkiye'nin En Çevreci OSB'si seçilmiştir. Manisa OSB bünyesindeki Atıksu Arıtma Tesisi, Manisa Valiliği tarafından 2004, 2005 ve 2008 yıllarında verilen "En Çevreci Tesis" ödülünü kazanmıştır. Manisa Organize Sanayi Bölgesi, Türkiye'deki organize sanayi bölgeleri arasında bir "ilk" olarak 2017 yılında Stevie Uluslararası İş Ödülleri kapsamında sosyal sorumluluk kategorisinde Avrupa çapında "Silver Prize" ile ödüllendirilmiştir.

Manisa'da olgunlaşmış sektörler;

- Gıda ürünleri imalatı
- Kauçuk ve plastik ürünler imalatı
- Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
- Fabrikasyon metal ürünleri imalatı
- Bilgisayar, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
- Elektrikli teçhizat imalatı
- Makine ve ekipman imalatı

MADENCİLİK

Manisa, maden çeşitliliği ve rezervler bakımından zengindir. Altından bakıra, kurşundan çinkoya, mermerden nikel bir çok maden için geniş rezervler mevcuttur. Köprübaşı'nda uranyum çıkmaktadır. Kum, kil ve taş ocaklığı sektörü dış ticaret yönünden stratejik konumdadır.

Kültürel ve geleneksel çeşitli uygulamaları içeren ve baharın başlangıcı olarak kabul edilen Nevruz haftasında (21-24 Mart) kutlanan Mesir Macunu Festivali, Manisa'da yaklaşık 400 yıldır devam etmektedir. Festival şehrin en önemli etkinliklerindendir.

TURİZM

Manisa, il sınırları içerisinde birçok Antik Kent bulundurmaktadır. Aigai Antik Kenti, Thyateira Antik Kenti, Philadelphia Antik Kenti, Sardes Antik Kenti ve Bintepe (Kral Mezarları) bunlardan bazılarıdır.

Şehrin girişinde misafirlerini karşılayan Spil Dağı başlı başına doğal bir güzellik olduğu gibi Fosil Ayak İzleri (Salihli-Sindeli Köyü), Kybele, Niobe (Ağlayan Kaya), Spil Dağı Milli Parkı, Adala Kanyonu, Kula Peribacaları, Kula Jeoparkı ve Kula Evleri de yerli ve yabancı turistler tarafından yoğun bir ilgi görmektedir.

Artemis Tapınağı

ÜNİVERSİTELER

Türkiye'nin köklü üniversitelerinden birisi olan Manisa Celal Bayar Üniversitesi çatısı altında 2018-2019 verilerine göre 48.095 öğrenci eğitim görmektedir. Fakülteleri, yüksek okulları ve birçok kompleks yapısıyla şehri bir eğitim-öğretim kentine dönüştüren Celal Bayar Üniversitesi her yıl nitelikli binlerce öğrenci öğrenim görmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Manisa; İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya ve Bursa gibi gelişmiş illere ve uluslararası bağlantıya sahip merkezlere yakın bir mesafede bulunmaktadır. Alsancak ve Kuzey Ege Çandarlı limanları ile İzmir Adnan Menderes Uluslararası Havalimanı'na, demiryolları, duble karayolları ve otobanları ile kesintisiz bağlantı imkânı sağlayan Manisa, güçlü bir ticaret imkânı sunmaktadır. Ülke toplam ihracatının %30'unun gerçekleştirildiği Alsancak Limanı'na 30 km mesafededir.

Dünyanın en büyük 10 limanı arasında yer alan Kuzey Ege (Çandarlı) Limanı'na 95 km, 36 ülkeye doğrudan ulaşım sağlayan İzmir Adnan Menderes Uluslararası Havalimanı'na 50 km mesafededir. Türkiye'nin en büyük kenti İstanbul'a karayolu ulaşımını 3,5 saate düşüren İstanbul-İzmir otoyolu projesi ve Ankara-İzmir hızlı tren projeleri sayesinde yatırımcısına geniş iç ve dış pazar avantajları sunmaktadır. Karasal Avrupa kentlerine uzanan, nakliye, maliyet ve zamanını önemli ölçüde düşürecek BALO (Batı Anadolu Lojistik Projesi) yer almaktadır.

Mesir Macunu Festivali

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalat, içecek imalatı, ağaç, ağaç ürünleri imalatı gelişen sektörlerdir. Gıda ürünleri, kauçuk ve plastik ürünleri, mineral ürünleri, bilgisayar elektronik ve optik, elektrikli teçhizat, makine ve ekipman imalatı bölgenin olgunlaşmış sektörleridir. Uluslararası ekonomi dergisi Financial Times'ın, "Avrupa'nın gelecekteki kentleri" yarışmasında Manisa, Avrupa'daki 200 kenti geride bırakarak birinci oldu. 7 kategoride yapılan değerlendirmede Manisa, maliyet bakımından yabancı sermaye için yatırıma en uygun kent seçildi.

Manisa'nın yarışmada birinci seçilmesinde Manisa'nın sanayi altyapısı, Türkiye'nin en gelişmiş altyapı ve üretim ilişkilerine sahip OSB'sinden birinin Manisa'da kurulu bulunması, İzmir limanına yakınlığı, OSB'de enerji sorununun olmaması, OSB'nin doğal gaz sistemine kavuşmuş olması, hizmetlerin dünya standartlarında verilmesi ve OSB'deki mevcut büyük yabancı yatırımcı firmaların varlığı gibi etkenler önemli rol oynadı.

Şehrin girişinde misafirlerini Spil Dağı'nın eşsiz heybeti ve güzelliğiyle karşılayan Manisa doğasıyla adeta bir cennet. Çevre koruma ve güzelleştirme bilinci hat safhada olan Manisalılar gerek tarihi dokusunun gerekse doğal güzelliklerinin hak ettiği ilgiyi görmesi için azamî derecede ilgi göstermektedir. Manisalıların şehirlerine ve şehirlerinin doğasına olan düşkünlüğünün en büyük ispatı olan Manisa Tarzan'ı da şehrin tarihine adını altın harflerle yazdırmayı başarmıştır.

Modern zamanların başında kendisini doğaya ve şehrinin doğal güzelliklerini korumaya adanmış, gerçek adı Ahmeddin Carlak olan Manisa Tarzan'ı şehrin en özel renklerinden biridir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Manisa Osmanlı şehzadelerinin sancağa çıktıkları özel bir bölgedir. Osmanlı İmparatorluğu tarihinde ayrı bir yeri olan Manisa, tarihi yüz yılları bulan gerek ulusal çapta gerekse uluslararası bağlamda büyük üne sahip Mesir Macununun anavatanıdır. Sultaniye üzüm, Akhisar zeytini ve zeytinyağı, Kırkağaç kavunu, Salihli Kirazı, Köprübaşı çileği, Demirci hünnabı, Kula leblebisi, Manisa Kebabı, Salihli odun köfte, Akhisar Köftesi ilin meşhur ürünleridir.

AYDIN

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

1.097.746

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.34

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.694 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.97

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.43

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Aydın, 8.116 km yüzölçümü ve 92 metre rakımla Ege Bölgesinin en özel şehirlerinden biridir. Didim ve Kuşadası Türkiye'nin iki önemli turizm merkeziyle turizm potansiyeli yüksek bir ildir. Aydın, Türkiye'nin ilk demiryolu kurulan şehridir. Aydın'da çok sayıda tarihî eser bulunur. Türkiye'nin en uzun üçüncü tüneli, Türkiye Otoyolları üzerindeki en uzun ikinci tüneli burada bulunmaktadır. Nüfus bakımından Ege Bölgesi'nin 3. büyük ilidir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

GEKA

Güney Ege Kalkınma Ajansı

www.geka.gov.tr

TARIM

Manisa ve İzmir kuzeyde, Denizli ve Muğla doğuda, Ege Denizi ise şehrin batısında bulunmaktadır. Topografik yapısı maki bitki örtüsüne elverişlidir. 395.494 hektar alanda sulu tarım yapılmaktadır. Tarım arazilerinde zeytin ve meyvelikler büyük bir yer kaplamaktadır. Zeytin, incir, kestane üretiminde Türkiye’de 1. sırada; pamuk üretiminde ise 3. sırada yer almaktadır. İlde 6 Baraj (Kemer Barajı, Çine Topçam Barajı, Yaylakavak Barajı, İkizdere Barajı, Çine Adnan Menderes Barajı, Karacasu Barajı) mevcuttur.

SANAYİ

7 adet Organize Sanayi Bölgesi ve 1 Teknokent bulunmaktadır. Aydın Organize Sanayi Bölgesi 1976’da kurulmuştur. Türkiye’nin en büyük OSB’lerinden biridir. 110 hektarlık alanda önemli endüstriyel firmalara ev sahipliği yapmaktadır.

MADENCİLİK

Aydın, yeraltı kaynakları itibari ile zengin bir şehirdir. Yeraltı kaynakları arasında feldspat, kuvars, diyomit, barit ve grafit gelmektedir. Bunların yanı sıra metalik madenler bakımından altın, bakır, kurşun, çinko, cıva ve demir oluşumları bulunmaktadır. Çine-Yeniköy-Ozanbelenin’de düşük tenörlü bir barit zuhuru mevcuttur.

Seramik hammaddelerinden birisi olan kuvars, Bozdoğan, Söke ve Çine ilçeleri sınırları içerisindedir. Mermer açısından Karacasu ilçesi önemli potansiyellere sahiptir. Dünya albit üretiminde Türkiye dünya birincisidir.

Deve Güreşleri

Apollon Tapınağı

TURİZM

Aydın sınırları içerisinde bulunan 2 Antik Kent UNESCO listesine girmiş ve yine UNESCO tarafından koruma altına alınmıştır. Koruma altına alınan milli parkları, 30 adet mavi bayraklı plajıyla yerli ve yabancı turistlerin tatil tercih listelerinde Kuşadası ve Didim başta olmak üzere Aydın üst sıralarda yer almaktadır.

ÜNİVERSİTELER

Adnan Menderes üniversitesinde 55 bin öğrenci, 1866 akademik personeli bulunmaktadır. 18 Fakülte, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuvarı, 5 Yüksekokul, 18 Meslek Yüksekokulu, 26 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile toplam 71 akademik birim bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin ilk demiryolu hattına sahip şehri Aydın'dır. İzmir Atatürk Havalimanı'na ve Alsancak limanına 100 kilometre uzaklıktadır.

Zeybek Oyunları

Vegan Festivali

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

150 kilometrelik sahil şeridine sahiptir. Bereketli toprakları ve yumuşak iklimiyle tarım, tarıma dayalı sınaî faaliyetler için uygundur. Enerji üretim, madencilik ve turizm faaliyetleri şehrin belli başlı yatırım alanlarıdır.

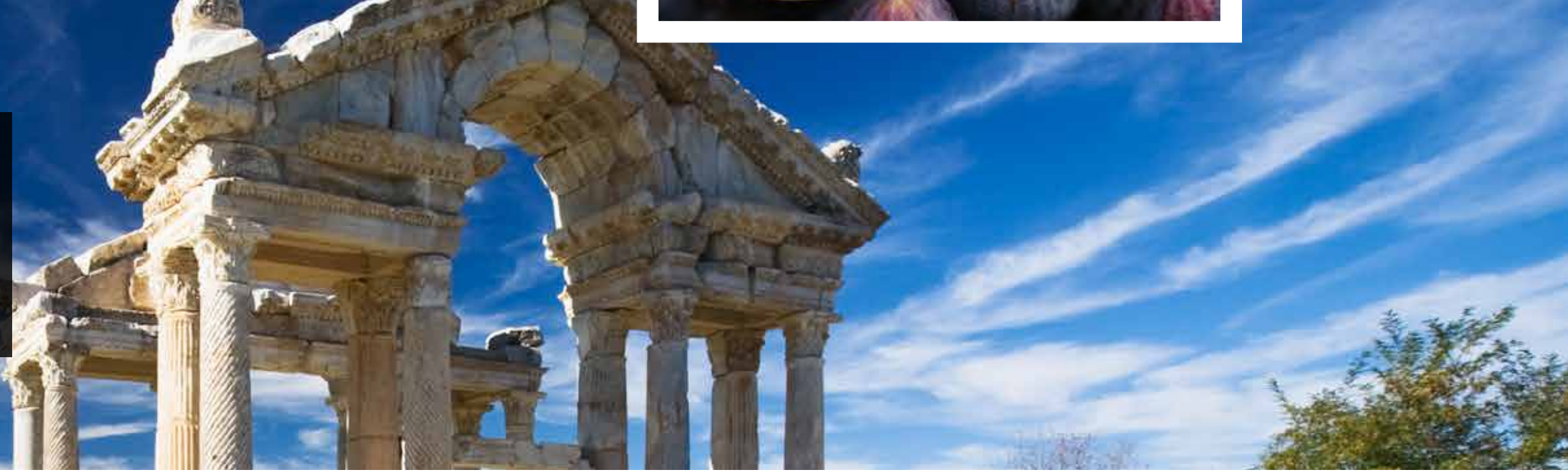
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Organik tarımda Türkiye 1.'sidir. Zeytin, incir ve kestane şehrin en meşhur ürünleridir.

Adını mitolojide yer alan aşk ve güzellik tanrıçası olarak bilinen Afrodit'ten alan dünyaca ünlü antik kent, Aydın sınırları içinde yer almaktadır.

Günümüze dek ayakta durmayı başaran Aphrodite Tapınağı'nın yapımı 150 yıldan fazla sürmüştür. Ünü kıtaları aşmış efsane yapı Afrodias Antik Tiyatrosu da antik kent içinde bulunmaktadır.

İLÇE SAYISI

19

NÜFUS

1.027.782

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.25

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.797 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.16

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.85

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

İhracatta 9. olan Denizli sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında 10. sıradadır. 3 bölge arasında geçiş konumundadır. İklimsel özellikleri ve verimli tarım toprakları dikkat çekicidir. Biyolojik çeşitliliği zengindir. Tarihi ve köklü kültürel mirası ile önemli bir şehirdir. Türkiye'nin ilk 1000 büyük firmasından 23 tanesi Denizli'dedir. Türkiye'nin en önemli jeotermal alanlarından Kızıldere buradadır. Jeotermal ve güneş enerjisi potansiyeli büyüktür. Kültürel ve inanç turizmi açısından önem taşıyan 19 antik kente ev sahipliği yapmaktadır.

TARIM

Denizli'de ekonomik olarak tarımı yapılan 125 çeşit tarımsal ürün bulunmaktadır. 74 ülkeye 96 çeşit tarım ürünü ihraç edilmektedir. (Kekik, nar, ay çekirdeği, üzüm, elma, honaz kirazı, ayva, kavun, karpuz, adaçayı, leblebi, tütsülenmiş alabalık).

Denizli Türkiye'de üretilen, kekiğin %86'sını, çerezlik ayçiçeğinin %19'unu, leblebinin %80'ini karşılamaktadır. Denizli kekik üretiminde, çerezlik ay çekirdeği, tütün ve adaçayında, şaraplık üzüm üretiminde Türkiye 1.'si; sofralık üzüm üretiminde Türkiye 2.'si, haşhaş üretiminde Türkiye 3.'sü ve süt üretiminde Ege'nin 4. en büyük ve Türkiye'nin 11. en büyük şehridir.

SANAYİ

Tekstil ürünleri, ana metal sanayi (özellikle bakır-tel kablo imalatı), giyim eşyası, elektrikli makine ve cihazlar, metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı (özellikle cam, çimento, hazır beton ve mermerin kesilmesi şekil verilmesi), metal eşya sanayi, gıda ürünleri ve içecek, taş ocakçılığı ve diğer madencilik, makine ve teçhizat imalatı öne çıkan sektörlerdir. Denizli; İstanbul Sanayi Odası verilerine göre Türkiye'nin ilk 1000 firması arasında 23 firması bulunmakta, Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre 1000 ihracatçı firma arasında 28 firma ile yer almaktadır.

Ayrıca; Denizli Serbest Bölge (DENSER), Denizli Organize Sanayi Bölgesi, Deri İhtisas ve Karma OSB, Çardak OSB, Sarayköy Tarıma Dayalı İhtisas OSB bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Denizli ve yakın çevresinde yapılan çalışmalar sonucunda önemli endüstriyel hammadde ve metalik maden yatağı ve zuhurları olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan en önemlileri mermer (traverten), kum-çakıl, kuvarsit, manganez ve krom olarak sayılabilir. Balıkesir'den sonra Türkiye'nin ikinci büyük mermer ve traverten yatakları, Denizli'de bulunmaktadır. Kocabaş ve Kaklık mevkiğinde büyük traverten rezervleri bulunmaktadır. 1979 yılında ilk tesisin kurulmasıyla faaliyete başlayan mermer sanayii, daha sonraki yıllarda da gelişmesini sürdürmüştür. Mermer dışında endüstriyel hammaddeler bakımından merkez ilçe kuvarsit ve kum-çakıl bakımından önemli potansiyele sahiptir. Merkez ve Buldan ilçelerinde toplam 772.500 m³ mümkün kum-çakıl rezervi, Merkez ilçesine ait Şirinköy sahasında ise toplam 82,5 milyon ton kuvarsit rezervi tespit edilmiştir. Bunun dışında; Çal ilçesinde Kaklık yatağında çimento hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli 29.500.000 ton kireçtaşı ve 13.000.000 ton kilmarn rezervi tespit edilmiştir. Bu bölgede bir çimento fabrikası faaliyettedir.

Denizli Horozu

Hierapolis Antik Kenti

TURİZM

Denizli, dünyaca ünlü travertenlerinin yanı sıra il sınırları dahilindeki Antik Kentleri, şelaleleri ve dağları bulunmaktadır. Türkiye'nin en önemli turizm destinasyonlarından biridir.

UNESCO Dünya Miras Listesinde yer alan Pamukkale Hierapolis'in yanı sıra Laodikya ile Tripolis Antik Kentleri ilin önemli cazibe merkezlerindendir. Dünyanın birçok ünlü markası için tekstil üretimi yapan Denizli'den dünyaca ünlü futbol kulüpleri ve uluslararası spor turnuvalarına dokunan havlu ve bornozlar gönderilmektedir.

ÜNİVERSİTELER

Pamukkale Üniversitesi, 6 enstitü, 16 fakülte, 17 meslek yüksekokulu, 39 adet çeşitli branşlarda Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Pamukkale Teknokent'i bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Karayolu, demiryolu ve havayollarına sahiptir. Denizli-Aydın-İzmir karayolunu izleyen demiryolu kentin, Ege Bölgesi'nin büyük liman kenti İzmir ile bağlantısını sağlamaktadır. Demiryolu vasıtasıyla Türkiye'nin en büyük ticaret merkezi İstanbul'a da bağlantı sağlanmaktadır.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Birçok farklı alanda yatırıma coğrafi ve iklim koşulları itibari ile açık olan Denizli; makine imalatı, alternatif turizm (termal, sağlık ve kış), teknik tekstil, gıda ve içecek, su ürünleri yetiştiriciliği gibi belli başlı konularda yatırıma açık bir şehirdir.

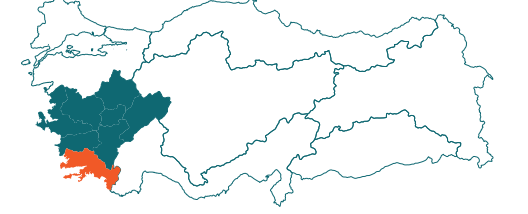
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Tarıma elverişli iklimi ve bereketli topraklarıyla tarıma dayalı üretimde Türkiye ekonomisinde önemli bir yeri olan Denizli’de zeytin, şekerpancarı, haşhaş ve ayçiçeği en meşhur ürünler olarak dikkat çekmektedir.

5000 yıllık üfleme cam sanatı geleneği
Denizli’de halen sürmektedir.

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

967.487

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.18

KİŞİ BAŞI GSYİH

10.268 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.12

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.30

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Muğla, topraklarının büyük kısmı Ege Bölgesi'nde, küçük bir kısmı Akdeniz Bölgesi'nde olan, her iki denize de kıyısı olan turistik bir şehirdir. Türkiye'nin güneybatı ucunda yer alan Muğla; kuzeyinde Aydın, kuzeydoğusunda Denizli ve Burdur, doğusunda Antalya ile komşu; güneyinde Akdeniz ve batısında ise Ege Denizi ile çevrilidir.

Muğla; 3 milyon yabancı ve 5 milyon yerli turisti ağırlayan, 2 milyar 700 milyon TL değerinde bitkisel üretim, 631 milyon TL değerinde hayvansal üretim yapan, 429 milyon dolar ihracat büyüklüğüne ulaşan ve "Tarımsal Üretim", "Su Ürünleri", "Deniz-Kum-Güneş Turizmi", "Madencilik" ve "Yat İmalat" sektörlerinde yüksek rekabetçiliğe sahiptir. Toplam uzunluğu 1.500 km'ye yaklaşan deniz kıyıları ile Muğla, Türkiye'nin en uzun sahil şeridine sahip ilidir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

GEKA

Güney Ege Kalkınma Ajansı

www.geka.gov.tr

TARIM

Dünyadaki çam balının %90'ı Türkiye'de üretilmektedir. Türkiye'deki çam balının yaklaşık %75-80'lik kısmı Muğla'da üretilmektedir. Tarıma elverişli toprakları, zengin su kaynakları ve bölgeye hâkim Akdeniz iklimi Muğla'da çok çeşitli bitkisel üretimin yapılmasına imkân sağlamaktadır.

Memecik Zeytini, Datça nurlu bademi, örtü altı sebzeciliği ve narenciye gibi gelir getiren önemli tarım ürünleri yetiştirilmekte ve ihraç edilmektedir. Sanayileşmenin olumsuz etkilerine maruz kalmamış verimli ve sulak topraklarıyla organik tarım üretim merkezi olabilecek potansiyele sahiptir.

SANAYİ

Bodrum ve Bozburun, yat imalat sektöründe Dünya çapında ün kazanmıştır. İmalatçılar, milyon dolarlık ahşap ve saç tekneleri rahatlıkla yapıp dünya liderleriyle yarışmaktadır. Türk mühendis, usta ve işçiler tarafından yapılan "Old Salt" isimli 34 metre uzunluğundaki çelik gövdeli süper lüks motor yat, yatçılık sektörünün önde gelen organizasyonlarından "World Super Yacht Awards"ta, 2016 yılında 365 yat arasından birinci seçilmiştir. Muğla Teknopark ihale aşamasındadır.

MADENCİLİK

Cam ve seramik sanayinin hammaddesi Sodyum Feldespat ile Krom, Mermer ve Linyit Muğla'da yoğun olarak çıkarılan madenlerdir. Türkiye'nin en kaliteli mermerlerinin bulunduğu illerden biridir. "Milas Leylak", "Sedef", "Newyork", "Limon", "Kavaklıdere", "Pembe", "Ege Bordo", "Pembe" ve "Muğla Beyazı" mermer çeşitlerine sahiptir. Muğla'nın toplam mermer rezervi 400 milyon ton, işlenebilir mermer rezervi ise 181 milyon m³'tür.

TURİZM

Muğla 1484 kilometrelik uzunluğa sahip sahili ve bu sahiller boyunca keşfedilmeyi bekleyen koylarıyla yerli ve yabancı turistler için bir buluşma noktasıdır. Sayısı 195'i bulan Antik Kentleriyle keşfedilmeyi bekleyen tarihî bir hazinedir. 21 ören yeri ile Antik Dünyanın en görkemli izlerini taşımakta olan adeta bir açık hava müzesi gibidir.

Alanında tek söz sahibi ve otorite kabul edilen UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'nde yer alan Xanthos ve Letoon Antik Kentleri her yıl milyonlarca ziyaretçiyi misafir etmektedir. Antik Dünya'nın yedi harikasından biri olan Halikarnas Mozolesi, Herakleia Antik Kenti'nin de yer aldığı Beşparmak (Latmos) Dağları'ndaki mağaralarda bulunan kaya resimleri herkesin ömründe en az bir kere gelip görmesi gereken birer eşsiz tarihî eserdir. Romatizma, siyatik yanında cilt ve kadın hastalıklarına da iyi gelen mineral değerleri yüksek antik Sultaniye Kaplıcası sağlık turizmi konusunda birçokları için bir şifa kaynağıdır.

Uluslararası Hava Oyunlarına ev sahipliği yapan ve en önemli yamaç paraşütü atlama noktalarına sahip Babadağ, en önemli doğal ve tarihi turizm varlıklarıdır. Gökova Kitesürlü Alanı, Saklıkent Kanyonu, Dalaman Çayı Rafting Alanı, Kelebekler Vadisi, Göcek Körfezi, Kleopatra Adası, Antik Karya ve Likya Yolu gibi birçok tarihi ve doğal güzelliğe ev sahipliği yapar.

ÜNİVERSİTELER

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi bünyesinde 44.732 öğrenci eğitim görmektedir. Şehirde eğitim gören öğrencilerin yanı sıra eğitim-öğretim faaliyetlerinde aktif rol alan akademik personeliyle birlikte neredeyse 50 bin kişilik büyük bir kitle Muğla'da bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Gerek coğrafi konumu gerekse turistik bir destinasyon olması sebebiyle Muğla, ulaşımında kolaylığın, hızın ve konforun adeta odağına yerleşmiş bir Ege şehridir. Bölgenin önemli ulaşım imkanları arasında Milas-Güllük limanı, 2 ulusal ve uluslararası havalimanı 9 deniz hudut kapısı ve 24 yat limanı bulunmaktadır.

Muğla'da geleneksel hale gelen etkinlik ve festivaller şehrin kültürel iklimine önemli bir değer katmaktadır. Muğla Yörük Türkmen Şenliği, Menteşe Beşpınar Yağlı Pehlivan Güreş Festivali, The Bodrum Cup Yelken Yarışı.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Muğla tarihi ve kültürü ile başta Ege Bölgesi olmak üzere tüm Türkiye’de önemli bir yere sahip olduğu kadar avantajlı yatırım alan ve imkânlarıyla yatırımcılar için bir cazibe merkezi kıymetindedir. İlin yükselen sektörleri arasında yer alan “Medikal Turizm”, “Yenilenebilir Enerji”, “Organik Tarım”, “Tarıma Dayalı Sanayi”, “Ekolojik Turizm” ile “Tıbbi-Aromatik Bitki Üretim-İşleme” sektörleri orta vadede gelişmeye açıktır.

Yaşam standartlarının ve eğitim kalitesinin yüksek olmasından dolayı “Bilgi İletişim Teknolojileri” sektörü (yazılım ağırlıklı olmak üzere) uzun vadede gelişmeye açık stratejik sektörler arasında yer almaktadır. Hammaddeye olan yakınlığı ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Kozmetik Araştırma Merkezinin gelişmiş Ar-Ge altyapısı avantajları sayesinde “Kozmetik Sanayi” sektörü katma değeri yüksek stratejik sektörleri arasında bulunmaktadır.

ÖLÜ DENİZ

Muğla Fethiye’ye bağlı bir belde olan Ölüdeniz, Likyalılarda “Işık ve Güneş Diyarı”, Ortaçağ’da ise “Uzak Diyar” olarak anılmıştır. Ölüdeniz kumsalı 2006 yılında dünyanın en güzel kumsalı seçilmiştir. Belde, turizm açısından saklı bir cennettir.

Ölüdeniz’de en şiddetli fırtınalarda bile sadece küçük çarpıntılar meydana gelir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Zengin kültür ve eşsiz bir dokuya sahip olan Muğla’da; Bodrum Mandarini, Milas Halısı, Milas Zeytinyağı, Muğla Çam Balı, Muğla Saraylısı coğrafi işaret tescili almayı başarmış, şehirle özdeşleşmiş birçok ürün bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra Datça Nurlu Bademi, Köyceğiz Portakalı, Bodrum Guleti, Bodrum Sandaleti, Muğla Beyaz Mermeri, Akyaka Evleri, Muğla Bacası ve Kavaklıdere Bakır Ürünleri de şehirle bütünleşmiş; ulusal ve uluslararası çapta isim yapmış ürünlerdir.

AFYONKARAHİSAR

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

725.568

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.88

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.051 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.59

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.20

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Türkiye'nin batısında yer alan Afyonkarahisar 1021 metre deniz seviyesinden yüksek, tipik step iklimine sahip olup, yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı ve bahar ayları yağmurlu ılımandır. Nüfusun %59'u kent ve ilçe merkezlerinde, %41'i de köylerde, kırsal kesimde yaşamaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun son yayınladığı verilere göre, Türkiye'de mutluluk düzeyi en yüksek olan 2. il Afyonkarahisar'dır.

TARIM

Afyonkarahisar bitkisel üretim değerinde %1,4 bir pay ile ülkede 24. sırayı almaktadır. İlin hayvancılık sektörü ise oldukça gelişmiştir. Canlı hayvanlar değerinde 7. sırayı ve hayvansal üretim değerinde Türkiye’de 12. sırayı almaktadır. Bu durum ildeki gıda sektörünün de oldukça gelişmesini sağlamıştır.

Ayrıca, jeotermal kaynakları, uygun iklim koşulları, gelişmiş tarımsal altyapısı, toprak ve su analiz laboratuvarları ile Afyonkarahisar teknolojik sera yatırımcıları için iyi bir ortam sunmaktadır. Afyonkarahisar’da seracılık üretimi içerisinde sebze üretimi ağırlıklı yer tutmaktadır. Toplam üretimin büyük bir kısmını domates oluşturmaktadır.

SANAYİ

Afyonkarahisar’da öne çıkan sektörleri iki üst başlıkta toplanmaktadır:

1-Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (özellikle mermer işlemeye yönelik)

2- Gıda Ürünleri İmalatı
Bunların yanı sıra makine sektörü içinde mermer ve tarım makineleri imalatına yönelik yatırımlar ön plana çıkmaktadır.

Organize Sanayi Bölgeleri

İl genelinde 7 ilçede üretim aşamasına geçmiş 7 adet, toplamda ise 9 adet OSB bulunmaktadır. Ayrıca Sinanpaşa’da karma OSB ve Dazkırı’da Dokuma-Konfeksiyon İhtisas OSB kurulması için girişimler devam etmektedir. Afyonkarahisar merkez ve İscehisar (Mermer İhtisas) OSB’de genişleme çalışmaları devam etmektedir.

Komşu il Uşak ile birlikte kurulan ortak bir teknoloji geliştirme merkezi bulunmaktadır. Ayrıca, Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde yer alan Zafer Teknopark’ta yazılım, ürün geliştirme, enerji ve sağlık alanlarında faaliyet gösteren firmalar bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Afyonkarahisar, maden çeşitliliği ve rezervleri bakımından zengin bir ildir. İldeki başlıca madenler mermer, antimuan, demir, manganez, kuvarsit, kireç taşı, kum çakıl, tuğla-kiremit, diatomit, kalsit ve grafittir. Ayrıca, merkez ilçede tenör oranı düşük uranyum ve Sandıklı ilçesi yakınlarında önemli bakır yatakları tespit edilmiştir.

Mevcut yer altı kaynaklarından özellikle mermer ve çimento hammaddeleri il ekonomisinde sürükleyici sektörlerin başında gelmektedir. İscehisar mermer yataklarının azalmakta olduğu, iyi kaliteli diatomit yataklarının gelişen teknoloji ve arz-talep dengeleri doğrultusunda değerlendirilebileceği ve Sandıklı ilçesi civarında tespit edilen bakır yataklarının büyük bir potansiyele sahip olduğu, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)’nın Afyonkarahisar iline ilişkin değerlendirmeleri arasındadır.

TURİZM

Afyonkarahisar sahip olduğu doğal kaynakları, köklü geçmişi, ulaşım imkanları, modern konaklama tesisleriyle turizm çeşitliliğine sahip önemli bir ildir. Şehir termal turizmde dünyada önde gelen yerler arasındadır. Bu yöre termal alanda Avrupa’da ilk sıralarda ve Türkiye’nin lokomotifi konumundadır.

Afyonkarahisar jeotermal kaynakları ile termal ve sağlık turizmini; Frigya vadisi, kaya yerleşimleri, kentsel sit alanları, kalesi, şehitlikleri ve anıtları ile kültür ve tarih turizmini; tarihi camileri, türbeleri ve Mevlihanesi ile inanç turizmini; Eber Gölü, Acı Göl, Akdağ, 26 Ağustos Tabiat Parkı ve diğer tabiat parkları ile doğa turizmini, son yıllarda altyapı ve tesis yatırımlarının tamamlanması ile birlikte spor turizmi bünyesinde barındırmaktadır.

Konya’ya komşu olan Afyonkarahisar Hz. Mevlâna öğretisinin yaşadığı kentlerdendir. Konya’dan sonra Mevleviliğin en çok yayıldığı il ve Mevleviliğin ikinci merkezi olarak anılmaktadır. Gelecekte el sanatları açısından keçecilik, çanak-çömlek yapımı, halı ve kilim dokumacılığı, koşumculuk, at arabacılığı, demircilik ve bakırcılık, yemenicilik ve doğaltaş süslemeciliği bulunmaktadır.

Antik Kale

ÜNİVERSİTELER

Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi bulunmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde 14 meslek yüksekokulu ve araştırma merkezleri bulunmaktadır. Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi’nin bünyesinde 4 fakülte, 3 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Eskişehir, Ankara, İstanbul, İzmir ve Antalya gibi büyük şehirlere ulaşımı kolay olan bir konumdadır. İstanbul-Ankara ve Ankara-İzmir hızlı tren ve otoyolu projeleri hayata geçmesinden sonra Afyonkarahisar ulaşım noktasındaki coğrafi konum avantajını güçlendirecektir. Kütahya, Afyonkarahisar ve Uşak illerine hizmet veren Türkiye’nin ilk bölgesel havalimanı olan Uluslararası Zafer Bölgesel Havalimanı’na yaklaşık 60 km uzaklıktadır.

Dinar-Marsyas Kültür Sanat ve Müzik Festivali şehrin popüler etkinliklerindendir.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Termal sağlık turizmine yönelik konaklama tesisleri, yenilenebilir enerji üretim tesisleri (güneş, rüzgâr ve biokütle), lojistik merkezleri, gıda imalatı (et ve et ürünleri ve süt ürünlerine yönelik), mermer ve tarım makineleri imalatı şehirdeki avantajlı yatırım alanlarının başında gelmektedir.

İlk olarak Hitit egemenliğinde olan Afyonkarahisar toprakları, sonra sırası ile Frigya ve Lidya egemenliğine geçti. Daha sonra M.Ö. 16 yüzyılda Pers egemenliğine giren Afyonkarahisar'ı Büyük İskender işgal eder.

Onun ölümünden sonra Selevkos ve Bergama Krallıkları'nın egemenliğine giren topraklar, daha sonra Roma İmparatorluğu topraklarına katılır.

Alparslan'ın Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türklerin Anadolu'yu fethiyle Sultan I. Mesut'un emri ile Akronium Kalesi'nin eteklerine Karaşar Türkleri yerleşmiş ve daha sonra kaleye Karahisar adı verilmiştir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bölgenin öne çıkan ürünleri Afyon kaymağı, lokum, sucuk, patatesli ekmek, katmer, bükme, keşkek, tandır, ekmek kadayıdır.

İLÇE SAYISI

12

NÜFUS

577.941

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.70

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.804 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.53

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.13

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Kütahya, Kuzey Ege bölgesinde yer alan il birçok metropole karayolu ile yaklaşık 3 saatlik uzaklıkta yer almaktadır. Uluslararası Zafer Havalimanından Avrupa'ya direkt uçuşlar bulunmaktadır. Kütahya ayrıca zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahiptir. Kütahya'da 8 adet termal turizm merkezi ve bir 1 adet doğa turizm merkezi Türkiye'nin 80 önemli turizm merkezleri arasındadır. Ege bölgesinde Muğla'dan sonra orman alanı en yüksek ilidir. Kütahya, dünyaca ünlü seramik markalarına sahiptir ve çininin başkenti konumundadır.

TARIM

Kütahya'da düşük seviyedeki ortalama işletme genişliği ile bitkisel ve hayvansal üretimi bir arada yapan işletmelerin yoğunluğu dikkat çekmektedir. İlde öne çıkan bitkisel ürünler sırasıyla; buğday, şeker pancarı, arpa ve nohutur.

Bununla birlikte ilde toplamda 567 dekar örtü altı tarımı yapılmaktadır. Simav ilçesinde 250 dekardan fazla termal seracılık yapılmaktadır. Bu seralarda domates yetiştirilmektedir. İl ileri teknoloji termal seracılık alanında önemli yatırım potansiyeline sahiptir.

Besi hayvancılığında bitkisel üretime göre daha iyi bir konumdadır. 2017 yılında ilde 183.106 adet büyükbaş, 464.143 adet küçükbaş, 2.179.025 adet kanatlı, 5.178 adet tek tırnaklı hayvan bulunmaktadır. Arıkovanı sayısı ise 26.892 adettir.

SANAYİ

Kütahya sanayisi, yeraltı ve yer üstü kaynaklarına bağlı olarak şekillenmiştir. Buna bağlı olarak sanayi yapısını; seramik, porselen, madencilik, orman ürünleri ve hayvancılığa dayalı sanayi tesisleri oluşturmaktadır. Kütahya'da en çok kişinin istihdam edildiği ve %77,4'lük ihracat gerçekleştirdiği sektör seramik ve cam gibi toprağa dayalı ürünlerin imalatıdır. Sanayi istihdamının %40'ını oluşturan bu sektörün ardından otomotiv yan sanayi, gıda, tekstil, elektrikli teçhizatlar ve kimya sektörleri istihdam yönünden öne çıkmaktadır.

Kütahya'da; 5 OSB, 1 Teknokent, 1 Teknoloji Transfer Ofisi yer almaktadır. 5 OSB'den yeni kurulan Kütahya Altıntaş Zafer OSB yaklaşık 6 Milyon m² büyüklüğe sahiptir.

MADENCİLİK

34 çeşit madenin çıkarıldığı ilde stratejik öneme sahip en önemli maden bordur. Dünya bor rezervinin %40'ı ilde yer almaktadır. ETİ BOR işletmeleri Emet ilçesinde faaliyet göstermektedir. Zengin linyit yataklarına sahip ilde 1000 MWm'nin üzerinde kurulu güce sahip 3 Adet Termik Santral bulunmaktadır. Başlıca önemli madenleri bor, gümüş, krom, kaolen, antimuan ve manyezittir.

Domanic Yağlı Pehlivan Güreşleri

Zeus Tapınağı

TURİZM

Zengin jeotermal kaynaklara sahip ilde 8 termal 1 doğa turizm merkezi bulunmaktadır. %56'sı ormanlarla kaplı il spor ve doğa turizmi için önemli potansiyellere sahiptir. Ayrıca, ilde kültür ve tarih turizmi varlıkları yoğun ve yaygın biçimde bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, Aizanoi Antik Kenti, Frig Vadisi, Germiyan Sokağı, Tarihi Konaklar, Zafertepe – Dumlupınar Şehitliği, Haymana Türbesi'dir.

ÜNİVERSİTELER

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi ve Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi olmak üzere ilde, toplamda yaklaşık 50 bin öğrencisiyle eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmekte olan 2 üniversite bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Ege bölgesinde yer alan Kütahya, İç Anadolu'yu, Marmara'yı ve Akdeniz bölgesini Ege'ye bağlayan kara ve demiryollarının kavşağında büyük ulaşım projelerinin kesiştiği noktada yer almaktadır. Büyük metropollere ve limanlara olan uzaklığı ile taşımacılık ve lojistik anlamda önemli bir noktada yer almakta olup konum olarak ayrıca Türkiye'nin doğusundan ve iç bölgelerinden gelen yüklerin lojistik merkezlerde toplanıp Bandırma üzerinden Avrupa'ya uygun maliyet ve sürede taşınmasını amaçlayan Büyük Anadolu Lojistik Organizasyonları A.Ş. içerisinde yer almaktadır. İstanbul'a 360 km, Ankara'ya 310 km, İzmir'e 334 km mesafede bulunan Kütahya ulaşılabilirlik konusunda pek çok imkâna sahiptir. Eskişehir-Kütahya arası yaklaşık 78 km mesafede ve araçla yaklaşık 1 saat, Afyon-Kütahya arası yaklaşık 96 km mesafede ve araçla yaklaşık 1 saat 15 dakika, Bursa-Kütahya arası yaklaşık 182 km mesafede ve araçla yaklaşık 2 saat 20 dakika kadar sürmektedir. Kütahya, Afyonkarahisar ve Uşak illerine hizmet veren Türkiye'nin ilk bölgesel havalimanı olan uluslararası Zafer Havalimanına sahiptir.

Hayme Ana'yı Anma ve Göç Şenlikleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Güneş enerjisi, biyokütle enerjisi, jeotermal enerji yatırımları ve katı atık toplama tesisleri gibi farklı iş kollarında yürütülecek faaliyetler için elverişlidir.

Kütahya Neolitik, Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Frig, Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuklu, Germiyan, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere bir çok farklı dönem ev sahipliği yaptığından zengin bir kültür mirasına sahiptir.

Antik kaynaklar ünlü masalcı Ezop'un doğduğu yer olarak Kütahya'yı gösterir. O çağlarda Kütahya'nın adının KOTIAEION olduğu sikkelerden bilinmektedir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Uluslararası bağlamda ün sahibi olmuş ürünleri; leblebi, leblebi kurabiyesi, helva, tarhana, kızılıcık tarhanası, manda kaymağı, manda sütü dondurma, Kütahya vişnesi, Cimcik, Emet ekmeği, Haşhaşlı lokum-pide, Üçbaş sarımsağı, Simav domatesi, Simav salatalığı, Simav üzüm pekmezi, Sıkıcık çorbası, Kütahya kirazı, Simav kestanesi, Simav göl kuru fasulyesi ve Gediz domatesidir.

UŞAK

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

367.514

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.45

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.630 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.37

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.15

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Uşak, birçok alandaki ilklere öncülük etmesi nedeniyle "İlkler Şehri" olarak anılmaktadır. İlk özel şeker fabrikası ve ilk şayak (genellikle pamuktan olan, dokuma kumaş tipi) fabrikasının kurulduğu, ilk çocuk tiyatrosunun açıldığı dinamik bir şehirdir.

1867 yılında tren yoluna, 1900'lü yılların başında elektriğe kavuşmuştur. Onaltıncı yüzyılda Türk halıcılığının merkezi durumunda olan Uşak Halıları; İngiltere ve Fransa gibi ülkelere ihraç edilmiş halı ve kilim sanayinin temelini oluşturmuştur.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

ZAFER
Kalkınma Ajansı

www.zafer.gov.tr

TARIM

İlin genel ekonomik yapısı tarım, sanayi ve ticarete dayalıdır. Uşak halkının %55'i şehirde oturmaktadır, ticaret ve sanayi ile uğraşmaktadır. %45'i ise köylerde oturarak tarım ve hayvancılık ile uğraşmaktadır.

İlçeler dahil tarımsal amaçlı kullanılabilen alan 242.114 hektardır. Sulanabilen arazinin miktarı ise 1.427 hektardır. Bu nedenle il tarımında büyük bir gelişme gözlenemiştir. İl arazisi özelliğine göre sulı tarım alanı, kuru tarım alanı, çayır mera, orman ve fundalık olarak dağılım göstermektedir. Buğday, arpa, yulaf, bakla, nohut, fasulye, mercimek, börülce, fiğ, burçak, mürdük, tütün, şeker pancarı, pamuk, susam, lahana, ıspanak, pırasa, biber, domates gibi ürünler yetişir.

SANAYİ

Yaklaşık 17 bin kişinin istihdam edildiği üç adet organize sanayi bölgesi ile üreten ve büyüyen bir sanayi kentidir. Tekstil konfeksiyon üretim atıklarının geri dönüştürülerek rejenere iplik üretilen ilimizde Türkiye pamuk üretiminin yaklaşık %17'sine tekabül eden, 514 bin ton tekstil atığı ekonomiye geri kazandırılmaktadır.

MADENCİLİK

Şehirdeki yeraltı kaynaklarının başında altın, asbest, demir, civa, kireç taşı, mangan, mermer, zımpara taşı gelmektedir. Yerli yatırımcıların yanı sıra uzun yıllardır Uşak'ta faaliyetlerini sürdüren Hollanda menşeli bir firma altın madenini işletmektedir.

Cirrit Spor

TURİZM

Her bir şehri kendine has tarihî güzelliklerle bezenmiş olan Ege Bölgesi tüm şehirleriyle bir dünya mirası niteliğidir. Bölge sınırları içerisinde bulunan her ilde olduğu gibi Uşak'ta da birçok tarihî Antik Kent bulunmaktadır. Tarihî değerlerin yanı sıra yerli ve yabancı turistlerin her yıl uğrak yeri olan turistik destinasyonlar bakımından Uşak da Ege Bölgesi'nin zengin şehirlerinden bir tanesidir. Uşak ayrıca dünyanın uzunluk bakımından 2. büyük kanyonlarına sahiptir.

Uşak il sınırları içerisinde; Karun Hazine, Ulubey Kanyonları, Clandıras Köprüsü, Taşyaran Vadisi, Blaundus Antik Kenti, Pepuza Antik Kenti, Sebaste Antik Kenti gibi uluslararası çapta destinasyonlar bulunmaktadır.

Blaundus Antik Kent Kalıntıları

ÜNİVERSİTELER

Uşak'ta bir adet üniversite bulunmaktadır. Uşak Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenci sayısı güncel rakamlara göre şu an 8 bin 359'u ön lisans, 21 bin 659'u lisans, 3 bin 49'u yüksek lisans ve 192'si doktora öğrencisi olmak üzere toplam 33 bin 259'dur.

KONUM ve ULAŞIM

Uşak, Ankara-İzmir Karayolu üzerinde bulunmaktadır. Bu yolun tamamı bölünmüş yoldur. Uşak-Denizli Karayolu'nda ise iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Temeli 2012 yılında atılan, 2020 yılında tamamlanması hedeflenen İzmir-Ankara Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Uşak il sınırlarından geçecektir. Proje tamamlandığında Uşak-Ankara arası 2 saate, Uşak-İzmir arası 1,5 saate inecektir. Afyon-Uşak-İzmir Konvansiyonel Demiryolu Hattı da il merkezinden geçmektedir.

Eşme Kilim Festivali

Ulubey Kanyon Festivali

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Yeraltı suları bakımından zengin olması hasebiyle Uşak, Je-otermal turizmde revaçtadır. Örtü altı seracılık, soğuk hava depoculuğu, meyve-sebze işleme tesisi, güneş enerjisi gibi başlıklarda yatırımcıların dikkatini çekmektedir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Uşak ziraî faaliyetlerinin yanı sıra bölge halkının kendine has ürünleri ile de dikkat çekmektedir. İplik, battaniye, giysilik deri, Eşme Kilimi, Uşak Halısı ve seramik şehrin en önemli ürünlerinin başında gelmektedir.

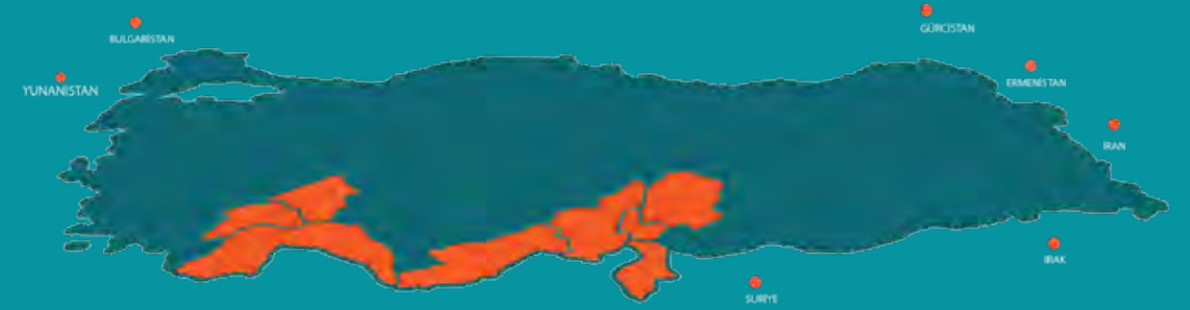
KARUN HAZİNELERİ

Karun Hazinesi veya Karun'un Hazinesi, çoğu MÖ 560-546 yılları arasında Lidya ülkesini yöneten Kroisos veya Krezüs (Karun) dönemine ait olan 450 parçadan oluşan hazinedir. Bu hazineler Uşak'ta sergilenmektedir.

AKDENİZ BÖLGESİ

Akdeniz Bölgesi, Anadolu'nun güneyinde Akdeniz kıyısı boyunca uzanır. Güney doğudan Suriye ile komşudur. Türkiye toplam alanının, yaklaşık %14'nü kaplar. Kıyı uzunluğu doğu – batı ekseninde 1.542 km'dir. Bölgede Akdeniz iklimi egemendir.

Akdeniz Bölgesi'nde ekonomi tarım ve turizme dayanır. Türkiye'de tarımdan elde edilen gelirin en yüksek olduğu bölgedir. Sanayi bölgenin doğusunda, Adana, Mersin ve İskenderun'da yoğunlaşmıştır.

Turizm kıyı kesimlerde özellikle Antalya çevresi ve Belek, dünyaca ünlü turizm merkezleridir. Bölgede 8 şehir bulunmaktadır: Antalya, Adana, Mersin, Kahramanmaraş, Hatay, Isparta, Osmaniye ve Burdur'dur.

İLÇE SAYISI

19

NÜFUS

2.426.356

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.96

KİŞİ BAŞI GSYİH

10.528 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%2.90

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.81

TEŞVİK BÖLGESİ

1. BÖLGE

Tarihin her döneminde uygarlıkların gözde mekanlarından olan Antalya, Selçuklular Döneminde kış aylarında devletin başkenti olarak kullanılmıştır. 14. Yüzyılda Osmanlı topraklarına katılmıştır. Günümüzde nüfus bakımından Türkiye'nin 5'inci büyük şehridir. Ülkenin turizm başkentidir. Tarihi boyunca 100'den fazla antik kente ev sahipliği yapmış kültür ve ticaret şehridir. Türkiye'deki 459 Mavi Bayraklı plajın 200'üne sahiptir. 640 km'lik sahil şeridi bulunmaktadır. Akdeniz iklimi hakimdir. Tarımsal üretimde Türkiye'nin başta gelen şehirlerindendir. Bölge, deniz seviyesinden başlayan ormanlık alanlar ve makilerle kaplıdır. Antalya doğa, tarih ve kültürel mirasıyla dünyanın en önemli turizm destinasyonlarından.

TARIM

Antalya tarımsal üretim değeri ile Türkiye’de 2’nci, bitkisel üretim değerlerine göre 1’inci sırada yer almaktadır. Dünyada yaş sebze üretiminde dünyada 4’üncü sırada olan Türkiye’de, yaş sebze ve meyve üretiminin %11’i, Antalya’dan karşılanmaktadır. Türkiye örtü altı üretiminde Antalya % 51’lik pay ile 1’inci sıradadır. Türkiye yaş sebze ihracatının %35’i, kesme çiçek ihracatının %93’ü Antalya’dan yapılmaktadır. Şehir narenciye ve turinçgillerin merkezi hüviyetindedir.

SANAYİ

Antalya şehrinin ekonomisinde turizm, ticaret ve tarım ön plandadır. Şehrin sanayisi tarım ürünleri işleme ve yat imalatı bakımından önemli tesislere sahiptir. Türkiye’nin en çevre dostu Organize Sanayi Bölgesi ödülünü alan Antalya Organize Sanayi Bölgesi, 267 aktif şirketi ile özellikle bölge turizmüne hizmet veren tarım, gıda, işlenmiş yiyecekler, ahşap-mobilya ürünleri, makine-metal gibi sektörlerde yoğunlaşan geniş bir yelpazede hizmet vermektedir. Dünyanın en önemli süper lüks yat üretim merkezleri arasında yer alan Antalya Serbest Bölgesi’nde; yat, medikal, elektronik, inşaat, tarım, tekstil, hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren 95 firma bulunmaktadır. Antalya Serbest Bölgede 56 yat firması faaliyet göstermektedir.

1 Organize Sanayi Bölgesi
1 Serbest Bölge

MADENCİLİK

Antalya’da ortaya çıkarılan endüstriyel hammadde ve metalik maden yatağı ve zuhurları alüminyum ve barit olmak üzere kuvarsit, kum-çakıl, manganez, kurşun-çinko ve krom cevherleşmeleridir. Çok sayıda boksit yatak ve zuhurları bulunmaktadır. Bunlar genellikle Alanya, Gündoğmuş, Kaş, İbradı ve Akseki ilçelerinde bulunmaktadır. Alanya ve Gazipaşa ilçelerinde Türkiye’nin en önemli barit yatakları yer almaktadır.

TURİZM

Doğal güzellikleri ve tarihi mirası ile Antalya dünyanın en önemli turizm destinasyonlarından biridir. Her yıl yaklaşık 13 milyon civarında yabancı turist Antalya'yı ziyaret etmektedir. Dünyaca meşhur bir çok siteye ve coğrafi cazibeye ev sahipliği yapmaktadır. UNESCO Dünya Mirası Listesindeki varlıkları: Karain Mağarası, Alanya, Aziz Nikolaos Kilisesi, Güllük Dağı-Termessos Milli Parkı, Kekova, Likya Medeniyetinin Antik Kentleri, Perge Antik Kenti, Antik Aspendos Kenti Tiyatrosu ve Su Kemerleri'dir.

Düden Şelalesi, Manavgat Şelalesi, Gökbük Kanyonu, Finike Kurşunlu Şelalesi, Göynük Kanyonu, Kemer Köprülü Kanyon ve Rafting Sahası, Kaputas Plajı, Geyikbayırı Tırmanış Rotaları, Konyaaltı Plajı, Olympos ve Çıralı Plajı'yla Antalya adeta yeryüzü cennetidir.

KONUM ve ULAŞIM

2 Havalimanı bulunmaktadır. Antalya ve Gazipaşa Havalimanları'ndan 4 saatlik uçuş mesafesinde 2 milyara yakın nüfusa erişim sağlanmaktadır. Yıllık 27 milyondan fazla yolcu kapasitesine sahiptir. 1 ticari iskele bulunan Antalya'da 2.170 yolcu kapasiteli 7 marina yer almaktadır. Şehirde 131 Uluslararası Havayolu Firması bulunmakta, 54 ülke ve 327 destinasyona sefer yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

5 Üniversite
86.677 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

Apollon Tapınağı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Antalya ekonomisinin omurgasını oluşturan turizm ve tarım sektörleri yatırımcıları bölgeye davet edilebilecek en önemli sektörler olarak değerlendirilmektedir. Sağlık Turizmi, Kongre Turizmi, Düğün Turizmi, Ekoturizm, Spor Turizmi, Golf Turizmi gibi turizmin tüm başlıklarında büyük yatırım fırsat ve avantajları sunmaktadır.

Dünyanın en güzel yürüyüş rotalarından kabul edilen Tarihi Likya Yolu; Muğla Antalya arasında 555 kilometrelik güzergâhtan oluşuyor. Likya Yolu'nu dünyadan milyonlarca maceraperest ziyaret ediyor.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Döşemealtı El Halısı, Finike Portakalı, Antalya Piyazı, Korkuteli Karyağdı Armudu, Alanya Yenidünyası, Tavşan Yüreği Zeytini

İLÇE SAYISI

15

NÜFUS

2.220.125

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.71

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.735 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%2.01

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.19

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Eski çağlardan beri Avrupa'yı Asya'ya bağlayan önemli ulaşım yolları üzerinde;Toros Dağlarının güneyinde yer alan Çukurova bölgesinde, Seyhan Nehri üzerine kurulmuştur. Adana'nın Akdeniz'e 160 km kıyısı bulunmaktadır. Akdeniz iklimine sahiptir. Kışları ılık ve yağışlı; yazları ise sıcak ve kuraktır. Ankara, İzmir ve İstanbul'dan sonra Türkiye'deki en büyük potansiyel metropol Adana ve Mersin'i kapsayan Çukurova'dır. Coğrafi konumu ve kültürel yakınlığı nedeniyle Avrupa'yı Ortadoğu'ya bağlayan köprü, Doğu Akdeniz'in bölgesel çekim merkezidir.

TARIM

Türkiye'nin en büyük delta ovası ve dünyadaki en verimli üç oavadan biri olan Çukurova'nın merkezinde yer alan Adana, Seyhan ve Ceyhan gibi zengin su kaynaklarına sahiptir. 5.000.000 dekar tarım arazisi 140.000 dekar örtü altı tarım alanına sahiptir. 7,7 milyar TL'lik tarımsal üretim değeri bulunmaktadır. Narenciye, mısır, karpuz, soya, yerfıstığı üretiminde Türkiye birincisi, bal üretiminde Türkiye üçüncüsüdür.

SANAYİ

1950'lerde İstanbul'la birlikte Türkiye'de sanayileşmenin gerçekleştiği ilk şehirdir. Şehrin sanayisi, tarıma dayalı sanayi olarak gelişim göstermiştir. Tarıma dayalı tekstil ve bitkisel yağ sanayi ön plana çıkmaktadır. Adana'nın sanayi üretiminde ilk sıralarda yer almasının nedenleri; yatırım ikliminin müsait olması, hammaddenin kaynağında bulunması ve yatırım-ihracat için çok çeşitli imkan ve altyapının mevcut olmasıdır. Akdeniz Bölgesinde yer alan iller işletme sayısına göre sıralandığında, Adana ili sanayi işletmesi sayısı bakımından %26,1'lik oran ile bölgede birinci sırada yer almaktadır. İmalat alanında tekstil, kimya, gıda, plastik, metal ve otomotiv sektörleri ön plana çıkmaktadır.

MADENCİLİK

Başta demir olmak üzere, krom, alüminyum, bakır-kurşun-çinko, manganez, kuvars, kuvarsit, fosfat madenlerine sahip olup madencilikte net ihracatçı konumundadır. Feke-Mansurlu yöresinde demir, Aladağ'da krom, Kozan ve Tufanbeyli'de bakır-kurşun-çinko cevherleşmeleri önemli maden alanlarıdır.

Yılan Kalesi

Sabancı Merkez Camii

TURİZM

Adana gastronomi, kültür ve sağlık turizminde uluslararası değerlere sahiptir. Taşköprü, Büyüksaat, Seyhan Baraj Gölü, Varda Köprüsü, Kapıkaya Kanyonu, Anavarza Antik Kenti doğal ve tarihi turizm noktalarıdır. Adana bir festivaller şehri olarak anılmaktadır. İlk kez 1969 yılında düzenlenen "Adana Film Festivali", Türkiye'nin ilk ve tek karnavalı "Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı", 20.'si düzenlenen "Sabancı Tiyatro Festivali" ve Adana'nın gastronomik öğelerinin tanıtıldığı "Adana Lezzet Festivali" başta olmak üzere düzenlenen onlarca festival ve etkinlik Adana'yı yıl boyunca renkli ve hareketli bir şehre dönüştürmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Şehirde bulunan havalimanından yurtdışı ve yurtiçine direk uçuş bulunmaktadır. İç Anadolu'yu Ortadoğu'ya bağlayan E-90 Otoyolu, D-400 Karayolu ve demiryolu hatlarının geçiş kavşağı konumunda, Mersin Limanı'na 80km, İskenderun Limanı'na 130 km mesafededir. Irak-Türkiye, Bakü-Tiflis-Ceyhan, Ceyhan-Kırıkkale petrol boru hatları bu bölgeden geçmektedir.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
60.000 Öğrenci

Varda Köprüsü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tarım, enerji, tekstil, kimya, gıda, plastik, metal endüstrileri önemli yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Yüksük çorbası, Kabak çintme, Şalgam suyu, Karakuş tatlısı, Bici bici, Karsambaç, Mahluta çorbası meşhur ürünleridir.

Adana Kebabı dünyaca ünlüdür. Coğrafi işaretli olan kebabın üretimi için Adana Ticaret Odası'ndan izin almak gerekiyor.

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

1.814.468

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.21

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.538 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.79

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.02

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Mersin, Akdeniz kıyısında bulunan önemli bir tarım, ticaret ve sanayi şehridir. Kuzeyden Toros dağlarının en yüksek tepelerine kadar uzanan yaylaları içine alıp, doğu Akdeniz boyunca güney batıya doğru uzanır. Bitki örtüsü genellikle Akdeniz iklimine uyum sağlayan Maki, Defne, Yabani Zeytin, Keçi Boynuzu, Mersin, Zakkum, Böğürtlen ve Kuşburnu'ndan oluşmaktadır. Türkiye'nin ilk kurulan ve 3 Milyar Dolar ticaret hacmi ile ikinci en büyük serbest bölgesine, Akdeniz'in en büyük limanlarından birine ve 1379 uluslararası sermayeli şirkete sahiptir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıÇKA
Çukurova Kalkınma Ajansı

www.cka.org.tr

TARIM

Kullanılabilir arazisinin yarısından fazlası ormanlık alan, geri kalan bölümün büyük bir çoğunluğu ise ziraî faaliyetlere ayrılmıştır. Türkiye'nin en önemli tarım merkezlerinden biridir. Tarımsal üretimde Antalya ve Konya'dan sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye'nin, toplam yaş meyve üretiminin %13,4'i, toplam muz üretiminin %72'si, toplam çilek üretiminin %40'i, toplam Limon üretiminin %70'i Mersin'de gerçekleştirilmektedir.

SANAYİ

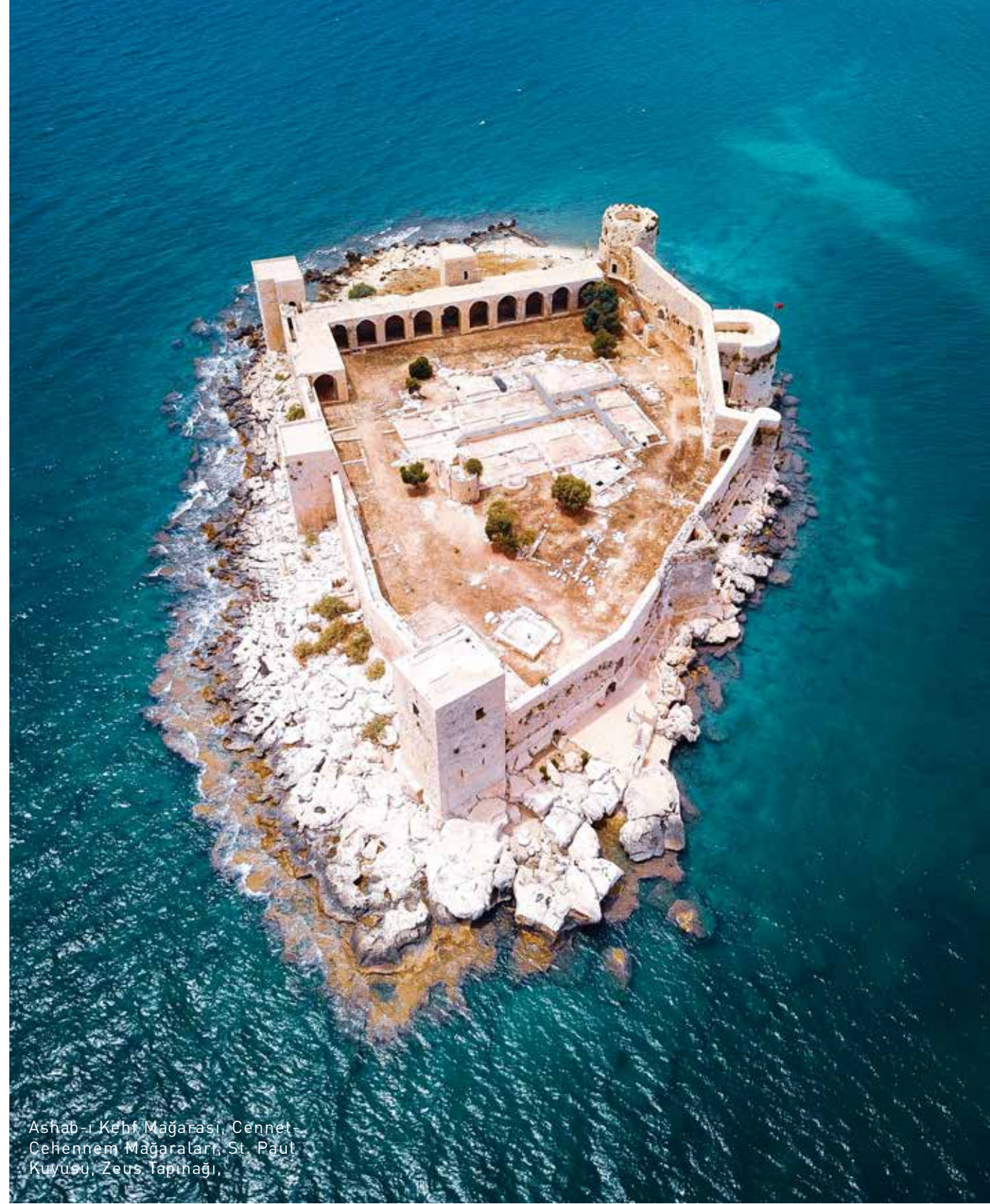
Türkiye'nin en büyük ikinci limanı olan Mersin Limanı ve güçlü tarım sektörü ile lojistik, sanayi ve ticaret sektörleri bölgede önemli bir ekonomik güçtür. Organize Sanayi Bölgesi, Lojistik Limanları, Serbest Bölgesi, Lojistik Köy, Akaryakıt Tank Çiftlikleri, 321 km sahili, Sartavul ve Gülek Boğazları ile Anadolu bağlantıları, Kara, Hava, Deniz ve Demir yollarının birleştiği yer olması, Kuzey ve Güney Otoban bağlantıları, geniş iç ve dış hinterlandı ile Türkiye'nin önemli lojistik merkezlerindendir. Konsolidasyon ve lojistik imkânlarının artmasıyla birlikte Mersin, birçok sanayici için öncelikli tercih konumuna yükselmiştir.

MADENCİLİK

Barit ve Krom olmak üzere en fazla çıkarıldığı illerden biridir. Ayrıca boksit, asbest, krom, demir, kireç taşı, manyezit, mermer, fosfat, kuvars kumu da çıkarılmaktadır. Metalik madenlerden başta Krom olmak üzere Demir ve Bakır-Kurşun-Çinko, endüstriyel hammadde kaynaklarından ise başta Dolomit ve Barit olmak üzere çimento hammaddeleri, Fosfat, Kireç Taşı ve Manyezit yatakları bulunmaktadır. Dolomit endüstriyel hammaddeler bakımından önemli potansiyele sahiptir.

Anıtsal Şehir Kapısı

Ashab-ı Kehf Mağarası, Cennet Cehennem Mağaraları, St. Paul Kuyusu, Zeus Tapınağı

TURİZM

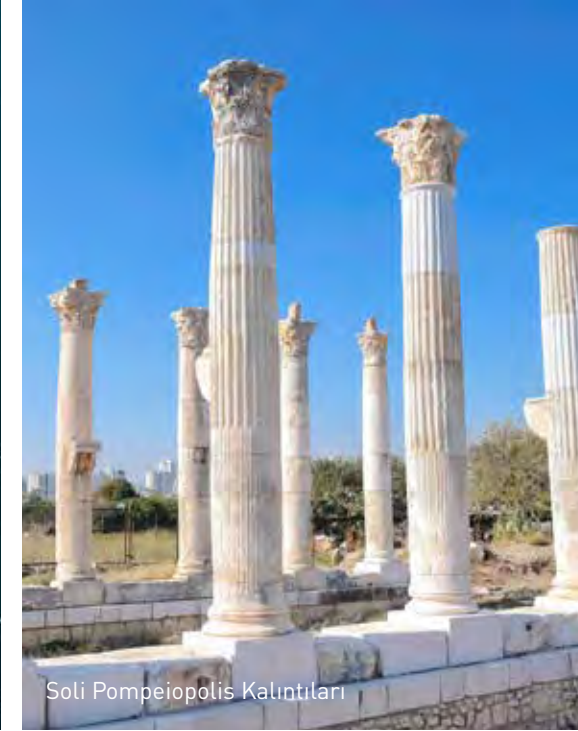
Mersin; 321 km uzunluğundaki sahilinde bulunan kumsallar, koylar ve körfezler, doğal güzellikleri, barındırdığı çeşitli dinlere ait tarihi kültürel zenginlikleriyle gerçek bir kültür ve turizm kentidir. 8 adet Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi turizm tahsisli olup yatırımlar devam etmektedir. Bu merkezlerin toplamda 65.000 yatak kapasitesi vardır.

KONUM ve ULAŞIM

Mersin; lojistik limanları, Serbest Bölgesi, Lojistik Köy, Akaryakıt Tank Çiftlikleri, 321 km sahili, Sartavul ve Gülek Boğazları ile Anadolu bağlantıları, Kara, Hava, Deniz ve Demir yollarının birleştiği yer olması, Kuzey ve Güney Otoyol bağlantıları, geniş iç ve dış hinterlandı ile Türkiye'nin önemli lojistik merkezlerindendir.

ÜNİVERSİTELER

4 Üniversite
40.909 Öğrenci

Soli Pompeiopolis Kalıntıları

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Mersin, güneş enerjisi, tarım, turizm ve lojistik alanlarında yatırım için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Mersin'in en önemli tarihi ve doğal miraslarından olan Kız Kalesi, UNESCO Kültür Mirasları Geçici Listesinde yer alıyor.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kilim, Alaçuval, Kıl Çuval, Un Çuvalı, Çul, Somat, Seccade Heybeler, Muz Lifiyle Dokunmuş Kilim Tülüce, Aba (Bi-Namaz Aba) Savan Keçe, İğne Oyaları.

İLÇE SAYISI

15

NÜFUS

1.609.856

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.96

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.084 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.30

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%1.70

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

İnsanlığın ilk yerleşim yerlerinden biri olan Hatay, geçmişten günümüze farklı kültürlerin ve farklı inançların bir arada yaşadığı, birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış barış, kardeşlik ve hoşgörü kentidir. Tarihi M.Ö. 100.000'lere kadar uzanmaktadır. Türkiye'nin güneyinde, İskenderun Körfezinin doğu kıyılarında yer alır. Batıdan Akdeniz, güney ve doğudan Suriye ile çevrilidir.

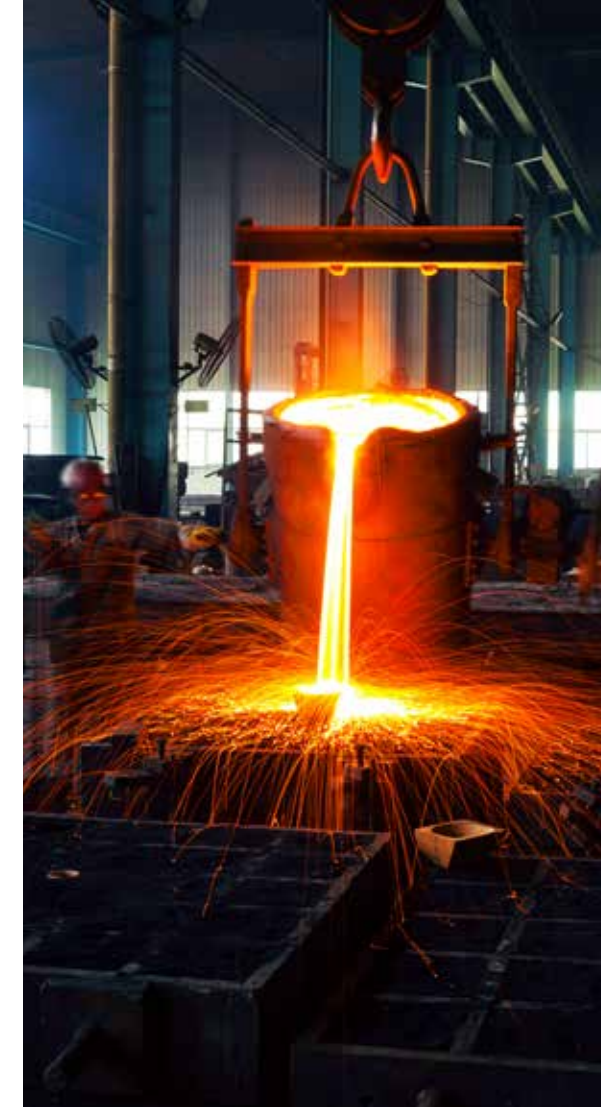
Ticaret ve
Yatırım NoktasıDOĞAKA
Doğu Akdeniz
Kalkınma Ajansı

www.dogaka.gov.tr

TARIM

Antakya ilinin ekonomisi tarım ağırlıklı olup topraklarının %50'si tarım alanıdır. Toprakları bereketli ovalarla kaplıdır. Ovaları il yüzölçümünde önemli bir yer tutan ilde, Türkiye'nin ikinci büyük ovası bulunmaktadır. Üretim miktarları itibarıyla birçok bitkisel ürün üretiminde Türkiye'de lider konumdadır. Endemik bitki türleri ve tıbbi aromatik bitkilerin varlığı açısından zengin bir bölgedir. Türkiye yaş meyve ve sebze ihracatının %20'si Hatay'dan gerçekleştirilmektedir. Endemik bitki türleri ve tıbbi aromatik bitkilerin varlığı açısından zengin bir bölgedir. İl genelinde güçlü frigo firik lojistik imkanları ile birlikte teknolojik sınıflama ve paketleme ünitelerinin ihracat için alt yapı oluşturmaktadır. Tarımsal sanayi artan hızla gelişmektedir. İl iklim şartları tarım ve hayvancılık için elverişlidir. Tarımsal üretim değerinin son yıllarda yaklaşık 3 kat artmıştır.

SANAYİ

Antakya ili imalat sanayinin genel yapısına bakıldığında İskenderun ve Dört Yol dışındaki ilçelerde tarıma dayalı sanayi tesislerinin yoğunluk kazandığı görülmektedir. Gerek istihdam hacmi gerekse yarattığı katma değer açısından demir-çelik sektörü Antakya ili imalat sanayinin itici gücüdür. 2009-2010 URAK Erişilebilirlik Alt Endeksi'nde Türkiye'de 5. sırada, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi'nde Türkiye'de 6. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Orta-doğu'ya açılan kapısı, dünya üretim ve tüketim üsleri arasında geçiş noktasıdır. 2014 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'nde Hatay'dan 9 firma yer almaktadır. İl gelişmiş bir lojistik altyapıya sahiptir. Demir-Çelik Sektörü, Yaş Meyve ve Sebze Üretim ve Paketleme, Gıda (zeytin, zeytinyağı, salça, peynir, nar ekşisi, şoklanmış künefe, baharat, v.s.), Filtre İmalatı, Mobilya İmalatı, Ayakkabı İmalatı, Pamuk ve Çırçır imalatı bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Hatay, madencilikte asbest, bakır-kurşun-çinko, civa, çimento hammaddeleri, demir, dolomit, fosfat, kireçtaşı, krom, manyezit, mermer bakımından önemli bir zenginliğe sahiptir.

Hatay Arkeoloji Müzesi

Beşikli Mağara, Vakıflı Köyü, Titus Kaya Tüneli, Sokutlu Kervansarayı, St. Simon Manastırı, St. Pierre Kilisesi, Defne Korutluğu

TURİZM

Kültür ve Turizm Bakanlığı Marka Kent Projesi kapsamındaki 15 ilden biridir. İnanç, kültür, gastronomi ve doğa turizmi potansiyeli yüksek olan Hatay'ın yöresel mutfak kültürü de gelişmiştir. İlin uzun bir sahil şeridi vardır. Ortadoğu'ya sınır ilidir. Uluslararası bir havaalanına sahiptir. Ekolojik yayla turizmi ve eko köy projeleri için uygun alanlar vardır.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin Ortadoğu'ya ve Afrika'ya açılan kapısı olan Hatay Suriye'nin sınır komşusudur. İlde iki adet sınır kapısı bulunmaktadır. Başta İskenderun Limanı olmak üzere 10 adet liman bulunmaktadır. 2019 yılında yapımına başlanması planlanan Hassa Tüneli ile GAP Bölgesinin İskenderun Limanı'na mesafesi azalacak ve bölgenin çıkış noktası olacaktır. İskenderun'dan ulusal demiryolu ağına bağlanmaktadır. Hatay'dan geçen Ulusal Otoyolu ile Türkiye'nin önemli ticaret şehirlerine bağlanmaktadır. Hatay Türkiye'de İstanbul'dan sonra ikinci büyük tır filosuna sahip ildir.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
36.232 Öğrenci

Beşikli Mağara Türbesi Anıtı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Ortadoğu'ya yatırım yapmak isteyenler için güvenli bölgelerden biridir. İskenderun Körfezi Demir-Çelik Üretiminde ülkenin en önemli üretim üssüdür. Bölgede yakın zamanda kurulacak olan 2 Organize Sanayi Bölgesi, başta otomotiv ve beyaz eşya gibi demir-çelik ürünlerini yarı mamul olarak kullanan sektörler için cazip yatırım alanlarıdır. İlde kaliteli jeotermal kaynaklar mevcuttur. Yenilenebilir Enerji (rüzgâr ve güneş enerjisi) potansiyeli, ayrıca Türkiye'nin 2. büyük rüzgar enerjisi potansiyeline sahip ilidir.

Dünyanın en uzun ikinci plajı ünvanı taşıyan Hatay İskenderun Plajı, altın kumlarıyla ve temizliğiyle göz kamaştırmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

İpekçilik, İpek Dokumacılığı, Hasırcılık, Mozaik Sanatı, Ney Yapımı, Heykelcilik, Camcılık, Sikkecilik, Geleneksel El Sanatları meşhur ürünleridir.

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

1.144.851

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.40

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.295 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.83

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.59

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Akdeniz bölgesinin doğusunda yer almaktadır. Yüzölçümüne göre 11, nüfus büyüklüğü bakımından Türkiye'nin 18. ilidir. Güney ve kuzeyi Güneydoğu Toroslarının uzantıları olan dağlarla ikiye ayrılmıştır. Bu dağların her iki tarafında geniş ovalar yer almaktadır. Bulunduğu coğrafyanın sanayi, tarım ve turizm faaliyetlerine uygun potansiyeli Kahramanmaraş'ı ekonomik yönden bir cazibe merkezine dönüştürmüştür. Dünyaca ünlü dondurması, antik kentleri, tarihi ve kültürel mirasıyla ülkenin önemli şehirlerindendir.

TARIM

Tarım arazilerinin yüzde 74'ünü tarlalar, kalan kısmını ise meyve, sebze arazileri ve nadasta bulunan araziler oluşturmaktadır. İlde; mısır, buğday, kırmızı biber, şeker pancarı, elma, ayçiçeği, üzüm, ceviz ve kiraz ön plana çıkan ürünlerdir. Kahramanmaraş, ceviz ve sofralık-kurutmalık çekirdekli üzüm üretiminde Türkiye'de 1'inci sırada, 17 farklı tarım ürününde ise ilk 5 içerisinde yer almaktadır. Maraş Biberi, Maraş Tarhanası, Andırın Tırşığı ve Çağlayancerit Cevizi, Coğrafi İşaret Tescili almış ürünler arasında yer almaktadır.

SANAYİ

Şehrin ekonomisine yön veren sektörler; tekstil, metal mutfak eşyası, gıda, kâğıt sanayi ve kuyumculuktur. En büyük 1000 sanayi kuruluşu içinde Kahramanmaraş şirketleri arasından 22 firma, ilk 500 sanayi kuruluşu içinde Kahramanmaraş şirketleri arasından 9 firma yer almaktadır. Türkiye elektrik üretiminin % 8'ini karşılamaktadır. Yıllık güneşlenme süreleri Türkiye ortalamasının üzerinde olan şehirde son yıllarda artan güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelik yatırımlar, Kahramanmaraş'ın GES yatırımları için potansiyel bir bölge olduğunu göstermektedir.

2 Organize Sanayi Bölgesi

MADENCİLİK

Türkiye'nin en zengin linyit yatakları Kahramanmaraş'ın Afşin ve Elbistan ilçelerinde bulunmaktadır. Bölgede 3.5 milyar ton rezerve sahip linyit yatakları 2800 MW kurulu güce sahip termik santralleri beslemektedir. Afşin-Elbistan ilçelerindeki linyit yatakları üzerinde toplam 4.8 Milyar Ton rezerv ile tarımda organik toprak düzenleyici olarak kullanılabilir Leonardit ve tarım kireci yerine kullanılabilir Gidya bulunmaktadır. Organomineral gübre konusunda bölgede önemli bir yatırım potansiyeli mevcuttur.

Tarihi Ceyhan Köprüsü

TURİZM

Kapalı Çarşı, Saraçhane, Bakırcılar, Se-merciler, Mazmanlar, Kazzazlar, De-mirciler Çarşısı ve bu çarşılar etrafında toplanmış geleneksel el sanatları ala-nında hizmet veren çok sayıda atölye ve dükkânla Türkiye’de geleneksel el sa-natlarının en yoğun şekilde icra edildi-ği merkezlerden biridir. Tarihî çarşılar hâlâ ayakta. Turizm şehrin ekonomi-sini besleyen önemli sektörlerdendir.

KONUM ve ULAŞIM

Tarsus-Adana-Gaziantep Otoyolu ilin 50 km güneyinden geçmektedir. İl Merkezi; Adana’ya 187 km, İskenderun Limanına 183 km, Gaziantep’e 80 km, Kayseri’ye 286 km, Malatya’ya 223 km mesafededir. Şehirde bir adet havaalanı bulunmakta olup, İstanbul’a her gün Ankara’ya ise haftada 4 gün düzenli uçuşlar gerçekleştirilmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
37.000 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda sektörüne yönelik olarak ambalaj imalatı, Metal mutfak eşyaları sektörüne yönelik kulp, kapak gibi akşamlarda kullanılan bakalit hammaddesi üretimine yönelik yatırımlar potansiyel arz etmektedir. Afşin ve Elbistan bölgesinde bulunan leonardit ve linyit rezervleri organomineral gübre, hümkik asit gibi önemli yatırım fırsatları barındırmaktadır. Kahramanmaraş Türkiye'nin en önemli akarsularını barındırır. Bu akarsular üzerinde kurulan barajlarda İçsu kültür balıkçılığı, işleme tesisleri, yem fabrikaları, kuluçkahaneler diğer önemli bir yatırım fırsatıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Maraş Dondurması, Maraş Tarhanası, Sim Sırma Kumaşı, Ahşap Oymacılık, Maraş Biberi, Çağlayancerit Cevizi, Maraş Şırası meşhur ürünlerindendir.

Maraş Dondurması dünyaca ünlüdür. Özel lezzeti, yöreye özgü kekik ve doğal otlarla beslenen keçi sütünden üretilmektedir.

OSMANİYE

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

534.415

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.65

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.513 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.40

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.16

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Osmaniye ili Doğu Akdeniz Bölgesi'nde, Çukurova'nın doğusunda Ceyhan Nehri'nin doğu yakasındaki verimli topraklarda yer almaktadır. Doğuda Gaziantep, güneyde Hatay, batıda Adana, kuzeyde ise Kahramanmaraş illeriyle komşudur. Osmaniye M.Ö. 3000 yıllarında Lelegler adlı kavimle başlayarak, Hitit, Asur, Roma, Bizans, Selçuk ve Osmanlı uygarlıkları tarafından belirlenen zengin bir tarihe sahiptir. Pek çok medeniyete beşiklik eden Osmaniye toprakları, kültürel zenginlik ve çeşitli kimlik unsurlarının bir arada bulunduğu bölgeler arasındadır.

TARIM

Gerek coğrafi konumu gerekse de iklim yapısının tarıma elverişli olması nedeniyle tarım ve tarımsal sanayi bakımından güçlü bir ildir. Türkiye 2017 yılı kırmızıturp üretiminin %78'i Osmaniye'de gerçekleştirilmiştir. Şehir, turp üretiminde Türkiye 1.'sidir. Mandalina ve yerkıstığı üretiminde Türkiye 2.'sidir. Türkiye yerkıstığı üretiminin % 30'u ve yerkıstığı ticaret hacminin %90'ı Osmaniye de gerçekleşmektedir. Diğer bir çok tarımsal ürün üretiminde Türkiye de ilk 10 şehir arasındadır.

SANAYİ

Osmaniye ekonomisine yön veren sektörler; tarıma dayalı gıda sanayi, demir çelik ve taş ve toprağa dayalı sanayi sektörüdür. Osmaniye'de Toprakkale ve Kadirli'de olmak üzere iki adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Özellikle demir-çelik ve yerkıstığı işleme konularında ülkemizin önde gelen illerinden biridir. Osmaniye verimli arazileri ve zengin su kaynakları sayesinde, tarım ve hayvancılık ile büyüyen ekonomisi, son yıllarda Osmaniye Organize Sanayi Bölgesinde yapılan yatırımlarla; özellikle demir-çelik ve metal sektörü ile ilgili firmaların yatırım yapmasıyla sanayileşme yolunda önemli aşama kaydetmiştir.

2 Organize Sanayi Bölgesi

MADENCİLİK

İldeki demir yatak ve zuhurları Merkez ilçe Yarpuz bucağında yer almaktadır. Yarpuz Ağıluk demir yatağındaki tenör yüksek ve düşük olmak üzere iki kısımda incelenmiştir. Yatakta %50 Fe tenörlü görünür rezerv 17.000 ton, % 25 Fe tenörlü görünür rezerv ise 24.625 tondur. Ayrıca, ilde kükürt ve manyezit rezerleri tespit edilmiştir.

Kaypak Yaylası

TURİZM

Şehir, birçok medeniyetin etkisi altında kalmış, önemli oranda tarihi ve kültürel eserlerin bulunduğu bir coğrafyada yer almaktadır. Kültür ve doğa turizm potansiyeli, yaylaları, flora zenginliği ve yöresel mutfak kültürüyle Türkiye’de önemli konuma sahip bir bölgedir.

KONUM ve ULAŞIM

Osmaniye ulaşım konusunda büyük avantajlara sahiptir. Osmaniye’yi, Adana ve batıya bağlayan D-400 Karayolu gidiş – dönüş çift şeritlidir. Pozantı-Mersin-Tarsus-Adana-Gaziantep-İskenderun’u birbirine bağlayan TEM otoyolu Osmaniye’den geçmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
12.636 Öğrenci

Antik Hitit Kapı Sfenksleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda, ana metal sanayi, fabrikasyon metal ürünleri ve kimya sektörlerinde; Tekstil, madencilik ve makine-teçhizat üretimi, gıda ve hububat işleme sektörlerinde önemli yatırım avantajları bulunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Fıstık ve Ürünleri, Kadirli Turpu, Karatepe kilimleri, Ahşap Oymacılığı ve Bıçakçılık meşhur ürünlerindendir.

ŞEHİR
Türkiye

Karatepe-Aslantaş Millî Parkı, Türkiye'nin en önemli milli parklarından biri.

İLÇE SAYISI

12

NÜFUS

441.412

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.54

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.167 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.41

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.12

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Güller şehri olarak bilinen Isparta, Akdeniz Bölgesi'nin kuzeyinde yer alan Göller Bölgesinin tam kalbinde yer almaktadır. Antalya, Burdur, Konya ve Afyon illeri ile çevrili, Akdeniz, İç Anadolu ve Ege Bölgelerinin bağlantı kavşağında, şahsına münhasır doğal, tarihi ve kültürel zenginliklere sahip bir ilimizdir. Isparta ilinin ekonomik yapısı yoğunlukla tarım ve tarıma dayalı diğer sektörlere dayanmaktadır. Şehir Türkiye de gül bahçeleri meşhurdur.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıBAKA
Batı Akdeniz
Kalkınma Ajansı

www.baka.gov.tr

TARIM

Isparta ilini karakterize eden zirai faaliyetlerin başında meyvecilik başta gelmektedir. Elma, kiraz, kayısı, vişne ve üzüm yetiştiriciliği meyve ürünleri içinde önemli yere sahiptir. Ülkemizde çok büyük bir oranla başı çeken gül üreticiliği yanında hububat, baklagiller ve endüstri bitkileri de Isparta tarımında önemli bir yer teşkil eder. Son yıllarda lavanta başta olmak üzere tıbbi ve aromatik bitkilerin de üretimi de gerçekleştirilmektedir. Göller yöresinin merkezi konumundaki Isparta ili, büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvancılığı ile tatlı su balıkçılığının yapıldığı önemli merkezlerden biridir.

SANAYİ

Isparta'da geleneksel üretim alanlarının bugüne yansıması olarak tekstil, halıcılık, gül ve gülyağı üretimi, dericilik sanayisi gelişmiş olup son yıllarda sanayi üretimi çimento, yonga levha, barit, mermer, kereste gibi alanlar da eklenerek ilin üretim periyodu genişletilmiştir. Eğirdir Gölü'nden avlanan sudak balığı ile diğer bölgelerden temin edilen balık ve kerevit, İl merkezi ve Eğirdir'de kurulan tesislerde işlenerek tamamı ihraç edilmektedir. Meyve suyu ve un üretiminde gelişen bir şehirdir. Isparta Ticaret ve Sanayi Odası 2017 verilerine göre toplam 4.814 adet kayıtlı işletme bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Isparta ili ve çevresinde MTA tarafından yapılan çalışmalarda endüstriyel hammadde, metalik maden ve enerji hammaddelerinin varlığı ortaya çıkarılmıştır. Isparta, linyit, bakır, çinko, manyezite, pomza ve mermer madeni gibi zenginliklere sahip. Ülkemizde yegane işletilebilir doğal kükürt maden yatağı Isparta-Keçiborlu'dadır. Isparta ili merkez Gölcük Köyü pomza sahası, Gölcük kraterinin volkan bacasından çıkan küllerin sulu bir yüzeye düşerek ani soğumaya uğramasıyla oluşmuştur. Gölcük pomza yatakları, kilometrelerce karelik geniş bir alanda yayılım göstermektedir.

Sagalassos Antoninus Çeşmesi

KONUM ve ULAŞIM

Süleyman Demirel Havalimanı'nın, toplam 5400 m`lik iç ve dış hat ortak kullanımlı 1.500.000 yolcu / yıl kapasiteli terminali mevcuttur. Günlük direkt İstanbul seferleri yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
46.151 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

TURİZM

Isparta ili, doğal güzellikleri, târihî zenginlikleri, ulaşım kolaylığı, gül ve kiraz bahçeleri, gölleri, balık ve av hayvanları ve meşhur halıları ile turistik şehirlerdendir. Yayla Turizmi, Safari, Kamp-Karavan Turizmi, Av Turizmi, Göl Turizmiyle özel deneyimler sunmaktadır.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Soğuk hava depoları, Alabalık ve kerevit işleme tesisleri, Orman ürünleri ve mobilya imalatı Güneş, biyokütle ve hidroelektrik santralleri, mermercilik, küçük ve büyük baş hayvancılık, tarım makineleri imalatı önemli yatırım alanlarıdır.

Dünya gül çiçeği üretiminin yüzde 65'i Isparta'da üretiliyor. 1 kilo gül yağı elde etmek için 1 milyon 400 bin adet gül tomurcuğunun işlenmesi gerekiyor.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Gül ve gül ürünleri ilin dünyaca meşhur ürünleridir.

İLÇE SAYISI

10

NÜFUS

269.926

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.33

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.687 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.27

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.12

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Türkiye'de "Göller Yöresi" isimli bölgede yer almaktadır. Göller Yöresi denildiğinde ilk akla gelen il, birbirinden farklı doğal güzelliklere sahip gölleri ile Burdur'dur. İlde bulunan Burdur, Salda, Karataş, Yarıklı, Gölhisar ve Yazır Gölleri başta olmak üzere irili ufaklı çok sayıda göl, yaban hayatı açısından önemli olduğu kadar yöre insanının yaşantısı üzerinde de etkilidir. Türkiye'de en fazla göl bulunan illerden biri olmakla birlikte, eşsiz doğal güzelliğinin oluşmasında da bu göllerin katkısı büyüktür.

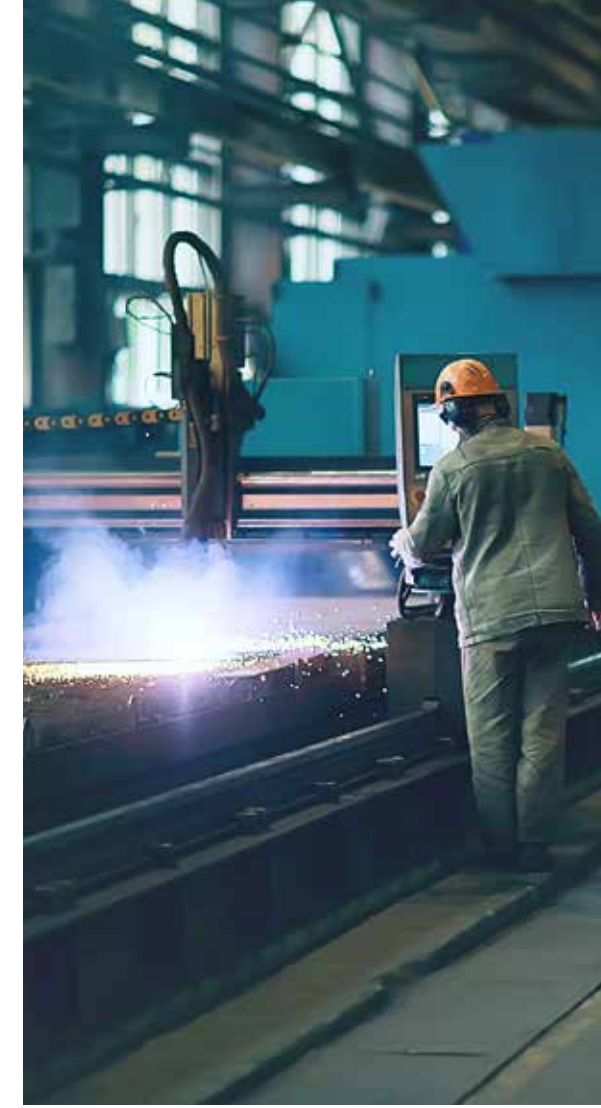
Ticaret ve
Yatırım NoktasıBAKA
Batı Akdeniz
Kalkınma Ajansı

www.baka.gov.tr

TARIM

Ekonomisinin % 40'ı süt üretimine dayalı hayvancılık faaliyeti ve hayvancılığı destekleyen bitkisel üretimden oluşan Burdur, % 98'i kültür ırkı büyükbaş hayvan varlığı, günlük bin tonun üzerinde çiğ süt üretimi ile Türkiye'nin önemli bir tarım ve hayvancılık şehridir. Nüfusunun en az üçte ikisi tarım ve hayvancılıkla iştigal etmektedir.

SANAYİ

Burdur ilinde başlıca sanayi kolları: et ve süt işleme, tarıma dayalı gıda sanayi, madencilik (mermer ve krom sanayi), dokuma ve bazı geleneksel el sanatlarıdır. Şehirde iki adet, Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. 2014 yılında atılan MAKÜ-BAKA Teknokent, üniversite yerleşkesinde bulunmaktadır. Hayvancılık, madencilik ve enerji gibi güçlü olunan alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren firmaları Teknokent bünyesinde faaliyet göstermektedir. Mermer işleme, et ve süt işleme, tarıma dayalı gıda sanayi, madencilik, dokuma ve bazı geleneksel el sanatları şehir ekonomisine katkı sunan sektörlerdir.

MADENCİLİK

Doğal taş sanayisi Burdur'da madenciliğin gelişen kollarından birisidir. İlde bulunan mermer ve traverten rezervleri, gelişen teknoloji ve bilgi birikimi ile güçlenmiş ve özellikle son 5 yılda ciddi ihracat rakamlarına ulaşmıştır. 4 milyon m³/yıl olarak mermer üretimi yapılmaktadır. Mermercilik ve doğal taş sektörü halen 145 mermer ocağı ve 121 mermer fabrikası ve atölyesi ile faaliyet göstermekte, toplam istihdamın üçte birini oluşturan en büyük ve önemli sektör haline gelmiştir.

TURİZM

Burdur çevresinin tarihi, Hititlere kadar uzanmaktadır. Toplam 14 gölü bulunan Burdur ili, "Göller Cenneti" olarak anılır. Ayrıca Sagalassos, Kibyra, Kremna, Sia, Milias, Bubon, Balbura Antik Kentleri, İnsuyu Mağarası, Susuz Han, İncir Kervan-sarayı görülmeye değer önemli turistik mekanlardır.

KONUM ve ULAŞIM

En yakın hava ulaşımı 25 km uzaklıktadır. Ayrıca Denizli Havaalanına 121 km, Antalya Havaalanına 132 km mesafededir. Batı Akdeniz Bölgesinde Afyon ile Ege Bölgesi, Isparta ile İç Anadolu Bölgesine açılan karayolları bağlantılarını sağlayan bir konumdadır. Şehirde yük taşımacılığında kullanılan demir yolu hattı bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
38.000 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Süt ve süt ürünleri, hayvancılık, mermer ve mermer işleme, ekoturizm faaliyet-leri avantajlı yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Alaca Dokumalar, Dastar (İbecik Bezi), halı, kilimcilik ve bakırcılık meşhur ürünleri arasındadır.

Onlarca irili ufaklı gölün bulunduğu Burdur'daki manzaralar nefes kesicidir.

KARADENİZ BÖLGESİ

Adını kuzeyinde bulunan Karadeniz'den alır. Güney sınırı, Kuzey Anadolu Dağları'nın güney kesimindeki dağların doruk çizgisinden geçer. Doğu sınırı Gürcistan devlet sınırı ile çakışır, batı sınırı ise İstanbul yakınlarında bulunan Adapazarı Ovası'na kadar uzanır. Bol yağmur alan yemyeşil ormanlıklarla kaplı bir bölgedir. Kıyı boyunca uzanan sıradağlarda yüzlerce zirve bulunmakta ve muazzam bir yayla turizmi imkanı sunmaktadır. Türkiye çay ve fındık üretiminin tamamı, hamsi balığı avcılığının % 75'i bu bölgede gerçekleşmektedir.

Türkiye nüfusunun %12,5'ini bünyesinde barındırır. Nüfus yoğunluğu ve artışı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Bölgede nüfusun dağılışını büyük ölçüde iklim ve yer şekilleri özellikleri belirler. Nüfusun en yoğun olduğu alanlar Karadeniz kıyı kuşağı ile iç kesimlerdeki ovalardır. Bölge sınırları içerisinde yer alan 18 şehir sırasıyla; Samsun, Trabzon, Ordu, Tokat, Zonguldak, Çorum, Giresun, Düzce, Kastamonu, Rize, Amasya, Bolu, Karabük, Sinop, Bartın, Gümüşhane, Artvin ve Bayburt'tur.

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

1.335.716

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.63

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.475 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.15

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.38

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Karadeniz Bölgesi'nin ise en büyük şehri olan Samsun verimli torakları, turistik sahilleri, gelişmiş ulaşım ve sanayi altyapısı ve limanları ile Anadolu'nun Karadeniz Bölgesi üzerinden dünyaya açılan kapısıdır. Karadeniz sahil şeridinin orta bölümünde Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerinin Karadeniz'e döküldükleri deltalar arasında yer almaktadır. Yeryüzü şekilleri bakımından üç ayrı özellik gösterir. Birincisi güneyindeki dağlık kesim, ikincisi; dağlık kesimle kıyı şeridi arasında kalan yaylalar, üçüncüsü; yaylalarla Karadeniz arasındaki kıyı ovalarıdır. Kızılırmak ve Yeşilirmak akarsularının delta alanlarında oluşmuş kıyıları, Türkiye'nin tarımsal üretimi en yüksek ovalarından Bafra ve Çarşamba ovaları yer almaktadır. Bir serbest bölge, lojistik merkezi ve 7 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır.

TARIM

Samsun, iklim, toprak, tecrübe ve topoğrafya gibi doğal kaynakların, üretime elverişli olması nedeniyle sebzeçilik ve meyvecilik, tarla bitkileri, su ürünleri ve hayvancılık alt sektörlerinin gelişmesi için cazibe merkezidir. Bafra, Çarşamba ve Vezirköprü ovaları önemli tarımsal üretim merkezleridir. Fındık, kivi, şeftali, çeltik, soya, tütün, biber, lahana, marul, barbunya, taze fasulye, kırmızı pancar, turp, patlıcan, pırasa üretiminde ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye’de manda sayısı bakımından birinci; büyükbaş hayvan varlığı bakımından dokuzuncu sırada yer almaktadır. Su ürünleri toplam üretimin %10’u Samsun’dan karşılanmaktadır.

SANAYİ

Samsun’da medikal aletler ve cihazlar, gıda ürünleri, otomotiv yan sanayi, ana metal sanayi, mobilya, elektrikli teçhizat, plastik ve kauçuk sektörleri gelişmiştir. Özellikle medikal aletler üretiminde önemli bir merkezdir. Samsun, bu sektörde Almanya’nın Tutlingen ve Pakistan’ın Sailkot kentlerinden sonra önemli bir kümelenme ve üretim merkezlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. 7 Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Bunlardan 3 tanesi İhtisas OSB’dir (Gıda OSB, Medikal OSB ve Sera OSB).

MADENCİLİK

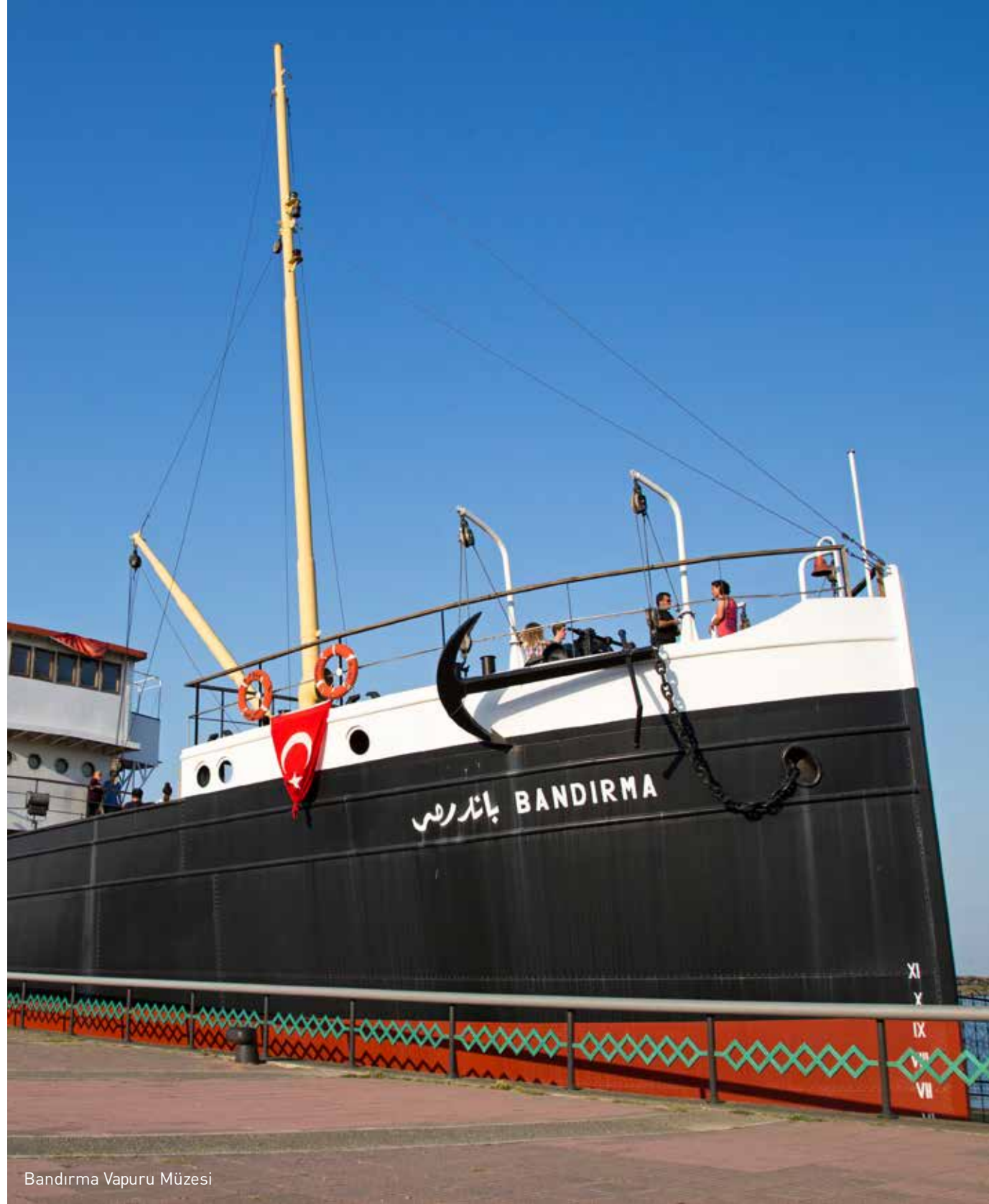
Samsun’da belirlenmiş metalik maden ve endüstriyel hammadde kaynakları kurşun-çinko ve manganez zuhurları ile tuğla-kiremit ve çimento hammaddeleridir. Kurşun-çinko zuhurları Havza ve Terme; manganez zuhurları Kavak, Lâdik ve Vezirköprü ilçelerinde yer almaktadır. İldeki en önemli endüstriyel hammadde kaynağı Lâdik ilçesinde bulunan çimento hammaddeleri sahasıdır.

Şahinkaya Kanyonu

TURİZM

Samsun, tarihî eserleri, tabiî güzellikleri, içme ve kaplıcaları, deniz, sahil ve gölleriyle; her mevsim yeşil bitki örtüsü ve ılıman iklimiyle ülkenin müstesna şehirleridendir. Turizm konaklama ve alt-yapı tesisleri ile önemli bir potansiyele sahiptir. Kızılırmak Deltası, Kuş Cenneti, Vezirköprü Şahinkaya Kanyonu, Gazi Müzesi, Tütün İskelesi, Amisos Tepesi önemli kültürel varlıkları arasındadır.

Bandırma Vapuru Müzesi

KONUM ve ULAŞIM

Coğrafi ve jeopolitik konumu itibarıyla Türkiye'nin Karadeniz'e, Doğu Avrupa'ya, Rusya'ya, Kafkaslara ve Orta Asya ülkelerine açılan kuzey kapısı konumundadır. Karadeniz havzasında önemli bir coğrafi konuma sahip olan Samsun 4 ulaşım moduna (deniz, kara, hava ve demiryolu) sahip ender illerden biridir. İlde 3 büyük liman bulunmaktadır. Samsun Lojistik Merkezi 2018 yılı itibarıyla faaliyetlerine başlamıştır.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
53.850 Üniversite

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Sebze-Meyve Yetiştiriciliği, Besicilik, Gıda Ürünleri İmalatı, lojistik, medikal ve turizm sektörlerinde önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bafra Pidesi, Bafra Zembili ve Vezirköprü Semaveri meşhur ürünleri arasındadır.

AMİSOS TEPESİ

MÖ 3. yüzyıla dayanan Amisos Tepesi, panoramik şehir manzarası sunan en özel mekanlardan biri. Tepeye kısa bir teleferrik yolculuğuyla ulaşılabilir.

TRABZON

İLÇE SAYISI

18

NÜFUS

807.903

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.99

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.439 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.78

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.57

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Karadeniz sahili ile Zigana Dağları arasında yer almaktadır. Yüzölçümü açısından küçük bir alan kaplar. Karadeniz sahili kıyısında dağlık ve ormanlık bir bölge de yer alan Trabzon Türkiye'nin yayla turizm merkezidir. Kent merkezindeki tarihi camilerin yanı sıra dağ sırtlarında yeşil vadilere yapılmış manastırları ile ünlüdür. Bunlardan en görkemlisi Sümela Manastırı'dır. Yeşil dağların arasındaki Uzungöl; balığı, çam ormanları, ahşap bungalov evleri ve bol oksijenli atmosferi ile rahatlatıcı bir tatil yöresidir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıDOKA
Doğu Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.doka.org.tr

TARIM

İlin toplam alanının %22'sini tarımsal alanlar, %26'sını meralar, %44'ünü ormanlık alanlar ve %8'ini de kültür dışı araziler oluşturmaktadır. 72.612 adet tarımsal işletme vardır. Trabzon Doğu Karadeniz illeri arasında mısır, patates ve yem pancarı üretimlerinde birinci sıradadır. Aynı zamanda Trabzon özellikle karalahana, pazı, kabak ve yeşil fasulye şeklindeki sebze üretiminde de en iyi performans gösteren illerden birisidir. Fındık şehir ve bölge için stratejik olarak önemli bir meyvedir. Türkiye'nin fındık üretiminin % 15'i Trabzon'da gerçekleşmektedir. Çay üretiminde bölgenin önemli gelir kaynaklarından. Türkiye çay üretimin % 29'u bu ilde gerçekleşmektedir. Şu anda çay, bal, fındık ve kivi için organik tarım çalışmaları vardır.

SANAYİ

Trabzon ulusal ve uluslararası yatırımcılara çok çeşitli fırsatlar sunan bir sanayi altyapısına sahiptir. İlde öne çıkan sektörler: Gıda ve içecekler imalatı, ana metal sanayi ve kuyumculuktur. Trabzon'da Sanayi Sicil Belgesine sahip yaklaşık 775 firma bulunmaktadır. Bu firmaların birçoğu fındık, çay ve su ürünleri ve bağlı sektörlerde faaliyet göstermektedir. Gıda ve içecekler sektörünü, yapı- inşaat ürünleri imalatı yapan firmalar takip etmektedir.

MADENCİLİK

Trabzon metalik madenler ve endüstriyel hammaddeleri açısından çok çeşitli maden yataklarına sahiptir. İlde 74 metalik maden yatağı ve zuhuru tespit edilmiştir. En önemli metalik mineraller bakır, kurşun, çinko, molibden ve mangan cevherleşmesidir.

Uzungöl

TURİZM

Trabzon, doğal güzellikleri, sahip olduğu bitki örtüsü ve Türkiye'nin en yeşil bölümü olması sebebiyle her yıl yerli ve yabancı on binlerce turisti ağırlamaktadır. Şehrin bin yıllık tarihinde boy gösteren farklı medeniyetler kendilerinden izler bırakarak Trabzon'u bugünkü güzelliğine kavuşturmuştur. Uzungöl Tabiat Parkı ve Sümela Manastırı dünyaca meşhurdur. Ayrıca, Çal Mağarası, Aya-sofya Camisi gibi pek çok doğal güzellikler ve tarihi mirasa sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

1 Uluslararası Havalimanı ve 1 Limanı bulunmaktadır. Uluslararası Karadeniz Sahil Karayolu vasıtasıyla İran, Bazergan şehrine 8 saat (600 km)

ÜNİVERSİTELER

3 Üniversitesi
64.188 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm, gıda sanayi, hafif silah ve parçaları imalatı, su ürünleri işleme ve kuyumculuk sektörlerinde önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Akçaabat Köftesi, Vakfıkebir Ekmeği, Tonya Tereyağı, Ham-siköy Sütlaçı, Sürmene Bıçağı, Trabzon Hasırı ve Telkarisi, Çarşıbaşı Keşanı.

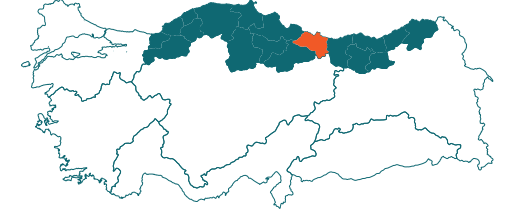

SÜMELA MANASTIRI

Sarp kayalıklar üstüne kurulmuş olan Sümela Manastırı, Trabzon'un en görkemli miraslarından. MS 365-395 inşa edilen kilise Dünyanın en eski ve en önemli tarihi manastırlardan biri olarak kabul ediliyor.

ORDU

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

19

NÜFUS

771.932

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.94

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.994 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.53

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.12

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Karadeniz kıyısında bulunan Ordu fındığın diyarı olarak bilinmektedir. Yeşilliği, bol oksijenli havası ve kumsal sahilleri ile Karadeniz bölgesinin önemli kentlerindendir. Bölge ekonomisine tarım, gıda sanayi özellikle fındık mamulleri büyük katkı sağlamaktadır. Ayrıca, turizm sektörü canlıdır. Yörenin dağlar ve ormanlar ile kaplı olması, zengin florası ve sükûneti ziyaretçiler için çekici bir özellik olarak kabul edilmektedir. Ordu'nun sosyal ve kültürel yapısı, turizmin gelişmesi için de oldukça uygundur.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

DOKA
Doğu Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.doka.org.tr

TARIM

Türkiye, dünya fındık üretiminin yaklaşık %60-75'ini; Ordu ise Türkiye'nin toplam fındık üretiminin yaklaşık %20-30'unu karşılamaktadır. Ordu'nun fındık dışında Türkiye üretiminde lider olduğu bir diğer ürünü ise baldır. Bal ve diğer arı ürünlerinin yoğunlukla üretildiği ilde bal analiz ve paketleme tesisi de bulunmaktadır. İl kivi üretiminde de Türkiye'de ikinci sıradadır.

SANAYİ

Özel sektör yatırımları tarımsal ürünlerin etkisiyle gıda sanayi ağırlıklıdır. Bu nedenle fındık ve fındık mamulleri imalatı ile gıda makineleri imalatı sektörleri ilin en güçlü olduğu alanlardır. Gıda imalatı dışında ise hazır giyim imalatı ve mobilya-orman ürünleri imalatı ilin diğer önemli sanayi kollarıdır. Ordu'da 2 adet OSB bulunmaktadır. İldeki OSB'lerin dolu olması nedeniyle 3 farklı OSB alanı için kamulaştırma çalışmaları başlamıştır.

MADENCİLİK

Bölgede 84 aktif maden üretim bölgesinden 11 farklı maden çıkarılmaktadır. Türkiye'deki bazaltın %8'i ve bentonitin %50'si Ordu'da üretilmektedir. İsviçre, Hollanda ve İtalya menşeli 3 firmanın ilde bentonit işleme tesisleri bulunmaktadır. Ayrıca bakır, kurşun, çinko, altın, gümüş ve manganez yataklarına da sahiptir.

Taşbaşı Kilisesi

Çambaşı Yaylası

TURİZM

Ordu, huzur veren bozulmamış doğası ve kayak merkezi ile Çambaşı Yaylası, dünya mirası olarak korunması amacıyla tescil işlemleri devam eden menderesleri ile meşhurdur. Perşembe Yaylası; eşsiz plajları ile "sakin şehir" (cittaslow) unvanına sahip Perşembe ilçesi; Ulugöl Tabiat Parkı, Boztepe, Ohtamış Şelalesi, Ünye Kalesi, Laleli Cami ve Taşbaşı Kilisesi gibi birçok tarihi ve doğal değere sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Stratejik konumu, Orta Doğu ve Kafkasya pazarlarına yakınlığı ve gelişmiş altyapısı ilin lojistik gelişimine önemli fırsatlar sunmaktadır. Karadeniz Sahil Yolu üzerinde bulunmaktadır. Karadeniz-Akdeniz Yolu'nun tamamlanmasıyla kara yolu ulaşımındaki sorunlar önemli ölçüde giderilmiş olacaktır. Ordu-Giresun Havalimanı, kara yolu yatırımları ve il sınırlarındaki Ünyeport Konteyner Limanı'nın tamamlanmasıyla lojistik açıdan çok güçlü bir konuma yükselecektir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
21009 Öğrenci

Jason Kilisesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm, otelcilik, bentonit işleme, imalat sanayii, hazır giyim ve rüzgâr enerjisi santralleri önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Fındık, Bal ve Karadeniz Pidesi ilin dünyaca meşhur ürünleri arasında bulunmaktadır.

OHTAMIŞ ŞEHALESİ

Ohtamış Şehalesi, Karadeniz'in en büyük şehalesidir. 30 metre yükseklikten 90 derecelik bir eğim ile dökülmektedir.

TOKAT

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

612.646

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.75

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.529 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.39

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Tokat, uygarlıkların merkezi olan Anadolu'da, zengin doğal kaynakları, jeostratejik konumu nedeni ile tarih boyunca önemli bir şehir olmuştur. Orta Karadeniz dağlarından güneye, Anadolu'nun içlerine doğru yaylalar, ovalar, bağ ve bahçeler içindeki akarsularıyla, canlı ve zengin tarihinin izlerini bugün de yaşatmaktadır. Bereketli toprakları, renkli kültürü, tarih kokan sokakları, masalsı mimari yapıları ile farklılaşan bir ildir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

OKA
Orta Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.oka.org.tr

TARIM

İlin doğal yapısı, Yeşilırmak'ın suladığı verimli ovalar ve rakım değişiklikleri ve iklimin çok çeşitli ürünler yetiştirmeye elverişli oluşu il ekonomisinde tarım sektörünün hakim olmasına neden olmuştur. Yetiştirilen başlıca ürünler buğday, arpa, mısır, baklagiller, tütün, şekerpancarı ve ayçiçeğidir. Tokat'ta hayvancılık bitkisel üretimden hemen sonra gelir. Tarım alanlarının %30'unu sulu tarım alanları oluşturmaktadır. 5 farklı agro – ekolojik özelliğe sahip, ildeki 7 büyük ova büyük ölçüde sulanabilmektedir.

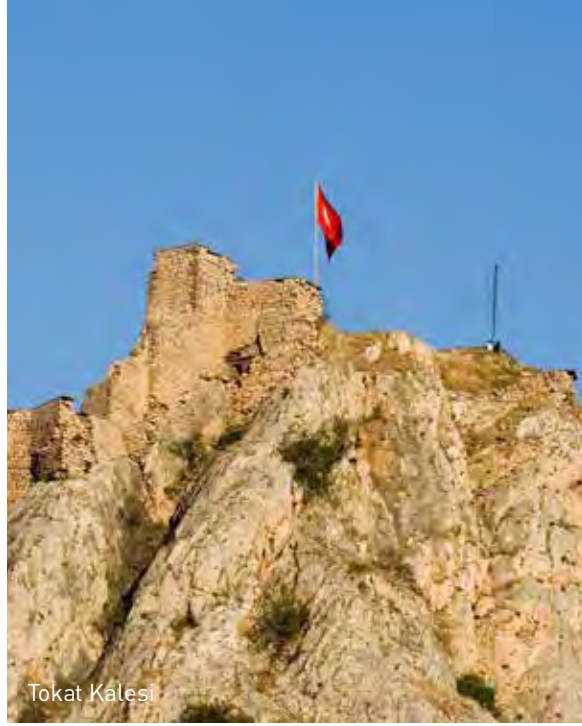

SANAYİ

Tokat'ta kamu ve özel sektör tarafından kurulan tesislerle, tarıma dayalı sanayi gelişmiştir. Sanayi sicil belgesine göre; istihdam oranı en yüksek olan sektörler sırasıyla %48 oranıyla hazır giyim ve hazır giyim sanayi, taş ve toprağa dayalı sanayi ve gıda sanayidir. Bunun yanında meyve suyu ve gıda sanayi ürünleri de yurtiçi ve yurtdışı pazarlarında rekabet edebilecek düzeye gelmiştir. İmalat sanayi işletmelerinde, gıda ürünleri ve içecek imalatı, tekstil ve hazır giyim imalatı, taş ve toprağa dayalı ürün imalatı, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı, plastik ürün imalatı, metal eşya ve makine imalatı sektörleri gelişmiştir. 5 OSB'de faaliyet gösteren 180 işletmede 10 bin kişi istihdam edilmektedir.

MADENCİLİK

Tokat'ta metalik madenler ve endüstriyel hammadde niteliği taşıyan madenler çıkarılmaktadır. Antimuan, bakır, demir, krom, manganez ve nikel ilde çıkarılan metalik madenler arasında yer alırken; aspest, bentonit, kaolen, kil, kireçtaşı ve mermer ilde çıkarılan endüstriyel hammadde niteliği taşıyan madenler arasında yer almaktadırlar. Bu madenler arasında mermer, bentonit, antimuan ve taş kömürü ön plana çıkmaktadır. 1 milyar 200 milyon m³'lük mermer rezervi ile 5. sırada yer almaktadır.

Tokat Kalesi

TURİZM

Bir arada sunduğu tarihi ve doğal güzellikleri ile alternatif turizm için cazibe noktası bir şehirdir. Sahip olduğu jeolojik miraslar, tarihi mağaralar ve tabiat parklarıyla yerli ve yabancı turistler için keşfedilmeyi bekleyen bir turizm destinasyonudur. Sebastopolis Antik Kenti, Zinav Gölü Tabiat Parkı, Tokat Kalesi, Niksar Kalesi, Zile Kalesi en görkemli varlıklarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin her köşesinden karayolu ile ulaşılabilen E-80 karayolu ile Avrupa-Kafkasya ve Ortadoğu uluslararası yol ağlarına bağlanmaktadır. Çevre illerle tüm karayolu bağlantıları bölünmüş yollarla sağlanmaktadır. Kuzey güney aksları yol güzergahındadır. Havaalanı, iç ve dış hat uçuşları gerçekleştirme imkânı sunmaktadır. Büyük ölçüde yurt içi, yurt dışı yük taşımacılığında kullanılan demiryolu bağlantıları ile Samsun Limanı'ndan Karadeniz'e, Mersin Limanı'ndan Akdeniz'e ulaşmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
34747 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Hazır giyim ve konfeksiyon, jeotermal seracılık, mermer ve doğal taş işletmesi önemli yatırım başlıklarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Tokat Yazması, Tokat Hança Tepsisi, Tokat'a Özgü Bahçe Fenerleri, Tokat Hança Tepsisi, Perpereli Küpe, Tokat Bileziği, Erbaa Narince Bağ Yaprağı, Turhal Yoğurtmacı Zile Kömesi ve Zile Pekmezi.

ŞEHİR
Türkiye

VENİ VİDİ VİCİ

Zile; Zela Savaşı sonrasında Sezar'ın tarihin en meşhur sözlerinden olan Veni-Vidi- Vici'yi (Gittim, Gördüm, Aldım) söylediği yerdir.

ZONGULDAK

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

599.698

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.73

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.582 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.53

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.30

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Batı Karadeniz bölgesinde, İstanbul, Ankara ve Bursa gibi metropollere yakın bir lokasyonda bulunan bir sanayi şehridir. Çok engebeli bir arazi yapısına sahiptir. İl alanının %56'sı dağlarla, %31'i platolarla ve % 13'ü ovalarla kaplıdır. Akarsu vadileriyle yer yer derin bir biçimde parçalanmış olan il toprakları orta yükseklikteki dağlık alanlardan oluşur. Ereğli, Erdemir, Zonguldak ve Eren limanı olmak üzere 4 adet aktif liman bulunmaktadır. Madencilik ve demir çelik sanayisinde Türkiye'nin önde gelen illerindendir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıBAKKA
Batı Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.bakka.gov.tr

TARIM

Tarım faaliyetleri bitkisel üretim; tahıl, meyvecilik ve son yıllarda sebzeçilik üzerinde yoğunlaşmaktadır. En geniş ekim alanına sahip ürünün mısırdır. Buğday ise ikinci sırada yer almaktadır. En fazla verim sağlanan ürün ise yoncadır. Meyve üretiminde öne çıkan ürün fındıktır. Özellikle Alaplı ilçesi fındık üretiminde büyük paya sahiptir. Organik tarım potansiyeli olan ürünler arasında başta fındık olmak üzere elma, ceviz, kestane, kivi ve hayvansal üretim kolu olarak da arıcılık yer almaktadır. Sayılan ürünlerin yanı sıra Ereğli ve Alaplı İlçelerinin iklim ve toprak özellikleri, dış pazarlarda yüksek fiyatlarla satılabilen trüf mantarı için uygundur.

SANAYİ

Bölgedeki sanayi faaliyetleri madencilik ve demir-çelik endüstrisine dayanmaktadır. Demir-çelik ve buna bağlı yan sanayi ürünleri sektörünün bölge ekonomisi içindeki payı oldukça yüksektir. Zonguldak'ın ihracatında öne çıkan sektörler; çelik, çimento-cam seramik-toprak ürünleri ve kimyevi madde ve mamuller sektörleridir. Zonguldak'ta; Erdemir, Eren Enerji, Elsan Elektrik, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Tat Metal, Özdemir Boru gibi büyük ve önemli sanayi kuruluşları yer almaktadır. Demir-çeliğin yanı sıra mobilya ve orman ürünleri endüstrisi de bölgede potansiyel barındıran sektörlerdendir.

MADENCİLİK

Yer altı kaynakları açısından zengindir. Taşkömürü, boksit, manganez, barit, dolomit, fosfat, kuvarsit, kuvars kumu ve şiferton önemli madenleridir. İl kuvarsit ve kuvars kumu bakımından da önemli potansiyellere sahiptir. Metalik madenler bakımından ildeki en önemli maden boksittir. Boksit yatak ve zuhurları özellikle merkez ilçede yoğunlaşmıştır. Önemli miktarda kuvars kumu rezervi de bulunmaktadır.

Ereğli Şelalesi

TURİZM

İl coğrafyasının önemli kısmını oluşturan ormanlık alanlar, yaylalar, mağaralar ve su- yeşil kombinasyonun oluşturduğu doğal güzellikler Zonguldak'ı doğa severlerin gözünde önemli bir çekim odağı kılmaktadır. Bir çok doğal ve tarihi güzelliklere sahip olan Zonguldakta dünyanın beşinci ve Türkiye'nin en yaşlı ağacı olan 4114 yaşındaki Porsuk Ağacı görülmeye değer bir güzelliktedir. Türkiye'de ilk ve tek olan Maden Müzesi şehre dışardan gelenlere kömür tarihini yaşatmaktadır. Ayrıca Tios antik kenti ve Kadioğlu Mozaikleri de turizm açısından önemli uğrak noktalarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlere yakın bir noktada olan Zonguldak 300 km yarıçap mesafede 30 milyon nüfusa ulaşmaktadır. İstanbul – Ankara otoyoluna 111 km uzaklıktadır. İstanbul'a 331, Ankara'ya 268 km mesafededir. Karabük – Zonguldak arası demiryolu yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Halihazırda yurtdışı seferleri yapılan ve yakın zamanda yurtiçi uçuşlara da açılması planlanan ve Çaycuma'da bulunan havalimanı da 55 km uzaklıktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
32.598 Öğrenci

Gökgöl Mağarası

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Liman, Endüstri Bölgesi ve Serbest Bölgesi olan ilde Deniz taşımacılığı, lojistik, otomotiv, elektrikli teçizat avantajlı im-kanlar sunmakatadır.

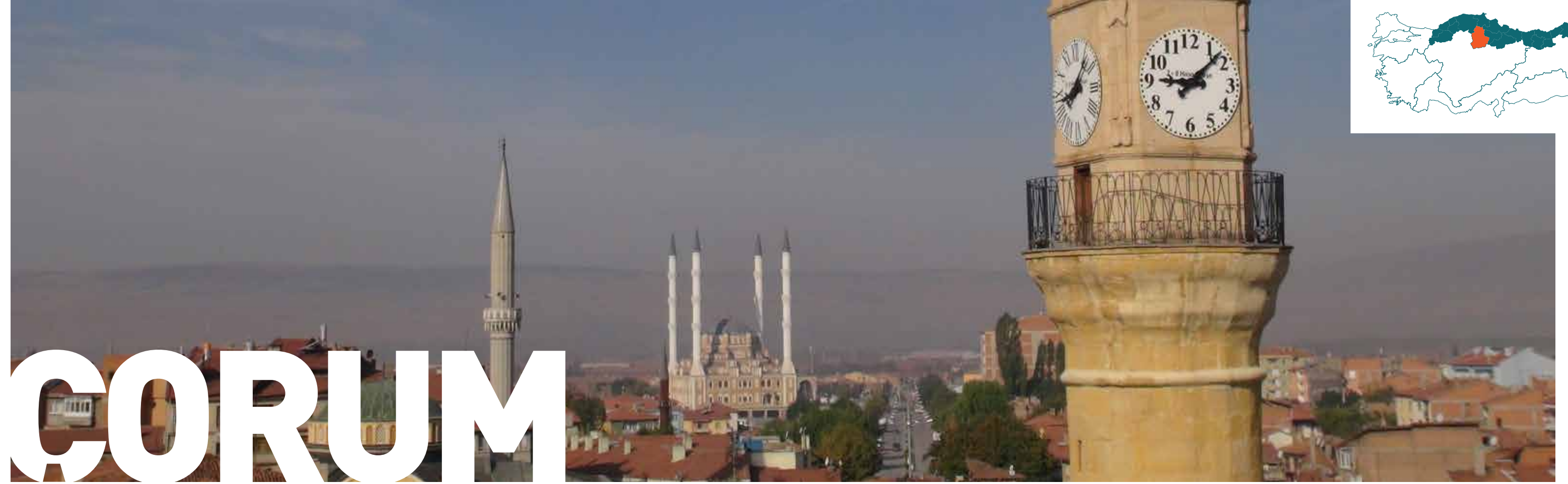
PORSUK AĞACI

İl sınırlarında bulunan Porsuk Ağacı 4114 yaşıyla dünyanın en yaşlı beşinci ağacıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Osmanlı Çileği, Çaycuma Manda Yoğurdu ve Devrek Bastonu meşhur ürünleri arasında bulunmaktadır.

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

536.483

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.65

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.824 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.42

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.44

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Tarihi M.Ö 4.000'li yıllara uzanmaktadır. Hitit Medeniyetine başkentlik yapmıştır. İç Anadolu'nun kuzeyi ile Orta Karadeniz bölgesinin iç kısımlarında yer almaktadır. İç kesimde dağların oluşturduğu doğal geçitler Orta Anadolu ile olan bağlantıyı kolaylaştırmıştır. Anadolu'nun kültür ve sanat geleneğini devam ettiren şehir, birçok uygarlığın mirasını saklamaktadır. Çorum adıyla özdeşleşen leblebisi ile meşhurdur. Türkiye yumurta üretiminin %5'ini, pirinç üretiminin %18'ini, kiremit üretiminin % 40'ını tuğla üretiminin %10'nunu tek başına karşılamaktadır.

TARIM

Çorum topraklarının %43'ünü Tarım Arazileri, % 35'ini Ormanlık ve Fundalıklar, % 5'ini Çayır ve Meralar, % 17'sini ise diğer kısımlar oluşturmaktadır. Tahıllar, bitkisel ürünler, örtü altı sebzeçiliği ve meyve üreticiliği gelişmiştir. Oğuzlar cevizi, İskilip cevizi, İskilip pirinci, Osmancık pirinci, Kargı pirinci, Kargı bamyası, Alaca buğdayı ve Alaca kuru soğanı öne çıkan ürünler arasındadır. Çorum da yılda 2500 ton leblebi üretimi, 500.000 ton un üretimi ve günlük 1,5 milyon yumurta üretimi yapılmaktadır.

SANAYİ

Çorum makine, toprağa dayalı sanayi ve gıda imalatı alanlarında ülke çapında önemli bir şehirdir. Kiremit-tuğla, un-irmik ve yem fabrikalarının komple ekipmanlarını imal ederek anahtar teslimi kurduğu fabrikaları ile de söz sahibidir. Günümüzde Çorum sanayisi, yem, gıda, oto radyatörü, toprak sanayisi, kağıt sanayi, oluklu mukavva, steril şırınga, çelik döküm, seramik, makina, bilgisayar parçaları, çivi ve mobilya gibi birçok alanda sürekli gelişmektedir.

MADENCİLİK

Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalarda metalik ve endüstriyel hammadde yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır. Bunların en önemlileri; antimon, bakır, demir, manganez, bentonit, grafit, kil, kireçtaşı ve tuğla-kiremit hammadde yataklarıdır. Linyit kömürü ve jeotermal enerji kaynakları da mevcuttur.

Hattuşa Kalesi

TURİZM

Hitit Medeniyetine başkentlik yapmış olan Çorum'da, Boğazköy-Hattuşa, Alacahöyük ve Ortaköy-Şapinuva ören yerleri başta olmak üzere, yayla turizmi, av turizmi, trekking ve bisiklet turları yapılması için uygun ortamlar bulunmaktadır. Arkeolojik zenginliklerinin yanı sıra Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait cami, köprü, kale ve sivil mimarlık örnekleri önemli turizm varlıklarıdır. Hattuşa (Çorum, Boğazköy), 1986 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır.

KONUM ve ULAŞIM

İç Anadolu'yu Karadeniz'e, Doğu Anadolu'yu Batı'ya bağlayan işlek yol güzergâhında bulunmaktadır. Ankara-Samsun Yolu ile Karadeniz-İstanbul yollarının ve Avrupa ülkelerine karayolu geçiş güzergâhındadır. Bu durum Çorum'a lojistik anlamda önemli bir avantaj sağlamaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
1900 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Üretim tesisleri kurulumu, makine sektörü, demir çelik ve seramik alanlarında yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Çorum leblebisi ve Çorum Baklavası ilin dünyaca meşhur ürünleri arasındadır.

HATTUŞAŞ

Boğazkale adıyla bilinen Hattuşaş Antik Kenti, Hitit İmparatorluğunun başkentliğini yapmış dünyanın en eski bir yerleşim yerlerindendir.

İLÇE SAYISI

15

NÜFUS

453.912

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.55

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.095 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.32

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.09

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Karadeniz'in kıyısında denize doğru uzanan bir yarımada'nın üzerinde yer alan yemyeşil bir şehirdir. Giresun kıyı bölgesi Rize'den sonra Türkiye'nin en çok yağış alan bölgesidir. Bitki örtüsü bakımından çok zengindir. Kirazın anavatanı olarak bilinir. Kirazın bütün dünyaya buradan yayıldığı kabul edilir. Türkiye de en çok fındık üretilen illerdendir. Miletos, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı dönemlerinden Cumhuriyete uzanan tarih çizgisinde medeniyetlerden çeşitlenmeler sunan bir yöredir.

DOKA
Doğu Karadeniz
Kalkınma Ajansı

TARIM

Tarım arazilerinin %64'ünü fındık alanı oluştururken, %32 tarla alanı, %4 ise çay, sebze ve meyve alanlarından oluşmaktadır. Fındık üretimi dışında, ilde bitkisel üretim olarak tahıl ve meyve üretimi yapılmaktadır. Hayvansal üretimi, et, süt, yumurta, bal ve deniz ürünleri üretimi oluşturmaktadır. Öne çıkan ürünler fındık, çay, lahana (Karayaprak) ve kividir.

SANAYİ

Giresun'da öne çıkan sanayi sektörleri; gıda sanayi (yoğun olarak fındık üzerine), hazır giyim, orman ürünleri, mobilya, asansör sistemleri, metal ve metal ekipmanları, doğal ve gazlı içecek, silah sanayidir. İlde 2 tane OSB bulunmaktadır. İlde 1 OSB faaliyette, 2. OSB ise tamamlanmış ve tahsis aşamasındadır.

MADENCİLİK

Önemli metalik maden yataklarına sahiptir. İl özellikle bakır, kurşun ve çinko yatakları açısından zengindir. İl genelinde bakır-çinko-kurşun yatakları bulunmaktadır. Bentonit, barit ve kaolen gibi endüstriyel hammaddeler öne çıkmaktadır. Bakır-çinko-kurşun rezervleri, endüstriyel hammadde üretimi olarak ise barit, mermer ve alunit rezervlerine sahiptir.

Yaz Dağ Yaylası

TURİZM

Giresun, târihî eserler, fındık bahçeleri, orman içi mesîre yerleri, gür ormanları, tabîî mağaraları, yeşil ve güzel kıyıları, ılık iklimi ile turizme çok müsâit olan bir şehirdir. Giresun Kalesi, Kulakkaya Yaylası, Kuzalan Şelalesi, Giresun Adası, Bedrama Kalesi tarihi ve doğal güzelliklerinden birkaçıdır. Giresun'un en ilgi çeken destinasyonlarından biri de Görele'deki Kuşköy'dür. Bu yöredeki insanlar evlerinin birbirine uzak olmasından dolayı kendilerine özgü geliştirdikleri ıslık diliyle haberleşirler. Üstelik bu gelenek günümüzde de sürdürülmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Giresun'a kara, hava ve deniz yoluyla ulaşılabilir. Giresun Limanı; yükleme, boşaltma, pilotaj, römorkaj, terminal ve depolama hizmetleri sunmaktadır

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
29.620 Öğrenci

Yunan Kilisesi Köprüsü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda İmalatı, Hazır giyim İmalatı, Makine İmalatı (Konveyör, Asansör Sistemleri), Orman Ürünleri İmalatı, Doğal ve Gazlı İçecekler İmalatı avantajlı yatırım alanlarıdır.

KULAKKAYA YAYLASI

Olağanüstü doğa güzelliklerine sahip olan yayla, 1700 rakımlı yayla nadir orman güllerine ve vargit çiçeklerine ev sahipliği yapmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Giresun Fındığı, Tirebolu Çayı, Giresun Taflanı, Şebin Cevizi, Eynesil Çayı, Giresun Bıçağı, Tamzara Dokuması, Giresun Tel Kadayıfı, Görele Kemençesi, Giresun Tabancası, Giresun Tavası, Piraziz Elması.

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

387.844

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.47

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.280 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.41

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.06

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

İstanbul ve Ankara arasında bir güzergahta yer alan Düzce Karadeniz'e kıyısı bulunan ormanlık bir şehirdir. Düzce toprakları, kıyı kesimi dışında ortası çukur, çevresi dağlarla kuşatılmış ovalardan oluşur. Kuzeyde Akçakoca Dağları, doğuda Bolu Dağları, güneydoğu ve güneyde Abant Dağları'nın batı uzantıları yer alır. Akarsu ve gölleri, soğuk su kaynakları, yaylaları, eşsiz kumlu plajları ile turizm ve seyahat için ideal bir ildir. Yeşili bol olan ve fındık kenti olan Düzce'de turizm de giderek önem kazan bir sektör olmaktadır. Merkeze bağlı bölgelerde yayla, şelale, yürüyüş parkurları bulunmaktadır.

TARIM

Toplam arazinin yarısına yakını orman alanıdır. Kalan bölümlerde özellikle fındık, mısır, şeker pancarı, patates, yulaf, çeltik ve buğday üretilmektedir. Hem Türkiye'nin hem de Düzce'nin sembol ürünlerinden olan fındık üretiminin yaklaşık % 11'lik kısmı Düzce'den sağlanmaktadır. Fındıktan sonra katma değeri en yüksek olan ürün silajlık mısır olarak öne çıkmaktadır. Başlıca hayvancılık etkinliği sığır besiciliği ve tavukçuluktur. İl genelinde 54 bin adet büyükbaş, 14 bin adet küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Yıllık 100 bin ton tavuk eti ve 95 milyon yumurta elde edilmektedir. İlde 18 adet alabalık çiftliği ve 53 bin adet kovan da bulunmaktadır.

SANAYİ

Düzce'de öne çıkan belli başlı sınaî faaliyetler; orman ürünleri, tekstil, hazır giyim, deri, inşaat yapı malzemeleri, metal ve otomotivdir. İlde 4 adet OSB bulunmaktadır. Ayrıca Akçakoca ilçesinde Demir-Çelik İhtisas OSB kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

MADENCİLİK

Yer altı kaynakları bakımından çok çeşitliliğe ve potansiyele sahip değildir. Mermer ve traverten çıkarılmaktadır. Düzce Beji isimli özel bir traverten sadece bu bölgede bulunmaktadır. Endüstriyel hammadde kaynakları olarak kil ve tuğla-kiremit hammaddeleri, metalik madenlerden bakır ve manganez cevherleşmeleri ve enerji hammaddelerinden ise jeotermal kaynaklar tespit edilmiştir.

TURİZM

Hem yaz hem kış turizmine elverişli olan Düzce’de raftingden, foto-safariye, trekkingden, bisiklete, sualtı dalıştan, yelkene pek çok sportif faaliyette yapılabilir. Tarihi Çantı camileri, önemli türbeleri, müzeleri, antik kenti ve tiyatrosu ile kültür ve inanç turizmi, yayla turizmi de yapılabilecekler arasındadır. Konuralp Müzesi, Prusias ad Hypium Antik Kenti ve Antik tiyatrosu, Efteni Gölü, Güzeldere Şelalesi, Pürenli Yaylası, Ceneviz Kalesi, Aktaş Şelalesi, Fakıllı Mağarası önemli tarihi ve kültürel mirasları arasındadır.

KONUM ve ULAŞIM

Düzce Türkiye’nin en büyük 2 metropolü Ankara ve İstanbul’un ortasında yer almaktadır ve ortalama 3 saatlik kara yolu ile bu illere ulaşım sağlanabilmektedir. En yakın liman olan Karasu Limanına 40 dk, en yakın havaalanı olan Cengiz Topel Havaalanına 1 saat uzaklıktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
27.247 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm, kış turizmi, otomotiv yan sanayi, demir-çelik ve metal sanayi alanlarında yatırım potansiyeline sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Alaca Dokumalar, Dastar (İbecik Bezi), Halı ve Kilimcilik, Bakırcılık ilin meşhur ürünleri arasında yer almaktadır.

İri ufaklı onlarca şelale bulunan Düzce, doğal güzellikleriyle büyüleyicidir.

İLÇE SAYISI

19

NÜFUS

383.373

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.47

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.726 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.34

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.08

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

170 kilometrelik sahil şeridi uzunluğu ile Karadeniz'de en uzun kıyısı olan il konumundadır. Çoğunlukla engebeli arazilerden oluşmaktadır. İlin kuzeyinde Batı Karadeniz Dağları bulunmaktadır. Eski bir yerleşim alanı olduğu bilinen yöre MÖ.18.yy.da Gas'ların yurdu olmuş, zamanla Hititler, Firigler, Kimmerler, Lidyalı'lar, Pers'ler, Pontuslular, Romalılar ve Bizanslıların yönetimine geçmiştir. Tarihi, doğal ve beşeri mirasıyla, ormanları ve yaylarıyla ülkenin doğa, deniz, kış ve turizmde söz sahibidir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıMARKA
Doğu Marmara
Kalkınma Ajansı

www.marka.org.tr

TARIM

İl arazilerinin %65 ormanlık ve fundalık olması, kışların uzun ve sert geçmesi bitkisel üretimde çeşitliliği azaltmaktadır. Sarımsak önemli bir ürün olup Türkiye'deki üretiminin yaklaşık dörtte biri ilde gerçekleştirilmektedir. Hayvancılığa çok müsaittir. Sığır, manda, koyun, tiftik keçisi, kılkeçisi beslenir. Arıcılık gelişmiştir. Tiftik keçisinde Ankara ve Konya'dan sonra gelir. Üzüm olmak üzere, elma, erik, zeytin, fındık, buğday, arpa, mısır, pirinç, nohut, şekerpancarı, patates, kenevir ve sarımsak yetiştirilen önemli ürünleridir. Kastamonu orman bakımından zengindir. İsfendiyar ve Ilgaz Dağları ile yaylalarda geniş orman varlığı bulunmaktadır.

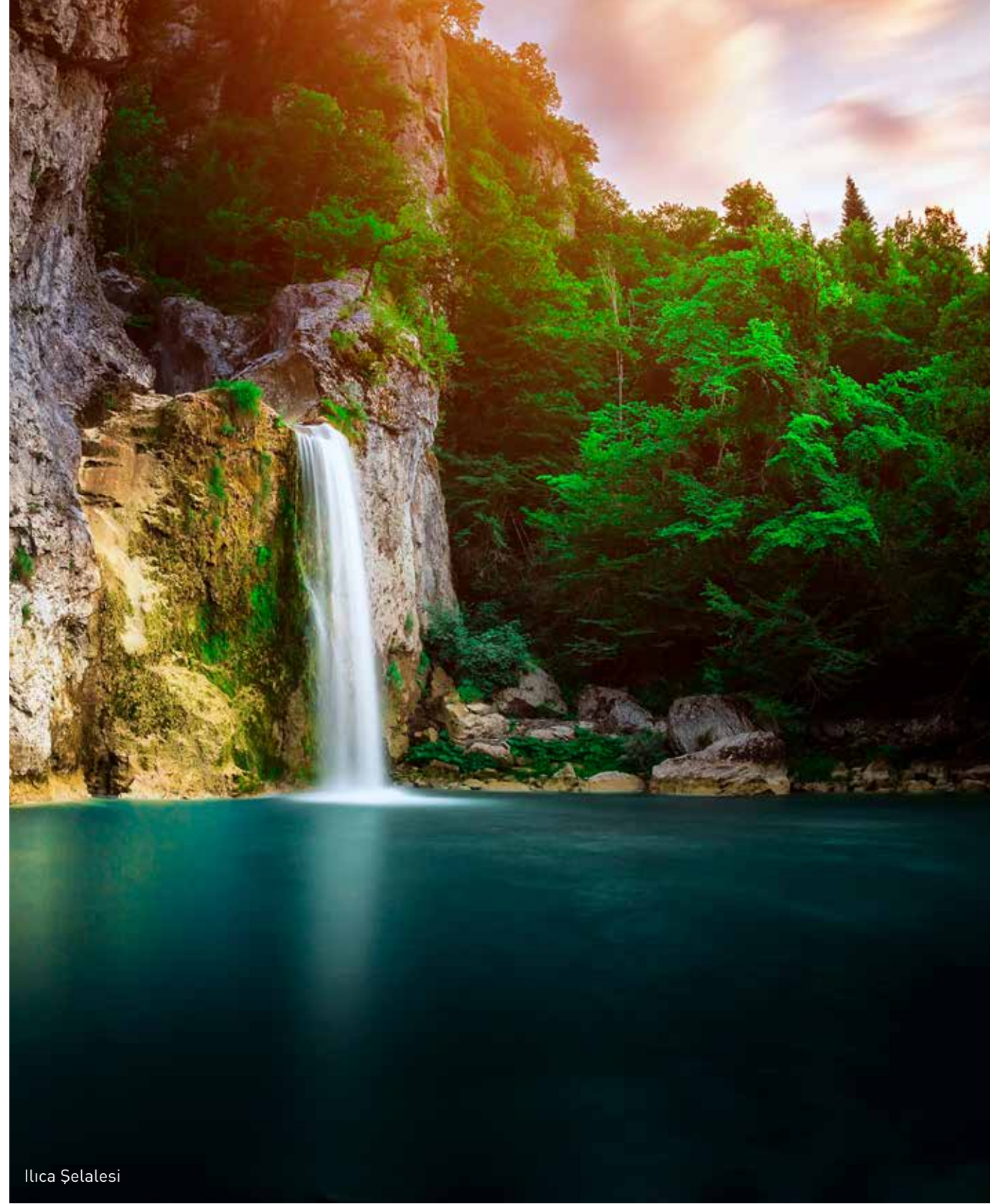

SANAYİ

Kastamonu İl Merkezi'nde faaliyet gösteren OSB'de ağırlıklı sektör grubu orman ürünleri, motor, metal, yapı malzemeleri ve gıda ürünleri imalatıdır. Kastamonu ili orman endüstrisi ve maden alanında önemli yatırımlara ev sahipliği yapmaktadır. Kastamonu Entegre, SFC Entegre Orman Ürünleri, Eti Bakır bu dev yatırımlara örnek gösterilebilir.

MADENCİLİK

Küre'de 25 milyon ton ek bakır cevheri rezervi keşfedilmiştir. Ayrıca 23 milyon ton teyit edilen bir rezerv bulunmaktadır. En az 50 milyon tonluk bakır rezervi vardır. Mermercilik en önemli sektörlerdedir. Bunların dışında cıva, demir, manganez, boksit, taşkömürü, linyit, krom, kuvars, grafit ve feldspat yatakları bulunmaktadır.

Ilica Şelalesi

TURİZM

Kastamonu doğal güzellikleri ve sahip olduğu tarihî eserleriyle dikkat çekmektedir. Eşsiz doğası, yaylaları, vadileri ve yüksek dağlarıyla adeta bir tabiat şöleni sunmaktadır. Arkeoloji Müzesi, Kastamonu Kent Tarihi Müzesi, Küre Dağları Milli Parkı, Evkaya Mezarları, Hz. Pir Şeyh Şaban-ı Veli Külliyesi, Ilica Şelalesi, Pompeipolis Antik Kenti, Gideros Koyu şehrin önemli destinasyonları arasındadır.

KONUM ve ULAŞIM

İlde Havalimanı bulunmaktadır. Gelişmiş bir karayolu ağına sahiptir. Ayrıca İnebolu limanı yük taşımacılığında aktif olarak kullanılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
26911 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Ağaç Endüstrisi Sektörü, Madencilik, Turizm ,Tekstil sektörlerinde önemli yatırım potansiyeline sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Helva Çeşitleri, Banduma, Cide Sarı Yazma, Evrenye Bıçağı, Şimşir Kaşığı ilin meşhur ürünleridir.

GİDEROS KOYU

Kastamonu'nun Cide ilçesinde bulunan koy, doğanın tüm güzelliklerini gözler önüne seriyor.

İLÇE SAYISI

11

NÜFUS

348.608

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.43

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.812 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.34

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.09

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Rize, Türkiye'nin kuzeydoğusunda yer alan ve Karadeniz'e sahili olan bir ildir. Türkiye'nin en çok yağış alan ilidir. Türkiye çay üretiminin %73'ünü gerçekleştiren şehir "Çayın Başkenti" olarak anılır. Kaçkar sıra dağlarına sırtını dayayan yaylaları, akarsuları, buzul gölleriyle doğa turizmi açısından başta Ayder olmak üzere birçok önemli merkezi barındırmaktadır. Kaçkar sıradağlarının 3.932 metredeki zirvesi Rize sınırları içindedir.

DOKA
Doğu Karadeniz
Kalkınma Ajansı

TARIM

Rize'nin genel konumu, kirlenmemiş yapısı, iklim özellikleri, gübre ve ilaç kullanımının düşüklüğü, özellikle insan müdahaleleri olmadan doğal olarak yetişen çayır ve mera bitkileri Rize'de önemli bir organik tarım potansiyeli oluşturmaktadır. Rize'de organik tarım başta çay olmak üzere fındık, kivi ve bal ürünlerinde gerçekleştirilmektedir.

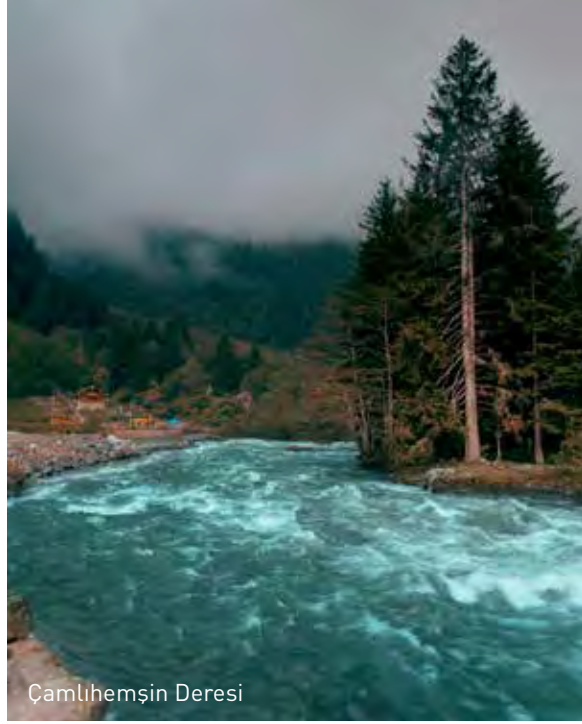

SANAYİ

Rize il sanayisi, çay ve bağlı sektörler etrafında gelişmiştir. Çaya bağlı sanayi işletmelerinin %75'ini ÇAYKUR ve özel sektöre ait çay fabrikaları oluşturmaktadır. Kuru çay imalatı gelişirken aynı zamanda çay rotervanları üretimi, paketleme gibi bazı sektörlerin de gelişimini tetiklemiştir. İldeki geleneksel Rize bezi üretimi ve ateşli silahlar üretimi diğer önemli sektörlerdir.

MADENCİLİK

Maden yatakları potansiyeli açısından Doğu Karadeniz Bölgesinin en önemli illerinden biridir. Çok sayıda yatak ve zuhur mevcuttur. Devlet tarafından ili de içine alan geniş bir bölgede arama çalışmaları sürdürülmektedir. Rize, Bakır-Kurşun-Çinko, Feldispat, Jeotermal, Kaolen, Manganez gibi kaynaklarda tespit edilmiş yüksek potansiyel mevcut olup mermer ve demirde ise rezerv düşük olmakla beraber potansiyel mevcuttur.

Çamlıhemşin Deresi

Zil Kalesi

TURİZM

Olağanüstü doğal güzellik ve zenginliklere sahiptir. Doğa turizminin bütün başlıklarında görkemli varlıkları bulunmaktadır. Çamlıhemşin, Ayder Kaplıcası Turizm Merkezi, Ayder Yaylası, Fırtına Deresi gibi çok özel destinasyonlarından birkaçıdır. 4 askeri, 24 dini-kültürel, 85 sivil mimari örneği ve 3 anıt olmak üzere toplam 116 adet taşınmaz kültür varlığı ile 3 arkeolojik ve 2 doğal sit alanına sahiptir. 4 adet turizm merkezi ve 3 adet müzesi bulunmaktadır. Rize ilinde biri Ayder diğeri Anzer mevkiinde olmak üzere iki adet Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Doğu Karadeniz sahil şeridi üzerinde yer alan Rize’de ulaşım karayolu ve deniz yoluyla yapılmaktadır. Hâlihazırda, hava yoluyla ulaşım, Rize’ye 75 km mesafede bulunan Trabzon Havalimanı’ndan sağlanmakta olup Rize-Artvin Havalimanı yapım çalışması devam etmektedir. Yıl boyu ülkenin her tarafına kolayca ulaşım olanağı bulunan Rize’de Bağımsız Devletler Topluluğu’ndan gelen turistler için Rize-Batum, Rize-Tiflis arası otobüs seferleri de yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
19.478 Öğrenci

Tarihi Osmanlı Taş Köprüsü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tarıma dayalı sanayi, su ürünleri yetiştiriciliği ve balık işleme, makine ve aksamları imalatı, ağaç ürünleri ve mobilya sektörlerinde önemli yatırım potansiyeline sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Rize Çayı, Anzer Balı, Muhlama ve Kolet Peyniri ilin meşhur ürünleri arasındadır.

ÇAMLIHEMŞİN

Çamlıhemşin Yaylası, doğa turizminde dünyanın en görkemli varış noktaları arasındadır.

AMASYA

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

337.508

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.41

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.623 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.29

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.07

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Amasya, Yeşilırmak Vadisi'nde Harşena Dağı eteklerine kurulmuştur. 8 bin yıllık bir tarihe sahiptir. Antik çağlarda başkentlik yapmıştır. Tarih boyunca pek çok bilim adamı, yazar, şair ve hattat yetiştirmiştir. Osmanlı dönemlerinde şehzadelerin eğitim gördüğü önemli sancaklardan olmuştur. Tarihi ve kültürel zenginlikleri yanı sıra, özellikle Yeşilırmak kıyısına yapılmış Yalıbozu evleri şiiirseldir. Dünyanın en güzel misket elması, kirazı, şeftalisi ve bamyasının üretildiği, tarih ve doğanın birlikte bulunduğu özgün şehirlerdendir. Elması, bamyası, Ferhat ile Şirin hikâyesi ve mermeri ile meşhurdur. Orta Karadeniz Bölümünün iç kısmında yer almaktadır.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

OKA
Orta Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.oka.org.tr

TARIM

Amasya hayvansal üretimde oldukça iyi bir konumdadır. Suluova ilçesinde bulunan tarıma dayalı ihtisas besi organize sanayi bölgesi Türkiye'nin bu alandaki ilk bölgelelerinden bir tanesidir. Türkiye'nin en büyük et kesimhanelerinden en büyük un fabrikası ilde faaliyet göstermektedir. Bunun yanında ihtisas OSB'de 10.000 büyükbaş hayvan kapasitesi ve özel sektöre ait 2 adet biyogaz enerji santrali de bulunmaktadır. Yumurta, yem, meyve ve sebze ön plana çıkmaktadır. Türkiye'deki kiraz, kuru soğan, bamya, salatalık ve şeftalide söz sahibidir. Marul, maydanoz, tere, roka gibi yeşilliklerin üretiminde ilk üç sırada yer almaktadır. Türkiye'deki kirazın % 7'si, kuru soğanın % 14'ü, bamyanın % 7.5'i, Amasya'da üretilmektedir.

SANAYİ

3 adet organize sanayi bölgesi (OSB) ve 8 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. İlin en büyük ve gelişmiş organize sanayi bölgesi Merzifon ilçesinde yer almakta olup, Türkiye'nin ve Avrupa'nın en önemli ankastre ürünler ve davlumbaz üretim merkezlerinden birisidir. Elektrikli makine, metal, boyler-kazan sistemleri, plastik, gıda, tekstil, mermer ve mobilya sektörleri ön plana çıkmaktadır. Türkiye'nin ilk ve tek LED ekran fabrikası şehirde bulunmaktadır. Türkiye'nin ilk 500 şirketi arasında yer alan iki firma Amasya'da üretim yapmaktadır. İlde 1 Fransız, 1 ABD, 1 Japonya, 1 İngiltere ve 1 Malta sermayeli yabancı yatırım bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Amasya'da öne çıkan başlıca madenler mermer ve linyittir. Amasya Beji mermeri olarak coğrafi işareti alınan mermer başta Çin olmak üzere 45 ülkeye ihraç edilmektedir. Türkiye'de bilinen mermer rezervlerinin %18'i Amasya'dadır. Suluova ilçesindeki Çeltek linyit yatakları ise özel sektör ve kamu tarafından işletilmektedir.

KONUM ve ULAŞIM

Kuzey Anadolu'nun tam ortasında yer alan Amasya, İran-Avrupa ve İzmir-Ankara-Samsun-Trabzon karayollarının kesiştiği noktada yer almaktadır. İlde demiryolu ve havalimanı mevcut olup, her gün İstanbul'a uçak seferleri bulunmaktadır. Ankara 333, İstanbul 671 km uzaklıktadır. En yakın liman Samsun limanı olup 130 km mesafededir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
18.000 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

TURİZM

Amasya zengin bir tarih ve kültür mirasına sahiptir. Hitite, Amazonlar, Roma, Pontus, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı döneminden kalma çok önemli turizm varlıkları bulunmaktadır. Doğal güzellikleri ve termal turizm imkânlarıyla hızla önemli bir cazibe merkezi haline gelmektedir. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları başta olmak üzere Amasya Kalesi, tarihî Osmanlı Konakları, II. Bayezid Külliyesi, Yeşilirmak üzerindeki tarihî köprüler, Ferhat Su Kanalı, 12 adet müze ve öğren yeri, doğal güzelliğiyle insanları büyüleyen Boraboy Gölü, mumyalar, Arkut Bey ve Terziköy kaplıcaları, bîmarhane gibi çok sayıda eser bulunmaktadır.

Tarihi Amasya Evleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Şehir; termal turizm, hayvancılık, rüzgâr enerjisi, seracılık, mermer ve metal ürünler imalatında önemli yatırım potansiyeline sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Misket Elması, Çiçek Bamyası, Şingir Kebabı, Helle Çorbası, Patlıcan Çullaması, Keşkek, Bat Yemeği, Ayva Gallesi, Hasuda Tatlısı, Amasya Çöreği ilin meşhur ürünleridir.

ŞEHİR
Türkiye

Harşena Dağı eteklerine yaslanan şehrin içinden geçen Yeşilirmak, büyüleyiciyi bir güzelliğe sahiptir.

BOLU

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

311.810

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.38

KİŞİ BAŞI GSYİH

11.019 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.39

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.09

TEŞVİK BÖLGESİ

2. BÖLGE

Hititler, Frigler, Lidyalılar, Persler, Makedon Krallığı, Bitinya Krallığı, Roma ve Osmanlı dönemlerini yaşamıştır. Batı Karadeniz'in en önemli merkezlerindendir. Bölgede birçok doğa harikası ve tarihi eserler bulunmaktadır. % 64'ü ormanlık alanı olan Bolu, Abant, Gölcük, Sünnet Gölü gibi 14 göle ve 147 gölete, 383 yaylaya, Yedigöller Milli Parkına, 9 Tabiat Parkı, 3 Tabiatı Koruma Alanı, 3 Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, 3 örnek av sahası ile 15 devlet avlağına ve Akkaya Travertenlerine sahip bulunan Bolu, gerçek anlamda bir doğa turizm cazibe merkezidir. Ankara, İstanbul ve Kocaeli gibi büyük metropollerin ortasında yer alan Bolu, yaklaşık 28 milyon nüfusa hakim konumdadır. Turizm, sanayi ve hizmet sektörlerinin gelişimi için jeo-stratejik avantaj sağlayan yüksek bir potansiyele sahiptir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıMARKA
Doğu Marmara
Kalkınma Ajansı

www.marka.org.tr

TARIM

Şehir ekonomisi genel olarak tarıma bağlıdır. Bolu'da birçok doğal güzelliğin oluşmasına zemin hazırlayan göller ve ormanlar bulunmaktadır. Tarla bitkileri olarak ekili alanların büyük bir kısmını tahıllar oluşturmaktadır. Yetiştirilen tahılların başında buğday gelmektedir. Buğdayı sırasıyla; arpa, yulaf, çeltik ve mısır izlemektedir. Baklagillerden nohut, fasulye, fiğ ve burçak, endüstri bitkilerinden şeker pancarı ve şeker pancarı tohumu yetiştirilmektedir. Patates önemli ekonomik değere sahiptir. Şehir, hayvancılığa da elverişlidir. Keçi, koyun ve sığır besiciliği yapılır. Ayrıca Bolu'da göllerin fazla olması balıkçılık faaliyetlerinin yapılmasına da imkan tanır.

SANAYİ

Bolu'nun 1970'li yıllarda kalkınmada öncelikli iller kapsamına alınması ile sanayi ve ticaret alanında ciddi atılımlar görülmeye başlanmıştır. Sanayinin büyük ölçüde küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluştuğu Bolu'da faaliyette bulunan önemli sanayi dalları; gıda, orman ürünleri ve mobilya, madeni eşya ve metal sanayi, ısı cam ve temperli cam sanayi, elektrik cihazları üretimi, dokuma-giyim eşyası ve deri sektörleridir. Bolu da deri sanayi alanında işletmeler bulunmaktadır. 130 civarında deri fabrikası bulunmakta olup bu fabrikalar Türkiye'nin ham deri ihtiyacının yaklaşık % 40'ını sağlamaktadır. İlde sunta gibi orman ürünleri, gıda (tahin, helva), yem ve tavukçuluk tesisleride mevcuttur.

MADENCİLİK

Madencilik il ekonomisinde önemli bir yer tutmamaktadır. Küçük çapta linyit madenciliği, kum, kil ve taş ocakçılığı alt sektörlerinde faaliyette bulunan işletmeler bulunmaktadır. Mengen ve Göynük ilçelerinde linyit kömürü, Seben ilçesindeki mermer yatakları Bolu'nun sahip olduğu maden rezervleri arasında yer almaktadır.

TURİZM

Zengin bitki örtüsü, doğal ve suni gölle-ri, yaz ve kış sporları için elverişli din-lenme tesisleri ile Bolu yerli ve yabancı turistler için çekici bir il konumundadır. Bolu'nun kış turizmi, av turizmi, sağlık turizmi, spor turizmi, yayla turizmi ile toplantı ve seminer turizmi dallarında potansiyeli mevcuttur. İlin sahip olduğu doğal, arkeolojik ve tarihi güzelliklerin yanında Kartalkaya ve Gerede-Arkut kayak tesisleri kent ekonomisinin geliş-mesinde önemli bir yere sahiptir ve ken-tin bir kış turizmi kenti olarak anılmasını sağlar. Ayrıca Bolu'nun her bir ilçesi, özgün yerel turizm değerlerine sahiptir; örneğin Mengen, dünyaca ünlü şefleri ile bir gastronomi merkezidir. Dört-di-van'da Akbaba Gözlemevi ve Köroğlu Köşkü bulunmaktadır. Göynük ve Mu-durnu, Osmanlı Konaklarıyla eski İpek Yolu üzerinde bulunan cittaslow (Sakin Şehir) kentlerdir. Akşemseddin Türbesi Göynük'tedir ve Mudurnu, Anadolu'nun kadim esnaf locası olan Ahilik Kültü-rü'nün yaşayan bir merkezidir.

Burj Al Babas / Mudurnu

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin ana karayolları (E-80, D-100) ağı üzerinde bu-lunan Bolu İlinde ulaşım karayolu ile sağlanmakta olup de-miryolu ağı bulunmamaktadır. Ankara ve İstanbul gibi iki büyük metropolün ortasında bulunması itibarıyla Bolu'nun özellikle perakende satışa uygun son ürünlerin üretimi ba-kımından uygun bir lokasyonda olduğu ifade edilebilir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
30241 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

Yedi Goller Şelalesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm, deri işleme, kanatlı hayvancılık, ormancılık ve gıda sektörlerinden önemli yatırım potansiyeline sahiptir.

ABANT GÖLÜ TABİAT PARKI

Abant Gölü ve çevresi, maviye eşlik eden zengin bitki örtüsüyle, renklerin tüm coşkusu bir arada sunuyor.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bolçi, Acı Bal, Kıbrısık Pirinci, Korucuk Fındığı, Kızık Kilimi, Nakış İğnesi, Seben Elması, Mengen Peyniri ilin meşhur ürünleri arasında bulunmaktadır.

KARABÜK

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

248.014

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.30

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.403 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.24

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.22

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Karadeniz'in batısında yer alan Karabük, Ankara - Zonguldak Demiryolu üzerinde küçük bir istasyon konumunda iken Türkiye'nin ilk demir-çelik fabrikasının kurulması ile gelişmeye ve sanayi merkezi olmaya başlamıştır. İl halen Türkiye'nin demir çelik merkezlerindendir. Karabük etrafı yüksek dağ ve tepelerle çevrili bir havza karakteri gösterir. Kuzeyindeki dağlık alandan kaynaklanan tali dereler, şehre doğru taşıdıkları maddelerle alüvyal bir dolgu oluşturmuştur. Türkiye geneli ormanlık alan durumlarına göre % 68,8'lik orman alanı ile birinci sırada yer almaktadır. İle bağlı Safranbolu ilçesi, korunması tarihi dokusuyla dünya ölçeğinde bir şöhrete sahiptir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıBAKKA
Bati Karadeniz
Kalkınma Ajansı

www.bakka.gov.tr

TARIM

Arazilerin engebeli ve parçalı olması makineli tarımı engellemektedir. Başta hububat olmak üzere, baklagil, yem bitkileri, sebze ve meyve tarımı genel ürün desenini oluşturmaktadır. Ceviz ve bağ başta olmak üzere elma, armut, kiraz, şeftali ve vişne gibi meyvelerin yetiştirilmektedir.

SANAYİ

Türkiye’de yıllar boyu sanayinin öncülerinden olan Karabük Demir Çelik İşletmeleri ildeki sanayinin temelini oluşturmuştur. Bunun yanında çelik konstrüksiyon sanayii, döküm sanayii, makine imalat sanayii, orman ürünleri sanayii, tekstil ve konfeksiyon sanayii ve madencilik sanayii de il ekonomisi içerisinde önemli katma değer ve istihdam yaratan, gelişme potansiyeline sahip diğer sanayi kollarıdır. Karabük genelinde 38 adet Demir Çelik Sanayi üzerine faaliyet gösteren haddehaneler mevcuttur. Ayrıca, dökümhaneler, makine imalathaneleri ildeki sanayinin temelini oluşturmaktadır. Türkiye’de ray üretimi gerçekleştiren tek firma Karabük’tedir. Son yıllarda tekstil sektörü büyük oranda gelişme göstermiştir. Karabük’te 2 adet OSB, mevcuttur.

MADENCİLİK

Karabük bölgesinde önemli mermer (traverten) rezervleri tespit edilerek işletmeye açılmıştır.

Tokattı Kanyonu

İncekaya Kemer

TURİZM

Derin kanyonları, koruma altına alınan Safranbolu Evleri, mağara ve ormanları, ve antik kentleri ile bir turizm cennetidir. Şehir gezginlerin uğrak noktaları arasında yer alır. Safranbolu Tarihi Evleri, Eskipazar Hadrianapolis Antik Kenti, Yenice Ormanları, Yenice Şeker Kanyonu, Yenice İhlamur Terası, Bulak Mağarası önemli doğa ve kültür varlıkları arasında yer almaktadır. Safranbolu İlçesi ise 1994 yılında "UNESCO" tarafından Dünya Miras Listesine alınmış Osmanlı tarihini ve kültürünü yansıtan kültürel mirasa sahip bir ilçe olarak tanımlanmıştır.

KONUM ve ULAŞIM

Ulaşım karayolu ve demiryolu ile sağlanmaktadır. Havaalanı olarak Karabük il merkezinden 76 km uzaklıktaki Çaycuma ilçesindeki Çaycuma Havaalanı ile, 120 km uzaklıktaki Kastamonu'da bulunan Kastamonu Havaalanıdır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
55000 Öğrenci

Çinci Han

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Demir-çelik, mobilya ve orman ürünleri ve turizm sektörü avantajlı yatırım alanlarındandır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Safranbolu Lokumu, Safran Bitkisi, Çavuş Üzümü ve Maniye Domatesi ilin meşhur ürünleridir.

SAFRANBOLU EVLERİ

Safranbolu evleri ile ünlü olan şehir, Dünya Miras Listesi'nde yer alan en önemli merkezlerdendir.

SINOP

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

219.733

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.27

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.477 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.16

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.02

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Türkiye'nin en kuzey ucunda denizin içine uzanan bir burun üzerinde yer alan Sinop'un adını bir zamanlar konuk ettiği efsanevi kadın savaşçılar Amazonlar'ın kraliçesi Sino-pe'den aldığına inanılıyor. Altı bin yıllık tarihsel geçmişi ve ev sahipliği yaptığı birçok uygarlığın kültürel mirası ve tertemiz doğasıyla turizm potansiyeli yüksek bir ildir. Sinop el değmemiş doğası, koyları, gölleri, şelaleleri, yaylaları, eşsiz denizi ve kumsalları ile pek çok tabiat harikasına ev sahipliği yapmaktadır. Antik çağların ünlü filozofu Diyojen M.Ö. 412 yılında Sinop'ta doğmuştur.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

KUZKA
Kuzey Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.kuzka.gov.tr

TARIM

Sinop'taki tarım arazilerinde bitkisel üretim yoğunluklu olarak tarla bitkileri yetiştiriciliği şeklinde olup buğday, mısır, arpa ve çeltik önde gelen ürünlerdendir. Meyvecilik, sebze ve örtü altı yetiştiriciliği tarımsal hasılda il ekonomisinin önemli kaynakları arasındadır.

SANAYİ

Sinop'ta gıda, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı alanındaki işletmelerin ön planda olduğu görülmektedir. 2017 yılı sonu itibarıyla Sinop'ta sanayi sicil belgeli gıda sektöründe 110, ağaç ürünleri imalatında 68 ve mobilya imalatında 49 işletme yer almaktadır. Tekstil sektörü, bünyesinde yüksek istihdam bulundurmasıyla Sinop'ta istihdamda ilk sırada gelmektedir. Çok istihdam sağlayan diğer sektörler sırası ile tuğla ve gıda imalatıdır.

MADENCİLİK

Endüstriyel madenlerden kuvars kumu ve tuğla-kiremit yatak ve manganez zuhurları bulunmaktadır. Önemli bir endüstriyel hammadde kaynağı tuğla-kiremit hammadde-leridir. İlde az miktarda yüksek kaliteli linyit rezervi bulunmaktadır.

TURİZM

Karadeniz'in en önemli şehirlerinden birisi olan Sinop Türkiye'nin en kuzey noktası olması sebebiyle özel bir konumdadır. Karadeniz'e hâkim olan yeşil renk Sinop'ta yoğun bir şekilde görülmektedir. Sahilleri, yayları ve ormanlık alanlarıyla Sinop, bir doğa harikasıdır. Türkiye'nin en kuzey noktası olan İnceburun ve bölgedeki deniz feneri turistlerin en yoğun ziyaret ettiği alanların başında gelmektedir. Akgöl, Akliman, Balatlar Kilisesi, Bazalt Kayalıkları, Boyabat Kalesi, Hamsilos Tabiat Parkı, İnaltı Mağarası, İnceburun, Karakum Plajı, Sor-kun Şelaleleri, Sarıkum Tabiat Koruma Alanı, Sinop Kalesi, Tatlıca Şelaleleri, Türkeli Çatak Kanyonu, Yelkentepe gibi tarihi ve doğal unsurlar ziyaretçilerini ilgisini çekmektedir. Her yıl düzenli olarak yağlı güreş şenlikleri ve uzun yıllardır süregelen denizcilik festivali olan Helesa etkinliği düzenlenmektedir.

Sinop Kalesi

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin en kuzeyinde yer alan Sinop'a karayolu, denizyolu ve havayolu ile ulaşmak mümkün olmaktadır. Sinop-Samsun arası karayolu ile 1,5 saatte ulaşılabilir. Kruvaziyer turizmi konusunda Karadeniz illeri arasında ön planda olan Sinop Limanı kente turizm katkısı sağlamaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
10.600 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tekstil, gıda imalatı, metal sanayi, plastik, turizm sektörlerinde önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Sinop Mantısı, Erfelek Kestanesi, Sinop Nokulu, Kestane Balı, Sırık Kebabı, Don Pekmezi, Keşkek, Düğün Helvası, Gazidere Domatesi meşhur ürünlerindendir.

HAMSİLOS KOYU

Türkiye'nin en kuzey noktasında yer alan Hamsilos koyu, Gezegende buzul aşındırması sonucu kendiliğinden oluşan tek koy özelliğine sahip.

İLÇE SAYISI

3

NÜFUS

198.999

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.24

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.630 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.15

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.02

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Tarihi ve kültürel mirası, plajları, başta Küre Dağları Milli Parkı olmak üzere doğal güzellikleri ile ön plana çıkan bir şehirdir. Doğu, batı ve kuzeyden yüksekliği 2.000 metreyi geçmeyen dağlarla çevrilidir. İlin %59'u ormanlarla kaplıdır. Şehrin en önemli akarsuyu, milattan önceki yıllarda Parthenios adı ile anılan ve kente adını veren Bartın Irmağıdır. İlin en önemli turizm merkezi Amasra ilçesidir. Bartın, yöresel pazarları, tatlıları ve mutfağıyla önemli bir turizm destinasyonudur.

BAKKA
Balı Karadeniz
Kalkınma Ajansı

TARIM

Bitkisel üretim alanında yetiştiriciliği yapılan ana üretim unsurları olarak fındık, çilek, yem bitkileri, hububat, sebze ve meyve olmak üzere toplam 672.507 dekar ekim alanı bulunmaktadır. Bartın'ın temel karakteristik ürünleri arasında silajlık mısır, yonca, yaygın fiğ, bodur meyvecilik, fındık, çilek, kivi, ahududu, böğürtlen, örtüaltı ve açıkta yazlık-kışlık sebze üretimi yer almaktadır.

SANAYİ

İlde ağırlıklı olarak yer alan sanayi sektörleri toprak, plastik, mobilya, makine, konfeksiyon, gıda (konserve, süt ve süt ürünleri, helva, doğal kaynak suyu, defneyaprağı ve çam fıstığı), madencilik ve tekstil-konfeksiyon sanayidir. Bartın'da bir adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır ve Merkez Organize Sanayi Bölgesinde 30 adet değişik ebatta sanayi parseli bulunmaktadır. Bartın'ın ihracatında öne çıkan sektörler demir, maden, çimento ve inşaat malzemeleridir.

MADENCİLİK

Taş kömürü başta olmak üzere bazı endüstriyel hammadde yatak ve oluşumları tespit edilmiştir. En önemli madencilik faaliyetleri, Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesi (ATİM) tarafından yapılmaktadır. Amasra Havzasında yaklaşık 622 milyon ton taşkömürü rezervi bulunmaktadır.

Amasra Limanı

TURİZM

İl coğrafyasının önemli kısmını oluşturan ormanlık alanlar, yaylalar, mağaralar ve su- yeşil kombinasyonun oluşturduğu doğal güzellikler şehri bir çekim merkezi haline getirmiştir. Amasra gibi Türkiye ve Dünya çapında tanınan UNESCO'ya aday bir markaya sahiptir. Kızılkum, Mogada, Güzelcehisar, Bozköy, Tekkeönü plajları, Zoni yaylaları; Mağaraları; Bartın-Kastamonu Küre Dağları Milli Parkı; Amasra Müzesi, Amasra Kalesi, Ebu Derda Türbesi, Taşhan, Dervişoğlu Hanı, Bedesten, Antik Tiyatro, Akropol, Necropol, Çeştepe Höyüğü gibi sayılamayacak kadar tarihi ve doğal güzelliklere sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Şehir; Orta ve Doğu Karadeniz ve İç Anadolu'ya açılan önemli karayolları ağına sahiptir. Bartın limanı belli cins gemiler için uluslararası deniz trafiğine açıktır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
14239 Öğrenci

Ulukaya Şelalesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tekstil konfeksiyon, kömür, plastik, metal eşya, gıda, orman ürünleri ve mobilya sektörlerinde önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kestane Balı, Bartın yazması, Bartın Bozası meşhur ürünlerindendir

ŞEHİR
Türkiye

AMASRA KALESİ

Şehrin en önemli ilçesi Amasra'da bulunan ve Kaleiçi olarak bilinen bölge Dünyanın ne güzel noktalarından biri...

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

162.748

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.20

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.735 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.12

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.02

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

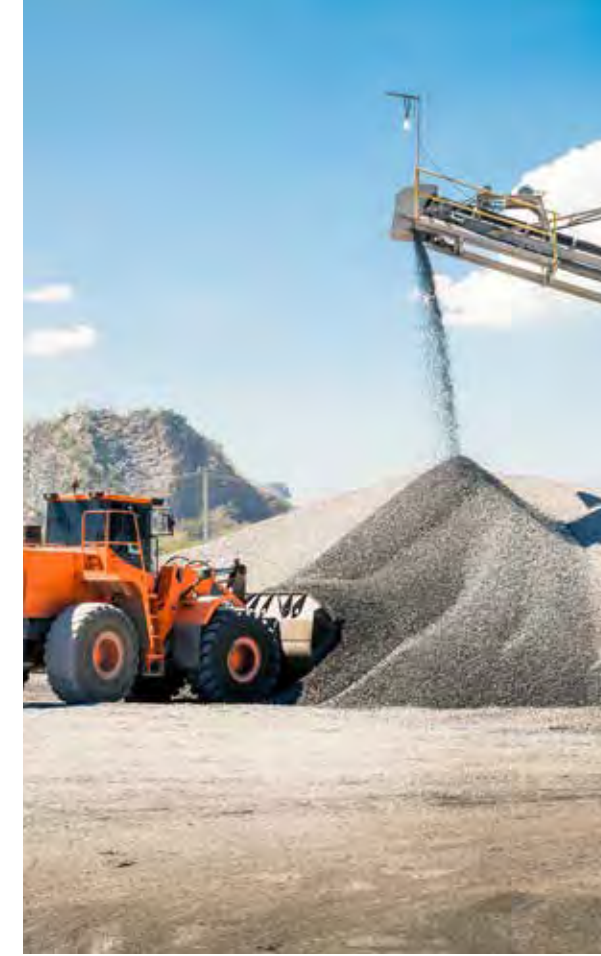
Şehrin adı, Türkçe gümüş, Farsça hane kelimelerinden oluşur. Gümüş madenlerinin zenginliğiyle öne çıkmaktadır. Ünlü seyyah Evliya Çelebi Gümüşşehri olarak anmıştır. Platolar ve geniş ovalara sahiptir. Bulunduğu coğrafi konum itibarıyla Doğu Karadeniz Bölgesini güneye ve iç kesimlere bağlayan bir geçiş noktası niteliğindedir. Dağlık ve sık ormanlarla kaplıdır.

TARIM

İlde genel olarak hububat, bakliyat, yem bitkileri, itri bitkileri, vişne, elma, armut, dut ve ceviz üretimi yapılmaktadır. Hayvansal üretim faaliyetleri açısından büyükbaş hayvancılık daha yaygındır. Mera varlığı açısından zengin olan şehirde küçükbaş hayvancılık içinde önemli bir potansiyel bulunmaktadır.

SANAYİ

Sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına göre mermer ve taş ocakları işletmeciliği ile pestil ve köme üretimi ağırlıklı gıda sanayinin toplam %50'lik payla önde gelen sektörler olduğu ilde, sanayi alanında gelişmektedir. Kelkit Havzası içindeki üç ilçede tarımsal faaliyetler ağırlıklı olup bitkisel ve hayvansal üretim ve bunlara dayalı sanayi için önemli potansiyel barındırmaktadır. Başlıca sanayi kolları; gıda ürünleri imalatı, madencilik ve taş ocakçılığı, metal cevherleri madenciliği, diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, ağaç ve ağaç ürünleri (mobilya hariç), mobilya imalatıdır.

MADENCİLİK

Zengin maden yataklarına sahiptir. Altın, gümüş, çinko, kurşun gibi maden işletmeleri faaliyet göstermekte olup bu alanda yeni yatırımları cazip kılan önemli potansiyel bulunmaktadır. İlin güney sınırları içinde yer yer ofiyolit kayaları da görülmektedir.

Tomara Selalesi

TURİZM

Gümüşhane tarihî yerleri ve doğal güzellikleriyle önemli bir şehirdir. Binlerce yıllık tarihi ile Asur, Urartu, Pers, Roma ve Osmanlı medeniyetlerine yaşamıştır. 391 adet taşınmaz kültür varlığı ve 20 adet sit alanı mevcuttur. Satala Antik Kenti, Limni Gölü, Boyunyurt Yaylası, Santa Harebeleri, Krom Vadisi, Tohumoğlu Köprüsü, Kov Kalesi, Karaca Mağarası, İmera Manastırı, Kürtün Barajı önemli varlıklarından bazılarıdır. Gümüşhane’de jeolojik yapı dolayısıyla birçok mağara yer almaktadır. Gümüşhane’nin sembolü ve en büyük turizm markası olan Karaca Mağarası, yılda yaklaşık 100.000 turist tarafından ziyaret edilmektedir. Ayrıca turizme açılması çalışmaları sürdürülen farklı mağaralar, kanyonlar ve doğa sporları için uygun yürüyüş ve tırmanma alanları yer almaktadır.

Keçi Kalesi

KONUM ve ULAŞIM

Gümüşhane, Karadeniz Bölgesi’nin Doğu Karadeniz Bölümü’nün iç kesiminde yer almaktadır. Karadeniz’den İç Anadolu’ya giden geçitin üzerindedir. İlde karayolu ulaşımı yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
18.285 Öğrenci

İmera Manastırı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gümüşhane Cazibe Merkezleri Programı kapsamında olan iller arasında yer almaktadır. İmalat ve Çağrı Merkezi yatırımlarında cazip teşvik unsurlarına sahiptir. Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi, Maden Ürünleri İşleme, Turizm, Ağaç Ürünleri ve Mobilya İmalatı, Enerji sektörleri öncelikli yatırım alanlarıdır.

SANTA HARABELERİ

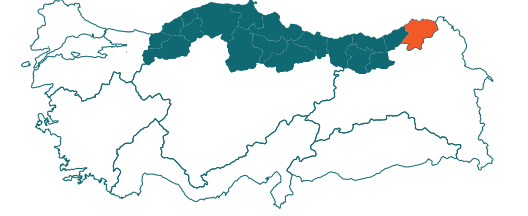
Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı olan Santa, bir masal ülkesi gibi büyüleyici manzaralar sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Pestil-Köme, Siron, Gümüşhane Ekmeği meşhur ürünleri arasında yer almaktadır.

ARTVIN

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

174.010

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.21

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.904 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.17

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.03

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Artvin, Türkiye'nin Gürcistan'la olan sınırında yer alan kuzeydoğu köşesidir. Artvin, konumu itibarıyla, ana ulaşım bağlantılarına uzak olan bir sınır kentidir. Gürcistan sınırında yer almaktadır. İlin karayolu ulaşım ağının büyük bir bölümü, Çoruh Havzası'nda uygulanan baraj projeleri dolayısıyla yeniden şekillenmektedir. İlde bulunan Deriner Barajı sahip olduğu 249 metre gövde yüksekliği ile Türkiye'nin en yüksek, Dünya'nın 6. yüksek barajıdır. İl arazisinin %90'dan fazlası engebeli ve dağınaktır. Artvin'in Şavşat ilçesi sakin atmosferi ile Cittaslow kenti olarak tanınmıştır.

TARIM

Verimli çayır–mera alanları ile Türkiye ortalamasının üzerinde orman alanlarına sahiptir. Hayvancılık yüksek bir potansiyel oluşturmaktadır. Bitkisel üretim, çoğunlukla Çoruh Nehri ve kollarının oluşturmuş olduğu vadi tabanında bulunan tarımsal arazilerde yapılmasına karşılık, hayvansal üretim yüksek kesimlerde yapılmaktadır. Gübre ve zirai ilaç kullanımının çok az olması, organik tarım açısından ilde potansiyelin olduğunu göstermektedir. İlde çay, fındık, ceviz, kiraz, armut, erik, mandalina, çilek, Trabzon hurması, tatlı patates, kivi ve zeytin gibi çok çeşitli tarım ürünlerinin yetiştirilmektedir.

SANAYİ

Artvin'in coğrafi konumuna bağlı olarak hammadde ve tüketim pazarlarına uzak oluşu, sanayi altyapısının zayıf oluşu ve en önemlisi de ilde sanayi için yeterli arazinin olmayışı il genelinde sanayi sektörünün zayıf kalmasına neden olmuştur. Devletin orman ürünleri, bakır madeni ve çay gibi hammadde kaynaklarını değerlendirmeye yönelik gerçekleştirdiği yatırımlar bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Türkiye'nin en önemli metalojenik kuşaklarından birini oluşturan ve Doğu Karadeniz Bölgesinde yer alan Artvin, metalik maden yatakları diye bilinen bakır-kurşun-çinko-altın-gümüş zuhurları bakımından çok zengindir. Çimento ve kireç hammaddesi olarak kireçtaşı ile granit-mermer yatak ve zuhurları önemli rezervler oluştururlar.

Savsat Yaylası

TURİZM

Türkiye'nin en çok yabancı turist çeken şehirlerindendir. Sahip olduğu fizikî koşullar birçok doğa sporuna elverişli olan Artvin spor turizmi konusunda yerli ve yabancı birçok turist için özel bir destinasyondur. Bunun yanı sıra doğal güzellikleri, sahip olduğu akarsuları ve yaylalarıyla doğa turizmi konusunda da önem arz eden şehirler listesinde ilk sıralarda gelmektedir. Jeep Safari, Botanik Turizmi, Kuş Gözlemciliği, Kamp, Karavan, Dağ-Doğa Yürüyüşü, Sağlık (Kaplıca) Turizmi açısından çok önemli destinasyonlara sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Artvin'in iki önemli karayolu bağlantısı bulunmaktadır. Türkiye'den Gürcistan'a geçişi sağlayan Sarp Sınır Kapısı Artvin sınırları içerisinde yer almaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
9.307 Öğrenci

Karagöl Tabiat Parkı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Ekoturizm, odundışı orman ürünleri, orman ürünleri, agro-forestry, gıda imalat sanayi açısından önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

BORÇKA KARAGÖL MİLLİ PARKI

Borçka Karagöl Milli Parkı, şelaleleri, kanyonları ve yemyeşil doğası ile yekpare bir zümrüt...

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Hamsili pilav, turşu kavurma, pazı ve özellikle anzer balı dünyaca meşhurdur.

BAYBURT

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

2

NÜFUS

82.274

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.10

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.824 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.06

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.0

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Bayburt, çok eski transit ticaret yolu olan Trabzon-İran arasındaki "İpek ve baharat yolu"nun bir durağıdır. Anadolu'nun kuzey doğusunda Çoruh Nehri kenarına kurulmuştur. İl'in ekonomik faaliyetlerinde başat bir rol oynayan sektör, hayvancılık ve bitkisel tarımdır. Ticaret ve sanayinin gelişme aşamasındadır. Şehir el değmemiş doğası, tarihi ve kültürel mirasıyla turizmde önemli varlıklara sahiptir. Nüfus bakımından Türkiye'nin en küçük ilidir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıKUDAKA
Kuzeydoğu
Kalkınma Ajansı

www.kudaka.org.tr

TARIM

Bayburt, ekonomisi hayvancılık ve bitkisel tarıma dayalı bir ekonomidir. Organik tarım hızla gelişmektedir. Hiçbir katkı maddesi içermeyen ürünler arasında; ekşi elma turşusu, ahlat turşusu, tel helvası, sebzeli ve sade erişte, armut unu, pancar reçeli, kuşburnu kök reçeli, kızamık reçeli, kavurga, pancar lokumu, pancar kömesi, pancar pestili ile elma ve armut çayları ve daha bir çok ürün yer almaktadır.

SANAYİ

Bayburt'ta sanayi sektörü gelişme aşamasındadır. İlin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. İlde küçük ölçekli gıda ürünleri, kauçuk ve plastik ürünleri, mineral ürünleri, kurulum ve onarım atölyeleri bulunmaktadır.

MADENCİLİK

180 milyon m³ ekonomik kıymete sahip, görünür doğal taş rezervine sahiptir. Görünmeyen rezerv ile birlikte sahip olunan rezervin 500 milyon m³ üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Traverten, Oniks, Tüf ve Bej yataklarına sahiptir.

TURİZM

Bayburt'un sahip olduğu turistik değerler doğal güzellikleri ve önemli tarihî kıymetleri üzerinde yükselmektedir. Dede Korkut Kümbeti, Baksı Müzesi, Aydıntepe Yeraltı Şehri, Bayburt Kalesi, Korgan Köprüsü, Sırakayalar Şelalesi, Soğanlı Dağları, Çımağıl Mağarası önemli turistik yerlerdir.

KONUM ve ULAŞIM

Erzurum'a 125 km, Trabzon'a 180 km ve mesafededir. İle en yakın demiryolu istasyonuna 75 km mesafededir. Havayolları için Erzurum, Erzincan, Trabzon Havaalanları kullanılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
12.000 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Elektrik enerjisi üretimi, lojistik, turizm, organik tarım, seracılık, arıcılık, tavukçuluk, balıkçılık, süt siğirciliği, tarım ve tarıma bağımlı unlu mamuller alanında önemli yatırım başlıklarına sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Bayburt Taşı, Bayburt Ehramı, Lor Dolması, Tatlı Çorba, Bayburt Balı, Bayburt Ketesi meşhur ürünleri arasındadır.

SOĞANLI DAĞLARI

İl sınırları içinde bulunan Soğanlı Dağları 2.330m yükseklikte. Coşkun akan sular, sarp kayalıklar ve gür ormanlarla kaplı bir doğa harikası.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Bölge, Kuzeyinde bir yay biçiminde uzanan Güneydoğu Toros sıradağlarından, güneyde Suriye ve Irak sınırına kadar uzanır. Ova ve platolarla kaplıdır. GAP Projesi kapsamında yapılan Türkiye'nin en büyük barajı olan Atatürk barajı bu bölgededir. GAP projesi sayesinde bölgenin tarımsal potansiyel ve hasılası çok büyük oranda artmıştır. Merkezi kesimleri çok dağlık, doğu kısımları genelde düzdür. Uzun süren yaz ayları çok sıcak ve kuru, kışları ise soğuk ve yağmurlu geçer.

Dağlık kesimlerde karasal, batı kısımlarında tipik Akdeniz iklimi özellikleri görülür. Tarım, madencilik, hayvancılık, sanayi ve turizm başlıca ekonomik faaliyetlerdendir. Bölge kendine has yaşam tarzı, yemekleri, tarihi, doğal ve kültürel mirasıyla alternatif turizm başlıklarında geniş imkanlar sunmaktadır. 9 şehir bulunmaktadır: Gaziantep, Kilis, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman Siirt ve Şırnak'tır.

GAZİANTEP

İLÇE SAYISI

9

NÜFUS

2.028.563

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.47

KİŞİ BAŞI GSYİH

7.656 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%1.79

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%4.09

TEŞVİK BÖLGESİ

3. BÖLGE

Tarihten bu güne önemli bir ticaret merkezi olan Gaziantep Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan kapısı durumundadır. Gelişmiş sanayisi ile 193 ülkeye ihracat yapmaktadır ve illerin ihracat sıralamasında beşinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgesine sahiptir. Gaziantep gerek sağladığı imkânlar gerek lojistik faaliyetleri ve gerekse jeopolitik konumu itibarı ile Avrupa'nın en iyi yabancı yatırım stratejisine sahip 10 şehirden bir tanesidir. Dünyada makine halısının en çok üretildiği merkez ünvanına sahiptir. İstanbul'dan sonra Türkiye'de en çok müzeye sahip şehir olma özelliği ile de dikkatleri üzerine çekmektedir. Gaziantep İli, gastronomide UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağındaki Türkiye'den iki şehirden biridir. Kendine has yemek kültürü ve özellikle baklavası ile Türkiye de meşhurdur.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıİKA
İpekolu Kalkınma Ajansı

www.ika.org.tr

TARIM

Gaziantep toprakları her türlü tarım ürününün yetişmesine müsaittir. Antep fıstığının en çok yetiştiği yerdir. Kırmızı biber ve üzüm bakımından önde gelen iller-dendir. İl merkezi ve Kilis'te zeytin; il merkezi, Oğuzeli, Nizip, Kilis ve İslâhiye'de üzüm bağları; Araban, Nizip ve Yavuzeli'nde fıstık bahçeleri zengindir. Pirinç, pamuk, susam, tütün yetişir. Meyve ve sebzecilik yaygındır. Antep fıstığı bütün dünyaya buradan yayılmıştır. Türkiye'nin fıstık istihsalinin %50-75'ini karşılar. 80 bin hektarlık bağlarda 20 çeşit üzüm yetişir. Beş milyon zeytin ağacından bol miktarda zeytin istihsal edilir. En çok domates olmak üzere, patlıcan, salatalık, kabak, sivri biber, turp ve diğerleri olarak yaklaşık 250 bin ton sebze yetişir. Ayrıca buğday, arpa, nohut, mercimek, pamuk, susam ve soğan üretilir. Zengin erik, nar, incir, ceviz ve zerdali bahçeleri de vardır.

SANAYİ

Sanayi bakımından gelişmiş bir ildir. İrili ufaklı 500 sanayi işletmesi vardır. Doku-ma, iplik, un, sabun, deterjan, deri, plas-tik, çimento, salça, bisküvi ve yağ fabri-kaları ön sırada yer alır. Sanayi merkezi hâline gelen Gaziantep'te birçok farklı ürün üretilmektedir. Organize Sanayi Bölgesi; orta ve küçük ölçekli işletmelere ortak altyapı hizmetlerinden yararlanarak daha kolay ve ucuz üretim yapma ola-nağı sağlayan bir sisteme sahiptir. Gazi-antep'te halen 12 milyon m²'lik alanıyla 6 organize sanayi bölgesi bulunmaktadır.

**6 OSB, 1 Teknopark,
6 Küçük Sanayi Sitesi,
1 Serbest Bölge**

MADENCİLİK

Gaziantep'in başlıca metalik madenleri manganez, demir, krom ve alüminyumdur. Manganez ve demir cevherleşmeleri genellikle Şahinbey ilçesinde yer alırken, krom cevherleşmelerine İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde rastlanmaktadır. Bu yörelerdeki krom cevherleşmelerinin sayısı çok fazla olmakla birlikte, çoğunlukla rezervleri birkaç bin tonla sınırlı küçük boyutlu zuhurlar şeklindedir.

TURİZM

Türkiye’de İstanbul’dan sonra en çok müzeye sahip olan Gaziantep, Gastronomi Şehri – UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağındaki 2 şehirden biridir. Zengin mutfakıyla, kültür turizmi kapsamında her yıl milyonlarca yerli ve yabancı turisti misafir eden Gaziantep Türkiye’nin en önemli turizm destinasyonlarından bir tanesidir. En önemli destinasyonları; Gaziantep Kalesi, Rumkale, Zeugma Antik Kenti, Doliche Kral Mezarları, Yesecek Açık Hava Müzesi, Zeytin Hanı, Gümrük Hanı, Pürsefa Hanı, Bayazhan, Tütün Hanı’dır.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye’nin doğu bölgelerinden Akdenize ulaşan otobanın üzerinde bulunan Gaziantep’te 1 adet uluslararası Havaalanı bulunmaktadır. Türkiye’nin önemli kentlerine günlük direk uçuşlar yanında Almanya ve Kıbrıs gibi yurtdışı seferlerde yapılmaktadır. Türkiye’nin Suriye ve Irak ile karayolu bağlantıları Gaziantep’ten geçmektedir.

ÜNİVERSİTELER

3 Üniversite
49632 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

GES, Halı, Tekstil, Gıda, Kimya, Ayakkabı – Deri, Makine, Mobilya ve Medikal sektörlerinde önemli yatırım ve fırsatlar sunmaktadır.

Zeugma, 1700 metrekarelik mozaik ile dünyanın ikinci büyük mozaik müzesi olma özelliğini taşımaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Antep Baklavası, Zeytinyağı, Sedef El İşlemeciliği, Bakır El İşlemeciliği, Antep Beyranı, Antep Yuvalaması, Kutnu Kumaşı, Antep İşi meşhurdur.

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

2.035.809

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.48

KİŞİ BAŞI GSYİH

3.888 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.90

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.09

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Şanlıurfa Mezopotamya'nın en eski yerleşim merkezlerinden biridir. Su kaynaklarına yakın olması ve ticaret yolları üzerinde bulunmasından dolayı tarih boyunca stratejik bir öneme sahip olmuştur. Kentin bilinen 11-12 bin yıllık bir tarihi geçmişi vardır. Göbekli Tepe kazılarında elde edilen bilgiler, insanlık tarihinin yeniden yazılmasını gerektirecek kadar önemlidir. Musevi, Hristiyan ve İslam peygamberlerinin atası olan Hz. İbrahim' in Şanlıurfa'da doğduğuna inanılmaktadır. Bu nedenle Şanlıurfa "Peygamberler Şehri" adlarıyla tanınmaktadır.

TARIM

Ağırlıklı olarak tarıma dayalı olan Şanlıurfa ekonomisinde enerji, turizm ve hayvancılık da önemli yer tutmaktadır. Şanlıurfa, Türkiye'deki toplam sulanabilen verimli alanların önemli bir kısmına tek başına sahiptir. Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise sayılı büyük çiftliklerinden olan Ceylanpınar Tarım İşletmeleri il sınırları içerisinde yer almaktadır. Türkiye'deki küçükbaş hayvanların önemli bir kısmı Şanlıurfa'da yetiştirilmektedir. Atatürk Barajı'nda yürütülen balıkçılık faaliyetleri il ekonomisine önemli bir katkı sağlamaktadır. Türkiye'deki pamuk ve mercimek üretiminde lider, fıstık ve mısır üretiminde 2. sırada, yağlı tohum üretimi, tahıl üretiminde ilk sıralarda yer alan Şanlıurfa, sebze, meyve ve seracılık yatırımları için bir cazibe merkezi konumundadır.

SANAYİ

Şanlıurfa'da sanayi, ağırlıklı olarak tarıma dayalı bir şekilde gelişmiştir. Tekstil ve Gıda sektörünün toplam imalat sanayisi içerisindeki payı %64'tür. Diğer sektörlerin imalat sanayi içerisindeki payı %36 düzeyindedir. Türkiye'nin en önemli tarım şehirlerinden biri olan Şanlıurfa GAP Projesinin hayata geçmesi ile tarımsal üretimde büyük bir gelişim kaydetmeye başlamıştır. 90'lı yıllarda kurulan Organize Sanayi Bölgesi ile sanayileşme süreci başlamıştır. Özellikle son yıllarda uygulanmakta olan etkin teşvik sistemleri halihazırda bünyesinde büyük potansiyeller barındıran Şanlıurfa'yı yatırımlar için oldukça cazip kılmış ve dışarıdan gelen sanayi yatırımlarını hızlandırmıştır.

MADENCİLİK

İl yer altı kaynakları bakımından sınırlı bir çeşitliliğe ve potansiyele sahiptir. İl ve civarında yapılan çalışmalar sonucunda Merkez ilçede tuğla-kiremit ve çimento hammadde, Bozova ilçesinde de fosfat yatakları ortaya çıkarılmıştır.

Antik Kent Kalıntıları

TURİZM

Şanlıurfa, eski çağlardan beri doğu ile batının buluşma noktalarının en hareketlisi ve en önemlisi olmuştur. Birçok farklı medeniyetin çekirdek noktalarını, kültür ve ticaret bakımından birbirine bağlayan eski ve önemli yollar sisteminin üzerinde oluşu ile bu bölgede kadim dönemlerden beri birçok şehir kurulmuş, farklı ve çok katmanlı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Sümer, Babil, Hitit, Asur, Pers, Makedonya, Roma ve Doğu Roma [Bizans] gibi pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış olan Şanlıurfa, tarihi ve kültürel mirası ve tescilli 2451 kültür varlığı ile Güneydoğu'nun turizm potansiyeli en yüksek illerinden birisidir. Tarihi 11.500 yıl öncesine dayanan bu kadim şehir, herkesçe bilinen Balıklıgöl ve Harran Kümbet Evleri'nin yanı sıra çok tanrılı dönemin ilk inanç merkezi konumundaki Göbeklitepe, dünyaca ünlü Haleplibahçe Mozaikleri, Soğmatar ve Suayip Antik Kentleri ile turistlerin ilgi odağıdır. Yemek kültürü oldukça zengin olan Şanlıurfa çiğ köfte, patlıcanlı kebab, lahmacun gibi çok bilinen yemeklerinin yanı sıra mırza, şıllık gibi özel tatları ve çok çeşitli yöresel yemekleri ile damağına düşkün turistler için pek çok seçenek sunmaktadır.

Halfe

KONUM ve ULAŞIM

Şanlıurfa; ülkemizin ve Avrupa'nın güney noktasında yer alan Ortadoğu kapısıdır. GAP Uluslararası havalimanı şehir merkezine 30 dakikalık mesafededir. Apron kapasitesi 8 uçak olan limanın 12.000 m2'lik terminal binası bulunmaktadır. İstanbul-Şanlıurfa arasında günde 3 sefer düzenlenirken Ankara-Şanlıurfa arasında ise en az 2 sefer düzenlenmektedir. Şanlıurfa'dan otoban bağlantısı ile limanlara kara yoluyla ulaşım yapılabilmektedir. Şanlıurfa uçakla İstanbul'a 2 saat, Ankara'ya 1 saat 20 dakika; otoban ile İskenderun limanına 4 saat, Mersin limanına 6 saat; Akçakale sınır kapısından Suriye'nin Rakka şehrine 3 saat, Halep'e 5 saat; Habur sınır kapısından Irak'a 5 saat uzaklıktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
22783 ÖğrenciŞEHİR
Türkiye

Arkeoloji Müzesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tarıma dayalı sanayi, tekstil, gıda, lojistik, yapı malzemeleri ve kimyasalları, yenilenebilir, enerji ve turizm avantajlı yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Çiğ Köfte, Ciğer Kebabı, Pazı Boranisi, İsot Çömleği, Frenk Çömleği, Üzlemeli Pilav, Lebni, Su Kabağı Yemeği, Zerde ve Külünçe meşhurdur.

ŞEHİR
Türkiye

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI
İRAN MASASI

Hazreti İbrahim'in Nemrut tarafından ateşe düştüğü yer, bir göle dönüşmüştür. Günümüzde Balıklıgöl olarak anılan yer, çok önemli bir ziyaret merkezidir.

İLÇE SAYISI

17

NÜFUS

1.732.396

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%2.11

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.003 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.99

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.13

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Diyarbakir Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan, dünyanın en eski şehirlerinden biridir. Ülkenin doğusundaki en kalabalık metropollerden biridir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin orta kısmında, Mezopotamya'nın kuzeyinde yer almaktadır.. Dağlarla çevrili geniş bir ovalık alanda kurulu olan Diyarbakir, gelişmekte olan sanayisi, verimli toprakları, tarihi ve kültürel mirasıyla ülkenin en önemli şehirlerindendir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıKARACADAĞ
Kalkınma Ajansı

www.karacadag.gov.tr

TARIM

Diyarbakır, 589 Bin hektarlık tarım arazileri ile Türkiye'nin 7. tarım kentidir. Kırmızı Mercimek üretimi ve İpek Böcekçiliğinde Türkiye 1.si, manda sayısı bakımından Türkiye 2.si ve buğday üretiminde Türkiye 3.sü'dür. Türkiye'de yapılan kütlü pamuk üretiminde ilk dördttedir. Küçük baş hayvancılıkta Türkiye'nin yüklenici şehirlerinden bir tanesidir. 2020 yılında tamamlanacak olan Silvan Barajı bölgedeki tarım arazinin sulama hizmetine kavuşmasında önemli rol oynayacak önemli bir projedir.

SANAYİ

Son senelerde en büyük gelişme inşaat sektöründe olmuştur. Küçük sanayi, dokumacılık, bakırcılık, demircilik ve kuyumculuk da gelişmiştir. Hazır giyim sektörü gelişmektedir. Pamuklu Dokuma, Halı ve Yünlü Dokuma işletmeleri, Yem Fabrikası, Süt Endüstrisi Kurumu, Buhar ve Su Türbinleri Fabrikası, Küçük Su Türbini ve Pompa Fabrikası, Tahıl Sigorta Fabrikası ve Ergani Çimento Fabrikası önemli sanayi sektörleridir.

Diyarbakır OSB, Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB, Diyarbakır Tarıma Dayalı Besi İhtisas OSB, Diyarbakır 2. Karma OSB

MADENCİLİK

Türkiye'nin hâlihazırda en zengin petrol yatakları Diyarbakır-Siirt sınırları içindedir. Diyarbakır'da ilk petrol kuyusu 1961'de açılmıştır. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ise 1973'ten beri faaliyettedir. Memleketimizde senede çıkan 2.5 milyon ton ham petrol istihsalinin yarısı Diyarbakır'dan elde edilir. Hazro ilçesinde de linyit çıkarılır. Ergani'de bakır madeni vardır.

Ulu Camii

TURİZM

Diyarbakır, 12 bin yıllık kadim bir şehirdir. Farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Dicle Nehri tarafından beslenen Hevsel Bahçeleri Unesco Dünya Kültür Mirası listesinde yerini almıştır. Dünyanın en uzun ve en yüksek kalesi olan Diyarbakır Surları UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer almaktadır. 3 ilâhi dine de mabedlik yapmış Ulu Camii, Ortadoğu'nun en büyük Ermeni Kilisesi olan Surp Giragos Kilisesi Diyarbakır'dadır. Malabadi Köprüsü, Mitras Tapınağı, Zerzevan Kalesi, Çayönü Yerleşimi, Birkleyn Mağaraları şehrin diğer önemli turizm varlıklarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Diyarbakır Havalimanı 5 Milyon yolcu kapasitesi ve 2,1 milyon taşınan yolcu ile Türkiye'nin 12. Havalimanıdır. Dueseldorf, Hannover, Frankfurt Erbil ve Kıbrıs'a yıl boyunca düzenli seferler yapılmaktadır. Diyarbakır sahip olduğu demiryolu ile hem limanlara hem Türkiye'nin diğer illerine hem yolcu hem de yük taşımacılığı yapılan noktalardan biridir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
32000 Öğrenci

Diyarbakir Kalesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda imalatı, mermer imalatı, tekstil ürünleri imalatı, tarımsal makine imalatı, sulama sistemleri ve ekipmanları imalatı, yenilenebilir enerji, plastik, yapı malzemeleri ve kimyasalları imalatı avantajlı yatırım alanlarıdır.

12. yy. Selçuklu Dönemi anıtsal mühendislik-mimarlık başyapıtlarından olan tarihi Malabadi Köprüsü, 40.86 m açıklığındaki sivri ana kemeri ile dünyanın günümüze ulaşan en büyük kemer açıklığına sahip taş kemer köprüsüdür.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Diyarbakır Ciğeri, tavaşı, örgü peyniri ve burma kadayıfı meşhurdur.

İLÇE SAYISI

10

NÜFUS

829.195

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.01

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.416 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.51

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.52

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Mardin ili, mimari, etnografik, arkeolojik, tarihi ve görsel değerleri ile Güneydoğu'nun şiişel kentlerinden biridir. Mardin farklı dini inanışlar paralelinde; sanatsal açıdan da tarihi değeri olan camiler, türbeler, kiliseler, manastır ve benzeri dini eserler barındırmaktadır. İpek Yolu güzergahında olup, ilde beş han ve bir kervansaray mevcuttur. İpek yolunun üzerinde ülkenin en büyük lojistik hattı olan Mersin-Habur hattının üzerinde bulunmaktadır. Suriye ile sınır komşusudur.

DİKA

Dicle Kalkınma Ajansı

www.dika.org.tr

TARIM

Mardin büyük bir tarım havzasıdır. Tarıma elverişli bir iklimi sahip olan Mardin’de tarıma dayalı ekonomi gelişmiştir. Tarımsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yetecek kadar iş gücü ve artan sulama imkânlarıyla birlikte Mardin’de ziraat faaliyetleri her geçen gün biraz daha önemini arttırmaktadır. Ziraat faaliyetlerinin yanı sıra biyolojik çeşitlilik de şehrin sahip olduğu zenginliklerdendir. İleri tarım tekniklerinin şehrin tümüne yayılması ziraat faaliyetleri arttırdığı gibi niteliğini de yükselmiştir. Organik tarıma uygun arazi yapısının bulunması, verimlilik açısından çok önemli olduğu gibi sanayi bitkilerinin yetiştirilmesi bakımından da verimli tarım arazilerinin bulunması önem arz etmektedir. GAP kapsamında planlanan sulama kanallarının faaliyete geçmesiyle birlikte Mardin’de sulu tarımın, dolayısıyla tarımda ürün çeşitliliğinin ve verimin artması beklenmektedir.

SANAYİ

Mardin’de icra edilen sınaî faaliyetlerinin başında %34’lük bir oranla gıda ürünlerinin imalatı gelmektedir. Tekstilde %18’lik, metalik olmayan mineral ürünlerin imalatında ise %17’lik bir hacme sahiptir. Sahip olduğu lojistik imkânlarıyla birlikte sınaî faaliyetlerini de her geçen gün biraz daha arttırmaktadır.

MADENCİLİK

Mardin ili maden çeşitliliği ve potansiyeli bakımından zengin değildir. İlde özellikle endüstriyel hammadde kaynakları yer almaktadır. Bunlardan en önemlileri başta fosfat olmak üzere çimento hammaddeleri, mermer ve kuvars kumu olarak sayılabilir.

Mor Gabriel Süryani Manastırı

Hasankeyf

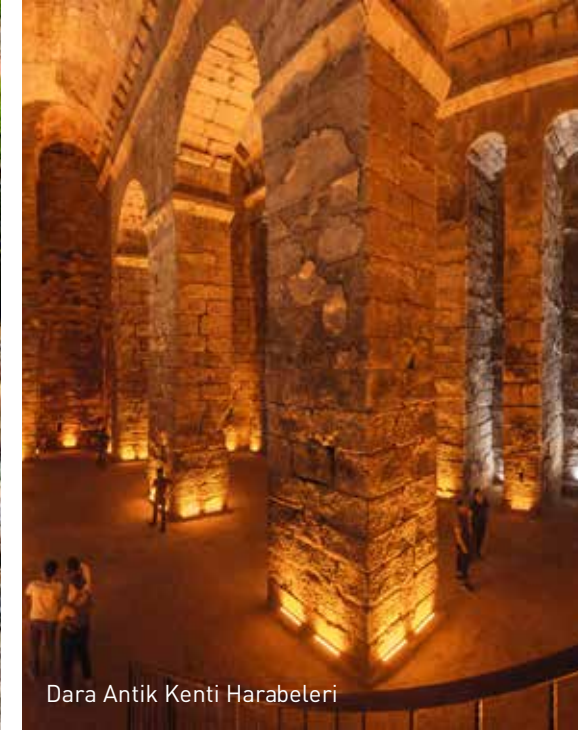
TURİZM

Mardin, Ortadoğu'nun tüm güzelliklerinin, çeşitliliğinin ve tarihi değerlerinin bir araya geldiği dünyanın en güzel şehirlerinden birisidir. Mimarisi, demografik zenginliği, doğası ve yaşattığı çoğulcu kültür yapısıyla dünyada eşine az rastlanır bir şehirdir. Mardin'in bu mistik ve şahsına münhasır hâli şehirdeki turizm faaliyetlerini de olumlu yönde etkilemektedir. Mardin, her yıl milyonlarca yerli ve yabancı turisti ağırlamaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

İpek yolunun üzerinde ülkenin en büyük lojistik hattı olan Mersin-Habur hattının üzerinde bulunan il, Tarihi kentin dünyaya açılan penceresi konumu ile büyük önem taşıyan Mardin Havalimanı ise 1999'dan bu yana hizmet vermektedir. İl topraklarına Şanlıurfa-Ceylanpınar'dan giren Demiryolu, sınırı izleyerek Suriye ve Irak'a ulaşır. Ayrıca Şenyurt kasabasından geçen bu yola Mardin 30 km. hatla bağlıdır. Demiryolu ulaşımı sadece taşımacılıkta kullanılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
3000 Öğrenci

Dara Antik Kenti Harabeleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Mardin'in Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanmakta olan Yeni Teşvik Sisteminde 6. Bölge'de yer alması yatırımcılar için önemli avantajlar sağlamaktadır. Ortadoğu pazarına yakınlığı, sanayi ve üretim odaklı gelişme çizgisi ile yatırımcıya daha da cazip gelecek bir konumdadır. Güneş enerjisi yatırımları, rüzgar enerjisi yatırımları, jeotermal enerji kaynağı yatırımları, fosfat, kuvars kumu ve mardin taşı işleme tesisi, petrol ürünleri işleme tesisi, modernize edilmiş gümüşçülükte yatırım fırsatları sunmaktadır.

Milattan önce 3000'lere dayanan Telkâri sanatı Mardin'le özdeşleşmiştir. Telkari'nin en güzel örnekleri köklü bir gelenek olarak şehirde işlenmeye devam ediliyor.

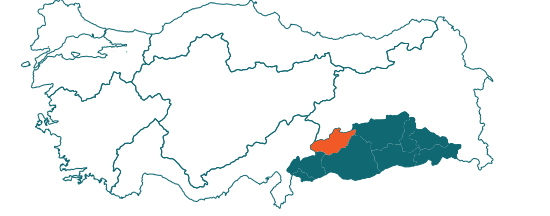
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Telkârî, taş işlemeciliği, bakırcılık, ahşap oymacılığı, semerçilik, bitkisel sabunculuk, ev şarapçılığı ön plana çıkmaktadır.

ADİYAMAN

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

624.513

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.76

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.127 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.37

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.05

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Tarihin bilinen en eski yerleşim yerlerinden olan Adiyaman, kültürel mirası, turistik değerleri ve bereketli toprakları ile ilgi çekmektedir. Nemrut Dağı'nın zirvesinde Geç Helenistik Devirden kalma tapınaksal mezar anıtı, yeryüzünün en değerli kültür varlıklarından biri olarak kabul edilmiştir. Tarımsal üretime uygun topraklara sahiptir. Türkiye'nin en önemli petrol şehirlerindendir. Şehirde UNESCO Dünya Miras listesine giren Nemrut Dağı ve Kommagene Anıtları dünyaca ünlü turistik merkezlerdendir.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

İKA
İpekyolu Kalkınma Ajansı

www.ika.org.tr

TARIM

Adıyaman tarımsal üretime uygun iklimi, verimli toprakları ve su kaynakları ile tarımsal üretim bakımından son derece önemli bir potansiyele sahiptir. Tarımsal üretimde ilde bitkisel üretim ve örtü altı üretim ön plana çıkmaktadır. İlde yapılan hayvansal üretim diğer bölgeler ile kıyaslandığında, bitkisel üretim ve örtü altı üretim kadar avantajlı bir pozisyona sahip değildir. Tarım arazilerinin %75,84 'de tahıl ve diğer bitkisel ürünler yetiştirilmektedir. Adıyaman'da yapılan hayvansal üretim daha çok küçükbaş hayvancılığına dayanmaktadır.

SANAYİ

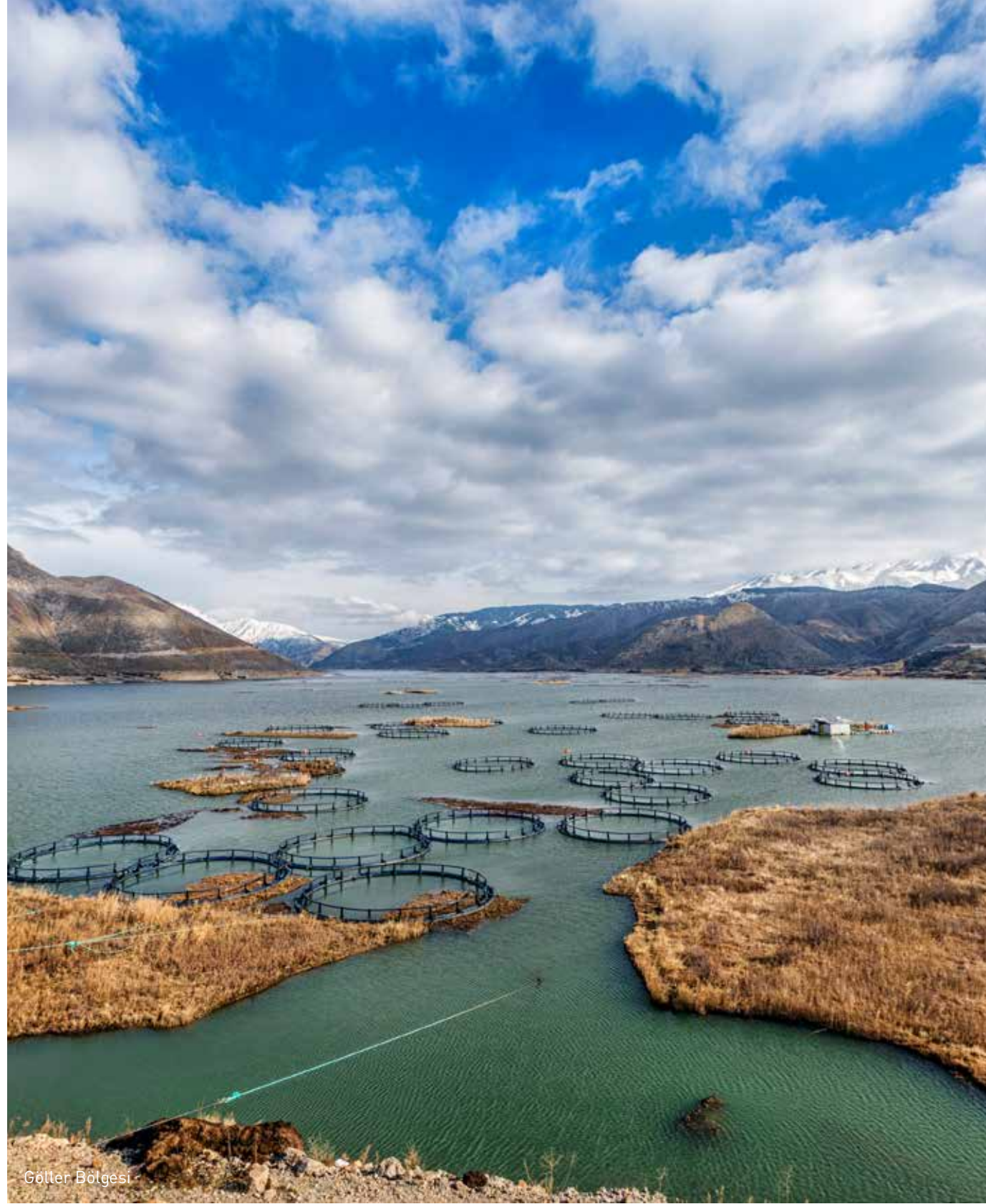
Adıyaman ilinde ekonomi ağırlıklı olarak tarıma dayalıdır. İl ekonomisinde sanayi sektörü tarım sektöründen sonra ikinci sırada yer almaktadır. Sanayi büyük, orta ve küçük ölçekli işletmeler şeklinde gelişmiştir. Sanayi yatırımları içerisinde tekstil sektörü ilk sırada bulunmaktadır. İşletmeler tekstil, gıda sanayi, taş ve toprağa dayalı sanayi, ana metal, pamuk işleme, petrol ve mobilya sektörlerinde yoğunlaşmaktadır.

MADENCİLİK

Adıyaman'da 209 adet petrol kuyusu bulunmaktadır. Günlük 8.713 varil üretim kapasitesine sahiptir. Bu üretim kapasitesi, Türkiye'deki ham petrol üretiminin yaklaşık % 20'sine karşılık gelmektedir. Adıyaman'ın sahip olduğu diğer önemli yer altı kaynağı ise mermer rezervleridir. Türkiye'deki toplam mermer rezervinin %15'ine (yaklaşık 2 milyar ton) sahip olan Adıyaman üretimini yaptığı mermerin %90'a yakını Çin, Hindistan ve Tayland'a ihraç etmektedir.

TURİZM

Adıyaman İli; tarihi, kültürel ve turistik değerleriyle, zengin florası ve faunasıyla tarihin en eski yerleşim yerlerinden biridir. Doğal güzellikleriyle Çelikhan havzasındaki "Yüzen Adalar"ı, Gölbaşı'ndaki "Gölbaşı, İnekli ve Azaplı Gölleri"nin kıyısında yaşayan kuşların oluşturduğu "Kuş Cenneti"ni, hastalara şifa dağıtan Çelikhan, Besni ve Kotur İçmeceleri önemli doğal varlıklarıdır. Hititler döneminden kalma "Malpınar Hieroglif Yazıtı", Romalılar döneminden kalma Antik Perre Şehri'ndeki "Roma Çeşmesi", Kommagene Krallığı döneminden "Cendere Köprüsü", İslami dönem harikası olan "Altınlı Köprü", Hristiyan yerleşkesi Zey Mağaraları, Gümüşkaya Mağaraları, Turuş Kaya Mezarları, Haydaran Kaya Mezarları, Hısn-ı Mansur Kalesi ve yüzlerce mirasıyla büyük kültür, inanç ve sağlık turizmi potansiyeline sahiptir. Peygamberlerden Hz. Üzeyir Peygamber ile ülkemizde bulunan iki önemli sahabeteden biri olan Hz. Safvan Bin Muattal ve birçok veli ve ermişe ait türbeler; Emevi, Abbasi, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden kalma camiler, St. Petrus ve St. Pavlus Kilisesi gibi mabetler ilin zengin tarihi mirasını yansıtmaktadır.

Göller Bölgesi

KONUM ve ULAŞIM

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Adıyaman'ın gelişmiş bir karayolu ağı bulunmaktadır. İlde demiryolu ve havayolu ile ulaşım imkânı mevcut olmakla birlikte, karayolu ile ulaşım ön plana çıkmaktadır. 2015 yılında hizmete açılan Nissibi köprüsü bölgedeki tek asma köprü özelliğini taşımakta ve Adıyaman'ı Siverek üzerinden Diyarbakır'a bağlamaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
20.682 Öğrenci

Cendere Köprüsü

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Mermer İşleme Tesisleri, Turizm, Tarıma Dayalı Sanayi (Badem, Nar), Güneş Enerjisi Üretimi, Tekstil Ürünleri İmalatı önemli yatırım başlıklarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

İlde dokunan, kendine has desen ve motifleriyle tanınan “Pişinik ve Alıkan” halıları ile değişik el sanatları ürünlerinin teşhir edildiği, halen orijinal yapısını koruyan “Oturakçı Pazarı” şehirde gezilmesi gereken nadide yerlerden biridir. Çiğköfte, Peynir Helvası, Cemile, Hıtap’ı meşhurdur.

ŞEHİR
SEHİR
Türkiye

“Tanrıların Göksel Tahtı” Nemrut Dağı yamaçlarında Kommagene Krallığına ait anıtsal heykeller Helenistik Dönemin en görkemli kalıntılarından birisidir.

İLÇE SAYISI 5	NÜFUS 599.103	ÜLKE NÜFUSUNDAKİ PAYI %0.73
KİŞİ BAŞI GSYİH 4.644 \$	GSYİH'DEKİ PAYI %0.32	ÜLKE İHRACATINDAKİ PAYI %0.02
TEŞVİK BÖLGESİ		6. BÖLGE

Petrol bulunmadan önce küçük bir yerleşim olan Batman 1948 yılında Raman Dağında petrol bulunmasıyla hızla gelişmiş ve 1990 yılında il statüsüne kavuşmuştur. Ülkenin en önemli petrol şehridir. Batman'ın iklim özellikleri Uzak Akdeniz İklimi kapsamındadır. Yıllık ortalama yağış miktarı 750-1000 mm civarındadır. Kışlar bazen sert ve soğuk geçmektedir. İlkbahar aylarında Beşiri ve Batman ovalarında bol otluk olup İç Anadolu ve Doğu Anadolu'dan mevsimlik Küçükbaş ve Büyükbaş Hayvan besiciliği göçü almaktadır. Dicle'nin aktığı topraklarda zengin tarihi geçmişi koruyan Batman'ın ilçesi olan antik kent Hasankeyf, bini aşkın mağarasıyla, tarihsel anıtlarıyla bir doğa harikasıdır.

TARIM

Dünyanın en büyük entegre kırsal kalkınma projelerinden biri olan GAP'ın uygulama alanında yer alan ve 1,6 milyon dekar tarımsal araziye sahip Batman'da Ilısu Barajı ve Batman Sol Sahil Projeleri ile Bölge'nin en önemli gelişme çizgisi olan tarım sektöründe üretim miktarı, verim ve ürün çeşitliliği artış göstermektedir. Yaygın tarımsal faaliyetleri; Buğday, Baklagil, Üzüm, Arpa, Tütün, Tahıl, Pamuk'tur. İlde küçükbaş hayvancılık yaygındır.

SANAYİ

Batman'da petrol şehrin gelişmesine ve sanayileşmesine büyük katkıda bulunmuştur. Ülkenin petrol ihtiyacının yaklaşık olarak %20'sini karşılamaktadır. İstihdamın ana lokomotifi petrol rafinerileridir. Son yıllarda tekstil ve hazır giyim alanında yatırımlar hızla artmakta ve bu sektör hızla gelişmektedir. Yeni Teşvik Sisteminde 6. Bölge'de bulunması yatırımcılar için bir cazibe yeri haline getirmektedir. Batman'da son 10 yılda toplam 3.361 yeni işletme kurulmuştur. Batman'da faaliyet gösteren ve ihracat yapan firma sayısı 2003-2018 yılları arasında 2,5 kat artarak 16'dan 55'e yükselmiştir. Batman ihracatının % 60'ı Irak'a yapılmaktadır.

MADENCİLİK

Batman yer altı zenginliği ile büyük bir potansiyele sahiptir. Petrol başta olmak üzere, kaya gazı bakımından da zengin yataklara sahiptir. 2 milyon 581 bin varil petrol üretimi gerçekleştirilmektedir. Batman ve çevresi demir, bakır, kurşun, çinko ve diğer metalik cevherler açısından da oldukça zengindir.

Dicle Nehri Evleri

TURİZM

Mezopotamya bölgesinde hayat bulan bir çok medeniyetin izleri Batman'da görülebilmektedir. Birden fazla kültürün varlığına tanıklık etmiş, olan bölgede Dicle'nin aktığı topraklarda zengin tarihi geçmişini koruyan antik kent Hasankeyf Batman ilinin turizm açısından en büyük değeridir. Hasankeyf Antik Kenti, Malabadi Köprüsü, Mor-Kiryakus manastırı, Mor Aho Manastırı, Kozluk Kalesi ilin önemli varlıkları arasındadır.

KONUM ve ULAŞIM

Batman ili kara, hava ve demiryollarıyla düzenli bir ulaşım sistemine sahiptir. Türkiye'nin dış ticaretinde stratejik öneme sahip Mersin ve İskenderun limanlarına demiryolu ve karayolu ile bağlanmaktadır. Batman Havaalanı şehir merkezine 7 km mesafede ve yıllık toplam yolcu kapasitesi 500 bini bulmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
12792

Tarihi Camii Kalıntıları

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Irak ve Suriye'ye olan yakınlığı ve alternatif ulaşım imkanlarıyla Batman, yatırımcılara cazip fırsatlar sunmaktadır. Özellikle Irak pazarında yer edinmek ve pazara girişini kolaylaştırmak isteyen yatırımcılar açısından Batman, yatırım yeri seçimlerinde ilk tercihlerden biri olmaktadır. Madencilik, petro kimya endüstrisi, tekstil, hazır giyim alanında önemli yatırım fırsatları bulunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Sason Çileği, Mezrone Üzümü, Bumbar Dolması, Tandır Ekmeği meşhurdur.

ŞEHİR
SEHİR
Türkiye

Tarihi 10 bin yıl öncesine dayanan insanlığın ilk izlerini taşıyan Hasankeyf ve çevresinde 6 bine yakın mağara bulunmaktadır.

SIRNAK

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

524.190

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.64

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.174 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.30

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.21

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Şırnak, Anadolu'nun kadim şehirlerindendir. Üç ülke, Türkiye-Irak-Suriye sınırlarının bulunduğu kavşaktır. Oldukça stratejik bir konumdadır. Sert karasal iklime sahiptir. Topraklarının %75'i Güneydoğu Anadolu, %25'i ise Doğu Anadolu Bölgesi içinde kalır. Mardin, Siirt, Hakkâri illeri ile komşudur. Güneyde Irak ve Suriye'ye sınırları bulunmaktadır. Şırnak, yüksek ve sarp dağlara, derin vadilere, güçlü akarsulara ve eşsiz güzellikteki yaylalara ev sahipliği yapmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım Noktası

DİKA

Dicle Kalkınma Ajansı

www.dika.org.tr

TARIM

İlin kırsal kesimlerinde başlıca gelir kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Yoğun küçükbaş hayvan varlığı ile hayvancılıkta da iyi bir seviyede bulunmaktadır. Yaylacılık metoduyla çok sayıda küçükbaş hayvan beslenmektedir. Tereyağı, peynir, yün, kıl, tiftik ilde üretilen başlıca hayvansal ürünlerdir. Başlıca tarım ürünleri buğday, mercimek, arpa, üzüm ve pamuktur. Şırnak flora ve fauna bakımından zengin bir ildir. Endemik bitki, ters lale veya dağ lalesi Türkiye’de sadece Uludere- Hakkari arasındaki dağlarda yetişen ve koruma altında olan bir bitkidir. Balı doğallığı ve lezzeti ile bilinmektedir.

SANAYİ

Şırnak ekonomisi tarım ve ticarete dayalıdır. İlde madencilik sektörü de gelişme göstermekte ve önemli miktarda kömür çıkarılmaktadır. Ayrıca Şırnak’ta yer alan Habur sınır kapısı Türkiye’nin Irak’a açılan tek transit taşımacılığa açık sınır kapısı olması nedeniyle ilin bir diğer gelir kaynağıdır. Şehirde aktif olan iki adet termik santral bulunmaktadır. Bal üretiminde ve tarımsal ürünlerde güçlü bir potansiyele sahiptir. Ayrıca konumundan dolayı Şırnak, sanayide lojistik maliyetlerinin düşük ve ulaşımın kolay olduğu bir il olarak ön plana çıkmaktadır.

MADENCİLİK

Şırnak’ta endüstriyel ve enerji hammaddelerine yönelik oluşumlar tespit edilmiştir. Bunlar fosfat, çimento hammaddeleri ve asfaltit olarak sayılabilir. Fosfat oluşumlarına çimento hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli kil ve kireçtaşı potansiyelleri yer almaktadır. İlde 3 adet faal ve 2 adet kısmi faal ruhsatlı kömür ocağı bulunmaktadır. Türkiye elektrik üretiminde yerli kömür üretiminin payı %13’tür. Bu oranın yarısını Şırnak tek başına üretmektedir.

Cudi Dağı

Kirmızı Medrese

TURİZM

Şırnak, Cudi Dağı'nın kuzeyinde Şehr-i Nuh adıyla kurulmuş, önceleri Şerneh, daha sonra da Şırnak adını almıştır. Cudi Dağı, Kasrik Boğazı , Finik Kalesi ve Cizre Kalesi, Finik Ören Yeri, Mem- u Zin türbeleri, Hz. Nuh Türbesi, Abdaliye Medresesi, Meryem Ana Kilisesi ile çok önemli dini ve tarihi ziyaret merkezlerine sahiptir.

KONUM ve ULAŞIM

Karayolu ulaşımı açısından Şırnak İpekyolu üzerinde yer alması bakımından avantajlıdır. Şırnak Şerafettin Elçi Havaalanı 2011 yılında hizmete alınmıştır. 500.000 Kişi/Yıl kapasiteli havaalanından Ankara ve İstanbul seferleri gerçekleştirilmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
3108 Öğrenci

Meryemana Kilisesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

İnşaat Malzemeleri, Yapı Kimyasalları, Petrokimya Ürünleri Üretimi, Lojistik, Madencilik, Yenilenebilir Enerji/Enerji Yatırımı, Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayii, Turizm, Tekstil’de önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

Hazreti Nuh’un Gemisinin Şırnak’ta bulunan, Cudi Dağı eteklerinde olduğuna inanılmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Şalşapık, Jirki ve Guyan Kilimleri Faraşın Balı, Kutluk, Serbi-dev, Kipe, Hekehaşandi, Şımsipe gibi şehre mahsus çok özel lezzetler bulunmaktadır.

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

331.670

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.40

KİŞİ BAŞI GSYİH

4.552 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.17

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Anadolu'nun ve Mezopotamya'nın kesişim noktasında bulunan şehrin 12 bin yıllık bir tarihi vardır. Halifeler devrinden sonra sırasıyla Emeviler, Abbasiler, Hamdaniler, Mervaniler, Hasankeyf Artukluları, Zengiler ve Eyyübi hakimiyetinde kalmıştır. Şehir, Cizre Emirliği döneminde doğu medeniyetinin önemli merkezlerinden biri haline gelmiş, İslam coğrafyasında bir ilim merkezi olarak medreseleriyle ün salmış ve birçok alim, edebiyatçı, coğrafyacı, gökbilimci, hekim ve yönetici yetiştirmiştir. Siirt, Anadolu'dan Avrupa'ya uzanan İpek Yolu'nun da duraklarından biridir.

TARIM

Nüfûsun % 65'i tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Tarla tarımı önemlidir. Başlıca tarım ürünleri, buğday, arpa, pirinç, nohut, mercimek, tütün ve soğandır. Meyvecilik de oldukça ileridir. Türkiye'de yetişen narın beşte biri Siirt'te yetişir. Ayrıca ceviz, antepfıstığı, üzüm, zerdali ve bâdem bol miktarda yetişir. Önemli bir geçim kaynağı da hayvancılıktır. Siirt yaylaları hayvancılığa çok elverişlidir. Sığır, koyun, kıl keçisi, tiftik keçisi beslenir. Ayrıca arıcılık da yaygın olarak yapılır. Pervari balı Türkiye çapında meşhurdur.

SANAYİ

İlde sanayi gelişmemiştir. Başlıca sanâyi tesisleri arasında Siirt Yem Fabrikası, Un Fabrikası, Meyan Balı Fabrikası, tuğla ve kiremit fabrikaları ve teneke fabrikası yer alır. Ayrıca çok sayıda dokuma tezgâhlarında, tiftik ipliğiyle Siirt battaniyeleri dokunur. Çimento, Cam Seramik, Toprak Ürünleri, İklimlendirme Sanayii ve Madencilik Ürünleridir.

MADENCİLİK

Siirt tuz bakımından da çok zengindir. Senede 5 bin tona yakın tuz elde edilir. Bakır ve krom yatakları henüz işletilememektedir. İl sınırları içinde bulunan bazı kuyulardan çıkarılan petrol, Batman'daki rafineride işlenir.

Veysel Karanî Camii

KONUM ve ULAŞIM

Siirt, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almakta olup etrafı Güneydoğu Toroslar ile çevrilidir. Baykan İlçesi Van-Bitlis, Diyarbakır yolunun geçiş güzergahı içerisinde- dir. Kurtalan ilçesinde Demiryolu mevcuttur. İlde bir adet havaalanı bulunmaktadır. Bitlis, Batman, Diyarbakır, Şır- nak ve Mardin gibi illere ulaşım kolaydır. İran, Irak ve Su- riye sınırlarına yakın bir konumdadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
5046 Öğrenci

TURİZM

Birçok türbe ve camiye ev sahipliği ya- pan Siirt birçok alim yetiştirmiştir. Bu âlimlerin türbeleri de bu topraklarda bulunmaktadır. "Yüksek ruhlar" anla- mına gelen Tillo ilçesi bulundurduğu medreselerle geçmişte ilim merkezi olarak görev yapmıştır. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde bulunan İsmail Fakirullah Türbesi'ne de ev sahipliği yapmaktadır. Bölgede kalkerli oluşum- lar önemli yer tuttuğundan pek çok sa- yıda mağara oluşmuştur. Bunların en ünlüleri Botan Mağaralarıdır.

Veysel Karanî Türbesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tarım ve hayvancılık, inşaat ve madencilik sektörleri yatırıma oldukça elverişlidir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

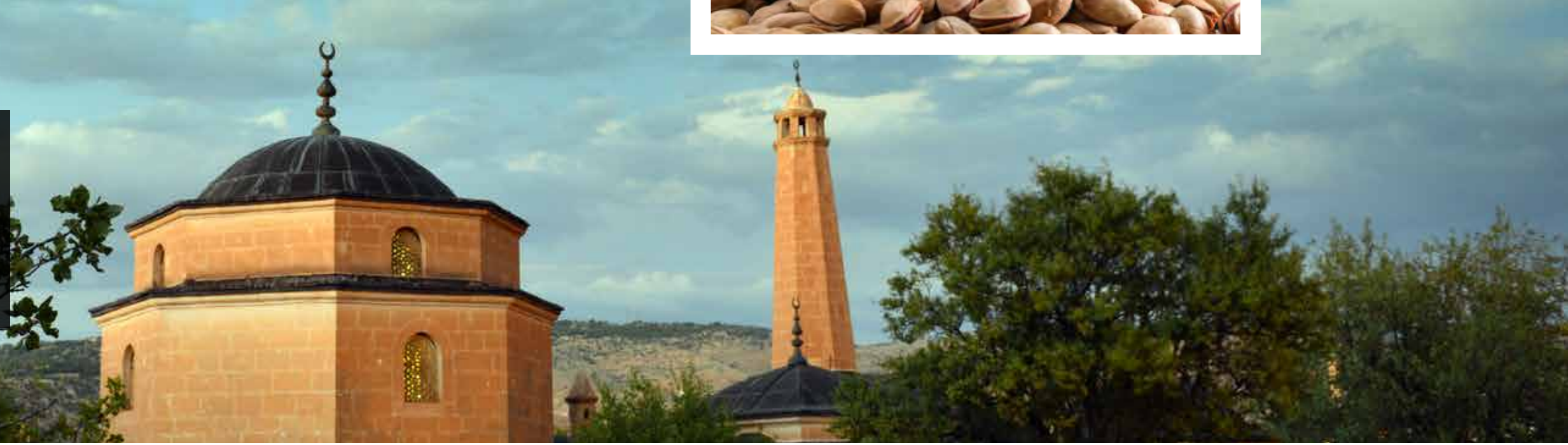
Siirt Fıstığı, Perde Pilavı, Siirt Büryanı ve Geböle, Zivzik Narı, Tayfi Üzümlü dünyaca meşhurdur.

ŞEHİR
SEHİR
Türkiye

IŞIK HADİSESİ

Din, tıp, astronomi, ruhiyat alimi İbrahim Hakkı Hazretlerinin hocasına Hocası İsmail Fakirullah Hazretlerine şükranın bir ifadesi olarak 18. yüzyılda inşa edilmiştir. Kurduğu sistemle 21 Mart ve 23 Eylül ekinoks günlerinde Güneş, türbe içindeki kabrin baş kısmına düşmektedir. Bu olay "Işık Hadisesi" olarak bilinmektedir.

İLÇE SAYISI

3

NÜFUS

142.541

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.17

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.048 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.09

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.05

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Kilis; Türkiye'nin güneydoğusunda yer alan, Suriye ile komşu bir sınır ilidir. Kilis'in doğu, batı ve kuzeyinde Gaziantep, güneyinde ise Suriye yer almaktadır. Gaziantep'e 58 km uzaklıkta olan Kilis, Suriye sınırına ise 10 km uzaklıktadır. Akdeniz ikliminin özelliklerini gösterir. Zeytinin bolca yetiştiği bir bölgedir. Kilis topraklarının önemli bir bölümü tarıma elverişli arazilerden oluşmaktadır. İl topraklarının %16'sı ormanlarla kaplıdır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıİKA
İpekyolu Kalkınma Ajansı

www.ika.org.tr

TARIM

Kilis'in sanayisinin en belirgin özelliği tarımsal ve hayvansal kaynak potansiyeline yönelik olmasıdır. İlimizin tarımında önemli bir yer tutan zeytin, üzüm ve buğday ürünleri aynı zamanda imalat sanayinde; pekmez, zeytinyağı ve bulgur üretim tesislerinde girdi olarak kullanılmaktadır. Özellikle üzüm ve zeytin, Kilis'e katma değer kazandıran iki önemli ürün grubunu oluşturmaktadır. Yetiştirilen tarım ürünlerinden bazıları, arpa, buğday, nohut, mercimek, pamuk ve mısırdır. Kilis'te meyve ve sebze yetiştiriciliği büyük önem arz etmektedir. Kilis' te şarap ve yağ üreten çok sayıda şirket bulunmaktadır.

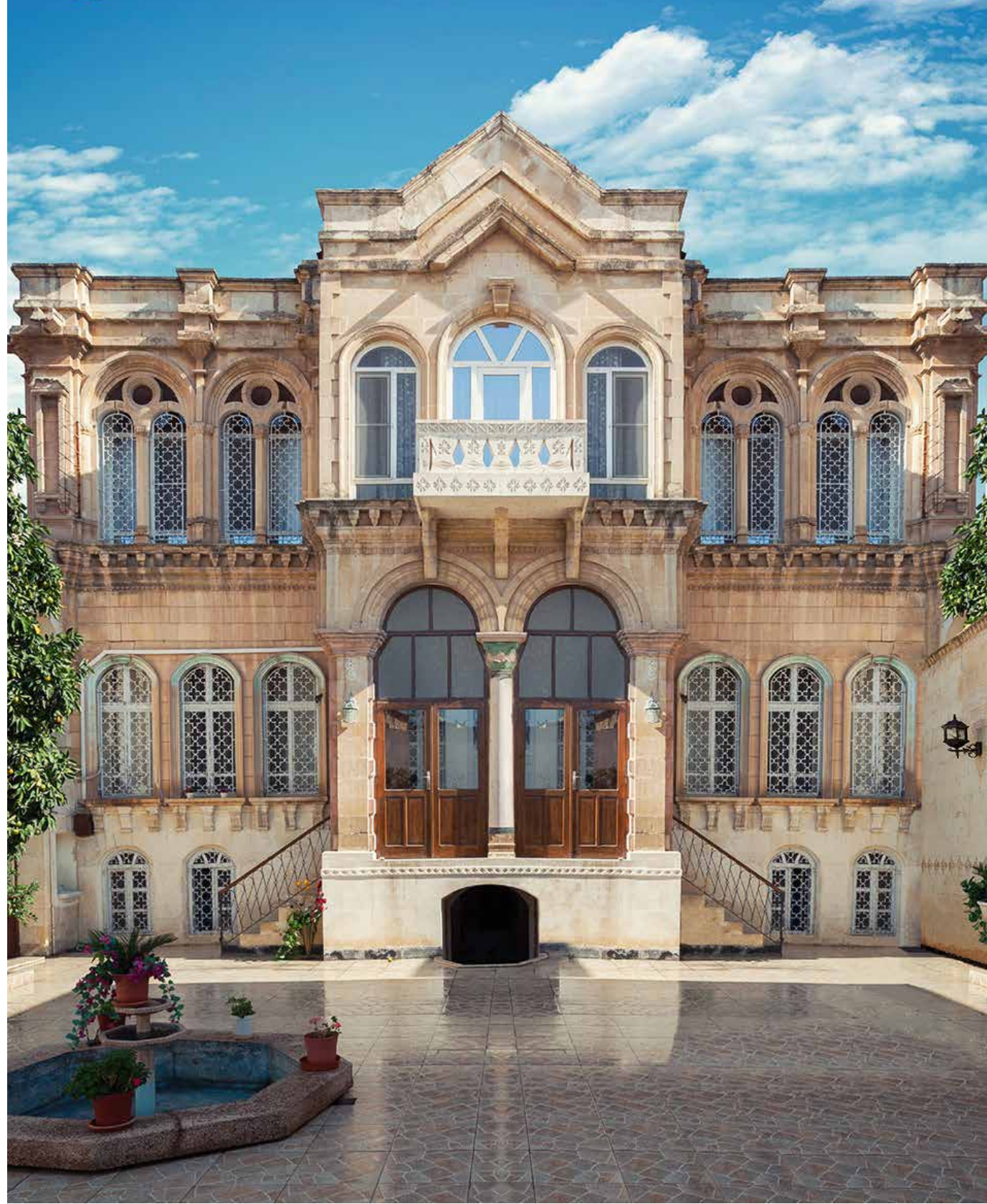

SANAYİ

İlde 2 etaptan oluşan Kilis Organize Sanayi Bölgesinin yanında Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgesi olacak olan Polateli-Şahinbey Organize Sanayi Bölgesi kurulum aşamasındadır. Mevcut organize sanayi bölgesinde ağırlıklı olarak tekstil, konfeksiyon ve gıda ürünleri imalatı yer almaktadır.

MADENCİLİK

En çok çıkarılan madenler demir, krom, manganez ve fosfattır. Ayrıca petrol de çıkarılan yer altı kaynakları açısından önemli bir yer tutar. Kilis'in ekonomisi tarıma dayalı olduğundan sanayii önemli bir gelişme gösterememiştir. Sanayi genel olarak tarım ürünlerinin işlenmesine dayanır.

KONUM ve ULAŞIM

Kilis ili doğu, batı ve kuzeyden Gaziantep ile güneyde Suriye ile sınırdır. İskenderun Limanı'na 155 km uzaklıkta Gaziantep Havalimanı'na 45 km uzaklıkta olması Kilis'i ulaşım bakımından avantajlı kılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
11000 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

TURİZM

Bölgedeki birçok yerleşim yerinde olduğu gibi, tarihi oldukça uzak bir geçmişe dayalı olan Kilis'te birçok tarihi ve arkeolojik eser vardır. Çok sayıdaki bu değerli eserlere karşın, bu yönde ciddi girişimler yeni başlamıştır. Kilis turizmde önemli bir potansiyel olarak durmaktadır. Ravanda Kalesi, Oylum Höyük, tarihi cami ve Kilis evleri, Kilis Mozaikler, önemli kültür varlıklarıdır. Şehirde çok sayıda kastle bulunmaktadır.

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Gıda ürünleri imalatı. Organik zeytin yağı, kuru üzüm işleme ve paketlenme, pul biber işleme ve paketlenme, tekstil-konfeksiyonda önemli yatırım fırsatları sunmaktadır.

Taş işçiliğiyle yapılan Kilis Taş Evleri, şehrin önemli kültür varlıklarından bir olarak ayakta durmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kilis Tavası, Kilis yorgancılığı ve yemenisi çok meşhurdur.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Türkiye'nin en büyük coğrafi bölgesidir. Bölge Türkiye topraklarının %21'ini kaplar. Türkiye'nin en yüksek, en dağlık ve en engebeli bölgesidir. Karasal iklim hâkimdir. Doğuda Ağrı Dağı'ndan, Güneydoğu Toroslara kadar uzanır. Bölge, İran, Ermenistan ve Irak'a sınırdır. Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgedir. Hidro-elektrik potansiyeli en yüksek akarsulara sahiptir. Yer şekilleri ve iklimin olumsuz etkisinden dolayı tarımsal faaliyetler çok gelişmemiştir.

Bölgede birincil ekonomik faaliyet hayvancılıktır. Kadim tarihi ve doğal güzellikleriyle çok önemli kültür ve tabiat varlıklarına sahiptir.

Doğu Anadolu bölgesinde 14 şehir bulunmaktadır. Bu şehirler: Van, Malatya, Erzurum, Elazığ, Ağrı, Muş, Bitlis, Kars, Hakkâri, Bingöl, Erzincan, Iğdır, Ardahan ve Tunceli'dir.

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

1.123.784

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%1.37

KİŞİ BAŞI GSYİH

3.859 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.50

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.02

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Van, Türkiye'nin ve Avrupa'nın Asya'ya açılan kapısı konumundadır. Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya'nın kesiştiği bölgede yer almaktadır. Sahip olduğu stratejik konumu itibarıyla İran, Irak, Ermenistan ve Azerbaycan ülkeleri ile olan ticarete önemli bir üs konumundadır. 500 km'lik mesafede 6 ülke yer almaktadır. Bu ülkeler; Irak, Suriye, Azerbaycan, Nahçıvan, Gürcistan, Ermenistan'dır. Türkiye'nin İran ile olan 560 km sınırının, 300 km'si Van ili sınırlarından oluşmaktadır. İran'a hem demiryolu hem de karayolu ulaşımının olduğu Kapıköy Sınır Kapısı Van merkeze bir saat mesafededir. Şehir çok köklü bir tarihe sahiptir. Doğal, kültürel ve beşeri mirasıyla ülkenin en özgün şehirlerindendir. Türkiye'nin en büyük ve dünyanın sayılı göllerinden olan Van Gölü bu şehirdedir. Şehir, kendine has kahvaltılık kültürü ve renkli gözllü kedisi ile meşhurdur.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıDAKA
Doğu Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.daka.org.tr

TARIM

İl ekonomisi tarım ve hayvancılığa bağlı olarak gelişmiştir. Mera arazilerinin varlığı, üretim tekniklerine olan yatkınlıklar gibi sebeplerle küçükbaş hayvancılık bölgede yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Van İli Türkiye'deki küçükbaş hayvan sayısı bakımından 1. sıradadır. Yonca ve Korunga üretimi bakımından Türkiye'de 1. sıradadır. Cevizde, Türkiye üretiminin %3'ünü sağlamaktadır. Bal üretiminde kalite ve üretim hacmi açısından Türkiye'de ön sırada olup Gevaş, Çatak ve Bahcesaray balı gibi marka değerlere sahiptir. Kamuya ait Erçiş Şeker Fabrikası ve Van Et ve Süt Kombinası bulunmaktadır. Jeotermal enerji temelli 'Tarıma Dayalı İhtisas Sera Organize Sanayi Bölgesi Projesi'nin etüt çalışmaları devam etmektedir.

SANAYİ

Van'daki başlıca sanayi alanları Van OSB, Erçiş OSB, Van Tekstil Kent ve Van İŞ-GEM'dir. İlde başlıca büyük sanayi kuruluşları; Van Çimento, Erçiş Şeker Fabrikası, Van Mermer ve Van Et firmalarıdır. 2019 yılı itibari ile ilde Tekstil ve Hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren firma sayısı önemli bir yükselme göstermiştir. Yapımı devam eden Van Tekstil ve Hazır Giyim OSB Projesi ile doğrudan istihdam sayısının 2023 yılında tamamlanacaktır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi bünyesinde kurulan, 218 dekar alana sahip YYÜ Teknokent 2015 yılında faaliyete geçmiştir.

İki OSB
1 Teknokent

MADENCİLİK

Van ili sahip olduğu jeolojik yapı gereği önemli perlit ve pomza yataklarına ev sahipliği yapmaktadır. Pomza ve perlit yatakları özellikle Erçiş ilçesinde yoğunlaşmıştır. Bu ilçede Kocapınar ve Erbeyli sahalarında perlit ve pomza yatakları bulunmaktadır.

Van Kedisi

Akdamar Adası

TURİZM

Tarihi M.Ö. 5000-3000 yılları arasında Kalkolitik döneme kadar uzanır. Urartular, Persler, Büyük İskender, Ermeniler, Romalılar, Sasaniler, Emeviler, Abbasiler, Selçuklular, İlhanlılar, Akkoyunlular, Karakoyunlular ve Selçuklular gibi medeniyetlere ev sahipliği/başkentlik yapmıştır.

Farklı medeniyetlerden günümüze ulaşmış 200'e yakın Tescilli Kültürel Varlık bulunmaktadır. Bitlis ve Van illerinin paylaştığı Van Gölü 530 km kıyı şeridine sahiptir. Kıyıların yarıya yakını plaj olmaya elverişlidir. Kıyılar 146 çeşit kuş türünün yaşadığı adeta bir kuş cenneti ve mesire alanıdır. Akdamar, Çarpanak, Adır ve Kuş adaları olmak üzere dört büyük ada bulunmaktadır. Sahil boyunca henüz yapılaşma ile bozulmamış koylar, yeşil bitki örtüsüyle sarılmış kıyılar mevcuttur.

KONUM ve ULAŞIM

Van, hem demiryolu hem karayolu, hem de havayolu ulaşım imkanlarına sahiptir. Kapıköy Sınır Kapısı Van merkezine bir saat mesafededir. İran'a açılan Esendere (Hakkâri) ve Gürbulak (Ağrı) sınır kapıları Van'a 3'er saat mesafede yer almaktadır. Van ili merkezine 8 km uzaklıkta bulunan Van Ferit Melen Havaalanı'ndan İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Adana'ya doğrudan karşılıklı seferler düzenlenmektedir. Türkiye'yi Batı ile Doğu ülkelerine bağlayan en önemli demiryolu hatlarından biri Van merkezden geçmektedir. Transasya Treni, Van-Tebriz-Van seferleri, Van-gölü Ekspresi yolcu ve yük taşımacılığı ulaşımında Van'ı önemli bir güzergâh yapmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
32.000 Öğrenci

ŞEHİR
Türkiye

Muradiye Selalesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Hakkâri üzerinden Irak'a açılan Üzümlü ve Derecik Sınır Kapıları ilin ekonomik potansiyelini güçlendirmektedir. Artan yatırım taleplerinin karşılanması için 231 hektarlık mevcut Van OSB alanına, 277 hektarlık 5. genişleme alanı eklenmiştir. Tekstil, Hazır Giyim, Mobilya, Güneş Enerjisi, Madencilik, Turizm, Tarım, Hayvancılık.

Van Gölü, dünyanın en büyük sodalı gölüdür. Turkuaz rengiyle görenleri büyülemektedir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Savat işlemeli gümüş hediyelik eşyalar, el dokuması halılar, Van kahvaltısı ve Van otlu peyniri başlıca yöresel ürünlerdir.

İLÇE SAYISI

13

NÜFUS

797.036

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.97

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.180 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.57

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.14

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Doğu Anadolu'nun Yukarı Fırat Havzası'nda yer alır. Yüzölçümü 12.412 kilometrekaredir. İklimi karasaldır; yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır. Son yıllarda, özellikle Karakaya Baraj Gölü başta olmak üzere, diğer baraj göllerinin de etkisiyle, iklimde Akdeniz ikliminin etkileri görülür. Türkiye de kayısı şehri olarak bilinen Malatya dünya kuru kayısı ihracatının yüzde 80'nini tek başına sağlamaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıFKA
Fırat Kalkınma Ajansı

www.fka.gov.tr

TARIM

Malatya ilinin ekonomisi tarıma ve tarıma dayalı sanâyiye dayanır. Başlıca tarım ürünleri; buğday, arpa, nohut, fasulye, tütün, şekerpancarı ve patatestir. Malatya ilinde meyvecilik çok önemlidir. Başta kayısı olmak üzere elma, kiraz, armut, dut, ceviz yetiştirilmektedir. Kayısı dünyaca meşhurdur. Dünya kuru kayısı ihracatının % 80'i Malatya'da yetişir. Üretilen kayısının % 95'i ihraç edilir. İri taneli Napolyon kirazı üretiminde de söz sahibidir. Malatya, Türkiye de kayısı üretiminde 1.sırada, dut üretiminde 1.sırada, Zerdali üretiminde 2.sırada, gökçe balığı yetiştiriciliğinde 1.sırada yer almaktadır.

SANAYİ

Malatya tarım, gıda ve tekstil sektörleriyle gelişmiş bir ekonomiye sahiptir. Şehrin en önemli ürünü kayısıdır. Kayısı, günümüzde bir yandan Türkiye'nin dört bir yanına pazarlanırken, diğer yandan ABD, Almanya, Rusya, Fransa ve Birleşik Krallık başta olmak üzere 100 civarında ülkeye ihraç edilmektedir. Malatya'nın ihracat değerinin yarısına yakını kuru-tulmuş ve işlenmiş kayısı oluşturmaktadır. 7 adet entegre kumaş ve denim üretim tesisi, 4 adet iplik üretim tesisi ve 6'sı büyük çapta olmak üzere çok sayıda konfeksiyon tesisinin olduğu Malatya'da, firmaların üretiminin yaklaşık %50'si ihraç edilmektedir. İplik ve kumaş üretiminin yanı sıra ilimizde hazır giyim sektöründeki firma sayısı oldukça fazladır. İki adet Organize Sanayi Bölgesi, bir adet İŞGEM bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Türkiye'nin tek, dünyanın da sayılı profilinde yataklarından biri (yaklaşık 7 milyon ton rezerv) Malatya Pütürge'de bulunmaktadır. Metalik maden açısından da Malatya demir ve bakır yönüyle zengindir. Ayrıca ilde dolomit, florit, vermikülit, tras, mermer ve çimento ham maddeleri bulunmaktadır. Türkiye'nin en önemli demir yataklarına sahiptir. Mermer rezervinin katma değere dönüştürülmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Kernek Parkı

Yeni Camii

TURİZM

Malatya, doğal güzellikler, tarihi eserler, kaplıcaları, mabetleri ve gölleri ile ülkenin en güzel şehirlerdendir. Köklü bir geçmişe sahiptir. Tarih boyunca pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Melik Sunullah Camii, Levent Vadisi, Yusuf Ziya Paşa Camii, Kara Kaya Baraj Gölü, Günpınar Şelâlesi, Yusuf Paşa Bedesteni, Somuncu Baba Türbesi, Tohma Kanyonu, Battal Gazi Ulu Camii önemli tarihi ve kültürel miraslarındandır. Aslantepe, Nemrut Dağı, Fırıncılar Höyük, Bayramtepe Höyük, Ören Höyük, ikinciler Höyük, Aslantaş, Kağköy Kaya Kabartmaları, Levent Vadisi, Ansur ve Kaletepe Höyük görülebilecek arkeolojik alanlardır.

KONUM ve ULAŞIM

Türkiye'nin doğusunu batısına bağlayan, kara ve demiryolu ağının üzerindedir. Şehirde bulunan Havalimanından hem sivil hem de askeri uçuşlar yapılmaktadır. Malatya'dan geçen tren hatlarında hem yolcu hem yük taşımacılığı yoğun olarak yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

2 Üniversite
44.000 Öğrenci

Turgut Özal Doğa Parkı

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Hem yolcu trafiği hem de yük trafiği yoğun olan il, lojistik açıdan hızla gelişmektedir. Bölgede soğuk zincir taşımacılık noktasında yapılacak yatırımlarla yaş sebze ve meyve ihracatı yeni bir iş kolu olarak yatırımcısına avantaj sağlayabilecek potansiyeldedir. Tekstil, konfeksiyon, gıda ürünleri imalatı, yenilenebilir enerjisi ve ambalaj sanayiinde önemli fırsatlar sunmaktadır.

Malatya Türkiye'de Kayısı Başkenti olarak anılır. Her yıl ortalama 45 bin ton Kayısı, Malatya'dan dünyaya ihraç edilmektedir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Malatya Kayısı, Arapgir Köhne Üzümlü, Malatya Dalbastı Kızı, Arapgir Mor Reyhanı, Hekimhan Cevizi meşhurdur.

İLÇE SAYISI

20

NÜFUS

767.848

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.94

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.338 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.57

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Türkiye'nin doğu bölgesinde en büyük nüfus, yerleşme, ticaret ve eğitim merkezlerindendir. Önemli bir ulaşım aksı üzerinde olup Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu pazarına, Karadeniz liman kentlerine kolay erişim imkânına sahiptir. İran, Azerbaycan, Gürcistan ve daha doğuda Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine coğrafi ve kültürel olarak oldukça yakındır bir noktadır. Erzurum kış sporları bakımından önemli bir merkezdir. 2011 UNIVERSIADE ve 2017 EYOWF Organizasyonlarına ev sahipliği yapmıştır. Ayrıca gelişmiş sağlık altyapısı ve jeotermal kaynakları ile çevre illerden ve bölge ülkelerinden sağlık turizmi amacıyla turist çekmektedir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıKUDAKA
Kuzeydoğu
Kalkınma Ajansı

www.kudaka.org.tr

TARIM

Erzurum, büyükbaş hayvan varlığı bakımından Türkiye’de ikinci, büyükbaştan elde edilen süt miktarı bakımından ise üçüncü sırada yer almaktadır. Erzurum’da 19 adet süt işleme tesisinin yanı sıra un ve yem sanayinde faaliyet gösteren işletmeler başarılı bir şekilde faaliyetlerini sürdürmektedir. Tarım alanındaki en önemli ürünleri patates ve yem bitkileri (fiğ, korunga, tritikale, yonca), buğday, arpa, elma, erik, dut ve ceviz gibi ürünlerdir. Zengin flora nedeniyle il merkezinde ve ilçelerde üretilen bal Erzurum balı adı altında ülke genelinde tüketilmektedir.

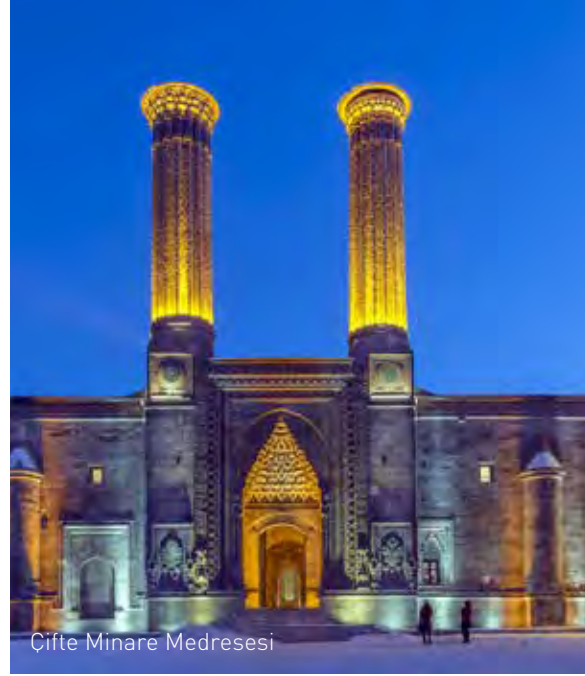

SANAYİ

Erzurum sanayisi genel olarak tarıma dayalı sanayi ve madencilığe dayalıdır. İlde yer alan firmaların önemli bir bölümü gıda ürünleri (et ve süt işleme, un, yem vs.) üzerine faaliyet göstermektedir. İlde toplanan yaklaşık 750 bin tonluk yıllık süt kapasitesinin işleme tesislerinin hizmetine kaliteli ve hijyenik bir şekilde sunulması için Erzurum İli Süt Sektörü Soğuk Zincir Kurulumu Projesi yürütülmektedir. 2 adet OSB faal olarak yer almaktadır. Atatürk Üniversitesi bünyesinde 1 adet teknoloji geliştirme bölgesi kurulmuştur. İlde ayrıca Atatürk Üniversitesi’nde TİM-TEB Girişim Evi, Erzurum Teknik Üniversitesi’nde ETÜ Kristal Girişim Merkezi isimli kuluçka merkezleri yer almaktadır.

MADENCİLİK

Erzurum’un bilinen endüstriyel hammaddeleri; manyezit (Aşkale), asbest (Aşkale), diyato-mit (Tortum), alçıtaşı (Aşkale), kalker (Aşkale, Serçeme, Palandöken), kil (Aşkale), kireçtaşı (Erzurum çevresi ve Tekman), mermer (Tekman, Hınıs, Oltu), perlit (Pasinler), granit (Pa-zaryolu, İspir), Oltu taşı (Oltu, Olur), tuz (Erzurum ve ilçeleri), taş ocakları (Erzurum ve ilçeleri) olarak verilebilir.

Çifte Minare Medresesi

Palandöken Kayak Merkezi

TURİZM

Erzurum'un başlıca turizm potansiyelleri kış turizmi, yüksek irtifa sporcu kampı turizmi, sağlık turizmi, termal turizm, kültür, tarih ve inanç turizmi, doğa ve macera turizmidir. Ta-rihi İpek Yolu üzerinde bulunan ve Roma İmparatorluğu, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu gibi çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapan Erzurum'da camiler, medreseler, kiliseler, hanlar gibi birçok kültürün ve uygarlığın mirası tarihi ve dini yapılar bulunmaktadır. Tortum Gölü, Tortum Şelalesi, Narman Peri Bacaları, Çoruh Nehri, Uzundere Sakin Şehir, Hınıs Kanyonları gibi doğal güzelliklere sahip Erzurum'da rafting, kano, paragliding, trek-king, mağaracılık, yayla turizmi, kuş gözlemi gibi alternatif turizm çeşitleri mümkündür.

KONUM ve ULAŞIM

Erzurum, karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşımı imkânları bulunmaktadır. Mevcut konumu itibarıyla Türkiye'nin en önemli ulaşım ana akslarından biri üzerindedir. Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu pazarına, Karadeniz liman kentlerine kolay erişim imkânına sahiptir. Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum ve Doğu Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Erzurum içerisinden geçmektedir. Lojistik merkezler, organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu 20 yerde inşa edilmesi planlanmıştır. Bu kapsamda ki faaliyete geçen 1 adet lojistik merkez toplamda 327.000 metre-kare alan üzerine kurulmuştur. Bölge yük taşıma kapasitesine bağlı olarak yıllık 437.000 ton yük taşıması beklenmektedir.

ÜNİVERSİTELER

2 adet
341.570 Öğrenci
 (131.588 Örgün öğretim,
 209.982 Açık öğretim)

Yakutiye Medresesi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Etin işlenmesi ve saklanması, dondurma imalatı, linyit madenciliği, Süsleme ve yapı taşları ile kireç taşı, alçı taşı, tebeşir ve kayağantaşı, arıcılık, ağaç ve ağaç mantarı imalatı alanları avantajlı alanlardır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Cağ Kebabı, Kadayıf Dolması, Oltu Taşı Ürünler (Tespah, Takı vs.), Civil Peynir, Erzurum Balı, Ehram ve Bardız Kilimi meşhur ürünleridir.

İLÇE SAYISI

10

NÜFUS

595.638

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.73

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.674 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.46

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.13

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Elazığ, Doğu Anadolu da tarihi Harput Kalesinin bulunduğu tepenin eteğinde kurulmuş bir şehirdir. Deniz seviyesinden 1067 metre yükseklikte bulunan şehir hafif meyilli bir zemin üzerindedir. Elazığ'ın yerleşim yeri olarak tarihi yeni olmakla beraber bölgenin tarihi oldukça eskidir. Karasal iklim şartlarının etkili olduğu ilin özellikle etrafındaki barajların yapılmasının ardından ılıman bir iklime doğru geçişi gözlemlenmiştir. Bitki örtüsü bozkırdır. İlde göller yüzölçümünün %10'unu kapsamaktadır. Karakaya, Keban ve Hazar Gölleriyle çevrilidir. Elazığ bölgenin ekonomik anlamda gelişmiş illerinden biridir. Doğu Anadolu Bölgesi'nin batı-ya açıldığı noktada olan Elazığ'da ticaret ve sanayi gelişmesine hızla devam etmektedir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıFKA
Fırat Kalkınma Ajansı

www.fka.gov.tr

TARIM

İlde meyvecilik ve balık yetiştiriciliği ön plandadır. Elazığ'ın ikliminin ve toprak yapısının uygun olması meyvecilik potansiyelini yükseltmektedir. Bağcılık öne çıkmakla birlikte Elazığ'da çilek (Gezin), kayısı (Baskıl), incir, şeftali, vişne, erik ve badem üretimi yapılmaktadır. Bağcılık İlde yılda ortalama sofralık 77 bin, şaraplık 51 bin, kurutmalık olarak ise 900 ton üzüm üretiliyor. Alabalık yetiştiriciliği, bölge akarsuları üzerine kurulu tesislerin yanı sıra, baraj ve göllerde kafes balıkçılığı tekniğiyle de gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda, alabalık işleme, paketlenme ve ihraç edilmesi konusunda yüksek oranlarda yatırımlar yapılması söz konusudur.

SANAYİ

İlin sanayisi, büyük çoğunlukla küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. Maden ve metal sanayiinin Elazığ sanayisindeki payı oldukça yüksektir. Bunun yanı sıra; su ürünleri, gıda ürünleri ve içecek imalatı, tekstil ve mobilya gibi değişik sektörlerde de faaliyet gösterilmektedir. Bu durum, ilin ihracat durumuna da yansımakta ve sanayinin çeşitliliği açısından olumlu bir gelişme olarak görülmektedir. İlde bulunan 2 Organize Sanayi Bölgesi'nin biri Hayvan Ürünleri OSB'dir.

MADENCİLİK

Elazığ ili ve çevresi, özellikle metalik maden yatakları açısından Türkiye'nin en önemli bölge-lerinden bir tanesidir. Bölgedeki başlıca endüstriyel hammadde ve metalik maden yatakları başta krom ve mermer olmak üzere, bakır, kurşun, çinko, demir, manganez, şelit, florit ve kireçtaşı olarak sayılabilir. 26 milyon ton olan (%20 Cr2O3 ve üzeri) Türkiye krom potansiyelinin %45'lik bölümü Guleman bölgesinde bulunmaktadır. Elazığ, endüstriyel hammadde açısından da başta Alacakaya ilçesindeki Elazığ vişnesi olarak adlandırılan mermer olmak üzere önemli oluşumlara sahiptir. Mermer dışında ildeki diğer endüstriyel hammaddeler florit ve kireçtaşıdır. Türkiye'de bulunan iki ferrokrom tesisinden biri Guleman'da yer almaktadır.

Palu Tarihi Taş Köprü

Surp Lusavoric Kilisesi Kalıntıları

TURİZM

Birçok medeniyetin izlerini taşıyan Elazığ, tarihî, kültürel ve doğal güzellikleri, inanç turizmi için önemli türbeleri, tarihî Harput şehri, Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, Hazar Gölü, Keban ve Karakaya Barajı, dünyada benzerine az rastlanan Buzluk Mağarası, Golan Kaplıcası, Hazarbaba Kayak Merkezi gibi birçok turizm değerine sahiptir. Bölgede bulunan baraj gölleri ve Hazar Gölü ile çevrelenmiştir. İlin önemli varlıkları arasında; Ulu Cami, Buzluk Mağarası, Meryem Ana Kilisesi, Arap Baba Türbesi, Hazar Baba Kayak Merkezi, Hazar Gölü, Keban Barajı, Kaplıca Turizmi, Palu Kalesi bulunmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Batıdan gelen karayollarını, doğuya bağlayan Elazığ, bölgenin önemli bir ulaşım merkezidir. Hava, kara ve demir yolları ulaşım ağlarına sahiptir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
41.224 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Elazığ Organize Sanayi Bölgesi gelişmiş altyapı imkânları ve içinden geçen demiryolu üzerindeki lojistik merkezle stratejik bir noktadadır. Mermer, Büyükbaş Hayvancılığı Yatırımları, Badem Çiftliği Kurulumu, Su Ürünleri Üretimi, Kanatlı Hayvancılık Üretimi alanlarında çok cazip yatırım fırsatlarına sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Orjik, Ağın Leblebisi, tulum peyniri ve Çedene Kahvesi meşhur ürünlerinden bazılarıdır.

Harput Kalesi Urartular tarafından M.Ö. 900'lü yıllarda inşa edilmiştir. Harcında su yerine süt kullanıldığı için yörede süt kalesi olarak da bilinir.

AĞRI

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

539.657

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.66

KİŞİ BAŞI GSYİH

3.489 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.22

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.02

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Türkiye'nin İran sınırında bulunan şehir, 1.650 metre yüksekliğindeki bir yaylaya kurulmuştur. Anadolu'ya giriş kapılarından biri olan Ağrı, yüzyıllar boyunca farklı uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. İl 5.137 metre yüksekliğiyle Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük dağı olan Ağrı Dağı'ndan adını almıştır. Nuh Tufanı ile ilgisinden dolayı Tevrat'ta adı geçen Ararat Dağı ve ülkesinin, Ağrı ve çevresinde olduğu sanılması dolayısıyla Ağrı'ya Batılılar tarafından Ararat da denilmektedir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıSERKA
Serhat Kalkınma Ajansı

www.serka.gov.tr

TARIM

İlde tarım arazilerinin alanı toplam yüzölçümün %31,7'sini oluşturmaktadır. Tarım arazilerinin yüzde 47,7'si sulanabilir olmasına rağmen, hâlihazırda bu arazilerin ancak yüzde 5'i sulanmaktadır. Ağrı'da arazi kullanımında çayır ve meraların payı yüksektir. Çayır ve mera alanları yüzde Türkiye ortalamasının yaklaşık 2,5 katıdır. Bu durum mera hayvancılığının da yoğun bir şekilde yapılabilmesine imkân sağlamaktadır. Küçükbaş hayvan sayısı bakımından Türkiye de üçüncü sıradadır. İlde ayrıca organik tarım da gelişmektedir.

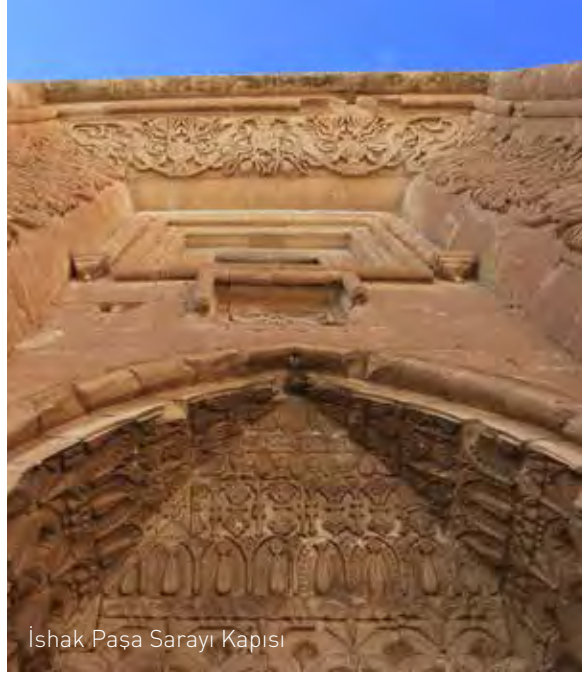

SANAYİ

Ağrı sanayisi, tarım sektörüne özellikle de hayvancılığa bağlı olarak gelişmiştir. İlin başlıca gelir kaynakları olarak tarım, hayvancılık, sınır ticareti ve turizm sektörleridir. Çalışan nüfus çoğunlukla tarım ve hayvancılık alanında istihdam edilmektedir. Şeker fabrikası ve Et Balık Kombinası ilin önemli kamu yatırımlarındandır. İlde bulunan Organize Sanayi Bölgesi'nin alt yapı çalışmaları tamamlanarak, yatırım yapmaya hazır hale getirilmiştir. Gıda ürünleri imalatı ve diğer madencilik ve taş ocaklığı imalatı ilin önemli sektörleridir.

MADENCİLİK

Pomza, perlit, tuğla-kiremit, kireçtaşı, andezit, asbest, krom, altın, mermer gibi madenler bulunmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin yoğun olmadığı Ağrı'da birkaç mermer ocağı, tuğla fabrikası, pomza ocağı ve krom madeni bulunmaktadır.

İshak Paşa Sarayı Kapısı

İshak Paşa Sarayı

TURİZM

Dünyanın en yüksek rakımlı dağlarından birisini sınırları içerisinde bulunduran Ağrı Türkiye'nin serhat şehirlerinden birisidir. Nice kadim medeniyete ve tarihî olarak önemli olaya ev sahipliği yapmış olan Ağrı'nın turizm başlığı altındaki en önemli destinasyonları da bu kap-samda tanınmıştır. Ağrı Dağı, İshakpaşa Sarayı, Meteor Çukuru, Nuh'un Gemisi, Balık Gölü, Diyadin Kaplıcaları, Tendürek Dağı Lav Akıntıları gibi görülmeye değer pek çok güzelliğe ev sahipliği yapmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

İlde havalimanı bulunmaktadır. Ankara ve İstanbul ve İzmir'e uçuşlar yapılmaktadır. E-80 karayoluyla Erzurum ve İran'a, bu yoldan kuzey ve güneye ayrılan yollarla da çevre illere bağlanır. Gürbulak Sınır Kapısı ve E-80 Karayolu ilde nakliye ve transit taşımacılığın gelişmesine yol açmıştır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
11.498 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

İlin başlıca gelir kaynakları olan tarım, hayvancılık, sınır ticareti ve turizm sektörleri şehirdeki başlıca avantajlı yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Abdigor Köftesi, Gösteberg Et, Haşıl, Hengel, Beyaz Bal, Kete, Murtuğa, Erişte, Pişi, Erdek, Hasude, Ayranası, Ciriş Ketesi, Halise, Lahana Turşusu meşhur ürünleri arasındadır.

Türkiye'nin en yüksek dağı olan Ağrı Dağı, 4 mevsim boyunca erimeyen kar ve buzullarla kaplıdır.

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI
İRAN MASASI

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

407.992

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.50

KİŞİ BAŞI GSYİH

4.422 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.21

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Doğu Anadolu'nun tarih ve doğal güzelliklerle bezeli sakin şehirlerindendir. Güney Doğu Toros Dağlarının uzantısı olan Haçreş dağlarının önemli zirvelerinden Kurtik Dağının kuzeye bakan yamaçlarında, Çar ve Karni derelerinin aktıkları vadiler arasında kuruludur. Antik çağlardan bu yana pek uygarlığa tanıklık etmiştir. Anadolu'yu Türk ve Müslüman yurdu haline getiren Malazgirt Savaşı bu bölgede gerçekleşmiştir. Adının MÖ 12 yüzyılda bu bölgede yaşayan Muşkilerden geldiği ifade edilmektedir. Dağlar, ovalar ve platolarla çevrili şehrin Lalesi dünyaca ünlüdür. Türkiye'nin üçüncü en büyük ovası olan Muş Ovası ile birlikte Malazgirt, Bulanık ve Liz Ovaları bölgedeki en büyükler arasındadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıDAKA
Doğu Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.daka.org.tr

TARIM

Muş'ta en çok tahıl ekimi yapılmaktadır. Türkiye'nin üçüncü büyük ovası olan Muş Ovası'nda bir çok ürün yetiştirilmektedir. Başlıca ürünleri buğday, arpa, mısır, nohut, tütün ve şekerpancarı ile Bitilis ile beraber Muş'ta Türkiye'nin en kaliteli tütünleri yetiştirilmektedir. Diğer ürünleri, karpuz, kavun, üzüm ve lahanadır. Muş, 300 bin büyükbaş hayvan varlığı ile Türkiye 16.sı; 1 Milyon Küçükbaş hayvan varlığı ile Türkiye 7.si konumundadır. Yıllık toplam çiğ süt üretimi 300 bin tonu aşmaktadır. Bitki örtüsü bakımından zengin bir flora ya sahip olmasında dolayı bölge arıcılık için avantajlı bir konumdadır. Yıllık 500 bin ton bal üretilmektedir.

SANAYİ

Tarım makinaları imalatında Türkiye de önemli bir yere sahip olan Muş'ta rö-mork, pulluk, biçer gibi tarım ekipman-ları üretilmektedir. İl, hazır giyim sek-töründe son yıllarda hızlı bir gelişme göstermektedir. Muş Şeker Fabrikası, Çimento Fabrikası, Barit Fabrikası ilin en büyük fabrikaları arasındadır. Kaşar başta olmak üzere peynir imalatı yapan bir çok imalathane bulunmaktadır. Kapı, plastik ürünleri imalatı yapan orta ölçekli fabrikalara ev sahipliği yapmaktadır. Bir adet OSB bulunmaktadır.

MADENCİLİK

İl ve çevresi, metalik madenler bakımından fazla bir zenginliğe sahip değildir. Bölgede endüstriyel ham maddeler açısından ekonomik olabilecek oluşumlardan söz edilebilir. Bunlardan başlıcaları alçıtaşı, barit, tuğla-kiremit, kuvarsit ve çimento ham maddeleridir.

Murat Nehri

Tarihi Murat Köprüsü

TURİZM

Doğal, tarihi ve kültürel değerler bakımından büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. Urartulardan başlayan köklü kültür tarihi, en önemli turizm kaynağıdır. Kış ve doğa sporları bakımından büyük bir potansiyele sahiptir. Muş il ve ilçelerinde toplam 117 adet tespiti ve tescili yapılmış kültür ve tabiat varlığı ile sit alanı yer almaktadır. Muş Lalesi, Telli Turna, Toy Kuşu, Büyük ve Küçük Hamurpet Gölleri diğer doğal değerlerinden, güzelliklerinden bazılarıdır. Malazgirt Anıtı ve Kalesi, Esenlik, Yünören, Alaattin Bey, Hacı Şeref ve Ulu Camiileri, Muştak Baba Türbesi, Haspet Kalesi, Çengili ve Arak Kiliseleri ile Kaya Mezarları ile Migre Hamamı öne çıkan kültürel varlıklar arasında yer almaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Muş iline, karayolu, demiryolu ve havayolu ile erişim sağlanabilmektedir. Ülke sınırlarında konumlanmadığından sınır kapısı bulunmamaktadır. Bununla birlikte, İran'a açılan Kapıköy (Van), Esendere (Hakkâri) ve Gürbulak (Ağrı) sınır kapıları Muş'a birkaç saat mesafede yer almaktadır. İran ve Irak ile yapılan ve yapılabilecek ticarete önemli ölçüde erişim imkânı sağlamaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
8.755 Öğrenci

Ermeni Manastırı Mimarisi

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Muş, Türkiye'nin en genç nüfusa sahip 5. ilidir. Muş genç iş-gücü ve teşvikler bakımından emek yoğun sektörler özellikle hazır giyim ve konfeksiyon alanında gelecek vaat eden illerden bir tanesidir. Tekstil kent altyapısının tamamlanması ve şehrin teşviklerden en üst ölçekte yararlanması yatırımlar açısından daha da cazip hale getirmiştir. Muş turizm yatırımlarında büyük bir potansiyele sahiptir. Hayvancılık, Balıkçılık, Buğday, Organik Tarım, Tarım Alet ve Makineleri diğer yatırım alanlarıdır.

Türlü renklerde açan Muş Lalesi bir süs bitkisidir. Anavatanı Muş olan lale VI. YY. Türkiye'den Avrupa'ya götürülmüştür. Çiçeğin adı da Avrupa dillerine "Tulipe" olarak geçmiştir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Muş'ta halıcılık, kilimcilik, keçecilik, hasır örmeciliği, boncuk - dantel oyacılığı ve çorap örmeciliği yaşatılan geleneksel el sanatlarıdır. Bununla birlikte kıldan çuval ve çadırları meşhurdur.

İLÇE SAYISI

6

NÜFUS

349.396

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.43

KİŞİ BAŞI GSYİH

4.258 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.17

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

İsmi Makedonya Kralı Büyük İskender'in, şehirdeki kaleyi yaptırttığı komutanlarından Bedlis'ten geldiği rivayet edilmektedir. Tarihsel yapıların ağırlıkta olduğu bir vadi içinde kurulduğundan "Vadideki Güzel Şehir" diye anılır. Bitlis vadisi tarih boyunca kuzey ile güney arasında bir geçit noktası olarak işlev görmüştür. Med, Pers, Makedon, Roma, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine tanıklık etmiştir. Türklerin 10. Yüzyılda Anadolu akınları sırasında önemli bir uğrak yeri haline gelmiştir. Şehrin Van Gölü'ne kıyısı vardır. Sessiz görkemiyle Anadolu'nun kendine özgü şehirlerindendir. Doğal ve kültürel çok önemli destinasyonlara ev sahipliği yapmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıDAKA
Doğu Anadolu
Kalkınma Ajansı

www.daka.org.tr

TARIM

Bitlis'in ekonomisi tarıma dayalı ve faal nüfusun büyük bir kısmı tarım ve hayvancılık ile geçinmektedir. Ekime müsait arazinin çoğunda tahıl ekilir. En çok buğday ayrıca çavdar, darı, arpa, baklagillerden bilhassa fasulye yetişir. Bitlis Türkiye'nin en kaliteli tütünlerini yetiştiren şehirlerden biridir. Bitlis tütününü "Virginia" tipinde olup özel renk ve kokuya sahiptir. Bölgenin meyvecilik potansiyeli yüksektir. Cevizleri, armutları meşhurdur. Antep fıstığı, meyan kökü, elma, kiraz ve dut bol miktarda yetişir. Ahlat'ın armudu ile meyan kökü asırlardan beri ün yapmıştır. Vişne, badem, ayva ve kayısı yetişir. Koyun, keçi ve siğir beslenir. Tulum peyniri ve manda ürünleri kendi markalarını oluşturabilecek kalitededir. Arıcılık gelişmekte olup, Bitlis balı lezzeti ve beyazlığı ile meşhurdur. Yıllık bal üretimi 2000 tondur.

SANAYİ

Bitlis'te sanayi henüz gelişme halindedir. Küçük sanayi; oto tamirciliği, teneke ve demircilik ile dokuma üzerinedir. Bitlis ilinde sanayi işletmelerinin sektörel dağılımında ilk sırada metalik olmayan mineral ürünler, ikinci sırada gıda ürünleri ve üçüncü sırada ise giyim ve tekstil sektörü yer almaktadır. Son yıllarda hazır giyim sektöründe yatırımlar artmaktadır. Türkiye pomza rezervlerin büyük kısmına sahip olan Bitlis ilinde BİMS imalathaneleri yoğunluktadır. Küçük çaplı bal paketleme, tulum peyniri ve meyve kurutma imalathaneleri bulunmaktadır.

MADENCİLİK

Türkiye pomza rezervinin %60'lık payı Bitlis ili sınırları içerisinde bulunmaktadır. Savunma sanayisi başta olmak üzere birçok sektörde hammadde olarak kullanılan pomza, tüm dünyada tükenmek üzereyken Bitlis'te yeni işlenmeye başlamıştır. Adilcevaz ilçesinde çimento hammaddesi olarak kullanılan önemli kireçtaşı ve kil potansiyeline sahiptir. Bölgede mermer yatakları da bulunmaktadır.

TURİZM

Tarih ve kültürün iç içe yaşandığı il merkezinde bulunan Bitlis Kalesi, İhlasiye Medresesi, Şerefiye Camisi ve Kümbetler ilin bazı önemli turizm cazibeleridir. Taş evlerinde görülen mimari de özgün özellikleri ile ilgi çekmektedir. Ahlat Selçuklu Mezarlığı; Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer almaktadır. Kubbetül İslam olarak anılan Ahlat şehri ve Selçuklu mezarları hem İslam sanatları tarihi hem de Türk tarihi bakımından oldukça önemlidir. Son dönemlerde Türkiye'nin batısından Doğu Ekspresi seferleri ile Bitlis ve Van bölgelerine seyahat etmek yükselen bir trenddir.

KONUM ve ULAŞIM

Doğu, Güneydoğu ve İç Anadolu Bölgeleri'ni birbirine ve İran'a bağlayan İpek Yolu güzergahında bulunmaktadır. Kara, demir, ve hava ulaşımına sahiptir. Tatvan ilçesinde Van Gölü ile feribot bağlantısı ile Doğu ülkelerine açılır. İran'dan gelen demir yolu vagonları Van Gölü üzerinden feribotlarla Türkiye'nin batısına açılır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
9.055 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Metalik olmayan mineral ürünler, gıda ürünleri, tekstil ve turizm alanlarından yatırım fırsatları sunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Ahlat Bastonu, Adilcevaz Cevizi, Bitlis Balı ilin öne çıkan yöresel ürünleridir.

Ahlat Selçuklu Mezarlığı; Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları UNESCO'nun Dünya Mirası listesinde yer almaktadır.

KARS

ŞEHİR
Türkiye

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

288.878

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.35

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.558 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.19

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Konumu ve tarihi özellikleri sebebiyle Türkiye'nin Orta Asya'ya açılan önemli bir kapısıdır. Binlerce yıllık geçmişe sahip tarihi şehir, birbirinden farklı medeniyetlerin yaşam yeri olmuştur. Farklı kültürlerin etkisiyle gelişerek, Anadolu'nun tarihsel zenginliklerinin bir simgesi haline gelmiştir. Geçmişte Ardahan ve Batum'la birlikte üç vilayet olarak anılan günümüzde Ermenistan ile komşu olan ve bir sınır şehridir. Bir zamanlar Güneybatı Kafkasya Cumhuriyeti'ne başkentlik yapmıştır. Şehrin merkezi, Türkiye'nin en yüksek rakımlı yeri olma özelliğine sahiptir. Karasal iklim hakimdir. Kışın aylarca beyazlara bürünür. Ayırt edici özelliği, geniş ve yüksek platolardır. Kendine özgü mimarisi, tarihi ve doğal hazineleriyle keşfedilmesi gereken özel destinasyonlardan biridir. Kars Kaşarı dünyaca meşhurdur.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıSERKA
Serhat Kalkınma Ajansı

www.serka.gov.tr

TARIM

İlin en büyük doğal potansiyeli hayvancılıktır. Geniş çayır-mera alanlarına sahiptir. Öne çıkan tarımsal ürünleri, kaşar ve gravyer olarak ifade edilebilir. Zengin bitki florası ve bal üretiminde de önemli bir potansiyel arz etmektedir. Uzun süren kış mevsimi tarımsal üretimi olumsuz etkilemektedir. Yılda bir kez hasat yapılabilmektedir. Hububat ve yem bitkileri üretiminden buğday, arpa, korunga, yonca ve fiğ yetiştirilir. Endüstri bitkilerinden şeker pancarı ve patates üretimi yapılmaktadır. Baklagil üretiminde ise fasulye ve yeşil mercimekten bahsedilebilir. Kaz üretimin en yüksek olduğu illerdendir.

SANAYİ

Sanayi, daha ziyade hayvansal ürünlerin işlemesine yöneliktir. İlde çok sayıda kaşar imalathaneleri bulunmaktadır. Ayrıca, özel bir ürün olan gravyer peyniri üretilmektedir. Besi üretimi ve et işleme tesisleri gelişme aşamasındadır.

1 OSB
1 Teknoket

MADENCİLİK

Kars ilinde madencilik sektörü çok gelişmemiştir. Mineral anlamında kaya tuzu üretimi Kağızman ilçesinde gerçekleştirilmektedir.

Doğu Ekspresi

Çıldır Gölü

TURİZM

Anadolu'nun tarihi zenginliğini barındıran özel şehirlerindendir. El değmemiş doğal güzelliklere ve lezzetli mutfağa sahiptir. Şehir Rus mimarisinden etkilenen kendine özgü bir mimarî yapıya sahiptir. Kültür, doğa ve kış sporlarında önemli turizm destinasyonlarına sahiptir. Ani Harabeleri, Çıldır Gölü, Kars Kalesi, Ebu'l Hasan El-Harakani Camii ve Türbesi, Kümbet Ca-mii (12 Havariler Kilisesi) ve Sarıkamış Kayak Merkezi gibi pek çok tarihi ve doğal eserlere ev sahipliği yapmaktadır.

KONUM ve ULAŞIM

Kars, Kafkas bölgesi ile Türkiye arasında bir geçiş noktasıdır. Karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşım sistemlerine sahiptir. Ankara – Kars arasında işletilen Doğu Ekspresi Tren Seferleri bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
21.400 öğrenci

Ani Harabeleri

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Çinden başlayıp Avrupa gidecek olan Güney İpek Yolu projesi Kars'ı özel bir konuma getirmesi ve lojistik başta olmak üzere yeni yatırımlar için özel imkanlar oluşturması beklenmektedir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kars Kaşarı, Gravyer, Kars Kazı, Hangel ve Piti meşhur ürünlerinden bazılarıdır.

ŞEHİR
SEHİR
Türkiye

Ani Harabeleri, Anadolu'da bulunan en eski yerleşim merkezlerinden biridir. M.Ö. 3 binli yıllarda yapılmış kalıntılar, katedraller ve pek çok İslami eserlerle adeta bir medeniyet moza-iğidir.

HAKKARİ

İLÇE SAYISI

4

NÜFUS

286.470

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.35

KİŞİ BAŞI GSYİH

4.880 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.16

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.03

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Hakkari, Doğudan İran ve güneyden Irak ile çevrelenmiştir. Türkiye'nin İran'a açılan en önemli kapılarından birisi bu ildir. Yüksek dağlara kurulu bulunan ilin denizden yüksekliği ortalama 2000 metreye ulaşmaktadır. İlin toplam alanının büyük bir bölümünü kaplayan dağlar; Hakkârî'nin %87,6'sına tekabül etmektedir. Kış turizmin gelişme eğiliminde olduğu il bal ve peynir gibi doğal ürünleri ile ön plana çıkmaktadır. Doğa turizmi bakımında önemli bir potansiyele sahiptir.

DAKA
Doğu Anadolu
Kalkınma Ajansı

TARIM

Hakkari küçükbaş hayvancılığı, arıcılık ve meyvecilik ile ön plana çıkmaktadır. Çeşitli iklimlendirme alanlarında kurulu seralarda süs bitkileri, sebze ve meyve üretimi yapılmaktadır. Tarla ürünleri içerisinde ilk beş sırayı ekiliş alanlarına göre Yem bitkileri, Buğday, Arpa, Tütün ve Çeltik yer almaktadır. En çok ceviz, üzüm, elma, kayısı, nar ve incir yetiştirilmektedir. Aspir çekirdeğinden üretilen Aspir yağı ihraç edilmektedir. Şemdinli ilçesinin balı Türkiye de meşhurdur.

SANAYİ

Hakkâri'de küçük çaplı imalathanelerde başlıca İnşaat, Gıda, Mobilya ve Pvc. ürünleri imalatı yapılmaktadır. İldeki sanayi maddeleri üretimi Küçük Sanayi Sitelerinde gerçekleşen imalat ile yapılmaktadır.

MADENCİLİK

Hakkâri ili, madenler açısından oldukça zengin bir arazi yapısına sahiptir. Halihazırda yer altından çıkarılan madenler arasında çinko, kurşun, kömür ve kükürt bulunmakla beraber titanyum ve krom-manganez madenleri de tespit edilmiştir. Önemli oranda çinko ihracatı yapılmaktadır.

TURİZM

Hakkâri, uzun soluklu kış mevsimi ve yer yer 2 metreyi bulan karıyla kış sporları için uygun olan bir bölgedir. Kış sporlarına elverişli bölgede Mergabotan ve Otluca Kayak Eğitim merkezi aktif durumdadır. Kuş turizmi kapsamında Hakkâri her yıl binlerce yerli ve yabancı turist ve sporcu misafir etmektedir. Tarihî medreseleri ve camileriyle büyük bir önem taşıyan Hakkâri'deki Meydan Medresesi'nin 1700'lü yılların başında inşa edilmiştir. Şeyhali Camii, Çukurca Emir Şabam Camisi şehirdeki önemli diğer camiilerdir. Koçanis Konak Kilisesi, Halil Kilisesi, Derav Kilisesi, Gagevran Kilisesi bölgede dikkat çeken önemli kültürel varlıklarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Hakkâri'ye ulaşım kara ve hava yoluyla yapılmaktadır. Kara yolu ile Şırnak ve Van üzerinden ulaşım sağlanabilmektedir. Yüksekova Havaalanından İstanbul ve Ankara'ya direk uçuşlar gerçekleştirilmektedir.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
2.365 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Madencilik, arı ürünleri üretimi, kış turizmi ve sporları potansiyeli yüksek olan sektörlerdir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Üzüm, ceviz, nar, elma, süt ürünleri, yerli tahıl, susam, bal, pirinç, dokuma, bittim, aspir yağı meşhur ürünlerindendir.

Merga Büte Yaylası Kayak Tesisi, kış ve kar turizminde alternatif bir seçenek oluşturuyor.

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

281.205

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.34

KİŞİ BAŞI GSYİH

5.264 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.17

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Eski ismi Cebelcur olan Bingöl Türkiye'deki en eski yerleşim merkezlerinden biridir. Urartu, Asur, Pers, Roma, Arap, Selçuklu, Saltuk, Akkoyunlu ve Osmanlı dönemlerini yaşamıştır. Kaleleri, kaplıcaları, kayak merkezi ve yüzen adası ile ilgi çeken bir ildir. Yüksek dağlar ve bu dağlardaki yaylalar hayvancılığa çok elverişlidir. Akarsu vadilerinde yer alan düzlüklerde tarla ve bahçeleri yetiştirilmektedir.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıFKA
Fırat Kalkınma Ajansı

www.fka.gov.tr

TARIM

Bingöl; dağlık, vadileri dik ve sarp olduğundan, ovaları % 2,5 ve ekime müsait yerler ise % 3'tür. Başlıca tarım ürünleri; buğday, arpa, darı, çavdar, baklagiller, fasulye, şekerpancarı, sebze, kavun ve karpuzdur. Üzüm, bol miktarda elma ve armut yetişir. Şehrin başlıca gelir kaynağı tarım ve hayvancılıktır. İlin toplam arazi varlığının %52'si mera ve çayır, %32'si orman alanıdır. İlin florası arıcılık için elverişli olup, Bingöl Balı 2017 yılında Dünya 2.si seçilmiştir.

SANAYİ

Tarıma dayalı bir il olan Bingöl'de, tarımsal entegre tesisler, süt işleme tesisleri, sahip olduğu zengin yer altı kaynaklarının değerlendirilmesine yönelik yatırımlar ilk planda yer alabilecek avantajlı yatırım alanlarıdır. 1 Organize Sanayi Bölgesi, 5 sanayi sitesi bulunmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi 92 hektarlık genişleme çalışmaları başlatılmış ve halen devam etmektedir. Ayrıca 501 işyerine sahip yeni bir sanayi sitesi kurulmaktadır.

MADENCİLİK

Genç ilçesindeki demir madenlerinin zenginleştirilmesine yönelik olarak 2013 – 2014 yıllarında kurulan iki adet zenginleştirme tesisi bulunmaktadır. İlde genelinde zengin linyit yataklarına sahiptir.

TURİZM

Termal tesisleri, şelaleleri, doğal güzellikleriyle bir turizm destinasyonuna dönüşen Bingöl sahip olduğu doğal güzelliklerle yerli ve yabancı turistleri çekmektedir. Yüzenada, Ilıcalar (Termal Tesisler), Hesarek Kayak Merkezi, Çır Şelalesi, Buban Bacaları, Zağ Mağarası önemli doğal varlıklarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Doğu Anadolu Bölgesi'ni batıya bağlayan demiryolları hattı üzerinde bulunmaktadır. Bingöl'de 1 adet Havalimanı bulunmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
15.011 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Termal tesisler ve master planı tamamlanmış Hesarek Kayak Merkezinde kış sporlarına yönelik kompleks ve tesisler öncelikli yatırım alanlarındandır. Genç ve dinamik nüfusunun yanı sıra ilin en fazla Devlet teşviki alan iller arasında bulunması tekstil ve çağrı merkezi gibi sektörlerle büyük avantajlar sunmaktadır. Gıda, paketleme ve lojistik gibi birçok sektörde için de yatırım imkanları bulunmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Kavurma, bal, kaymak, ceviz, yedisu horoz fasulyesi, burma kadayıf meşhur ürünlerinden bazılarıdır.

Tamamen doğal bir oluşum olan Yüzen Adalar görenleri hayrete düşürmektedir. Gölün ortasında bulunan üç ada bir sal gibi hareket etmektedir.

İLÇE SAYISI

8

NÜFUS

236.034

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.29

KİŞİ BAŞI GSYİH

8.768 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.24

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

4. BÖLGE

Anadolu'nun en eski kültür merkezlerindendir. Tarihi İpek Yolu üzerinde yer almaktadır. İlk yerleşimciler Urartular olarak bilinmektedir. Tarih boyunca Medler, Hititler, Makedonlar ve Persler'e ev sahipliği yapmıştır Dağlar ve platolarla kaplıdır. İlin en yüksek noktasını Kesiş Dağları (3549 metre) oluşturmaktadır. Genel olarak karasal iklim özelliklerine sahiptir. Şehir büyüleyici doğal güzellikleriyle turizmde hızlı yükselen şehirler arasındadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıKUDAKA
Kuzeydoğu
Kalkınma Ajansı

www.kudaka.org.tr

TARIM

Şehrin Tarım ve hayvancılığa dayalı bir ekonomisi bulunmaktadır. Arıcılık önemli gelir kaynakları arasındadır. Buğday, arpa, çavdar, fasulye, patates, domates, lahana ve havuç yetiştirilen en önemli tarım ürünleridir. Her çeşit meyve ve sebze yetiştirilmektedir. Yetiştirilen ürünlerin çoğunluğu ihraç edilmektedir. Özellikle meyvecilik ileri boyutlardadır. Kayısı, zerdali, dut, elma ve badem yetiştirilmektedir. Eğin bademi ve üzümleri çok meşhurdur. Cimin Üzümleri tescil edilmiştir.

SANAYİ

Şehrin öncü sınaî faaliyetleri; tarıma dayalı gıda ürünleri, alkolsüz içecek üretimi, yapı kimyasallarının üretimleridir. Şehirde 1 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Tarıma Dayalı Gıda İmalatı, Alkolsüz İçecek İmalatı Yapı Elemanları ve Yapı Kimyasalları önemli sektörlerdir. Şehirde bir adet OSB bulunmaktadır.

MADENCİLİK

İlin yer altı zenginlikleri arasında; perlit, pomza, mermer, krom, bakır, altın ve linyit bulunmaktadır.

Melik Gazi Türbesi

Terzi Baba Mezarlığı

TURİZM

Dünyanın en büyük 2. kanyonu Erzincan'ın il sınırları içerisindeki Karanlık Kanyon'dur. Altın-tepe Girlevik Şelâlesi şehrin en önemli doğal güzelliklerinden bir tanesidir. Ergani Dağı kış sporları bakımından önemli bir turizm destinasyonudur. Altın-tepe, Girlevik şelâlesi, Ergani Dağı (Kış Sporları Turizm Merkezi), Kemah Kalesi ve diğer tarihi yapılar ve doğal güzelliklerdir. Târihin dört meşhur seyyahı olan Evliyâ Çelebi, Marko Polo, Von Molthe ve İbn-i Battûta eserlerinde Erzincan'dan övgüyle bahsederler.

KONUM ve ULAŞIM

Şehrin ulaşım imkanları gelişmiştir. Kara, demir ve hava ulaşım ağlarına sahiptir. Doğu Ekspresi güzergahı ilden geçmektedir. Ankara-Kars hızlı tren hattı projesi kapsamındadır. Hızlı tren ile Ankara'ya üç saatte ulaşmak mümkün olacaktır.

ÜNİVERSİTELER

1 Üniversite
13.063 Öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Bitkisel ürün işleme ve paketlenmesi, Kış Sporlarına yönelik tesisler, Maden ve doğaltaş işleme faaliyetleri ve turizm önemli yatırım alanlarıdır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Erzincan Tulum Peyniri, Cimin Üzümü, Çayırli Fasulyesi, bakır işlemeciliği ve balı bazı meşhur ürünleridir.

Dünyanın en büyük 2. kanyonu Erzincan'dadır.
Karanlık Kanyon

İLÇE SAYISI

3

NÜFUS

197.456

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.24

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.098 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.14

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.05

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

İlin tarihi Paleolitik Çağ'a kadar uzanmaktadır. Tarihi İpek Yolu güzergahındadır. Aras nehri boyunca doğu-batı doğrultusunda uzanan İğdir Ovası, Türkiye'nin doğudaki en uç noktasını oluşturur. Türkiye'nin 3 ülke ile sınırı bulunan tek ilidir. Bu ülkeler Ermenistan, Nahçıvan (Azerbaycan) ve İran'dır. Doğu Anadolu Bölgesinin soğuk ikliminin aksine bu ova sıcak ve çok verimli bir ovadır. Şehrin geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıSERKA
Serhat Kalkınma Ajansı

www.serka.gov.tr

TARIM

İğdır'ın başlıca geçim kaynağı tarım sektörüdür. Sektörün yapısına bakıldığında hububat, yem bitkileri, meyve-sebze üretimi ile hayvancılık ve arıcılık faaliyetleridir. Son dönemde seracılık ve örtü altı üretimi ile kanatlı hayvancılık faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. Başta elma olmak üzere kayısı, kavun, karpuz, domates gibi ürünler bölge illerine gönderilmektedir. İğdır Kayısı dünyaca meşhurdur. İğdır'da buğday, arpa, yem bitkileri, mısır, kuru fasulye ve pamuk üretimi destekleme kapsamındadır. Yaklaşık 30 yıldır üretimi yapılmayan pamuğun İğdır Ovasında tekrar yetiştirilmeye başlanmıştır.

SANAYİ

İğdır Organize Sanayi Bölgesi ve civarında üretim yapan sanayi tesisleri meyve suyu konsantresi, süt ürünleri üretimi, reçel-marmelat üretimi, metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı, ahşap ürünleri imalatı, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı, tekstil ürünleri imalatı üzerinedir. İlde güneş enerjisi yatırımları, tarıma dayalı sanayi, fabrikasyon metal ürünleri, ahşap ürünleri imalatı ve tekstil sektörü ön plana çıkmaktadır. İğdır'a 24 km mesafedeki İğdır OSB, toplam 105 sanayi parselinden oluşmaktadır.

MADENCİLİK

İlde tek maden yatağı Tuzluca sahasındaki kaya tuzu yatağı olup yatak özel sektör tarafından işletilmektedir. İl'de az da olsa pomza yatakları bulunmaktadır.

TURİZM

Ağrı Dağı'nın yüzde 65'ini il sınırlarında barındırmaktadır. Türkiye'nin ve Avrupa'nın en yüksek noktası ve ilahi dinler için kutsal kabul edilen Ağrı Dağı'na çok sayıda dağcı ve turist ziyaret etmektedir. Kaliteli otellerin Iğdır'da bulunması ve havaalanının Iğdır'da açılmış olması turizm konusunda Iğdır'ı yükselen bir değer haline getirmektedir. Tuzluca tuz mağaraları, Ermeni Anıtı, Koçbaşı mezarlar, İrem Bağları ve Ejder kervansarayı görülmeye değer diğer turizm noktalarıdır.

KONUM ve ULAŞIM

Iğdır 3 kara sınır kapısına sahiptir. Bu sınır kapılarından Nahçıvan'a açılan Dilucu aktif olup İran ve Ermenistan kapıları fiilen kapalıdır. Iğdır'da bir adet havaalanı bulunmakta ve İstanbul ve Ankara'ya günlük seferler yapılmaktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
6038 öğrenci

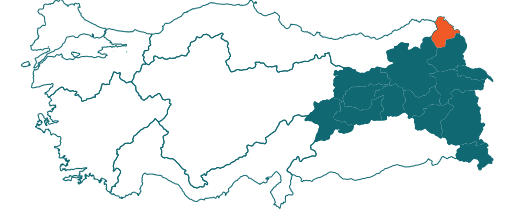
AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Tarım, hayvancılık, gıda işleme ve paketlenme, biyogaz, seracılık, metal ürünler imalatı, hazır giyim gibi emek yoğun sektörler, ve turizm alanlarında yatırım için uygun şartlara sahiptir.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Iğdır Kayısı, patlıcan reçeli ve kayısı reçeli, Bozbaş, Taş Köfte ve Kafkas Be-beği meşhur ürünleri arasında yer almaktadır.

Ağrı Dağı'nın eteklerindeki yeşil cennet İrem Bağları, doğal güzelliği ile büyüleyici

ARDAHAN

İLÇE SAYISI

5

NÜFUS

98.907

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.12

KİŞİ BAŞI GSYİH

6.384 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.07

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

6. BÖLGE

Ardahan İlinin tarihine ait en eski yazılı belge Urartu Kralı II. Serdur'un (M.Ö. 753-735) kazdırdığı kitabelidir. Yörede ilk Türk yerleşimi M.Ö. 720 yılında Kıpçaklar'ın ataları olan Kimmerler'in bölgeye gelmesiyle başlamıştır. M.S. 628 yılında Hazar Türkleri'nin bir kolu ve Ardahan adının kaynağı olan Arda Türkleri yöreyi ele geçirmişlerdir. 1069 yılında Selçuklu egemenliğine giren Ardahan 1551'de Osmanlı İmparatorluğu topraklarına dahil olmuştur. Ortalama 1900 metre yüksekliğe sahip il, Türkiye'nin yaylası konumundadır. Kafkaslar, Karadeniz ve Anadolu'nun bir geçiş noktasıdır. Temel ekonomik faaliyet büyükbaş hayvancılıktır. İlin coğrafyası oldukça temiz ve doğaldır. Sanayi kirliliği ve tarımsal ilaçlama kirliliği bulunmamaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıSERKA
Serhat Kalkınma Ajansı

www.serka.gov.tr

TARIM

İlde büyükbaş hayvancılık, arıcılık ve kazcılık faaliyetleri yürütülmektedir. İlde yaklaşık 300.000 büyükbaş hayvan, 52.000 adet kovan ve 200.000 adet kaz bulunmaktadır. Tarımda öne çıkan başlıca ürünler kaşar peyniri, bal ve kazdır.

SANAYİ

İlde yapılan en önemli ve en yaygın ekonomik faaliyet büyükbaş hayvancılık olduğundan süt ürünleri (özellikle kaşar peyniri) sektörü gelişmiştir. İl genelinde çeşitli büyüklüklerde toplam 30 adet süt işletmesi bulunmaktadır. Bunun dışında ilde kaliteli kızılçam ormanları bulunmaktadır. Hammaddeye bağlı olarak orman ürünleri ve mobilya sektöründe de faaliyet gösteren işletmeler bulunmaktadır. 1 adet OSB bulunmaktadır. Toplamda 30 parsel bulunan Ardahan OSB'de yer tahsis imkânı mevcuttur.

MADENCİLİK

En yoğun olarak bulunan madenler andezit ve ponzadır.

TURİZM

Ardahan doğal güzellikleri ile turist çeken bir şehirdir. Şehrin karasal iklim etkisiyle yıl içerisinde uzun bir dönem kar altında kalması doğal güzelliklerinin olası bir tahribata uğramasının da önüne geçmiştir. Yaylaları, gölleri, nehirleri ve ovalarıyla âdeta doğa harikası olan bir şehirdir.

KONUM ve ULAŞIM

Ardahan Türkiye'nin kuzeydoğusunda yer alıp, kuzeyinde Gürcistan, batısında Artvin, güneybatısında Erzurum, güneyinde Kars ve doğusunda Ermenistan bulunmaktadır. İlde Gürcistan'a açılan 2 adet sınır kapısı (Türkgözü ve Aktaş) bulunmaktadır. Ardahan'a en yakın havayolu ve demiryolu ulaşım hattı 90 km uzaklıktaki Kars'tadır. Ardahan, Erzurum'a 230 km. mesafede bulunmaktadır. Ardahan, Gürcistan Aktaş sınır kapısına 65 km, Türkgözü sınır kapısına ise 90 km mesafede bulunmaktadır. Deniz yolu için ise Hopa Limanı'na 180 km uzaklıktadır.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
5029 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Yüz ölçümünün % 75'i mera, tarımsal alan ve çayırdır. Büyükbaş hayvancılık yatırımları çok önemli bir potansiyeldir ve en uygun yatırım alanlarından biridir. İlden 120 bin büyükbaş ve 30 bin küçükbaş hayvan kesim için batı illerine sevk edilmektedir. Bu nedenle imalat sanayisinde entegre bir et işleme tesisi uygun yatırım alanıdır. 2 adet sınır kapısına sahip olduğundan ötürü sınır ticareti için il uygunluk göstermektedir. İlde mevcut durumda olan Yalnızçam Kayak Merkezi de gelişime ve yatırıma açık bir sektör durumundadır. İl 6. Bölgede bulunduğu için bölgesel teşviklerinden de en üst düzeyde yararlanmaktadır.

MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Ardahan Çiçek Balı ve Kaşarı, Badela Elması ve Türkmen Saçak Peyniri meşhurdur.

Çıldır Gölü Aralık ve Mayıs ayında buz tutar. Ortaya muhteşem manzaralar çıkar.

TUNCELİ

İLÇE SAYISI

7

NÜFUS

88.198

ÜLKE
NÜFUSUNDAKİ PAYI

%0.11

KİŞİ BAŞI GSYİH

9.277 \$

GSYİH'DEKİ PAYI

%0.09

ÜLKE
İHRACATINDAKİ PAYI

%0.01

TEŞVİK BÖLGESİ

5. BÖLGE

Yüzölçümü 7.432 km² olan Tunceli, deniz seviyesinden 914 metre yüksekliktedir. Tümüyle Yukarı Fırat Havzası içerisinde kalan il, doğal sınırlarla kuşatılmış dağlık bir bölgedir. Dağlar aşılması güç sıralar oluşturduğu için Tunceli, Türkiye'nin doğu ucunda Iğdır Ovasından başlayıp Erzincan Ovasına kadar uzanan verimli çöküntü alanıyla бүтүнleşmemiştir. Bu dağlar, yer yer yüzey suları ile aşınarak yüksek platolara dönüşmüştür. Vadiler çok dar ve dik olup, vadi tabanlarında ovalar oluşmamıştır. Tunceli il sınırları içerisinde bulunan dağlar Doğu Torosların uzantısı olarak batı-doğu yönünde uzanmaktadır.

Ticaret ve
Yatırım NoktasıFKA
Fırat Kalkınma Ajansı

www.fka.gov.tr

TARIM

İlin genel olarak dağlık olan coğrafi koşulları tarımsal faaliyetleri kısıtlamaktadır. Buna mukabil ulukale dutu, kuru fasulye, nohut, bal, tulum peyniri, Munzur Sarımsağı gibi ürünler ekonomik açıdan ön planda yer alan tarımsal ürünlerdir.

SANAYİ

Tunceli'de sanayi gelişmemiştir. 25'i tahsis edilmiş, 18'i yatırımcı bekleyen toplam 43 parselden oluşan bir adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Tahsis edilen parsellerin 15'inde üretime geçilmiş olup, tekstil, mobilya, gıda ve plastik ürünleri imalatı temel faaliyetler arasındadır.

MADENCİLİK

Ovacık-Kakbil zuhurunda küçük boyutlu bir bakır-kurşun-çinko cevherleşmesi, geçmiş yıllarda işletilmiş Pülümür-Bağderesi sahasında ise 16.000 ton muhtemel Krom rezervi tespit edilmiştir. Ovacık ilçesindeki Çolaklar, Harmıkızılçayır ve Berke saharlarında da 2.500 ton görünür, 4.800 ton muhtemel Krom rezervi tespit edilmiş olup, yataklardan geçmiş yıllarda 6.750 ton cevher üretilmiştir. Merkez, Çemişgezek ve Mazgirt ilçelerinde elenerek kullanılabilecek nitelikte toplam 140.000 m³, Ovacık ve Pertek ilçelerinde de inşaat için kullanılmaya elverişli toplam 65.000 m³ muhtemel kum-çakıl rezervi bulunmaktadır. Pülümür-Pardıköyü Jips zuhurlarında ise toplam 1 milyon ton muhtemel jips rezervi belirlenmiştir. Mazgirt-Akpazar sahasında ise iyi kalitede 24 milyon ton tuğla-kiremit rezervi bulunmaktadır.

TURİZM

Her köşesi birer tabiat harikası olan Tunceli; dünya üzerinde eşine az rastlanır doğal güzelliklere sahiptir. Doğa turizminin bütün alanlarında iddialıdır. Munzur Milli Park önemli destinasyonlarından. Munzur Nehri'nin geçtiği vadide, dünya- ca meşhur kırmızı Benekli Alabalık ve nesli tükenmekte olan hayvanlar koruma altına alınmıştır. Munzur Vadisi Milli Parkı, Munzur Gözeleri, Ali Boğazı, Karagöl, Kırkmerdiven Şelalesi, Mercan Vadisi, Dereova Şelalesi, Halbori Gözeleri, Buyer Baba Gölü, Kutu Deresi, Pertek Kalesi ve Keban Baraj Gölü, Çemişgezek İndelik- leri (Derviş Hücreleri), Tağar Köprüsü, Rabat Vadisi ve Köprüsü, Koç-Koyun-At Biçimli Mezar Taşları, Yelmaniye Camii ve Süleymaniye Camii'dir.

KONUM ve ULAŞIM

Tunceli'deki birincil karayolu Elazığ'ı Erzincan ve Erzurum'a, oradan da Karadeniz bölgesine bağlayan yoldur. Tunceli-Elazığ arasındaki yol bölünmüş (duble) olup, 133 km; Tunceli-Erzincan arası ise bölünmemiş olup, 130 km'dir. Tunceli'yi Ela- zığ'a bağlayan bir diğer yol ise Pertek üzerinden olmaktadır ve 70-75 km uzunluğun- daki bu yolda bölünmüş yol çalışmaları devam etmektedir. Havayolu yolu ile Elazığ üzerinden ulaşmak mümkündür.

ÜNİVERSİTELER

1 üniversite
7063 öğrenci

AVANTAJLI YATIRIM ALANLARI

Turizm Sektörüne Yönelik Yatırımlar ve Tunceli OSB'de gerçekleşecek olan imalat yatırımları şehirdeki öncelikli avantaj sahibi yatırım alanlarıdır.

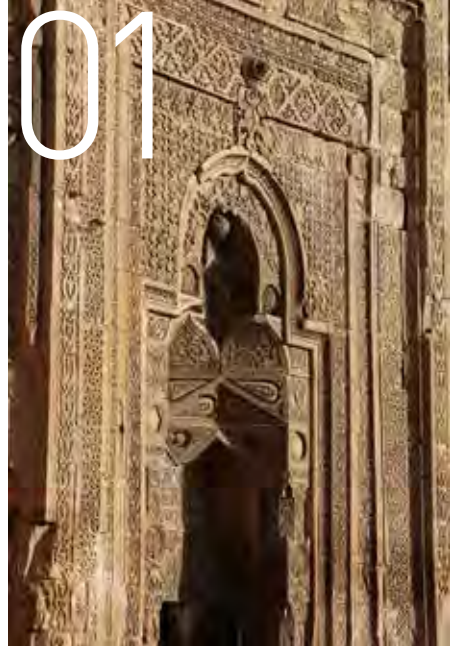
MEŞHUR ÜRÜNLERİ

Munzur Sarımsağı, Ulukale Dutu, Munzur Balı, Kunkor Mantarı, Tulum Peyniri ünlüdür.

Munzur Dağları, özellikle bahar aylarında büyüleyici manzaralar sunuyor.

TÜRKİYE'NİN DÜNYA MİRASLARI

**DİVRİĞİ ULU CAMİİ ve
DARÜŞŞİFASI**
(1985)

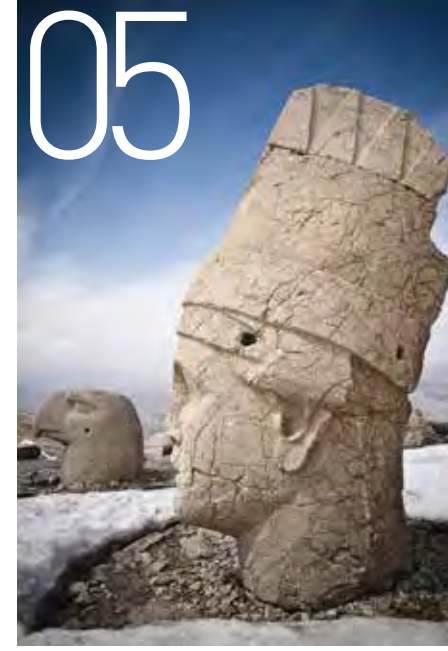
İSTANBUL'UN TARİHİ ALANLARI
(1985)

GÖREME MİLLÎ PARKI ve KAPADOKYA
(1985)

HATTUŞA: HİTİT BAŞKENTİ
(1986)

NEMRUT DAĞI
(1987)

HİEROPOLİS-PAMUKKALE
(1988)

XANTHOS-LETOON
(1988)

SAFRANBOLU ŞEHİRİ
(1994)

TRUVA ARKEOLOJİK ALANI
(1998)

EDİRNE SELİMİYE CAMİİ ve KÜLLİYESİ
(2011)

BURSA ve CUMALIKIZIK
(2014)

ÇATALHÖYÜK NEOLİTİK ALANI
(2012)

BERGAMA ÇOK KATMANLI KÜLTÜREL PEYZAJ ALANI
(2014)

DİYARBAKIR KALESİ ve HEVSEL BAĞÇELERİ KÜLTÜREL PEYZAJI
(2015)

EFES
(2015)

APHRODISİAS
(2017)

ANİ ARKEOLOJİK ALANI
(2015)

GÖBEKLİ TEPE
(2018)

www.dakairanmasasi.org

ŞEHİR Türkiye

Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

DAKA
DOĞU ANADOLU
KALKINMA AJANSI
İRAN MASASI

www.daka.org.tr